

วิสาหกิจ
ชุมชน

กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง

โครงการ “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชนระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน”
สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร และคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มิถุนายน 2548

ที่ปรึกษาโครงการ

ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร

คณะวิจัย

หัวหน้าโครงการ

รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์^{1/ 2/}

หัวหน้าโครงการร่วม

อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์^{2/ 3/}

นักวิจัยวิสาทกิจชุมชน

ปรีชา ปวงคำ^{4/}

ผู้ช่วยนักวิจัย

คัคนา กันตะพัฒนะ^{2/}

^{1/} ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{2/} ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{3/} คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{4/} กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

รายงานนี้เป็นงานวิจัยเชิงกรณีศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เพื่อสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่โดยผ่านกระบวนการวิจัย ประการที่สอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกระดับผลิตภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ และความเข้มแข็งอย่างเป็นรูปธรรมทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดองค์กรของกลุ่มธุรกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการหัตถกรรมและอาหารแปรรูปพื้นบ้าน อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการ รวมทั้งการจ้างงานในท้องถิ่น และประการที่สาม เพื่อนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปประกอบการวางแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและขยายผลไปสู่ภาคอื่นๆ

รายงานฉบับนี้เป็นหนึ่งใน 63 เรื่อง ซึ่งมุ่งศึกษาในระดับจุลภาค คือ ระดับวิสาหกิจ โดยมีคณาจารย์ นักวิชาการและผู้ช่วยนักวิจัย จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยในเครือข่าย เป็นคณะวิจัยหลัก ทำหน้าที่เป็นนักวิจัยพี่เลี้ยงให้กับนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติของหน่วยงานสนับสนุนในพื้นที่ (เจ้าหน้าที่จากกรมการพัฒนาชุมชน) และมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือผู้ประกอบการเป็นนักวิจัยร่วม ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลและเป็นผู้รับประโยชน์จากผลงานวิจัยนี้โดยตรง งานวิจัยนี้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง ทั้งนี้เพื่อให้ได้บทเรียนจากความสำเร็จ หรือปัญหาอุปสรรคของกลุ่มฯ อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางปรับปรุงธุรกิจของกลุ่มฯ เป็นสำคัญ

คณะวิจัยขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ผู้อำนวยการฝ่ายชุมชนและสังคม ซึ่งให้การสนับสนุนโครงการเป็นอย่างดีและได้ประสานให้เกิดความร่วมมือกับกรมการพัฒนาชุมชน ขอขอบคุณท่านอธิบดี นายชัยสิทธิ์ โหตระกิตย์ รองอธิบดี นายวิฑูรย์ มนต์เอื้อศิริ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมฯ ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการและกรุณาให้การสนับสนุนและร่วมแก้ไข ปัญหา อุปสรรคของงานให้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการ และสมาชิกในกลุ่มฯ ที่ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและร่วมรวบรวมข้อมูล ตลอดจนตอบข้อสงสัยด้วยความเต็มใจ รายงานฉบับนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยปราศจากความร่วมมือของกลุ่มฯ ตลอดจนการอนุญาตให้เสนอรายงานได้ตามความเป็นจริง

คณะวิจัย

มิถุนายน 2548

สารบัญ

	หน้า
คณะวิจัย	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ใจหายวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 ขอบเขตการศึกษา	3
1.6 กรอบแนวคิด	4
1.7 ระเบียบวิธีวิจัย	5
1.7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	5
1.7.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา	5
1.7.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	5
1.8 นิยามศัพท์	11
1.9 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
1.9.1 การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน และเศรษฐกิจชุมชน	12
1.9.2 การพัฒนากลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาภายใต้วัฒนธรรมชุมชน	16
1.9.3 การพัฒนาด้านานศิลปะพื้นบ้านสู่ความเป็นสากล	19
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน	23
2.1.สภาพทางภูมิศาสตร์	23
2.1.1 สภาพทางกายภาพ	23
2.1.2 สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน	25
2.2 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านและการก่อเกิดช่างแกะสลัก	25
2.3 สภาพสังคมและเศรษฐกิจ	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.1.สภาพประชากรของหมู่บ้าน	26
2.3.2.การศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน	26
2.3.3 สภาพทางเศรษฐกิจชุมชน	27
2.4.วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่	28
2.5 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน	29
2.6 การเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านและสภาพปัญหา	30
2.7 ศักยภาพทางการพัฒนาของหมู่บ้าน	31
บทที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่ม	33
3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มแกะสลัก	33
3.1.1 ชื่อสถานประกอบการ	33
3.1.2 สถานที่ตั้ง	33
3.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่ม	33
3.2 ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม	34
3.2.1 วัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่มฯ	36
3.2.2 สมาชิกของกลุ่มฯ	36
3.2.3 โครงสร้างในการบริหารงาน	37
3.2.4 ผังโครงสร้างหน้าที่ในการบริหารงานกลุ่มฯ	38
3.2.5 หลักเกณฑ์การคัดเลือกกรรมการ	39
3.2.6 ระเบียบปฏิบัติของกลุ่ม	39
3.3 ความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล	40
3.4 จุดแข็ง โอกาส จุดอ่อนและอุปสรรค ในการดำเนินงาน	41
3.5 บทบาทของกลุ่มที่มีต่อกิจการของชุมชน	42
3.6 แหล่งการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกลุ่ม	43
บทที่ 4 การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต	45
4.1 การจัดการด้านการผลิตและผลิตภัณฑ์	45
4.2 การบริหารการผลิต และการวางแผนการผลิต	49
4.2.1 การบริหารการผลิต	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 กำลังการผลิต	49
4.4 การจัดหาปัจจัยการผลิต	54
4.4.1 วัตถุดิบ และบรรจุภัณฑ์	54
4.4.2. วัตถุดิบ	55
4.4.3 วัสดุอุปกรณ์การผลิต	56
4.4.4 การตรวจสอบคุณภาพและการการจัดเก็บรักษาปัจจัยการผลิต	58
4.5 แรงงานและการจ้างงาน	58
4.6 ต้นทุนและผลตอบแทน	59
4.7 กรรมวิธีในการผลิต	68
4.8 พัฒนาการของเทคโนโลยีการผลิต	70
4.9 สภาพและผังของสถานที่ผลิต	71
4.10 การจัดการของเสีย	72
4.11 การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์	72
4.12 ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือทางด้านการผลิต	72
บทที่ 5 การตลาด	75
5.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด	75
5.1.1 การบริหารการตลาด	75
5.1.2 การวางแผนการตลาด	76
5.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบรรจุภัณฑ์	76
5.3 ช่องทางการจำหน่าย	76
5.3.1 ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่ม	76
5.3.2 ช่องทางการจำหน่ายของสินค้า	79
5.3.3 ตลาดเป้าหมายหรือช่องทางการตลาด	83
5.3.4 กลยุทธ์การตั้งราคาสินค้า	84
5.4 การส่งเสริมการขาย	89
5.4.1 การประชาสัมพันธ์	89
5.4.2 การแสดงผลงาน	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.4.3 วิธีการรักษาลูกค้า	89
5.4.4 วิธีการสร้างลูกค้าใหม่	90
5.5 ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือด้านการตลาด	90
บทที่ 6 การเงิน	91
6.1 การบริหารการเงิน	91
6.1.1 การบริหารจัดการเงินกองทุนออมทรัพย์	91
6.1.2 การบริหารจัดการเงินจากภายนอก	92
6.2 แหล่งเงินทุน	92
6.3 ผลการดำเนินงานและสถานะภาพทางการเงิน	92
6.3.1 ผลการดำเนินงาน	92
6.3.2 สถานภาพทางการเงิน	94
6.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน	96
บทที่ 7 รูปแบบเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ของงานแกะสลัก	97
7.1 การพัฒนาเอกลักษณ์ของชิ้นงานแบบล้านนา	97
7.2 หลักการสร้างเอกลักษณ์ของงานแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง	97
7.2.1 หลักของคุณค่าทางศิลปะ	97
7.2.2 หลักของวิถีวัฒนธรรมชุมชน	97
7.2.3 หลักของความเหมือนจริง	98
7.2.4 หลักของความแตกต่าง	98
7.2.5 หลักของการสร้างแรงจูงใจ	98
7.3 ประเภทของเอกลักษณ์ของชิ้นงานของสล่าแกะสลัก	98
7.3.1 เอกลักษณ์ประเภทวิถีการดำเนินชีวิตมาประดิษฐ์	98
7.3.2 เอกลักษณ์ประเภทของใช้ในวิถีชีวิตคนล้านนา	99
7.3.3 เอกลักษณ์ประเภทสัตว์ในวิถีชีวิตคนล้านนา	99
7.3.4 เอกลักษณ์ประเภทส่วนประกอบของพืชที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต	99
7.3.5 เอกลักษณ์ประเภทของประดับตกแต่ง	99
7.3.6 เอกลักษณ์ประเภทสัญลักษณ์ทางความเชื่อและพิธีกรรม	100

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของสล่าแกะสลัก	100
7.4.1 พื้นฐานด้านงานศิลปะ	100
7.4.2 ความถนัดในการใช้อุปกรณ์	100
7.4.3 ความชอบและประทับใจ	100
7.4.4 ความรู้ ภูมิปัญญา	101
7.4.5 ความต้องการของตลาด	101
7.5 จุดกำเนิดพัฒนาการเอกลักษณ์ของชิ้นงานแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง	108
7.6 การพัฒนาการสล่าแกะสลักพื้นบ้านเอกลักษณ์ล้านนา	110
7.6.1 สล่าหัตถกรรม	110
7.6.2 สล่าหัตถศิลป์	110
7.6.3 ศิลปินพื้นบ้าน	110
7.7 พัฒนาการงานแกะสลักไม้ที่มีความเอกลักษณ์สู่ความยั่งยืน	111
7.7.1 งานหัตถกรรม	111
7.7.2 งานหัตถศิลป์	111
7.7.3 งานศิลปะประดิษฐ์	111
7.8 การปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่ของงานแกะสลักไม้ และคงเอกลักษณ์งานศิลปะพื้นบ้านล้านนา	111
7.8.1 สล่า หรือช่างแกะสลัก	111
7.8.2 สินค้าหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปะประดิษฐ์	112
7.8.3 วิถีชีวิตพื้นบ้านและบริบทความเป็นล้านนา	112
7.8.4 การปรับเปลี่ยนการทำหน้าที่ของงานแกะสลักแบบล้านนา	112
7.9 การดำรงอยู่ของรูปแบบงานแกะสลักเอกลักษณ์วิถีชีวิตพื้นบ้านล้านนา	112
7.9.1 ด้านช่าง หรือสลาล้านนา	112
7.9.2 ด้านสินค้าหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปะประดิษฐ์	113
บทที่ 8 SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่ม	115
8.1 จุดแข็งของกลุ่ม จุดแข็ง อุปสรรค และโอกาส (SWOT Analysis) ของกลุ่ม	115
8.1.1 จุดแข็ง	115

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
8.1.2 จุดอ่อน	116
8.1.3 โอกาส	117
8.1.4 ข้อจำกัดจากปัจจัยภายนอก	117
8.2 ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่ม	118
8.2.1 ศักยภาพการจัดการองค์กรของกลุ่ม	118
8.2.2 ศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์	118
8.2.3 ศักยภาพในการผลิต	118
8.2.4 ศักยภาพทางการตลาด	119
8.2.5 ศักยภาพทางการเงิน	119
บทที่ 9 บทสรุป	123
9.1 สรุปผลการศึกษา	123
9.1.1 การบริหารจัดการองค์กร	123
9.1.2 การผลิต	124
9.1.3 การตลาด	124
9.1.4 การเงิน	125
9.1.5 การสร้างเอกลักษณ์งานหัตถกรรม	126
9.2 ข้อเสนอแนะ	128
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก ก รูปภาพ	
ภาคผนวก ข การคำนวณต้นทุนและอัตราส่วนทางการเงิน	
ภาคผนวก ค ต้นทุนและผลตอบแทน	
ผู้ร่วมโครงการวิจัย	
รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การแยกช่วงอายุของคนในชุมชนแต่ละช่วงวัย 6 หมู่บ้าน	26
2.2 คนในชุมชนจบการศึกษา	27
2.3 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก	29
3.1 รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มฯ	36
3.2 หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกลุ่ม	43
4.1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม	46
4.2 ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่ม	48
4.3 กำลังการผลิตหัตถกรรมของกลุ่ม ปี 2546 แยกเป็นรายเดือน	50
4.4 วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์	55
4.5 การจัดซื้อวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และฉลาก	55
4.6 เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต และโรงเรือนของกลุ่มฯ	58
4.7 ปัญหาในการใช้เทคโนโลยีของกลุ่ม / กิจการ	70
5.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย	77
5.2 ราคาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม	85
5.3 ราคาและการตั้งราคา	87
6.1 แหล่งสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ให้แก่กลุ่มฯ	92
6.2 ผลการดำเนินงานกลุ่ม	93
7.1 ลักษณะงานออกแบบของช่าง	101
8.1 อัตราส่วนทางการเงิน	121

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิด	4
4.1 แผนผังที่ทำการกลุ่มและห้องแสดงสินค้า	71
5.1 ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่ม	79
5.2 ช่องทางการจำหน่ายกระบวยชีวิตขนาดใหญ่	79
5.3 ช่องทางการจำหน่ายกระบวยชีวิตขนาดกลาง	80
5.4 ช่องทางการจำหน่ายกระบวยชีวิตขนาดเล็ก กระบวยสลักด้าม และกระบวย 12 ราศี ช้างไขลง ช้างลากซุง สัตว์ 12 ราศี	80
5.5 ช่องทางการจำหน่ายช้างไขลง	81
5.6 ช่องทางการจำหน่ายชุดผลไม้	81
5.7 ช่องทางการจำหน่ายใบไม้	82
5.8 ช่องทางการจำหน่ายโมบาย	82
5.9 ช่องทางการจำหน่ายเชิงเทียน	83

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยได้แนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติหลายทศวรรษที่ผ่านมา ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาเบื้องหลังของการพัฒนาที่เน้นวิถีของความทันสมัย ซึ่งเป็นวิธีคิดที่เรียกว่า “ทฤษฎีการพัฒนาแบบไม่สมดุลย์” (เสรี พงศ์พิศ, 2544) คือ มีการมุ่งเน้นผลิตสินค้าในภาคอุตสาหกรรมและการส่งออกมากเกินไปจนหลงลืมภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งมีกำลังแรงงาน และกำลังการผลิตที่สูงและเป็นพื้นฐานรากทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดช่องว่างระหว่างชนชั้นทางด้านอาชีพและรายได้จนส่งผลให้เกิดความไม่สมดุล คนจากภาคเกษตรที่มีรายได้น้อยได้หลั่งไหลเข้าสู่ภาคแรงงานชั้นต่ำในภาคอุตสาหกรรมในเมืองทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมากมาย

กระแสการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการพัฒนาประเทศ และการดำเนินการทางการเมืองมีมากขึ้น ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 เป็นต้นมา และในแผนฉบับที่ 9 มีความชัดเจนที่เน้นให้มีการพัฒนาคน เป็นการพัฒนาที่วัดด้วยความสมดุลระหว่าง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญ เพื่อที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประชาชนจากฐานรากที่ไม่เคยมีบทบาททางการเมืองมาเลยในอดีต จากที่เคยอ่อนแอได้ฟื้นคืนบทบาทเข้ามาร่วมสร้างสรรค์องค์ความรู้เพื่อพัฒนาประเทศร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

พระราชบัญญัติระเบียบราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้มีผลบังคับใช้ และให้อำนาจส่วนราชการให้มีการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการพัฒนาชุมชนที่พูดถึงความยั่งยืนโดยใช้หลัก ความพอเพียงตามแนว “ทฤษฎีใหม่” ได้มีการกำหนดแนวทาง 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 มีความพอเพียง เลี้ยงตัวเองได้ บนพื้นฐานความประหยัด และจัดการใช้ง่าย

ขั้นที่ 2 ร่วมพลังในรูปกลุ่มเพื่อการผลิต การตลาด การจัดการร่วมกัน รวมทั้งด้านการจัดสวัสดิการ การศึกษา และพัฒนาสังคม

ขั้นที่ 3 สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพ และขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคราชการด้านเงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการและข่าวสารข้อมูล

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนฐานรากได้นำวัตถุดิบ ทรัพยากรและเทคโนโลยีผสมผสานกับภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจพอเพียง คำว่า “วิสาหกิจชุมชน” โดยพื้นฐานแล้วได้มีผู้ที่นิยามความหมายไว้หลายประการซึ่งรวมถึงกระบวนการคิด การจัดการการผลิตและทรัพยากรทุกขั้นตอนโดยภูมิปัญญาของชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และการเรียนรู้ของชุมชน มักจะครอบคลุมกิจกรรมในเรื่องการแปรรูปหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์

จากผลผลิตของชุมชน มักจะครอบคลุมถึงกิจกรรมการแปรรูปหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผลผลิตของชุมชน เพื่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าผลผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรและภูมิปัญญาของชุมชน ผลิตภัณฑ์จะต้องสนองการพึ่งตนเองของคน องค์การชุมชน และเครือข่าย และยังเป็นการพัฒนากระบวนการตลาด และการบริการชุมชน

กลุ่มแกะสลักไม้พื้นบ้านในครัวเรือน บ้านถ้ำผาตอง ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นกลุ่มช่างที่มีฝีมือด้านแกะสลักที่ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากช่างพื้นบ้านที่ได้สะสมองค์ความรู้และทักษะด้านงานแกะสลักกระบวนโบราณมาจากบรรพบุรุษ คือ พ่ออ้ายแสง ลือสุวรรณ ได้บ่มเพาะขัดเกลาถ่ายทอดความรู้ให้กับ สล่าคำจันทร์ ยาโน ได้ฉายแววให้เห็นความสามารถ และฝีมือด้านช่างมาตั้งแต่ ปี 2527 เป็นต้นมา และได้พัฒนาฝีมือต่อยอดจากองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาของชุมชนเรื่อยมา จนมีผู้รู้จักและมีผู้สนใจจากคนในชุมชนและใกล้เคียงเข้ามาเรียนรู้ฝึกฝน จนกระทั่งมีสมาชิกร่วมก่อตั้งเป็นกลุ่มองค์กรด้านช่างถึง 27 คน แต่เมื่อมีการรวมกลุ่มมากขึ้น จำเป็นจะต้องมีรูปแบบการบริหารจัดการในรูปขององค์กรทั่วไป กลุ่มได้มีการพัฒนาเอกลักษณ์ชิ้นงานที่โดดเด่นเฉพาะตัวด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อที่จะยกระดับงานของตนเองให้เกิดความโดดเด่นเป็นที่สนใจของตลาดมากขึ้น เนื่องจากภาวะการตลาดที่สำคัญของงานศิลปหัตถกรรมอยู่ที่เอกลักษณ์เฉพาะตัวของช่างแต่ละคนจะแสดงออกมาให้เห็นความโดดเด่นในคุณค่าของงาน และจะเป็นตัวที่บ่งบอกถึงระดับราคาและความต้องการของตลาด

การศึกษาวิจัย กลุ่มแกะสลักไม้พื้นบ้านในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตองในครั้งนี้ จะเป็นตัวอย่างหนึ่งของการศึกษาข้อมูลเชิงลึก เพื่อที่จะนำไปวิเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนากิจกรรมของกลุ่มให้เกิดการยกระดับเพิ่มมูลค่าของสินค้าชุมชนให้ได้รับมาตรฐานสินค้าที่มีความโดดเด่นมีคุณค่าทางด้านศิลปเพื่อที่จะให้คนที่ได้รับเกิดความพึงพอใจในการเสพสุขชิ้นงานเอกลักษณ์งานหัตถกรรมและศิลปะ ล้วนน่าประยุกต์มุ่งสู่สากล ตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ที่เรียกว่า “ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล” และยังสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชน และที่สำคัญคือการรักษาสืบทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนมิให้สูญหาย คงความเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่มีใครสามารถเลียนแบบได้ นอกจากนั้น ผลการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นบทเรียนหนึ่ง ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหรือผู้ประกอบการที่จะผลิตสินค้าขึ้นมาในสถานการณ์ที่ต้องแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ จำเป็นต้องเรียนรู้ในเรื่องของการพัฒนาเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น เพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งทางการตลาดได้

1.2 โจทย์วิจัย

1. การพัฒนากลุ่มสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านช่างแกะสลักศิลปประดิษฐ์วิถีชีวิตล้านนาคือเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการผลิต การบริหารจัดการ ผลิตภัณฑ์ การตลาดของกลุ่มไม้แกะสลักนั้นมีลักษณะอย่างไร
3. รูปแบบงานเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักมีลักษณะอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษากระบวนการก่อเกิดกลุ่มและวิวัฒนาการของวิสาหกิจชุมชนด้านช่างแกะสลักศิลปประดิษฐ์วิถีชีวิตล้านนา
2. เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการผลิต การบริหารจัดการ ผลิตภัณฑ์ และการตลาดไม้แกะสลัก
3. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างรูปแบบเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ของงานไม้แกะสลักวิถีชีวิตชาวล้านนา

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจอย่างชัดเจนถึงสถานการณ์การดำเนินงาน และศักยภาพของกลุ่มฯ ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการจัดการองค์กร การบริหารการผลิต การจัดการการตลาด และการจัดการการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกลุ่มฯ เพื่อพิจารณานำข้อมูลในแต่ละด้านและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปปรับใช้เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา ขจัดจุดอ่อน และเสริมจุดแข็งของกลุ่มฯ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มฯ รวมทั้งยกระดับรายได้ของสมาชิกและคนในชุมชน
2. กลุ่มฯ มีความเข้าใจตนเองทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง ได้เรียนรู้การวิเคราะห์สถานการณ์ภายนอก และสามารถนำข้อความรู้มาใช้ในการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ดีขึ้น อันจะนำไปสู่การบริหารจัดการให้เกิดผลและมีความยั่งยืน
3. ข้อมูลจากการศึกษานี้สามารถนำไปปรับใช้กับวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ เพื่อหาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ ขีดความสามารถในการแข่งขัน และความเข้มแข็งทางด้านการผลิต การตลาด การเงิน และการจัดการองค์กร อันจะส่งผลต่อการยกระดับรายได้ของหน่วยประกอบการและการจ้างงานในท้องถิ่น
4. ข้อมูลของกลุ่มฯ จะถูกนำมาประมวลร่วมกับข้อมูลของหน่วยประกอบการอื่น ๆ อีก 62 ราย ซึ่งเข้าร่วมในโครงการวิจัยฯ (โครงการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับวิสาหกิจชุมชนระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน) เพื่อวิเคราะห์ในเชิงมหภาคให้เห็นถึงภาพรวมของอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านและอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปพื้นบ้าน

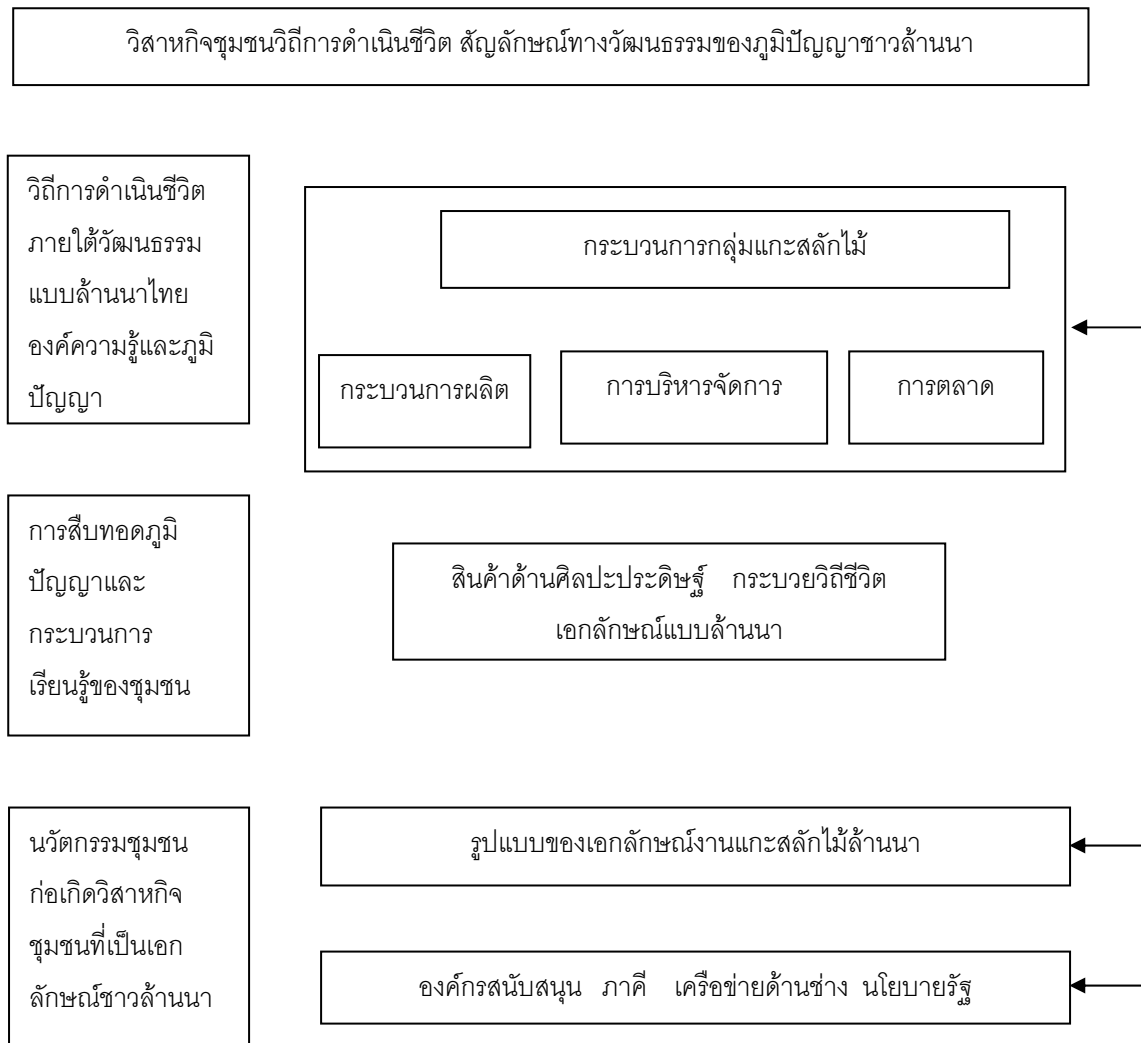
1.5 ขอบเขตการศึกษา

งานวิจัยในส่วนนี้เป็นการศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายหน่วยประกอบการและรายผลิตภัณฑ์ในลักษณะกรณีศึกษา กลุ่มแกะสลักไม้พื้นบ้านในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง ตำบลท่าสุต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ทั้งนี้เพื่อทราบถึงสถานการณ์การดำเนินงานและศักยภาพในด้านต่างๆ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงและชัดเจนของกลุ่มฯ สำหรับขอบเขตเนื้อหาสาระประกอบไปด้วย

- 1) กระบวนการก่อเกิดกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประวัติภูมิหลังของช่าง ข้อมูลด้านช่างแกะสลัก กระบวนการและวิถีชีวิตของคนล้านนา การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านงานช่างของชาวล้านนา
- 2) กระบวนการกลุ่ม การผลิต การบริหารจัดการ การตลาด โครงสร้างองค์กร รูปแบบผลิตภัณฑ์ ศักยภาพ จุดอ่อน
- 3) กระบวนการกลุ่ม การผลิต การบริหารจัดการ การตลาด โครงสร้างองค์กร รูปแบบผลิตภัณฑ์ ศักยภาพ จุดอ่อน

4) แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของช่างแต่ละคน

1.6 กรอบแนวคิด

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิด

1.7 ระเบียบวิธีวิจัย

1.7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ ทำการรวบรวมจากเอกสารและ รายงานการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับนายคำจันยา โน และกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง

ข้อมูลปฐมภูมิ ในการศึกษาเน้นเน้นการเก็บข้อมูลภาคสนามเป็นสำคัญ ซึ่งได้จากการสำรวจ และการสัมภาษณ์เจาะลึกจากกลุ่มฯ โดยมีกลุ่มฯเป็นผู้ร่วมกระบวนการวิจัยและให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาของการดำเนินงาน (participatory research) ประกอบกับวิธีการสังเกตการณ์ โดยเยี่ยมสัมภาษณ์กลุ่มฯ หลายครั้ง (multiple visits) รวมถึงร้านค้า ลูกค้า และคนในชุมชนอย่างต่อเนื่องในระยะเวลา 6 เดือน

1.7.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษาในพื้นที่หมู่บ้านถ้ำผาตอง ตำบลท่าสุต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นแหล่งผลิตไม้แกะสลักที่มีชื่อเสียง และเป็นพื้นที่หนึ่งภายในภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาของโครงการวิจัยฯ

หน่วยประกอบการที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา กลุ่มแกะสลักไม้พื้นบ้านในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง เนื่องจากเป็นกลุ่มชุมชนที่สามารถเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาได้ อีกทั้งเป็นกลุ่มฯ ที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการและมีความประสงค์ที่จะพัฒนารูปร่างของตนเอง มีความใฝ่เรียนรู้ และต้องการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของคณะวิจัย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ซึ่งเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักวิจัยท้องถิ่นของโครงการวิจัยฯ เป็นผู้คัดสรรหน่วยประกอบการที่มีความพร้อมและยินดีเข้าร่วมโครงการ

ผลิตภัณฑ์ที่เลือกศึกษา

การศึกษานี้ได้เลือกศึกษา ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงมากของจังหวัดเชียงราย และการผลิตไม้แกะสลัก เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้คนในชุมชนมีงานทำ สร้างรายได้เสริม และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.7.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาจะทำการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องของข้อมูลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทต่อกลุ่ม
2. จัดระบบข้อมูลตามประเภทของเนื้อหาที่ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย
3. วิเคราะห์ถึงกระบวนการต่อยอดจากองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของชุมชน เช่น แนวคิดของการดึงเอาวิถีชีวิต ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมล้านนามาลงบนกระบอกไม้ เป็นต้น
4. วิเคราะห์ถึงกระบวนการกลุ่ม การตั้งเป้าหมายองค์กร การควบคุมให้ไปสู่เป้าหมาย การสร้างพลังให้กับสมาชิก การสร้างความเป็นปึกแผ่นให้องค์กร แนวโน้มการขยายตัว เงื่อนไขที่เป็น

แรงเกาะเกี่ยวให้เกิดความสัมพันธ์เพื่อการสร้างเครือข่ายช่างแกะสลัก เป็นต้น

5. วิเคราะห์ถึงแนวทางการพัฒนาเอกลักษณ์ด้านช่างของสมาชิกแต่ละบุคคลตามความถนัดเฉพาะตัว

6. การวิเคราะห์การบริหารเชิงธุรกิจ (ทองศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และอารี วิทยุพงษ์, 2546) โดยมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ด้านต่างๆ ดังนี้

โครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กรและการบริหารงาน กลุ่มฯ แต่ละกลุ่มฯ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มฯ ปรัชญาและวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และลักษณะของกลุ่มฯ การศึกษาครอบคลุมรูปแบบการจัดองค์กร ขนาดของกลุ่มฯ โดยพิจารณาจากจำนวนสมาชิก ลักษณะการกระจายการถือหุ้น และความสอดคล้องกันระหว่างหน้าที่ตามตำแหน่งงานกับงานที่ปฏิบัติจริง ปรัชญาพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ และพิจารณาการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับปรัชญาที่ตั้งไว้เพียงไร และเพราะเหตุใด ทั้งนี้โดยใช้ลักษณะ 7 ประการของ “วิสาหกิจชุมชน” (เสรี พงศ์พิศ, 2546) เป็นฐาน

โครงสร้างการผลิต

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการผลิตนั้น จะประกอบด้วยความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิต และความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต รวมถึงศักยภาพของผลิตภัณฑ์ อันประกอบด้วย ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย ศักยภาพทางด้านยอดขาย และศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม (ทองศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

1. ชนิดและสัดส่วนของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เพื่อแสดงถึงความหลากหลายของผลิตภัณฑ์

2. การคัดคุณภาพของวัตถุดิบ การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และเทคโนโลยีการผลิต จะศึกษาโดยกลุ่มฯ ให้ข้อมูล และเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์ว่ามีวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร

3. ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิต

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตจะใช้วิธีการคำนวณดังนี้

3.1 ต้นทุนรวมต่อการครั้งการผลิต

ต้นทุนรวมต่อการครั้ง = ต้นทุนผันแปรต่อการครั้ง + ต้นทุนคงที่ต่อการครั้ง

3.2 ต้นทุนต่อหน่วย

ต้นทุนต่อหน่วย = ต้นทุนรวมต่อการครั้ง / ปริมาณการผลิตต่อการครั้ง

3.3 ผลตอบแทนสุทธิต่อการครั้งการผลิต

ผลตอบแทนสุทธิต่อการครั้งการผลิต = รายได้รวมต่อการครั้ง - ต้นทุนรวมต่อการครั้ง

3.4 ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย

ผลตอบแทนสุทธิต่อหน่วย = ผลตอบแทนสุทธิต่อการครั้ง / ปริมาณการผลิตต่อการครั้ง

3.5 ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อครั้ง

ผลตอบแทนเหนือต้นทุนผันแปรต่อครั้ง = รายได้รวมต่อครั้ง – ต้นทุนผันแปรต่อครั้ง

4. ความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต ได้จากการให้ข้อมูลของหน่วยประกอบการแต่ละราย

5. ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

การศึกษากำไรต่อหน่วย ประกอบด้วย อัตรากำไรต่อราคาขาย และอัตรากำไรต่อต้นทุน

- 5.1 อัตรากำไรต่อราคาขาย

$$\text{อัตรากำไรต่อราคาขาย} = (\text{กำไรต่อหน่วย} / \text{ราคาขายต่อหน่วย}) \times 100$$

- 5.2 อัตรากำไรต่อต้นทุน

$$\text{อัตรากำไรต่อต้นทุน} = (\text{กำไรต่อหน่วย} / \text{ต้นทุนต่อหน่วย}) \times 100$$

6. ศักยภาพทางด้านยอดขาย

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายนั้น พิจารณาจากยอดขายต่อปี เพื่อพิจารณาแนวโน้มยอดขายต่อปี = ยอดขายรวมตลอดปีของผู้ประกอบการแต่ละราย

7. ศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวม

การศึกษาศักยภาพทางด้านยอดขายรวมและกำไรรวมประกอบด้วย ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี อัตรายอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ ยอดขายรวมต่อปี และยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์หลัก หมายถึงผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ที่มีศักยภาพมากที่สุดของหน่วยประกอบการ และมีการผลิตเป็นระยะเวลานานพอสมควร

- 7.1 ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักต่อปี (ในอดีตถึงปัจจุบัน ถ้ามีข้อมูล)

$$= \text{ยอดขายผลิตภัณฑ์หลักตลอดปีของหน่วยประกอบการแต่ละราย}$$

- 7.2 อัตรายอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลัก ต่อยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ทั้งหมด

$$= (\text{ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) หลักต่อปี} / \text{ยอดขายผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) รวมต่อปี}) \times 100$$

- 7.3 อัตรากำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อยอดขายทั้งหมดของกิจการ

$$= (\text{กำไรจากอาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี} / \text{ยอดขายทั้งหมดของกิจการต่อปี}) \times 100$$

- 7.4 ยอดขายรวมต่อปี

$$= \text{ยอดขายรวมทั้งปีของผู้ประกอบการแต่ละราย}$$

- 7.5 ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม) ต่อปี

= ยอดขายผลิตภัณฑ์อื่นทุกชนิดที่ไม่ใช่อาหารแปรรูป (หรือ หัตถกรรม)
รวมทั้งปีของผู้ประกอบการแต่ละราย

โครงสร้างทางการเงิน

การศึกษาถึงโครงสร้างการเงินนั้น ประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน การวางแผนการใช้เงินทุน และศักยภาพทางการเงิน

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจในด้านการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชี การกู้ยืมเงิน และการวางแผนการใช้เงินทุนนั้น จะใช้ข้อมูลรายหน่วยประกอบการนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสรุปเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้พิจารณาประกอบกับข้อมูลด้านศักยภาพทางการเงิน (ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ, 2547)

การศึกษาศักยภาพทางการเงินนั้น จะมีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1) **อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)** ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพคล่องระยะสั้นของธุรกิจ ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (หรืออัตราส่วนเดินสะพัด)
= สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน (current ratio)
= CA / CL (เท่า)
2. อัตราส่วนสภาพคล่องระยะสั้น (หรืออัตราส่วนทุนหมุนเวียน หรืออัตราส่วนจับพลัน) (Acid Test Ratio หรือ Quick Ratio)
= (สินทรัพย์หมุนเวียน – สินค้าคงคลัง) / CL = สินทรัพย์สภาพคล่อง / CL (เท่า)
3. อัตราส่วนสภาพคล่องของกระแสเงินสด (Cash Flow Liquidity Ratio)
= (เงินสด + หลักทรัพย์ + กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน) / CL (เท่า)
4. เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ (Net Working Capital) = CA – CL (บาท)

2) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Activity / efficiency Ratio)

อัตราส่วนต่อไปนี้ชี้ให้เห็นประสิทธิภาพและสภาพคล่องระยะยาวของธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย

1. อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (Accounts Receivable Turnover Ratio)
= ยอดขายเชื่อ / ลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้ง หรือ รอบ)
2. ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้ (Average Collection Period)
= 365 วัน / อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้การค้า (วัน)
3. อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า
= ยอดซื้อเชื่อ / เจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย (ครั้ง หรือ รอบ)
4. ระยะเวลาเฉลี่ยในการชำระหนี้
= 365 / อัตราการหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (วัน)

5. อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio)

$$= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงคลังเฉลี่ย}} \quad (\text{ครั้ง หรือ รอบ})$$
6. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory Turnover in days)

$$= \frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง}} \quad (\text{วัน})$$
7. 1 รอบธุรกิจ (Operating Cycle)

$$= \text{ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้} + \text{อายุสินค้า} \quad (\text{วัน})$$
8. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio)

$$= \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= \frac{S}{\text{Total Asset หรือ } S / (CA+FA)}$$
9. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

$$= \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}} \quad (\text{ครั้ง หรือ เท่า})$$

$$= \frac{S}{FA}$$

3) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือความเสี่ยงในการกู้ยืม (Debt Ratio or Leverage Ratio)

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Debt Ratio)

$$= \left(\frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}} \right) \times 100\%$$
2. หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E)

$$= \frac{\text{หนี้สิน}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad (\text{เท่า})$$
3. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินทุนรวม (Long – Term Debt/Total Capitalization)

$$= \frac{\text{หนี้ระยะยาว}}{(\text{หนี้ระยะยาว} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น})} \quad (\text{เท่า})$$
4. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Times Interest Earning or Interest Coverage Ratio)

$$= \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}} = \frac{EBIT}{I} \quad (\text{เท่า})$$
5. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายค่าใช้จ่ายประจำ (Fix Charge Coverage Ratio)

$$= \frac{EBIT}{[I + \frac{(\text{เงินเดือน} + \text{เงินปันผล} + \text{เงินกองทุนรวม})}{(1 - \text{อัตราภาษีเงินได้})}]}$$
6. Degree of Financial Leverage

$$= \frac{EBIT}{(EBIT - I)} = \frac{EBIT}{EBT} \quad (\text{เท่า})$$

4) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{ยอดขาย}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{S}) \times 100\%$$
2. อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin)

$$= (\text{GP} / \text{S}) \times 100\%$$
3. อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout Ratio)

$$= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}) \times 100\%$$

5) อัตราส่วนทางการเงินที่แสดงถึง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) และผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)

1. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment: ROI)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$$

$$= ((\text{EAT}/\text{S}) \times (\text{S}/\text{TA})) \times 100\%$$
2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA)

$$= (\text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{สินทรัพย์รวม}) \times 100\%$$

$$= (\text{EBIT} / \text{Total Assets}) \times 100\%$$
3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE)

$$= (\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} / \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}) \times 100\%$$

$$= (\text{EAT} / \text{Equity}) \times 100\%$$
4. กำไรต่อหุ้น (Earning per Share)

$$= \text{ผลตอบแทนแก่หุ้นสามัญ} / \text{จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด} \quad (\text{บาท/หุ้น})$$
5. ราคาตลาดต่อหุ้นต่อกำไรต่อหุ้น หรืออัตราส่วนราคาหุ้นต่อผลกำไร (Price to Earning Ratio)

$$= \text{ราคาตลาดต่อหุ้น} / \text{กำไรสุทธิต่อหุ้น} \quad (\text{เท่า})$$
6. อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล (Dividend Yield)

$$= (\text{เงินปันผลต่อหุ้น} / \text{ราคาตลาดต่อหุ้น}) \times 100\%$$
7. อัตรากำไรต่อแรงงานของสมาชิก

$$= \text{กำไรจากการดำเนินงาน} / \text{จำนวนสมาชิกที่ร่วมผลิต} \quad (\text{บาท/คน})$$

6) การคำนวณหาเงินทุนหมุนเวียนของกิจการ

$$\begin{aligned} \text{เงินทุนหมุนเวียนที่ต้องการ} &= \text{เงินทุนในสต็อกวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป} \\ &+ \text{เงินลงทุนในลูกหนี้การค้า} \\ &+ \text{เงินลงทุนในสินค้าที่อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต} \\ &- \text{เครดิตที่ได้จากผู้ขายวัตถุดิบ} \end{aligned}$$

โครงสร้างทางการตลาดของหน่วยประกอบการ

การศึกษาโครงสร้างการตลาดของหน่วยประกอบการ เป็นการศึกษาแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์และยอดขายโดยเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดในแต่ละช่องทางตลาด โดยสัมภาษณ์หน่วยประกอบการถึงกระบวนการตลาดของผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่หน่วยประกอบการทำการผลิต ข้อมูลส่วนนี้สามารถนำมาประมวลเพื่อสรุปเป็นแนวทางการขยายตลาดของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดต่อไป

1.8 นิยามศัพท์

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการผลิตสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ที่เป็นองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มคนในชุมชน ดำเนินการเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ และเอื้อประโยชน์ให้สมาชิกอื่นเข้ามาเรียนรู้

สภา หมายถึง ผู้ที่มีความรู้และทักษะทางช่างที่เป็นศิลปะการแกะสลักไม้ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนได้รับการสืบทอดจากองค์ความรู้จากบรรพบุรุษ

วิถีชีวิตแบบล้านนา หมายถึง วิธีการดำรงอยู่ของผู้คนในสังคมชนบท ภายใต้มิติทางวัฒนธรรมล้านนา เช่น กระบวนการผลิต การสร้างเทคโนโลยีการผลิต ฯลฯ

บริบทของวิถีชีวิต หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนา เช่น พิธีในวิถีชีวิต สัตว์ในวิถีชีวิต เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องประดับ พิธีกรรมในการดำเนินชีวิต เป็นต้น

กระบวนการวิถีชีวิต หมายถึง งานแกะสลักที่เอาจริงชีวิตภายใต้วัฒนธรรมของคนล้านนา ลงบนคันกระบวยที่ชาวล้านนามีไว้หน้าบ้านหรือบันไดบ้าน เพื่อให้แขกผู้มาเยือนได้ดื่มน้ำกินภายใต้ความเชื่อเรื่องของการให้ทานน้ำแล้วชาติต่อไปจะได้เป็นเศรษฐี เอกลักษณ์วิถีชีวิตแบบล้านนา หมายถึง ลักษณะของชิ้นงานแกะสลักที่มีลักษณะที่แตกต่างจากงานแกะสลักไม้โดยทั่วไป โดยการนำลักษณะของวิถีชีวิตและบริบทของวิถีชีวิตของคนในสังคมล้านนา

เอกลักษณ์งานแกะสลัก หมายถึง ลักษณะของการนำเสนองานแกะสลัก ที่แสดงออกมาแสดงถึงสิ่งที่แตกต่างจากงานแกะสลักโดยทั่วไป มีความโดดเด่น เฉพาะตัว

1.9 แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางการศึกษาในเรื่องของวิสาหกิจชุมชน การบริหารองค์กร และ แนวทางการพัฒนาเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้ทำการศึกษาค้นคว้าประเด็นเนื้อหาไว้ ดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน และเศรษฐกิจชุมชน

2. การพัฒนากลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาภายใต้วัฒนธรรมชุมชน
3. การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมบ้านสู่ความเป็นสากล

1.9.1 การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน และเศรษฐกิจชุมชน

ภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมที่มีการแข่งขัน และเร่งรัดในการพัฒนาอุตสาหกรรมมาตั้งแต่ปี 2504 ระบบเศรษฐกิจไทยได้เปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจภาคเกษตรเป็นภาคนำ ทั้งการผลิต รายได้ และการจ้างงาน มาสู่การพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า และบริการ แม้ว่าประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 51 ยังคงทำงานอยู่ในภาคเกษตรพื้นฐาน (ไม่มีการแปรรูป) ประมาณร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ การพัฒนาที่ไม่สมดุล เป็นสาเหตุให้แรงงานจากภาคเกษตรเคลื่อนย้ายไหลทะลักสู่ภาคอุตสาหกรรม เพราะความไม่พอเพียงสำหรับการเลี้ยงชีพในการทำการเกษตร จนเกิดภาวะแรงงานล้นเกินในภาคอุตสาหกรรม กลายเป็นกองทัพแรงงานสำรอง (reserve army) ค่าจ้างแรงงานจึงถูกขูดรีดในภาวะที่ต้องจำยอมเนื่องจากเป็นแรงงานชั้นต่ำไม่มีองค์ความรู้ แต่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าในเครื่องจักร วัตถุดิบ แปรรูป และเทคโนโลยีขั้นสูง ต้องอาศัยกู้เงินตราจากต่างประเทศ จึงมีวงเงินกู้ยืมจากต่างประเทศสูงถึง 90,000 ล้านดอลลาร์ ส่งผลให้ค่าเงินบาทตกต่ำ รัฐบาลจึงตัดสินใจปล่อยให้ค่าเงินบาทลอยตัวเนื่องจากไม่สามารถนำเงินสำรองไปชดเชยหนี้สินให้ต่างประเทศได้หมดจึงนำไปสู่ภาวะวิกฤติทางการเงินหรือภาวะฟองสบู่แตก (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542:11-20) ลำคัญมากที่สุด คือ แรงงานที่มาจากชนบทไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้ทันกับความรู้ นวัตกรรมที่ถูกออกแบบโดยองค์ความรู้ใหม่ และสิ่งที่เกิดผลกระทบตามมามากที่สุด การเลื่อนหายของภูมิปัญญาชุมชนไม่ได้รับการต่อยอด แนวความคิดในเรื่องการสร้างความรู้เข้มแข็งให้องค์กรฐานราก องค์กรชุมชนเป็นองค์กรที่ประชาชนในชุมชนรวมตัวกันสร้างขึ้นเองและจัดการตนเองได้ ไม่ใช้องค์กรที่คนอื่นสร้างให้หรือยึดเย็ดให้หรือจัดการโดยคนอื่น องค์กรชุมชนเกิดขึ้นโดยกระบวนการที่คนในชุมชนมาประชุมปรึกษาหารือกันซ้ำแล้วซ้ำอีก จนปรากฏตัวผู้นำตามธรรมชาติขึ้น มีการจัดการองค์กรมีการวิเคราะห์ปัญหา วินิจฉัยปัญหา วิเคราะห์ทางเลือกและตัดสินใจ องค์กรชุมชนหรือองค์กรชาวบ้านมีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ เช่น เป็นการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรม การรวมกิจกรรมหลายๆ องค์กรเข้าด้วยกัน การประสานกิจกรรมที่เหมือนกันเข้าเป็นเครือข่าย การต่อรองเพื่อผลประโยชน์ของชาวบ้านหลายๆ หมู่บ้านกับนโยบายรัฐ (สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ, 2541:2-3) องค์กรชุมชน ยังกลายเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาที่เป็นผลพวงของการพัฒนาที่ผิดพลาดที่ผ่านมา โดยเฉพาะในปัญหาด้านเศรษฐกิจของประเทศที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุด จึงได้มีทั้งนักวิชาการ หน่วยงานพัฒนาเอกชน และระบบราชการ โดยเฉพาะหน่วยงานที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ ฐานรากของประเทศ เช่น กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น ในส่วนของกรมการพัฒนาชุมชนจะเน้นในเรื่องของการสร้างระบบองค์กรเครือข่ายเศรษฐกิจฐานราก เน้นให้เกิดการรวมกลุ่มผลิต เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชน ให้เกิดระบบการผลิตการบริหารจัดการ การจำหน่ายโดยชุมชน ในขณะที่กระทรวงเกษตร เน้นในเรื่องของการผลิตแบบพอเพียง การผลิตแบบผสมผสานให้ครบวงจร เป็นต้น

“ธุรกิจชุมชน” เป็นแนวคิดเป็นแนวคิดที่อาศัยกรอบแนวคิดกึ่งเศรษฐศาสตร์นิโคลาสสิก (Neo – classic Economics) กึ่งเศรษฐศาสตร์การเมือง (political Economics) ตราบใดที่สังคมที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือปฏิเสธวิธีการผลิต (Mode of production) แบบทุนนิยมได้ ภายใต้ระบบทุนนิยมที่เต็มไปด้วยการเอารัด

เอาเปรียบซึ่งกันและกัน การแก่งแย่งแข่งขัน การกดขี่แรงงาน แต่ภายในมิติทางสังคมแบบเอเชียที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลความเชื่อแบบพุทธ พราหมณ์ ฝั ลักษณะของคนในชุมชนยังมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ผู้คนยังไ้ม้อ้อมอวารีซึ่งกันและกัน ชุมชนยังเน้นการ ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กันอยู่ ภายใต้วิธีการผลิตแบบทุนนิยมภายในชุมชน จะมีการตอบสนองและแก้ปัญหาการผลิตเพื่อแก้ปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ เช่น ปัญหาความยากจน การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน ทรัพยากรชุมชนถูกใช้ไปโดยไม่มึระบบการควบคุม การดำเนินธุรกิจภายใต้วัฒนธรรม ชุมชนย่อมมีโอกาสที่ทำให้ชุมชนเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบทุนนิยมที่มีการเอาัดเอาเปรียบกันน้อยลง (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542:156-158) ได้มีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ของการประกอบกิจกรรมในเชิงธุรกิจที่เป็นฐานรากของประเทศ ซึ่งชุมชนจะเป็นสถาบันที่เป็นโครงสร้างของฐานการผลิตระดับล่างของประเทศ ในการผลิตในระดับฐานรากนั้นได้มีผู้ให้นิยามความหมายว่าเป็นระบบ “เศรษฐกิจชุมชนหรือระบบเศรษฐกิจฐานราก” หมายถึง พฤติกรรมของชุมชนในการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งจะแตกต่างจากความหมายของคำว่า “ธุรกิจชุมชน” ในความหมายทางเศรษฐศาสตร์ซึ่ง หมายถึง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนที่ต้องหวังกำไร แต่เป็นการทำกำไรเพื่อสวัสดิการของชุมชนด้วย ซึ่งแตกต่างจากระบบธุรกิจโดยทั่วไปที่ดำเนินการโดยเอกชนที่หวังเพียงกำไรเพียงอย่างเดียว (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542:88-90) ธุรกิจชุมชนจะต้องเน้นทักษะที่ได้รับการพัฒนามาจาก ประสบการณ์อันยาวนานของกลุ่มคนในชุมชน และมักจะสัมพันธ์กับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ กล่าวคือ การผลิตและการใช้ฝีมือ และภูมิปัญญาของท้องถิ่นมักจะเกิดจากการสังเกตธรรมชาติ ลองผิดลองถูกจากทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ดังนั้นหากชุมชนได้มีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะด้านใดด้านหนึ่ง เพียงพอ มีทรัพยากรที่เพียงพอที่จะทำประโยชน์หรือนำมาแปรรูปตามแนวทักษะนั้น ก็ย่อมสรุปได้เบื้องต้นว่าชุมชนนั้นน่าจะแปลงทรัพยากรและทักษะมาเป็นผลผลิตเชิงธุรกิจได้เพราะถือว่าการได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative advantage)

ธุรกิจชุมชน มีพื้นฐานของหลักการคิด มาจากหลักที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ ความยั่งยืน ชุมชน จริยธรรม และธุรกิจ ซึ่งถ้าไรจะดังตอกอยู่กับชุมชน ซึ่งตามแนวความคิดหลักการตามของธุรกิจชุมชนที่ปรีชาบุช ป๋องภัย ได้นำเสนอไว้ในกรย้าแนวคิดธุรกิจชุมชนให้น่าเชื่อถือมากขึ้น (สัมพันธ์ เตชะอธิก, 2541:87-88) ไว้ดังนี้

1. ผลประโยชน์จะต้องเป็นขององค์กรชาวบ้านและชุมชน “ธุรกิจชุมชน” กำลังถูกนำมาเป็นทางเลือกและทางรอดของประเทศในภาวะที่ต้องกู้หนี้ยืมสินจากประเทศมหาอำนาจ นอกจากนั้นธุรกิจชุมชนยังเป็นทางเลือกหนึ่งของชาวบ้านที่ประสบปัญหาด้านการผลิตที่พึ่งระบบการตลาด แล้วเกิดสภาวะของการขาดทุนมาโดยตลอดให้เกิดการต่อรองหรือให้เกิดการพึ่งตนเองให้ได้ ซึ่งต้องดูว่าการผลิตสินค้าอะไรที่ตลาดต้องการ เป็นการฝึกฝนให้ชาวบ้านได้วิเคราะห์การตลาดจากภายนอก ชาวชนบทโดยทั่วไปมักจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่ขาดความคิดริเริ่ม พอใจที่จะเป็นผู้ตามเป็นผู้ที่เอาอย่าง หรือเลียนแบบใครทำอะไรแตกต่างจากคนอื่น ๆ ใหม่ ๆ มักจะไม่ได้รับการยอมรับ แต่ครั้งประสบผลสำเร็จก็มักจะมีผู้เอาอย่างและกลายเป็นผู้นำในที่สุด จะเห็นว่าธุรกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จมีจะอยู่ภายใต้การนำของกลุ่มคนที่มีลักษณะเป็นผู้นำที่คอยคิดในการแก้ปัญหาในเรื่องของปากท้องของชาวบ้านในชุมชน จะทำให้มองเห็นกระบวนการทำงานของผู้นำที่จะพาองค์กรของตนเองไปสู่

เป้าหมายที่วางไว้ แต่ความสลับซับซ้อนของกระบวนการนำนั้นจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์นำในขณะนั้น ผู้นำจะเป็นผู้ที่กุมความอยู่รอดขององค์กรชาวบ้าน หากผู้นำได้รับการยอมรับ มีบารมี มีความสามัคคี ปฏิบัติดี มีความสามารถ และคิดถึงส่วนรวมจริง ก็จะสามารถนำพาองค์กรชาวบ้านให้ประสบผลสำเร็จ และสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชาวบ้านได้ (สมพันธ์ เตชะอธิก, 2541: 23-42) โดยเฉพาะองค์กรทางธุรกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จได้มักจะอยู่ภายใต้การนำของผู้นำ เช่น กลุ่มออมทรัพย์แบบพัฒนาครบวงจรชีวิต ภายใต้การนำของครูชบ ยอดแก้ว สหกรณ์ท่านางแมว เติบโตขึ้นมาได้จากการนำของครูในท่านางแมว กลุ่มพรรณไม้เติบโตภายใต้การนำของอาสาสมัครจากสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม (ATA) กลุ่มผลิตน้ำตาลเติมโตมาจากอาสาสมัครเพื่อสังคม (มอส.) ธุรกิจในวัดสวนแก้วเติบโตภายใต้การนำของ พระพยอม กัลยาโณ กลุ่มผลิตรองเท้าบาจา ที่ผลิตโดยสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ส่วนใหญ่แกนนำหลักจากครูชบ และผู้ใหญ่บ้าน บริษัทอุทัยศึกษา จังหวัดยโสธรแกนนำในการจัดตั้งเป็นกลุ่มครู บริษัทธุรกิจชุมชนหัวไทร กลุ่มริเริ่มคือกลุ่มปัญญาชนท้องถิ่นร่วมกับอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542 :130-131) องค์กรที่กลุ่มผู้นำที่ได้รับการยอมรับจากชุมชนจะเป็นองค์กรที่สามารถบริหารกิจการให้เติบโตได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และได้มีงานพัฒนาจากภาคีสามจากองค์กรพัฒนาเอกชนเป็นหัวแรงใหญ่เกี่ยวกับการส่งเสริมธุรกิจของชุมชน ได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

2. **ธุรกิจชุมชนที่เกิดจากการรวมกลุ่มอาชีพ** เกิดจากฐานงานเครือข่ายด้านหัตถกรรม เช่น กลุ่มพรรณไม้ กลุ่มแพพรรณ กลุ่มนามา ร้านแม่หญิง จากฐานงานเครือข่ายเกษตรทางเลือก เช่น ธุรกิจขายข้าว และร้านขายสินค้าปลอดสารเคมี เกิดจากฐานด้านการปศุสัตว์ เช่น กลุ่มแปรรูปลูกชิ้นท่านางแมว หรือเกิดจากการผลิตสินค้าตามตลาดต้องการ เช่น กลุ่มทำโรงงานแปรงขนมเงิน การผลิตกระเบื้อง คอนกรีตมุงหลังคา และฟุตบอล เป็นต้น

3. **ธุรกิจที่มีขึ้นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชุมชน** เช่น สหกรณ์ร้านค้าในหมู่บ้าน สหกรณ์ร้านค้าท่านางแมว เป็นต้น

4. **ธุรกิจชุมชนที่เกิดจากการสนับสนุนของธุรกิจเอกชน** เช่น การประกอบการปั้มน้ำมันของกลุ่มพรรณไม้ โครงการผลิตเสื้อสำเร็จรูปเกษตรวิสัย โครงการเย็บรองเท้าบาจา และสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน เป็นต้น (สมพันธ์ เตชะอธิก, 2541:83-85)

ปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จ และความล้มเหลวขององค์กรด้านธุรกิจชุมชนมีมากมายหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ปัจจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ปัจจัยเรื่องระเบียบข้อบังคับขององค์กร และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัจจัยเกี่ยวกับตัวผู้นำองค์กร (ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ, 2542:124) ผู้นำจะเป็นตัวที่ขับเคลื่อนกลไก และกำหนดทิศทางเป้าหมาย ควบคุมภารกิจขององค์กรให้เดินตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ให้ประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งโดยพื้นฐานของหลักการในการทำธุรกิจชุมชนมาจากพื้นฐานหลักในการดำเนินกิจกรรมซึ่งยากลำบากกว่าการทำธุรกิจธรรมดา หลักคิดพื้นฐานที่สำคัญนั้น คือ ความยั่งยืน ความเป็นชุมชน จริยธรรม และธุรกิจ การทำธุรกิจชุมชนนั้นไม่ได้หวังเพียงเพื่อแสวงหากำไรแต่เพียงด้านเดียว แต่สำหรับชุมชนแล้ว

จะต้องคำนึงถึงความเป็นชุมชน ความสัมพันธ์ ความเป็นกลุ่ม (สมพันธ์ เศรษฐกิจ, 2541:88-89) และเป็นภาพลักษณ์ของชุมชนที่จะใช้เป็นท่อดึงดูดงบประมาณจากภาครัฐที่จะทำหน้าที่ในการสนับสนุน

ในการขับเคลื่อนกิจกรรมธุรกิจชุมชนไปสู่ผลสำเร็จของผู้นำองค์กร จะต้องอาศัยการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การแสดงความสามารถในเชิงการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคมหรือสภาพปัญหาและศักยภาพของชุมชนที่เกิดจากการปฏิบัติการจริงในการดำรงชีวิต จึงทำให้สมาชิกที่มีภาวะผู้นำอยู่ในตัวเกิดพลังก่อตัวออกมาเป็นองค์กร และทำหน้าที่ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จต่อไป

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรมราชโองการพระราชนิพนธ์นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เน้นการพัฒนาประเทศที่ต้องสร้างพื้นฐานความพอมีพอกินของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นเสียก่อน และวันที่ 4 ธันวาคม 2517 พระองค์ท่านยังได้นำเสนอแนวคิดในเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency economy) ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการนำเสนอแนวคิดในเรื่องเศรษฐกิจฐานรากหรือเศรษฐกิจพอเพียง และในปี 2541 เป็นต้นมาพระองค์ท่านได้ออกมาพูดในเรื่องของการสร้างเศรษฐกิจฐานราก ในเรื่องการใช้แนวคิดในเรื่องของการทำทฤษฎีใหม่ ที่ให้มีการแบ่ง พื้นที่นาของต้นออกเป็น 4 ส่วนเพื่อให้เกิดการผลิตแบบครบวงจรและยังเน้นเศรษฐกิจแนวพุทธศาสนา คือ พยายามจะให้คำนิยามในเรื่องของความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภมาก และต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น (อภิชาติ พันธเสน, 2544:11-12)

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งมีเป้าหมาย 4 ประการ คือ

- 1) ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพในระบบเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้ยกระดับขั้นคุณภาพชีวิต
- 3) ประชาชนได้รับการส่งเสริมการผลิตการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และผลิตผลอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนของชุมชน

จากเป้าหมายการพัฒนาดังกล่าว สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม บนพื้นฐานเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยได้กำหนด องค์ประกอบไว้ 5 ด้าน คือ

- 1) เป็นกิจการของชุมชน เป็นการประกอบกิจกรรมทั้งด้านการผลิต และการบริการที่ชุมชนเป็นเจ้าของ(ไม่ใช่ปัจเจกชน)
- 2) ดำเนินการโดยเงินทุนของชุมชน ทุนที่เป็นทรัพย์สิน เงิน แรงงาน ทรัพยากร ภูมิปัญญา และมีการบริหารจัดการที่เหมาะสม ด้วยความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการจัดการสานพลัง Synergy ในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเสริมกัน
- 3) ดำเนินการด้วยหลักความสามัคคีธรรม เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหมู่คณะในชุมชนอย่างเป็นเอกภาพ ก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนรวมแก่มวลสมาชิกและชุมชน
- 4) เน้นกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดความเชื่อมั่นในการ พัฒนา ศักยภาพของตนเองและชุมชน เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการทุนชุมชนด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรม เรียนรู้ วิคิด เทคนิค สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาชุมชน
- 5) มีเป้าหมายเพื่อการพึ่งพาตนเองของชุมชน คือการดำเนินการให้โดยมีเป้าหมายของการ พึ่ง ตัวเองของฐานราก ทำให้การพอกินพอใช้ในครัวเรือน ชุมชน เครือข่าย

การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้มีรูปแบบการดำเนินงานทั้งการประกอบการกิจกรรมเชิงเดี่ยว ในรูปแบบของเครือข่าย เพื่อให้ได้ระดับการดำเนินงาน ใน 3 ระดับพื้นฐาน ดังนี้

- 1) วิสาหกิจชุมชนในระดับพื้นฐาน ได้แก่ วิสาหกิจที่มีการประกอบการเพื่อให้เกิดผลผลิตที่นำไปสู่ความพอมี พอกิน มุ่งเน้นการลดรายจ่ายในระดับครัวเรือน และชุมชน
- 2) วิสาหกิจชุมชนในระดับพัฒนา ได้แก่ วิสาหกิจที่มีการประกอบการเพียงผลผลิตมีพอกินพอใช้ ส่วนที่เหลือจะนำไปแบ่งปันกันเพื่อนำไปสู่การยุติกินดีของครัวเรือน ชุมชนและระหว่างชุมชน
- 3) วิสาหกิจระดับความก้าวหน้า ได้แก่ วิสาหกิจที่มีการประกอบการมุ่งสู่การเพิ่มรายได้ไปสู่การขยายทุน ลดการนำเข้า เพิ่มการส่งออกของผลิตภัณฑ์ ขยายกิจการขณะเดียวกันสามารถจัดสรรผลกำไร เพื่อสวัสดิการของชุมชนหรือเพื่อกิจกรรมสาธารณประโยชน์ สร้างความมั่งมีศรีสุข ของครอบครัว ชุมชนและขยายไปสู่ระหว่างชุมชนนำไปสู่การเป็นวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง ต่อไป(กรมการพัฒนาชุมชน, 2546:2-6)

1.9.2 การพัฒนากลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาภายใต้วัฒนธรรมชุมชน

กลุ่มเป็นส่วนหนึ่งที่เชื่อมประสานความสัมพันธ์ของคนในชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียวและทำให้ชุมชนสามารถดำรงอยู่ได้ ด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ต้องมีตัวบุคคลอยู่ในชุมชน ในชุมชนต้องมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นความสัมพันธ์แบบพี่แบบน้อง และต้องมีสถาบันที่ทำหน้าที่เอื้อชีวิตชุมชนและองค์ประกอบทั้ง 3 จะอยู่ได้ต้องมีเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยคือ แรงเกาะเกี่ยวในชุมชน มีญาติพี่น้อง มี ครอบครัว บ้านเรือน ทรัพยากรที่จะช่วยให้สมาชิกยังชีพได้ และลักษณะของการจัดการภายในชุมชนต้องเป็นอิสระ และควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนารากเหงาทางเศรษฐกิจชุมชน วัฒนธรรมชุมชน

วิถีการผลิตที่พึ่งพิงวัฒนธรรมของคนในชุมชนมีมาตั้งแต่โบราณการต้องอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก มี วิถีผลิตที่สัมพันธ์อย่างแนบแน่นอยู่กับวัฒนธรรม ต้องมีการจัดสรรที่ดิน ทำกินให้เหมาะสม ไม่ให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน จึงต้องมีผู้นำชุมชน เข้ามาจัดการความขัดแย้ง ในภาคอีสานมี “กวนบ้าน” ภาคเหนือมี “พ่อหลวงบ้าน” ภาคใต้มี “นายบ้าน” การจัดระบบการใช้ประโยชน์จากน้ำทางภาคเหนือมี “แก่งฝาย” เป็นผู้ดูแล (สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2533) ในการเพิ่มผลผลิตที่สามารถพึ่งตนเองได้ ของคนในชุมชนมีการผลิตให้พอยังชีพเพื่อกินเพื่อใช้ ที่ดินพึ่งพิงอยู่กับธรรมชาติ (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา, 2533) ระบบภูมิปัญญา ซึ่งครอบคลุมวิถีคิดของสังคม โดยเฉพาะการจัดการกับความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับสภาพแวดล้อม มักปรากฏให้เห็นในรูปของกระบวนการเรียนรู้สร้างสรรคการผลิตให้ และถ่ายทอดความรู้ผ่านองค์กรทางสังคมในท้องถิ่น เพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ของสภาวะแวดล้อมนั้น ย่อมเป็นหน้าที่ของผู้นำที่จะมีกระบวนการต่อสู้ดิ้นรน เพื่อนำพาชุมชนอยู่รอดได้อย่างไร (อานันท์ กาญจนพันธ์, 2535)

นอกจากนั้นผู้นำยังมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของชุมชนทั้งสภาพปัญหาของการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม นั้นขึ้นอยู่กับการปัจจัยที่ทำให้เกิดผู้นำตามธรรมชาตินั้นมาจากผู้นำที่เป็นทางการ ขาดความเป็นผู้นำ ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนผู้นำ จึงมีหน้าที่ไกลเกลี่ยประนีประนอมความขัดแย้งและประสานหน่วยงานนอกชุมชน (อดุลย์ ดวงดีทวีรัตน์, 2536) วิธีการจัดการความขัดแย้งในชุมชน ผู้นำชุมชนจะใช้มิติแห่งอำนาจในการแก้ไขปัญหความขัดแย้ง เช่น ครอบครัว เครือญาติ สถาบันต่าง ๆ ผ่านเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกจากผู้นำจะต้องมีความสามารถแล้วยังจะต้องอุทิศตนเพื่อทุ่มเทเสียสละ (สุรเชษฐ เวชช

พิทักษ์, 2533) จึงจะทำให้ชุมชนจะมีความเข้มแข็งได้ ปัจจัยเรื่องของคน และกระบวนการผู้นำที่ดึงคนเข้ามาร่วมได้ถือว่าประสบผลสำเร็จในงาน และชุมชนจะดำรงอยู่จะต้องมีปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำอุโส ผู้นำศาสนา ประเพณี ความเชื่อ ผู้นำเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นำพาชุมชนไปดำเนินการตามความต้องการของชุมชน (อำภา จันทราภาศ, 2543) โดยเฉพาะกระบวนการกลุ่มจะเป็นการแสดงออกของการตอบสนองการแก้ไขปัญหาการกีดกันจากอำนาจภายนอกกลุ่มจะเป็นตัวเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (นิคม พรมมาเทพย์, 2538) บทบาทหน้าที่หลักของผู้นำจะมีลักษณะสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก ผู้นำจะทำหน้าที่เลือกเป้าหมาย และดำเนินการควบคุมดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม และประการที่สอง ผู้นำจะมีหน้าที่ในการเสริมพลังและบำรุงรักษาความเป็นปึกแผ่นของกลุ่มหรือ องค์การที่เขาสังกัดอยู่ บทบาทของผู้นำกลุ่ม หรือองค์การจึงมีอยู่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นงานใดรวมทั้งเป็นงานพัฒนาชุมชน และเป็นที่แน่นอนผู้นำจะต้องมีองค์ความรู้ที่จะทำให้สามารถช่วยให้ผู้นำได้ปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และการก่อตัวของทีมงานที่เป็นเครือข่ายของผู้นำ ในการประกอบกิจกรรมใดๆ ขึ้นมาและมุ่งหวังให้เกิดความสำเร็จ จึงเรียกกันว่า “องค์การทางสังคม”(Social Organization) เป็นกระบวนการทางสังคมที่กระทำโดยกลุ่มบุคคลตามข้อตกลงในสภาวะการณ์หนึ่งๆ ในการกระทำร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผู้นำจะมีบทบาทในการรวมคนให้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ร่วมกัน (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2542:35-37)

ภูมิปัญญา (Wisdom) มีความหมายว่าเป็น ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ ความสามารถทางพฤติกรรม และความสามารถในการแก้ไขปัญหาของมนุษย์ ได้จาก ประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ใน การปรับตัว และดำรงชีพ ตามสภาพแวดล้อมของธรรมชาติและเป็นเรื่องของการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติโดยผ่านกระบวนการทางจารีตประเพณี วิถีชีวิตการทำมาหากิน และพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสมดุล ระหว่างความสัมพันธ์เหล่านี้ เป้าหมายก็คือเพื่อให้เกิดความสุขทั้งในส่วนที่เป็นชุมชน เป็นหมู่บ้าน และ ในส่วนที่เป็นปัจเจกของชาวบ้านเอง หากเกิดปัญหาทางด้านความไม่สมดุลกันขึ้นก็จะก่อให้เกิดความไม่สงบสุข เกิดปัญหาในหมู่บ้านและชุมชน เป็นประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ ในการศึกษาเล่าเรียน การที่ชาวบ้านรู้จักวิธีการทำนา การไถนา การรู้จักถนอมข้าว โดยการใช้กระบือ ในการไถนา การรู้จักสานกระบุง ตะกร้า เอาไม้ไผ่มาทำเครื่องใช้ไม่สอยในชีวิตประจำวัน รวมทั้งรู้จักเอาดินนี้ กระเทียมมาแช่น้ำ ต้มให้ เหนียวแห้งเป็นเกล็ดสินเธาว์ ก็เรียกว่า ภูมิปัญญาทั้งสิ้น ภูมิปัญญาเป็นเรื่องที่สั่งสมมาแต่อดีตเป็นเรื่องของการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยผ่านกระบวนการทางจารีต ประเพณี วิถีชีวิต การทำมาหากินและพิธีกรรมต่าง ๆ ทุกอย่างเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสัมพันธ์เหล่านั้น

ภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Folk Wisdom) เป็นองค์ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่สั่งสมและสืบทอดกันมา อันเป็นความสามารถและศักยภาพในเชิงแก้ปัญหา การปรับตัวเรียนรู้ และสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ เพื่อการดำรง อยู่รอดของเผ่าพันธุ์ จึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ เผ่าพันธุ์หรือเป็นวิถีของชาวบ้าน

ภูมิปัญญาชาวบ้าน (Popular Wisdom) ในหลากหลายมุมมองและความคิดของนักวิชาการ พอสรุป ให้ หมายถึง แก่นหลักของการมองชีวิต การใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งมีความหมายทั้งในแง่ของปัจเจกบุคคล และในแง่ของสังคมหมู่บ้าน เป็นความรู้ที่เป็นรากฐานดั้งเดิมของชาวบ้าน ที่เกิดจากการสะสมการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลายาวนาน มีลักษณะเชื่อมโยงกันในทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะวิชาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ อาชีพ ความเป็นอยู่แนวทางการดำรงชีวิต การสาธารณสุข อนามัยพื้นบ้าน

ดังนั้น ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง วิธีการปฏิบัติซึ่งชาวบ้านได้มาจากประสบการณ์แนวทาง แก้ไขปัญหาแต่ละเรื่อง แต่ละประสบการณ์ แต่ละสภาพแวดล้อม ซึ่งจะมีเงื่อนไขปัจจัยเฉพาะแตกต่างกันไป เป็นความรอบรู้ของชาวบ้าน ที่เรียนรู้และมีประสบการณ์สืบทอดกันมาทั้งทางตรง คือ ประสบการณ์ด้วยตนเอง หรือทางอ้อม ซึ่งเรียนรู้จากผู้ใหญ่หรือความรู้ที่สะสมสืบทอดกันมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) เป็นองค์ความรู้ ความสามารถของชาวบ้านที่สั่งสม สืบทอดกันมา อันเป็นศักยภาพหรือความสามารถที่จะใช้แก้ปัญหา ปรับตัว เรียนรู้ และมีการสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่ หรือ คือ แก่นของชุมชนให้อยู่รอดจนถึงปัจจุบัน เป็นความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการศึกษา สังเกตคิดวิเคราะห์จนเกิดปัญญา และตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์ เฉพาะสาขาวิชาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการ และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นความรู้ที่มีอยู่ทั่วไป ในสังคม ชุมชนและในตัวของผู้เอง หากมีการสืบค้นหาเพื่อศึกษาและนำมาใช้ ก็จะเป็นที่รู้จักกันเกิดการยอมรับ ถ่ายทอดและพัฒนาไปสู่คนรุ่นใหม่ ตามยุคตามสมัยได้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ยังเป็นกระบวนการทัศนคติของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลก และสิ่งแวดล้อมซึ่งกระบวนการทัศนคติดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา ความเชื่อ คติ จารีตประเพณีที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอน และปฏิบัติต่อเนื่องกันมาปรับเปลี่ยนเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย

กล่าวโดยสรุป ภูมิปัญญาชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความหมายใกล้เคียงกันมาก ผู้รู้บางท่านจึงใช้คำว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นองค์ความรู้ความสามารถ วิชาการที่ชาวบ้านสั่งสม ปรับประยุกต์ และสืบทอดกันมา และพัฒนาตามกาลสมัย ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การประมวลความรู้ ความคิด และประสบการณ์เหล่านี้ขึ้นไว้ จึงมีคุณค่ายิ่งนักและจะเป็นก้าวสำคัญให้เกิดพลังสร้างสรรค์ สืบเนื่องในหมู่บ้านเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้านจากความหมายที่สรุปเป็นแนวในการเลือกใช้คำดังกล่าว พอจะทำให้มองเห็น สาระสำคัญที่เป็นลักษณะของภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่นักวิชาการ และผู้สนใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาชาวบ้านไว้ดังนี้

เสรี พงศ์พิศ (2545: 147) กล่าวถึง ลักษณะของภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านสรุปได้ว่าภูมิปัญญาชาวบ้านมี 2 ลักษณะดังนี้

1) ลักษณะที่เป็นนามธรรม เป็นโลกทัศน์เป็นปรัชญา ในการดำเนินชีวิต เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเกิด แก่ เจ็บ ตาย คุณค่าและความหมายของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

2) ลักษณะที่เป็นรูปธรรมเป็นเรื่องเฉพาะด้านต่าง ๆ ที่เห็นได้ชัดเจน เช่น การทำมาหากิน การเกษตร หัตถกรรม ศิลปะดนตรี และอื่น ๆ

1.9.3 การพัฒนาตำนานศิลปะพื้นบ้านสู่ความเป็นสากล

คำว่า ศิลปะ นั้นหมายถึง งานอันเกิดจากความภาคภูมิใจของมนุษย์ ซึ่งต้องใช้ความพยายามด้วยมือและความคิดของมนุษย์ หรืองานหัตถกรรม หมายถึง สิ่งของที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยใช้ทักษะและความชำนาญ โดยมุ่งเพียงเพื่อสนองประโยชน์ในการใช้สอยในชีวิตประจำวันเท่านั้น งานหัตถกรรมเป็นการกระทำขึ้นด้วยมือโดยอุปกรณ์ และเครื่องมือแบบง่าย ๆ โดยมีนำเอาเครื่องจักรกลเข้ามาใช้ จึงเรียกว่า ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน หมายถึงการสร้างสรรค์ สิ่งของเครื่องใช้ด้วยมือของชาวบ้านในท้องถิ่นต่าง ๆ งานศิลปะหัตถกรรมเหล่านี้ย่อมจะมีคุณค่าในด้านการประโยชน์ใช้สอย และความประณีต งดงาม ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น หรือชุมชนนั้นๆ เป็นอย่างดี เป็นการสร้างงานศิลปะหัตถกรรมเพื่อไว้ใช้สอยและประกอบการดำรงชีวิตประจำวันของชาวบ้านของชาวบ้านนั้นๆ ย่อมมีกำเนิดขึ้น และวิวัฒนาการควบคู่กับวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน และจะพัฒนาขึ้นงานให้มีความงดงามตามทักษะความชำนาญ (สมชัย พัวพันพัฒนา, 2531:1-2) ได้มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างศิลปะและหัตถกรรมว่า เครื่องมือเครื่องใช้ หรืองานหัตถกรรมชิ้นงานที่เป็นศิลปะหรือเป็นหัตถกรรม ว่าชิ้นงานนั้นเป็นสิ่งที่มีความงดงาม ให้ความเพลิดเพลินความประทับใจทางสุนทรียภาพ เรียกว่าเป็น ศิลปะ หรือว่าผู้ประดิษฐ์สร้างสิ่งนั้นขึ้นเพื่อใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตเป็นหลัก ถือว่าเป็นงานหัตถกรรม

เอกลักษณ์ของงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน งานศิลปะหัตถกรรมเป็นงานฝีมือ เป็นงานที่ต้องใช้ทักษะ ความชำนาญตลอดจนความละเอียดอ่อน จึงจำเป็นจะต้องมีการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความงดงามและมีคุณค่า งานศิลปะหัตถกรรมเป็นสมบัติที่สามารถถ่ายทอดติดต่อกันสู่ลูกหลาน ศิลปะหัตถกรรม พื้นบ้าน เป็นงานฝีมือที่ชาวบ้านทำกันขึ้นมาในยามว่างจากงานอื่น จะมีบางส่วนนั้นทำเป็นอาชีพ ลักษณะชิ้นงานจะแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นความแตกต่างกันในรูปแบบ วิธีการ และวัสดุ ที่นำมาใช้ในงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านนั้นๆ ในการสร้างงานศิลปะมาในแต่ละครั้ง เกิดจากความต้องการของชาวบ้านแสดงถึงความต้องการที่จำเป็นที่แตกต่างกัน รูปลักษณะของชิ้นงานนั้นให้เป็นไปตาม อัตตะประโยชน์ในการใช้สอย สอดคล้องกับการนำเอาทรัพยากรในพื้นที่อย่างเหมาะสม เป็นไปตามรสนิยมของคนในชุมชนที่นำไปใช้ประโยชน์ และต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะสะท้อนออกมาบนชิ้นงานจนมีลักษณะเฉพาะตัวของชิ้นงานนั้นๆ กลายเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่สามารถลอกเลียนแบบได้

ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคเหนือ หรือเรียกกันว่า “ล้านนา” ซึ่งเป็นดินแดนของศิลปะและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย เป็นงานศิลปะหัตถกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นเด่นชัด เช่น งานแกะสลักไม้ เครื่องจักสาน เครื่องเงิน เครื่องเงิน เป็นต้น ชิ้นงานที่ออกมาจะสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต การดำรงชีพ ความเชื่อทางประเพณีและวัฒนธรรมและศาสนาเป็นเสมือนหล่อหลอมให้เกิดศิลปะหัตถกรรม เช่น ตุ๊กตาเครื่องเงิน เป็นต้น การพัฒนารูปแบบศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน สิ่งที่สำคัญจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการผลิต การออกแบบ รูปแบบการตลาด เพราะว่าการปรับเปลี่ยนจะทำให้ศิลปะหัตถกรรมอยู่ได้ทุกยุคทุกสมัย

1. การพัฒนารูปแบบและนวัตกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชิ้นงานศิลปะ

เอกลักษณ์ของศิลปพื้นบ้าน งานหัตถกรรมเป็นงานที่มีฝีมือ เป็นงานที่ต้องอาศัยความชำนาญตลอดจนความละเอียด การสร้างงานศิลปหัตถกรรมในแต่ละครั้งจะเกิดความต้องการของชาวบ้านในแต่ละครั้งที่ทำขึ้นจะแสดงถึงความต้องการ ความจำเป็นที่แตกต่างกัน รูปลักษณะของงานศิลปหัตถกรรมจะเป็นไปตามรสนิยมของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น หรือชุมชนนั้นๆ ความเป็นเอกลักษณ์ในงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านย่อมที่จะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายประการ คือ (สมชัย พัวพันพัฒนา, 2531:8-9)

1) **เกิดความจำเป็นของประโยชน์ในการใช้สอย** เนื่องจากชุมชนแต่ละแห่งที่มีผู้คนอาศัยอยู่ย่อมมีวิถีชีวิตที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศ ลักษณะของอาชีพ คนในชุมชนจะสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น จอบ ไถ คราด กระบุง ฯลฯ การจินตนาการเป็นไปตามประโยชน์ในการใช้สอย

2) **วัสดุที่ถูกนำมาใช้** โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เราจะใช้สิ่งที่มีอยู่รอบตัวเรามาดัดแปลงให้เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ ฉะนั้นในชุมชนใดมีวัสดุตามธรรมชาติที่ชาวบ้านสามารถประยุกต์ใช้มาดัดแปลงเป็นหัตถกรรมขึ้นมาได้ เช่น ในภาคเหนือมีไม้สักชาวบ้านก็จะนำไม้สักมาเป็นวัสดุใช้สอยและใช้จินตนาการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านลงไปในงาน เป็นต้น

3) **รสนิยม** ความมีรสนิยมของคนในชุมชน ขึ้นอยู่กับการมองเห็นความงามความมีคุณค่าที่แตกต่างกัน ความนิยมจะเกิดจากวิถีคิด ที่ทุกคนต้องลงความเห็นที่เห็นพ้องกันและจะกลายเป็นเอกลักษณ์ทางสังคมของชุมชนนั้นๆ

4) **ขนบธรรมเนียมประเพณี** จะเป็นกิจกรรมที่เกิดจากวิถีชีวิตที่คนในชุมชนพยายามแสดงเป็นสัญลักษณ์ หรือใช้เป็นบรรทัดฐานสืบทอดและถือปฏิบัติสืบทอดกันมาผสมผสานกับความเชื่อเชิงอำนาจที่เป็นสัญลักษณ์ของการควบคุมทางสังคม ในแต่ละความเชื่อจะบ่งบอกถึงเอกลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลจากแรงศรัทธาในความเชื่อของศาสนาที่ชุมชนเคารพนับถือ

การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยการปรับปรุงรูปแบบ และประโยชน์ใช้สอยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดย่อมมีความหลากหลาย ดังนั้นเอกลักษณ์ของชิ้นงานจะตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมตลอดเวลา

2. แนวทางในการพัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

1) **การพัฒนาวัสดุ** เป็นการพัฒนาปรับปรุง หรือวัตถุดิบที่ใช้ในงานศิลปหัตถกรรมนั้นให้มีคุณค่า และมีความสะดวกในการสร้างสรรค์เพราะวัตถุดิบนั้นปัจจัยเบื้องต้นในการผลิต

2) **การพัฒนาฝีมือและอุปกรณ์** เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นเครื่องมือและอุปกรณ์พื้นๆ ไม่มีความยุ่งยากและสลับซับซ้อนอะไรการดำเนินการด้วยเครื่องมือ และอุปกรณ์นั้นๆ ก็เรียบง่าย เมื่อมีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามา และมีความต้องการของตลาดมากขึ้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเครื่องมือให้อำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น เช่น การขัด การเจาะ การกรึงและการเป่าลม อุปกรณ์เหล่านี้จะมีเครื่องจักรกลเข้ามาช่วยให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

3) **การพัฒนารูปแบบ** การพัฒนารูปแบบของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ให้ความสำคัญสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยความเป็นจริงแล้วรูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านย่อมจะต้อง

เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย ในแต่ละช่วงเวลาหนึ่ง ช่วงเวลาใด และรูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมภายใต้อิทธิพล ในทางประโยชน์ใช้สอยนั้นจะมีความงามอันเป็นรสนิยมของท้องถิ่นหรือกลุ่มชนนั้นๆ การพัฒนาต้องการศึกษาถึงความจำเป็นนั้นๆ ได้ โดยยังคงความเป็นเอกลักษณ์และรสนิยมของท้องถิ่นบางอย่างเอาไว้

การพัฒนาแบบฉบับมักจะเกิดจากการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่เน้นตัวลูกค้าและใบสั่ง (Order) มากกว่าเน้นที่ตัวช่างเหมือนสมัยโบราณ รูปแบบมักจะดูจากรูปถ่ายของลูกค้าที่ต้องการหรือจากคำบอกเล่า หรือบูรณาการวัฒนธรรมผู้อื่นหรือความรู้และทักษะที่ตนมีอยู่

สินค้าที่ทำเพื่อสนองตอบนักท่องเที่ยว หรือคนจากภายนอกมักต้องเสนอวัฒนธรรมผ่านสื่อ (Mediated Culture) กระบวนการตอบสนองสินค้า ภายใต้วัฒนธรรมแบบดั้งเดิมเป็นวัฒนธรรมที่เกิดจากจารีตประเพณีของตนเองตลอด รวมไปถึงระบบคุณค่า ความเชื่อ ศาสนา ศิลปะ ฯลฯ พื้นฐานทางวัฒนธรรมเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาหากแต่ค่อยเป็นค่อยไป วิถีชีวิตในวัฒนธรรมใหม่เป็นวัฒนธรรมที่ผสมผสาน กับกระแสการเปลี่ยนแปลงไปตามสื่อมวลชนและระบบการตลาด เป็นความต้องการของลูกค้าที่บ่งบอกถึงรสนิยมของผู้มีอัตลักษณ์ (Identity) ของแต่ละบุคคลแต่ละสิ่งแวดล้อม และรูปแบบงานจะพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้วย

การออกแบบและพัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องอาศัยหลักของการออกแบบเขามาเกี่ยวข้อง นักออกแบบจะต้องพยายามคิดค้นหาแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมที่มีอยู่เดิม ให้มีรูปแบบที่แปลกใหม่และสนองประโยชน์ใช้สอยได้อย่างเต็มที่ ถึงแม้การออกแบบงานบางอย่างอาจจะไม่ได้สนองความต้องการโดยตรงก็ตาม ในการออกแบบงานศิลปหัตถกรรมที่มีอยู่เดิม ให้มีรูปแบบที่แปลกใหม่และสนองประโยชน์ใช้สอยได้อย่างเต็มที่ ถึงแม้การออกแบบงานบางอย่างอาจจะไม่ได้สนองความต้องการโดยตรงก็ตาม ในการออกแบบงานศิลปหัตถกรรมจะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะและความซับซ้อนขึ้นอยู่กับระยะเวลาหรือลักษณะงาน

ดังนั้น กระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์ในชิ้นงานศิลปหัตถกรรมจึงมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล ลวดลายจะออกมาในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของช่างแต่ละบุคคล และลวดลายของชิ้นงานจะพัฒนาไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

2.1.สภาพทางภูมิศาสตร์

2.1.1 สภาพทางกายภาพ

บ้านถ้ำผาตอง หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่พื้นที่เขตติดต่อระหว่างอำเภอเมือง และอำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย มีสภาพพื้นที่ ทั้งหมด 12,025 ตารางกิโลเมตร ที่ตั้งห่างจากตัวอำเภอเมืองเชียงราย ระยะทางถนนลาดยางระยะทาง 17 กม.เส้นเชียงราย-แม่สาย มีจุดแวะขวามือเข้าหมู่บ้านระยะทาง 3 กม. ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 20 นาที

1) อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อกับ บ้านศรีวิเชียร หมู่ที่ 8 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ บ้านห้วยทรายขาว หมู่ที่ 7 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ บ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด หมู่ที่ 10 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

2) ลักษณะของพื้นที่ และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่

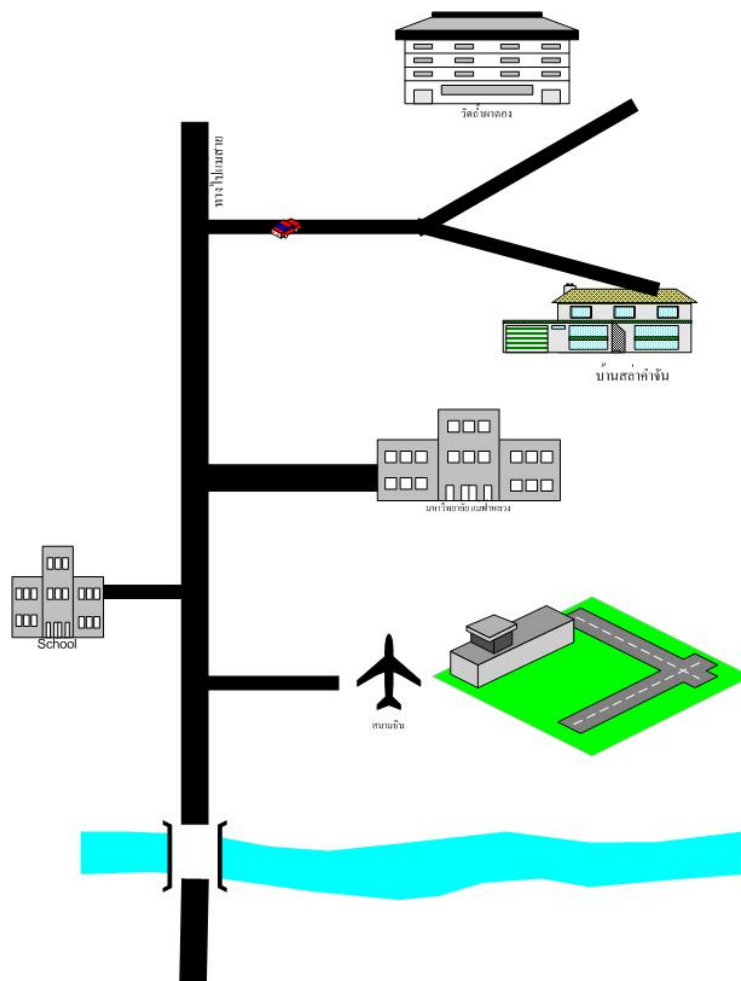
ลักษณะของพื้นที่ของหมู่บ้าน เป็นพื้นที่ราบลุ่มระหว่างภูเขา ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่สำหรับการทำการเกษตร เนื่องจากมีน้ำที่อุดมสมบูรณ์ แต่พื้นที่ราบลุ่มเกษตรกรรมจะใช้สำหรับการปลูกข้าว สลับกับการทำถั่วเหลือง ส่วนที่เนินเขาจะปลูกไม้ผลและพืชไร่ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐเป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน ไม่แตกต่างจากวิถีชีวิตของคนในชนบทของคนล้านนาโดยทั่วไป สิ่งที่วิถีชีวิตของชุมชนปรับเปลี่ยนคือการประกอบอาชีพของครัวเรือน ที่มีความหลากหลายขึ้น ครอบครัวยุคหนึ่งจะประกอบอาชีพหลายอย่างเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวและชดเชยการหนี้สิน ดังนั้นอาชีพทางการเกษตรกรรมอย่างเดียวไม่สามารถอยู่ได้ในสถานการณ์ปัจจุบัน

3) ทรัพยากรชุมชน

ชุมชนถ้ำผาตองเป็นชุมชนที่ยังมีวิถีชีวิตแบบสังคมชนบทแบบล้านนา เป็นสังคมเกษตรกรรมที่เน้นวิถีชีวิตแบบประเพณี การดำเนินชีวิตยังคงมีความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กับป่าชุมชนของหมู่บ้าน กับลำน้ำถ้ำผาตอง กับถ้ำที่แฝงด้วยความเชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับจิตวิญญาณที่คุ้มครองวิถีชุมชน การดำรงชีพส่วนใหญ่ของคนในหมู่บ้านทำการเกษตร ดังนั้นพื้นที่ส่วนใหญ่ของ

ชุมชนเป็นศูนย์กลางเป็นพื้นที่ทำการเกษตร โดยอาศัยลำน้ำถ้ำผาตองเป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร หมู่บ้านมีถ้ำผาตองที่เป็นสถานปฏิบัติธรรมสำหรับผู้คนในชุมชนและพระสงฆ์ที่เดินทางมาจากถิ่นอื่น

4) แผนที่ตำบลท่าสุด

แผนภาพที่ 2.1 แผนที่บ้านถ้ำผาตอง

5) แหล่งน้ำธรรมชาติ

ชุมชนบ้านถ้ำผาตองเป็นชุมชนที่มีพื้นฐานทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพที่ดำเนินวิถีชีวิตของผู้คน ให้ชุมชนได้ดำรงอยู่ตลอดมา เนื่องจากอาชีพเกษตรเป็นอาชีพที่ใช้สำหรับการหล่อเลี้ยงชีวิตของสมาชิกในชุมชน ถึงแม้ว่าการเกษตรจะทำแล้วขาดทุนก็ตาม แต่ชุมชนก็ไม่สามารถทอดทิ้งอาชีพเกษตรได้ เมื่อดำเนินอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลักชุมชนต้องอาศัยแหล่งน้ำในการหล่อเลี้ยงต้นข้าวหรือพืชชนิดอื่นให้เจริญเติบโตให้ผลผลิต ลำห้วยถ้ำผาตองเป็นลำน้ำที่ชุมชนได้นำน้ำมาใช้ในการเกษตร ปลูกข้าว ถั่วเหลืองสลับกัน

2.1.2 สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน

หมู่บ้านมีระบบประปา เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อบริโภค มีวัด 1 แห่งและถ้าผาตองเป็นสถานปฏิบัติธรรมของคนทั่วไป 1 แห่ง มีระบบไฟฟ้าใช้ มีโทรศัพท์ มีโรงเรียนระดับประถม 1 แห่ง ชุมชนได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้ชุมชนเร่งสร้างอาชีพและรายได้ ให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ทำให้คนในชุมชนมีฐานะยากจน คนมีหนี้สินมาก

2.2 ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านและการก่อเกิดช่างแกะสลัก

บ้านถ้าผาตอง หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เริ่มมีการจัดตั้งเมื่อปี 2479 โดยมีราษฎรจากอำเภอแม่จัน มาขุดทองคำ และมาพักค้างแรมเพื่อนำสัตว์มาเลี้ยง เช่นวัว ควาย เมื่อเห็นเป็นพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ มีสภาพเหมาะสำหรับการตั้งหมู่บ้าน จึงได้ชักชวนญาติพี่น้องมาอยู่ครั้งแรก จำนวน 6 ครัวเรือน คือ พ่อหนานแก้ว ทันยา พ่อฮ้อยหม่อง กาลัย พ่อฮ้อยโล๊ะ พ่อฮ้อยสา่งจาย พ่อฮ้อยทา นาทะลัน และพ่อฮ้อยเขียว มาเริ่มตั้งบ้านเรือนและจากนั้นได้มีผู้อพยพจนกลายเป็นหมู่บ้านขึ้นมา

บ้านถ้าผาตอง เป็นหมู่บ้านในชุมชนชนบทที่มีวิถีชีวิตของคนในเขตพื้นที่มีวัฒนธรรมชุมชนแบบล้านนา คนเริ่มเข้ามาตัดลำางพงเพื่อทำเป็นพื้นที่สำหรับการเกษตรประมาณ 100 กว่าปีที่ผ่านมา จากคนพื้นที่ใกล้เคียง โดยบริเวณหมู่บ้านมีลำน้ำที่ไหลผ่านเหมาะสำหรับการเกษตร ภายในพื้นที่ของหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านมีถ้าผาตองที่มีสำนักปฏิบัติธรรมของพระสงฆ์ จึงทำให้คนกลุ่มแรกที่เข้ามาทำการเกษตรเรียกว่า ถ้าผาตอง สังคมพื้นเพเดิมเป็นสังคมที่มีฐานการผลิตแบบเกษตรกรรมที่มีประเพณีเป็นกลไกในการสร้างความสัมพันธ์ ภายใต้สังคมเกษตรกรรมที่เป็นพื้นที่ของวิถีชีวิตที่ได้รับอิทธิพลจากสังคมล้านนาทั่วไปคือ ยังมีบรรยากาศของความเอื้ออาทร คนมีจิตใจที่อ่อนโยน เน้นมิติของความสัมพันธ์ ผู้คนยังมีอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมแบบเกษตรกรรมและวิถีชีวิตของชุมชนที่เดินโดยการใช้ภูมิปัญญาของชุมชน ยังมีให้เห็น กลุ่มแกะสลักไม้พื้นบ้านในครัวเรือน บ้านถ้าผาตอง เป็นกลุ่มช่างแกะสลักที่ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากช่างฝีมือพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และเริ่มก่อตั้งโดยสล่าคำจันทร์ ยาโน ประมาณปี พ.ศ. 2527 สล่าได้รับการถ่ายทอดความรู้และฝึกฝนฝีมือจากผู้เป็นตา คือ พ่อฮ้อยแสง ลือสุวรรณ ซึ่งเป็นสล่าแกะสลักกระบวยที่มีชื่อเสียงของจังหวัดเชียงราย

2.3 สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

2.3.1. สภาพประชากรของหมู่บ้าน

จำนวนประชากรของหมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 186 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรจำนวน 744 คน แยกเป็นชาย 384 คน เป็นหญิง 360 คน พื้นฐานของชีวิตของประชากรในหมู่บ้านนั้นส่วนใหญ่จะมีการอพยพมาจากต่างถิ่น เป็นกลุ่มชาติพันธุ์คนล้านนา หรือคนเมือง ในสังคมเกษตรกรรม (ตารางที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1 การแยกช่วงอายุของคนในชุมชนแต่ละช่วงวัย 6 หมู่บ้าน

ช่วงอายุ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
น้อยกว่า 1 ปีเต็ม	2	3	5
1 ปีเต็ม – 2 ปี	4	2	6
3 ปีเต็ม – 5 ปี	11	12	23
6 ปีเต็ม – 11 ปี	25	23	48
12 ปี เต็ม – 14 ปี	13	22	35
15 ปีเต็ม – 17 ปี	15	17	32
18 ปี เต็ม – 49 ปี	207	190	397
50 ปี เต็ม – 60 ปี	37	32	69
มากกว่า 60 ปีเต็มขึ้นไป	33	38	71
รวมทั้งหมด	347	339	686

ที่มา: จากการสำรวจ

2.3.2. การศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน

กระบวนการศึกษาของชุมชนจะมีโรงเรียนในชุมชน 1 โรง คือ โรงเรียนบ้านถ้ำผาตองตั้งอยู่ในหมู่บ้านเป็นโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดการประถมศึกษาแห่งชาติ จะทำหน้าที่ขัดเกลาระบบการเรียนรู้ให้กับคนในชุมชน ทั้งกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่และพยายามปรับใช้องค์ความรู้ของชุมชนมาเชื่อมกับหลักสูตรของโรงเรียนในแผนปัจจุบัน จากสถิติการจบศึกษาของคนในชุมชนจำนวน 6 หมู่บ้าน มีดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 คนในชุมชนจบการศึกษา

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	591	86.15
ระดับมัธยมศึกษาต้นหรือเทียบเท่า	23	3.35
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	21	3.06
ระดับ ปวช.	15	2.19
ระดับ ปวส.,ปวท.,อนุปริญญา	6	0.87
ระดับปริญญาตรี	13	1.89
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	1	0.15
ไม่ได้เรียนหนังสือ	16	2.33
รวม	686	100

ที่มา: จากการสำรวจ

2.3.3 สภาพทางเศรษฐกิจชุมชน

1) การประกอบอาชีพหลักของคนในชุมชนคืออาชีพทางการเกษตร เช่นการทำนา สลับกับการปลูกกล้วยเหลืองในช่วงฤดูแล้ง อาชีพทางการเกษตรดูเหมือนจะเป็นอาชีพหลัก แต่ในความเป็นจริงแล้วรายได้ของประชากรในชุมชนจะเกิดจากอาชีพอื่นๆ มากกว่า แต่ชุมชนมักจะให้ความสำคัญกับอาชีพทางการเกษตรเนื่องจากเป็นอาชีพที่ชุมชนถือปฏิบัติมาเป็นเวลานาน เป็นอาชีพจะต้องมีข้อจำกัดในช่วงระยะเวลาของการผลิตในฤดูฝนเท่านั้น จึงจะสามารถทำได้ และหากผลิตไม่ทันเกษตรกรรายอื่น มักจะได้รับผลกระทบจากแมลง จากสัตว์ จากการใช้เทคโนโลยีในการเตรียมดินการเก็บเกี่ยวการช่วยเหลือจากทางราชการ ราคาพืชผล เป็นต้น ดังนั้นคนในชนบทที่มีพื้นที่ทำการเกษตรจะเร่งรีบและให้ความสำคัญต่อกระบวนการผลิตให้ตรงตามฤดูกาล เนื่องจากมีตัวแปรจำนวนมากที่บังคับให้ชาวนาจำเป็นจะต้องเร่งทำนาในแต่ละปี ถึงแม้ว่าจะไม่คุ้มกับต้นทุนการผลิต ซึ่งดีกว่าปล่อยให้ดินให้เกิดการรกร้างว่างเปล่า

2) อาชีพเสริม เป็นอาชีพที่คนในชุมชนได้ประกอบการนอกเหนือจากจากช่วงเวลาทำการเกษตร แต่ไม่ได้หมายความว่าจะมีรายได้น้อยกว่าอาชีพทำการเกษตร ในกระแสโลกาภิวัตน์ที่คนในครัวเรือนจะต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ดังนั้น สิ่งที่ชุมชนปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ต้องเพิ่มอาชีพมากขึ้น เพื่อสร้างรายได้ให้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะแล้วคนในชุมชนจะทำงานตั้งแต่ 2 อาชีพขึ้นไป อาจจะทำงานด้วย และทำงานตามสถานประกอบการในเมืองด้วย ทำงานรับจ้าง เป็นช่างก่อสร้าง เป็นช่างแกะสลัก หรือออกไปทำงานต่างจังหวัด ต่างประเทศ และอื่นๆ

โดยเฉลี่ยแล้วรายได้ของคนในชุมชนจะมาจากอาชีพหลายอย่าง ผสมผสานกัน จากการสำรวจครัวเรือนผ่านเกณฑ์รายได้ 20,000 บาท/คนปี มีจำนวน 182 ครัวเรือนหรือร้อยละ 96.2 (กรมการพัฒนาชุมชน .2546)

2.4.วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่

การประกอบกิจการด้วยวิธีการผลิตในรูปแบบของกลุ่มเพื่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ หรือที่เรียกว่าวิสาหกิจชุมชนในหมู่บ้าน จะมีลักษณะของวิสาหกิจซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ วิสาหกิจประเภททุน อันได้แก่กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ซึ่งพบว่าในชุมชนจะมีการออมเงินทุนในรูปแบบของกลุ่มออมทรัพย์ถึง 3 กลุ่ม คือกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของหมู่บ้านที่จัดตั้งมาเพื่อสร้างเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิกของชุมชน จำนวนสมาชิกเป็นคนส่วนใหญ่ของหมู่บ้าน ส่วนกลุ่มออมทรัพย์ที่ดำเนินการตามเงื่อนไขของรัฐบาลคือกลุ่มที่ดำเนินการตามเงื่อนไขของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่พยายามสร้างการออมเงินให้กับกองทุน และกลุ่มออมทรัพย์ที่สร้างขึ้นเพื่อสร้างเงินทุนให้กับกลุ่มอาชีพหัตถกรรมของหมู่บ้าน เพื่อระดมเงินทุนหมุนเวียน กลุ่มออมทรัพย์จึงมีบทบาท เป็นพื้นฐานทางด้านวิสาหกิจชุมชนให้กับวิสาหกิจด้านอื่นๆ เช่น โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกลุ่มอาชีพ นอกจากนั้นวิสาหกิจด้านการประกอบการทางด้านการผลิตที่สามารถสร้างงานสร้างรายได้เข้ากับชุมชน คือกลุ่มหัตถกรรมแกะสลักที่มีการสืบทอดจากภูมิปัญญาของชุมชน ซึ่งกลุ่มหัตถกรรมแกะสลักของชุมชนได้มีพัฒนาการมาจากการคิดประดิษฐ์เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน คือการทำกระบวนเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับตักน้ำดื่ม ซึ่งแต่เดิมวิถีชีวิตคนล้านนาจะมีความเชื่อในเรื่องของการให้ทานน้ำ แล้วจะได้บุญมาก ดังนั้นทุกหลังคาเรือนก็จะทำหม้อน้ำไว้หน้าบ้านให้แขกที่แวะเวียนผ่านไปมาได้ ดื่มน้ำ และสิ่งที่จะดึงดูดให้แขกสนใจในอุปกรณ์ที่จะตักน้ำมาดื่มได้ ผู้ที่ประดิษฐ์กระบวนซึ่งเป็นคนที่มีความถนัดด้านงานศิลปะอยู่แล้วจึงได้นำลวดลายที่ตนเองคิดว่างดงามและคลาไคลผู้พบเห็นได้นำศิลปะลงในชิ้นงานของตนเอง ซึ่งในเวลาต่อมาสิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นสินค้าที่สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับครอบครัว เป็นอาชีพหนึ่งที่มีพัฒนาการมาจากความรู้ที่ชุมชนได้สั่งสมมา เป็นอาชีพที่พัฒนาการมาจากเครื่องการประดิษฐ์เครื่องใช้ในครัวเรือน แล้วนำศิลปะไปผสมผสาน จนกลายเป็นงานที่ทรงคุณค่า พื้นดินชีพขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่งวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายของผู้คนในสังคมเกษตรกรรมชนบทเล็กๆ ในหมู่บ้านถ้ำผาแดงและบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนล้านนา ในเรื่องของการทำงาน การดำรงสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม การดำเนินชีวิตในสังคมประจำวัน ได้กลายเป็นศักยภาพที่ของชุมชนที่มีผู้มองเห็นและสามารถนำมาสร้างเรื่องราวในงานศิลปะในรูปแบบของหัตถศิลป์ของชุมชนที่สามารถสร้างรายได้ให้ชุมชน

วิถีชีวิตของผู้คนที่สามารถดำรงอยู่ภายในมิติทางวัฒนธรรมชุมชน ที่ให้ความสำคัญในเรื่องของความสัมพันธ์ที่เชื่อมกระบวนทัศน์ของชุมชนไปสู่มิติของการควบคุมสังคม การสร้างความสมดุลระหว่างคนกับคน คนกับจิตวิญญาณและสภาพแวดล้อม ซึ่งได้เป็นกลไกที่ใช้ควบคุมสังคมชุมชนตลอดมา เป็นกระบวนการจากภายในชุมชนที่สร้างการเรียนรู้ การสร้างบุคลากรให้เป็นผู้นำ เป็นปราชญ์ของชุมชน ดังเช่นชุมชนได้มีบุคลากรคือ พ่ออุ้ยแสง ลือสุวรรณ ได้บำเพ็ญองค์ความรู้ การขัดเกลากิจกรรมฝีมือทางด้านการแกะสลักกระบวนที่ใช้ตักน้ำ สามารถถ่ายทอดมาสู่คนรุ่นหลาน ถึงแม้ว่าวิวัฒนาการของงานจะถูกเปลี่ยนแปลงไปสู่การทำหน้าที่อย่างอื่นก็ตาม แต่ภูมิปัญญาของชุมชนที่ได้สั่งสมมาจนสามารถตกผลึกทางภูมิปัญญาที่จะต้องดำรงอยู่

2.5 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน

กลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง เป็นกลุ่มที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานต่างๆ มาก เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นมาบนสถานการณ์ที่สอดคล้องกับกระแสท้องถิ่นนิยม ดังนั้น เมื่อเกิดกลุ่มแกะสลักขึ้นมาซึ่งถือว่าเป็นภาพตัวแทนทางสัญลักษณ์ที่เป็นตัวแทนพื้นที่ทางสังคมวิถีชีวิตของคนในชนบทที่มีความเกี่ยวข้องกับบริบททางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เรียบง่าย จึงได้รับการตอบรับจากผู้คนในสังคม รวมทั้งหน่วยงานต่างที่เข้ามาให้การสนับสนุน ทั้งในรูปแบบของงบประมาณ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสุด ได้เคยอนุมัติงบให้กลุ่ม จำนวน 50,000 บาท เพื่อซื้ออุปกรณ์การผลิตให้ สถาบันทางการศึกษา เช่น สถาบันราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ให้ความรู้ทางการศึกษา สำนักงานพัฒนาชุมชน กศน. อุตสาหกรรมจังหวัด พาณิชย์จังหวัด ให้โอกาสทางการตลาด ร้านค้า กลุ่มลูกค้าได้ให้ช่องทางการตลาด ทางข้อมูลที่จะนำมาประกอบการผลิต และ องค์การที่สำคัญมาก ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มทั้งแนวคิด และวิธีการผลิต การตั้งราคา การตลาด การสร้างคุณค่าในงาน รวมถึง พฤติกรรม บุคลิก ลักษณะของช่างได้รับการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด คือภาคที่เป็นพันธมิตร ได้แก่ ช่างอาวุโสกลุ่มศิลปินล้านนาที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ได้ถ่ายทอดทักษะ ประสบการณ์ ความเป็นผู้นำให้กับสมาชิกกลุ่มผ่านเวทีแลกเปลี่ยนตามพื้นที่ต่างๆ กลุ่มจะได้รับการช่วยเหลือผ่านกระบวนการทางสังคมอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นทางกลุ่มยังได้รับการช่วยเหลือในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ให้ออกรายการทางโทรทัศน์และสื่ออื่นๆ เป็นจำนวนมาก และรายละเอียดการช่วยเหลือพร้อมวัตถุประสงค์ ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก

ที่	รายการช่วยเหลือ	วัตถุประสงค์การช่วยเหลือ	จำนวน (บาท)
1.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสุด	งบประมาณ/วัสดุ อุปกรณ์/เครื่องมือ	50,000
2.	สำนักงานพัฒนาชุมชน	- งบประมาณ/วัสดุ อุปกรณ์/เครื่องมือ - การตลาด OTOP เครือข่ายสินค้า - การวิจัย/พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์	137,000
3.	อุตสาหกรรมจังหวัด	การตลาด มาตรฐานสินค้า บรรจุภัณฑ์	10,000
4.	พาณิชย์จังหวัด	การตลาด	
4.	การศึกษานอกโรงเรียน	การตลาด เครือข่าย	
5.	สถาบันราชภัฏเชียงราย	ความรู้ งานแสดงสินค้า	
6.	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	ความรู้วิชาการ	
7.	ชมรมศิลปินล้านนา	ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์	
8.	ลูกค้า ร้านจำหน่าย	รายได้	
9.	มูลนิธิหม่อมงามจิตร์บูรฉัตร	รางวัล/งบประมาณ	30,000
10	รายการโทรทัศน์	ประชาสัมพันธ์	9 รายการ

ที่มา: จากการสำรวจ

และยังมีหน่วยงานต่างๆได้ช่วยเหลือประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มได้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในฐานะกลุ่มศิลปินพื้นบ้านล้านนา ซึ่งมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นพื้นที่ทางสังคมที่มีความแตกต่าง จากบริบทอื่นของประเทศ รายการหรือหน่วยงานที่ให้การช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการขายจากองค์กรภายนอก

2.6 การเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านและสภาพปัญหา

ชุมชนทุกแห่งย่อมได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นจากกระแสต่างๆที่สอดแทรกเข้ามา โดยที่คนในชุมชนไม่รู้ตัว อาจมีทั้งข้อดีและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนกลายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนได้มาจนถึงทุกวันนี้

การเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ส่งผลกระทบกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนที่ผ่านมา มีเห็นเป็นปรากฏการณ์เด่นชัดและทำให้วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน คือ การตัดถนนเข้าสู่หมู่บ้านในครั้งแรก ถึงแม้จะเป็นถนนลูกรัง ในช่วงประมาณปี 2510-2520 ได้มีการปรับปรุงเส้นทางเข้าสู่หมู่บ้านถ้ำผาตอง ทั้งโดยหน่วยงานสร้างทาง ทั้งชุมชนเข้ามาร่วมใช้แรงงาน ในช่วงนั้นเกิดการกระการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม และสิ่งแวดล้อมในชุมชนมาก เนื่องจากเป็นช่วงที่รัฐบาลใช้แผนพัฒนาประเทศ ที่ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีการผลิตในเชิงการค้า ชุมชนได้รับการส่งเสริมให้ปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ปลูกข้าวที่ได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ ปลูกข้าวโพด ปลูกถั่วเหลือง ยาสูบ ทำให้ชุมชนต้องเร่งขยายพื้นที่ทำกิน เพื่อการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน จึงมีผลกระทบกับป่าที่เคยอุดมสมบูรณ์ ถูกทำลายเป็นพื้นที่ทำการเกษตรภายในเพียงไม่กี่ปี สิ่งที่เป็นผลกระทบตามมาจากการตัดถนน คือกระบวนการตลาดจากภายนอกที่เชื่อมโยงเอาทรัพยากรของชุมชนออกไป นำรายได้เข้าสู่ชุมชน และนำสินค้าจากภายนอกเข้ามาจำหน่าย หรือนำผู้คนออกไปจับจ่ายซื้อขายในตลาด นำเงินตราออกสู่ภายนอก สิ่งที่ถูกกระทบที่ทำให้สังคมเปลี่ยนไปจากเดิม คือ ระบบการผลิตแบบยังชีพได้เปลี่ยนแปลงเป็นการผลิตเพื่อขาย ความจำเป็นพื้นฐานของคนในชุมชนเริ่มพึ่งพิงภายนอก อำนาจรัฐได้เข้ามาจัดการทรัพยากรของชุมชน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ ปี 2504 เป็นต้นมาทำให้คนในชุมชนที่มีชีวิตการดำรงอยู่ควบคู่กับการสรรค์สร้างกิจกรรมทางความเชื่อ ศาสนา การสร้างการศิลปะ ต้องเปลี่ยนวิถีการผลิตที่ต้องเร่งปลูกพืชตามกลไกการตลาดมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงในยุคที่สอง ที่เกิดผลกระทบต่อชุมชนมาก คือการขยายเขตไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้านตามคำเรียกร้องของชุมชน เพื่อให้เกิดความทันสมัยทัดเทียมกับชุมชนอื่นๆ ได้กลายเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้วิถีชีวิตภายในชุมชนเปลี่ยนแปลงมากที่สุด สิ่งที่ตามมาคือกระแสบริโภคนิยมที่ผ่านระบบการสื่อสารมวลชน สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ ทำให้สินค้าที่จำหน่ายในสังคมเมือง เข้ามามีอิทธิพลกับผู้คนบ้านถ้ำผาตองเช่นกัน ความจำเป็นพื้นฐานของคนในชุมชนเริ่มมีสิ่งอื่นเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตคนเพิ่มจากปัจจัย 4 เช่น ตู้เย็น ทีวี เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ และความจำเป็นที่คนในชุมชนจะต้องแสวงหาเงินทองที่จะนำไปสรรหาสิ่งเหล่านี้นำปรนเปรอ ความต้องการของตนเอง มาสร้างอำนาจทางสัญลักษณ์ทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัวมี

มากขึ้น มีการขยายพื้นที่ทำกินมากขึ้น ต้องทำงานหนักขึ้น หลายประเภท ส่วนหนึ่งต้องออกไปขายแรงงานต่างประเทศ หลายครอบครัวตัดสินใจส่งบุตรสาวไปหาเงินจากต่างถิ่นโดยวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวให้ทัดเทียม หรือเหนือกว่าผู้อื่น บุตรหลานจะต้องได้เรียนในโรงเรียนในเมือง สิ่งที่เป็นปัญหาตามมาจากสังคมบริโภคนิยม ทันสมัย คนมีความทันสมัยเพิ่มขึ้นเข้าวัดฟังพระ ถือปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาน้อยลง โรคภัยที่เกิดขึ้นจากความทันสมัยก็ทวีคูณตามมาเช่นกัน หนี้สินทวีคูณหลายเท่าตัว ฯลฯ

สิ่งที่ผู้นำชุมชนหลายคนได้แสดงออกถึงกระบวนการตอบสนองปัญหาที่ชุมชนประสบอยู่ก็มีขึ้นตลอดเวลา เช่น การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ด้วยการหาอาชีพใหม่ๆ เข้ามาทดลองทำ การประสานสรรหางบประมาณและทรัพยากรจากหน่วยงานต่างเข้ามาพัฒนาชุมชน การรวมกับเพิ่มสร้างงานสร้างอาชีพ การค้นหาภูมิปัญญาจากเหง้าของชุมชน เพื่อที่จะต่อยอดมาเป็นรายได้ให้กับครอบครัว อยู่ตลอดเวลา

2.7 ศักยภาพทางการพัฒนาของหมู่บ้าน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ชุมชนพอจะมองเห็นศักยภาพที่เป็นพลังชุมชน ทูทางสังคม ทูทางเศรษฐกิจ และโอกาสที่เอื้อต่อการพัฒนา พอที่จะนำมาเป็นสิ่งที่สามารถเสริมแรงให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนได้ ดังเช่น

1) ทูทางสังคม

ภาวะความเป็นผู้นำของคนที่เกิดขึ้นมาทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้ก่อตัวจากสถานการณ์ต่างๆ ที่ชุมชนต้องการและคนๆ นั้นมีความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการ หรือแก้ไขปัญหาในภาพของตัวแทนได้ จึงกลายเป็นผู้นำขึ้นมาหลายมิติ ดังเช่น ผู้นำทางด้านความคิดที่สามารถสรรค์สร้างงานศิลปะประดิษฐ์อย่างเช่น พ่อย้อยแสง ลือสุวรรณ นายคำจัน ยาโน นายสุวรรณ สามสี หรือเป็นผู้นำทางการบริหารที่สามารถบริหารกองทุนแก้ไขปัญหาความยากจนดีเด่น

ความรู้ และภูมิปัญญาชุมชน ความรู้ที่เกิดจากวิถีการดำเนินชีวิต ความรู้ในด้านการผลิต ความรู้ในการสร้างสิ่งประดิษฐ์ ความรู้ในด้านประเพณี ความรู้ที่สร้างการดำรงอยู่ให้กับความเป็นชุมชนตลอดมา ถือเป็นศักยภาพที่สามารถพัฒนาและสร้างมูลค่าได้ เช่นการทำกระบวย การทำสิ่งประดิษฐ์สำหรับใช้สอย เป็นต้น

กระบวนการกลุ่มในชุมชนทั้งที่ดำเนินการมาแบบธรรมชาติและกระบวนการกลุ่มที่เป็นรูปแบบของทางราชการถือว่าเป็นศักยภาพของชุมชน เช่น กลุ่มแกะสลัก กลุ่มทำไม้กวาด กองทุนการเงินแก้ไขปัญหาคความยากจน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

วิถีการดำรงชีวิต งานแกะสลักใช้เรื่องราวของวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทของล้านนา เป็นตัวเดินเรื่องราวในงานแกะสลัก ซึ่งเป็นต้นทุนทางสังคมที่พบเห็นในสังคมชนบทโดยทั่วไป

วัฒนธรรมชุมชน งานแกะสลักของกลุ่ม เมื่อนำมาผสมผสานกันหลายชิ้น จะมองเห็นวัฒนธรรมของผู้คน ที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต และบริบทที่เกี่ยวข้องจนกลายเป็นวัฒนธรรมชุมชน ที่มี

องค์ประกอบทั้งการดำเนินชีวิต การผลิต การดำรงประเพณี การละเล่น พิธีกรรม และสัญลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นล้านนา เป็นต้น

2) ทุนทางเศรษฐกิจ

กองทุนชุมชน ศักยภาพด้านหนึ่งที่ทำให้กลุ่มสามารถดำรงอยู่ได้ ที่เป็นศักยภาพของกลุ่ม คือ กองทุนในชุมชน ทั้งที่เป็นการระดมทุนจากภายในของชุมชน เพื่อการดำรงอยู่ การออม หรือเพื่อสวัสดิการคนผู้คน หรือเป็นกองทุนที่นำมาจากภายนอกของชุมชน เช่นกองทุนหมู่บ้าน กองทุนแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นต้น กองทุนเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือที่กลุ่มจะสามารถนำงบประมาณมาใช้ ในกิจการของชุมชนได้ เป็นกองทุนที่ทางรัฐบาลจัดให้ทุกแห่งพร้อมกันทั่วประเทศในช่วง พ.ศ. 2545

ทรัพยากรชุมชน ในแต่ละหมู่บ้านจะมีทรัพยากรชุมชนที่แตกต่างกัน บ้านถ้ำผาตองมีทรัพยากรหลายประเภท เช่น ป่าชุมชน น้ำจากลำห้วยผาตอง ถ้าสถานท่องเที่ยวหลายแห่ง มีสถานปฏิบัติธรรม มีเศษวัสดุที่เป็นไม้ สามารถนำมาแกะสลักได้

3) ความพร้อมและโอกาสของชุมชน

1. นโยบายของรัฐส่งเสริม เนื่องจากนโยบายของรัฐที่มีการส่งเสริมสินค้าภูมิปัญญาชุมชน จึงทำให้เป็นโอกาสที่ทางกลุ่มจะได้แสดงศักยภาพ และการตอบรับทางด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์จากรายการต่างๆ

2. การสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ ทั้งงบประมาณ และความรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เช่น อบต. ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และชมรมกลุ่มศิลปินอาวุโสล้านนา เป็นต้น

3. ที่ตั้งชุมชน เป็นเส้นทางที่เป็นยุทธศาสตร์จังหวัดท่องเที่ยวจึงเป็นโอกาสที่จึงทำให้ผู้คนมาแวะศึกษาดูงาน เป็นการประชาสัมพันธ์ในตัว

บทที่ 3

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่ม

3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มแกะสลัก

3.1.1 ชื่อสถานประกอบการ : กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง

3.1.2 สถานที่ตั้ง

อยู่เลขที่ 111 หมู่ที่ 6 ตำบล ท่าสุด อำเภอ เมือง จังหวัด เชียงราย 57000 โทร. 0-5378-7233 0-1602-4775 และ 0-1706-5296 e-mail: art-of-ladle@thaimail.com www.Art-of-ladle.cookkoo.com www.ThailannaArt.com เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกของชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถด้านงานหัตถกรรมแกะสลักไม้ แก้ว รากไม้ หรือเมล็ดผลไม้ที่อยู่ตามหัวไร่ปลายนาออกมาเป็นงานทางด้านศิลปะ

3.1.3 ผู้นำคนสำคัญของกลุ่ม

1) พ่ออ้อยแสง ลือสุวรรณ เป็นปราชญ์บุคคลของกลุ่ม ถึงแม้ว่าตัวตนชีวิตจะละสังขารอันแก่ชราไปแล้ว เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2539 อายุได้ 93 ปี ได้ละทิ้งผลงาน ความรู้ ด้านงานแกะสลักไม้ให้แก่ลูกหลานเหมือนกับว่าผลงานที่ไม่เคยตายแต่กลับขยายพันธุ์เติบโตอย่างรวดเร็ว ความเป็นนักวิจิตรศิลป์ที่พยายามสร้างเรื่องราวความเป็นศิลปะลงบนหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต ซึ่งกระบวนการต่อสู้ของผู้นำที่ต้องแก้ปัญหาในทุกบริบทเพื่อให้ตัวเอง ครอบครัว ชุมชนได้ดำรงอยู่ ผู้นำในยุคดั้งเดิมจะต้องฝึกฝนทักษะ พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานชีวิต พ่ออ้อยแสง เป็นหนึ่งในผู้นำที่โดดเด่นเฉพาะตัวแสดงถึงรากฐานของความเป็นนักเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้ ฝึกฝนทักษะที่จะประดิษฐ์งานหัตถกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น มีความสามารถด้านการแกะสลัก การจักสาน การเหลาตัดเบ็ด การตีเหล็ก ทำจอบ ฯลฯ จนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของอื่น จนสามารถยึดเป็นอาชีพหล่อเลี้ยงตนเองจะเสียชีวิต พ่ออ้อยแสง จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสืบสานตำนานงานแกะสลักในรูปแบบที่มีความเฉพาะตนมาจนถึงปัจจุบัน ก่อนเสียชีวิตในปี 2534 ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินพื้นบ้านดีเด่นด้านงานแกะสลักจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย

2) สล่าคำจันทร์ ยาโน ผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้ สืบภูมิปัญญาของบรรพชนต่อจากพ่ออ้อยแสง ที่พยายามหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจของเรื่องราวในงานกระบวย หันมาหาความแตกต่างเพื่อให้เกิดความสนใจ โดยใช้เรื่องราววิถีชีวิตของผู้คนล้าหลังไปในงาน ประกอบกับความพยายามที่จะสร้างวิถียุคใหม่ไปในงาน โดยการสร้างนวัตกรรมให้เกิดการผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการเสริมสร้างพลังแห่งความเคลื่อนไหวอย่างน่าอัศจรรย์แก่สายตาของผู้พบเห็น คำจันทร์ ยาโน เกิดเมื่อ วันที่ 7 พฤศจิกายน 2503 เป็นบุตรพ่อทองแก้ว แม่แก้ว ยาโน ซึ่งแม่เป็นบุตรคนโตจากพ่ออ้อยแสง ลือสุวรรณ ในครั้งอดีตยังเป็นหนุ่มแน่นคำจันทร์ มิได้สนใจที่จะทำงานทางด้านศิลปะแต่อย่างใด พยายามที่จะทำงานหาเงินให้ได้มากๆ ตามกระแสสังคมที่มีเงินเป็น

ปัจจัยในการดำรงอยู่จึงตัดสินใจเข้าไปทำงานที่กรุงเทพฯ แต่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะการศึกษาที่น้อยจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จึงหันมาทำการเกษตรที่บ้านถ้ำผาตอง ในปี 2529 งานของพ่ออยู่แสง เป็นที่ฮือฮาในหมู่ของผู้แสวงหาศิลปได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินปรีชาพร ในงาน “กระบวยอีโรติก” ที่ศิลปินถวัลย์ ดัชนี ได้นำออกเผยแพร่ไปทั่วโลก จึงทำให้ราคาของชิ้นงานสูงขึ้น จึงเป็นที่สนใจแก่คำจัน ยาโน ผู้ได้มีพื้นฐานความชอบเป็นทุนอยู่แล้ว เห็นช่องทางที่จะสร้างงานที่ตนเองรักสืบทอดต่อจากพ่ออยู่แสงตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

3) สล่ำสุวรรณ สามสี สล่ำพื้นบ้านรุ่นล่า เคียงคู่คำจัน ยาโน แต่งงานแกะสลักคนละรูปแบบ สุวรรณ ยาโน อยู่บ้านผาตอง เลขที่ 208 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เกิดเมื่อ 1 สิงหาคม 2501 เป็นคนที่มีพื้นจากภาคอีสานบ้านเกิดที่บ้านนาเจริญ ตำบลนาเยี่ย อำเภอนาเยี่ย จังหวัดอุบลราชธานี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ได้สมรสกับสตรีในบ้านถ้ำผาตอง จึงได้รู้จักกับคำจัน ยาโน ด้วยการเป็นคนที่สูงม รักในงานศิลปะมาตั้งแต่เด็ก จึงสามารถเรียนและฝึกฝนจนสามารถหาเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่นในศิลปะการแกะสลักช้างร้อยลิลิตที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น

4) สล่ำพิรุณ กำเงิน เป็นผู้นำกลุ่มที่เข้ามาในกลุ่มได้ไม่นาน แต่มีบทบาทต่อกลุ่มเป็นอย่างมาก ซึ่งสล่ำพิรุณ กำเงิน เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการตลาด ด้านธุรกิจ เนื่องจากเคยมีประสบการณ์การทำงานเป็นพนักงานธนาคารมาก่อนแล้วลาออกเพื่อแสวงหาธุรกิจของตัวเอง แต่มีความชอบด้านศิลปะเคยมีทักษะด้านการเขียนลายไทยมาก่อน งานแกะสลักของสล่ำพิรุณจะยึดรูปแบบของงานเป็นลายไทย และทำหน้าที่ด้านการทำบัญชีและด้านตลาดของกลุ่ม

3.2 ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม

กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง ตั้งอยู่เลขที่ 111 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นกลุ่มที่ได้รับการสืบทอดทางภูมิปัญญาจากช่างที่มีชื่อเสียงมาตั้งแต่บรรพบุรุษ คือพ่ออยู่แสง ลือสุวรรณ เป็นผู้ที่มีชื่อเสียง ผลงานเคยออกรายการตามไปดู รายการทำพิสุจน์ จนได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินพื้นบ้านดีเด่น ในปี 2534 ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ ทักษะ สร้างเมล็ดพันธุ์สืบทอดให้สล่ำรุ่นล่า คือคำจัน ยาโน ผู้เป็นหลานที่โดดเด่นในเรื่องของการทำกระบวยวิถีชีวิตที่ได้รับรางวัลมากมาย และช่างสุวรรณ สามสี ลูกศิษย์ที่พยายามเรียนรู้และค้นหาความเป็นตัวตน ฉีกแนวความแตกต่างจากพ่ออยู่แสง ลือสุวรรณ ผู้เป็นครูสล่ำ เมื่อ 2 คนได้พัฒนาตัวเองจนเป็นที่ยอมรับในสังคม และได้รับการยอมรับจากตลาดร้านค้าหลายแห่งจนผลิตไม่ทัน

สล่ำคำจัน ยาโน และสล่ำสุวรรณ สามสี พยายามรวมตัวกันที่จะแสวงหาความแตกต่างเฉพาะตัวเพื่อสร้างความโดดเด่น หรือสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง ตั้งแต่ปี พ.ศ 2527 ได้เริ่มก่อตัวขึ้นมาเป็นช่างแกะสลักเล็กๆ ที่พยายามชักชวนผู้คนในหมู่บ้านรวมตัวกัน พัฒนางานตามรอยพ่ออยู่แสง ลือสุวรรณ ที่สามารถใช้เป็นช่องทางในการจำหน่ายเลี้ยงตนเองได้ แต่หลายคนต้องท้อแท้ เนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง ตั้งแต่เรื่องการฝึกทักษะที่ยากและซ้ำ ทำให้ฐานะเศรษฐกิจครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ ในสถานการณ์ที่ชุมชนได้รับอิทธิพลจากกลไกการตลาด ที่ต้องผลิตเพื่อขาย หรือบางคนไม่มีใจรักเริ่ม แล้วทิ้งไป

สล่าคำจันทร์ ยาโน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่มีโอกาสได้เรียนต่อเพราะทางบ้านยากจน จำเป็นต้องออกช่วยครอบครัวทำไร่ ทำนา การที่ได้คลุกคลีพบเห็นคุณตาทำงานศิลปการแกะสลักมาตั้งแต่เด็ก จึงเกิดการเรียนรู้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้สนใจงานแกะสลักไม้ ผลงานชิ้นแรก คือ งานแกะสลักด้ามหนังสติ๊ก และกระบวยรูปลักษณะแบบของพ่ออยู่แสง แต่ทำเพียงงานเสริมที่ใช้เวลาว่างจากงานเกษตรกรรม จนในปี 2529 เกิดภาวะฝนแล้ง การทำนาไม่ได้ผลผลิต ประกอบกับฝีมือการแกะสลักเริ่มเป็นที่ประจักษ์ จึงได้คิดเริ่มทำงานแกะสลักอย่างจริงจัง พร้อมทั้งได้ชักชวนเพื่อนอีก 2 คน คือ สล่าสุวรรณ สามสี ผู้ที่มีใจรักทางด้านงานศิลปะมาตั้งแต่ตัวเองอยู่ที่ภาคอีสาน เมื่อมีโอกาสได้เรียนรู้กับอยู่แสง ลือสุวรรณ พร้อมกับสล่าจิก มาร่วมกันทำงานแกะสลักเพื่อส่งไปจำหน่ายประจำที่ร้านไม้มุงเงิน จ. เชียงรายเรื่อยมา จนผลงานของตนเองได้รับการพัฒนาการไปตามกระแสนิยมของตลาด จากการขายให้กับร้านไม้มุงเงิน ในปี 2535 เริ่มมีลูกค้าร้านหัตถศิลป์จากกรุงเทพมหานคร และเป็นจุดของการก่อเกิดของสล่าหนุ่มทั้ง 3 คนที่วาดลวดลายจากปลายมีดเหลาลงสู่เนื้อไม้ สู่สายตาของผู้พบเห็นได้อย่างโดดเด่น มีผลงานหลากหลายเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น มีร้านค้าหลายแห่งมาสั่งงานจนทำไม่ทัน จึงได้ชักชวนเพื่อนบ้านคนอื่น ๆ และเยาวชนที่สนใจ มาฝึกสอน ฝึกหัดกัน เป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานกันเป็นกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ โดยมีสล่าคำจันทร์ เป็นแกนหลักในการทำงาน กลุ่มจึงค่อย ๆ พัฒนาและเติบโตมาเรื่อย ๆ

เมื่อรัฐบาลได้มีการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาขึ้นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี 2540 เป็นต้นมา จึงได้กระจายงบประมาณลงมาสู่ฐานราก ในปี 2542 สภาตำบลท่าสุดได้เข้ามาให้การสนับสนุน โดยความอนุเคราะห์ของพ่อหลวงศรีไหว พุทธา ผู้ใหญ่บ้าน บ้านถ้ำผาตอง ได้ทำโครงการจัดตั้งกลุ่มขึ้นอย่างเป็นทางการ และให้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นเงินเริ่มต้น 50,000 บาท และได้ใช้ประโยชน์มาถึงปัจจุบันนี้

เมื่อรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนสินค้าชุมชน มีหลายหน่วยงานก็เข้ามาสนับสนุนกลุ่ม ตั้งแต่ สนง. พัฒนาชุมชน สนง.อุตสาหกรรม สนง.พาณิชย์ในจังหวัดเชียงราย ได้ให้ความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์และการตลาด ตลอดจนสถาบันการศึกษาอย่างเช่น สถาบันราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ก็เข้ามาช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ อบรมให้ความรู้ ช่วยพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาด จนทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง มีผลงานเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ ตลอดจนสามารถส่งไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศได้ ในการนำผลงานไปแสดงในที่ต่าง ๆ นั้น มีผู้ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเชียงราย ผลงานมีความละเอียดประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์ มีสื่อมวลชนทุกแขนงเข้ามาสัมภาษณ์และนำผลงานไปเผยแพร่ ทั้งทางโทรทัศน์ทุกช่อง หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับได้ เข้ามาทำข่าวและสารคดี ยังผลให้กลุ่มเป็นที่รู้จักอีกทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้าน ท้องถิ่น และจังหวัดเชียงรายเป็นอย่างมาก

โดยโครงสร้างภายในของกลุ่มได้มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมกันในการจัดการเงินทุนของตนเอง เป็นแบบอย่างในการฝึกฝนทักษะประสบการณ์ของสมาชิกไปสู่การบริหารจัดการกองทุนที่เข้ามาจากภายนอกร่วมกัน องค์การที่จะสร้างองค์การสำหรับกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบขององค์กรชุมชนเพื่อนำไปสู่การจัดสวัสดิการของชุมชนสามารถพึ่งตนเองของ

ชุมชนได้ โดยมีโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มออมทรัพย์ฯ เช่นเดียวกับกลุ่มแกะสลัก ซึ่งกลุ่มออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้น นั้นมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้เกิดเรียนรู้ในเรื่องของการออมเงินทุนร่วมกัน เพื่อที่จะช่วยเหลือกันใช้เป็นแหล่งเงินทุนของกลุ่มร่วมกัน
2. เพื่อสร้างสวัสดิการด้านการเงินของกลุ่ม ให้สมาชิกในยามแก่ชรา ที่จะทำให้กลุ่มได้มีการปันผล การกู้ยืมดอกเบี้ยในราคาต่ำ
3. เพื่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ในเรื่องของการจัดการการเงินของชุมชนร่วมกัน

กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตมีหลักเกณฑ์การทำงานและระเบียบปฏิบัติดังนี้

สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์จะต้องเป็นสมาชิกที่ของกลุ่มแกะสลักเท่านั้น เมื่อเข้ามาทำงานร่วมกันต้องปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วย สมาชิกจะต้องนำเงินมาออมร่วมกับกลุ่มทุกเดือนอย่างสม่ำเสมอ โดยการลงหุ้นๆ ละอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 50 บาท ซึ่งเงินที่คณะกรรมการเก็บออมได้นั้นจะต้องนำฝากในบัญชีของกลุ่มที่เปิดไว้กับทางธนาคารร่วมกันของคณะกรรมการ

3.2.1 วัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่มฯ

1. เพื่อสร้างเสริมอาชีพและรายได้ของสมาชิกให้สามารถอยู่ได้ในชุมชนให้สามารถอยู่ได้ในท้องถิ่น
2. เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาด้านงานศิลปพื้นบ้านที่เป็นวิถีชีวิตของคนล้านนาเป็นเอกลักษณ์

3.2.2 สมาชิกของกลุ่มฯ

ปัจจุบันกลุ่มฯ มีสมาชิกจำนวน 27 คน และทั้งหมดเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตซึ่งมีรายชื่อ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายชื่อคณะกรรมการกลุ่มฯ

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
1.	นายคำจันทร์ ยาโน	111 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	ประธานกลุ่ม
2.	นายสุวรรณ สามสี	208 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	รองประธานกลุ่ม
3.	นายดวงดี สมณะ	192 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	เลขานุการ
4.	นายคมเดช แม่นเงิน	229 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	ประชาสัมพันธ์
5.	นายสมบุญ ภูค้ำหล้า	81 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
6.	น.ส.สุวิมล ภูค้ำหล้า	81 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
7.	นายสมบุญ กิจรักษ์	57 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
8.	นายสมบุญ ชุ่มมงคล	12 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
9.	นางศุภรัตน์ ยาโน	111 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
10.	นายสงวนศักดิ์ ชัดเชียงแสน	35 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
11.	นายนคร สมุดความ	157 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	หมายเหตุ
12.	นายณัฐวุฒิ ตี๋แก้ว	11 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
13.	นายประสงค์ โยธา	171 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
14.	นางนารินทร์ สุวรรณภา	171 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
15.	นางทองคำ โยธา	208 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
16.	นายพงษ์พิทักษ์ จันสม	81 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
17.	นางฟองจันทร์ สมณะ	192 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
18.	นายเอกชัย ยาโน	111 หมู่ที่ 6 บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
19.	นายบุญธรรม คำวัง	253 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
20.	นายวิวัฒน์ คำวัง	253 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
21.	นายมงคลศักดิ์ คำวัง	253 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
22.	นางแพร คำวัง	253 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
23.	นายสุพล คำวัง	1 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
24.	นายทรง เข้มลง	137 หมู่ที่ 9 บ้านห้วยบง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
25.	นายพิทักษ์ อารีย์	279 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
26.	นายเพียรทอง อารีย์	279 หมู่ที่ 9 บ้านศรีป่าซาง ต. ท่าสุด	สมาชิกกลุ่ม
27.	นายพิรุณ กำเงิน	157 หมู่ที่ 5 บ้านห้วยทรายขาว	สมาชิกกลุ่ม

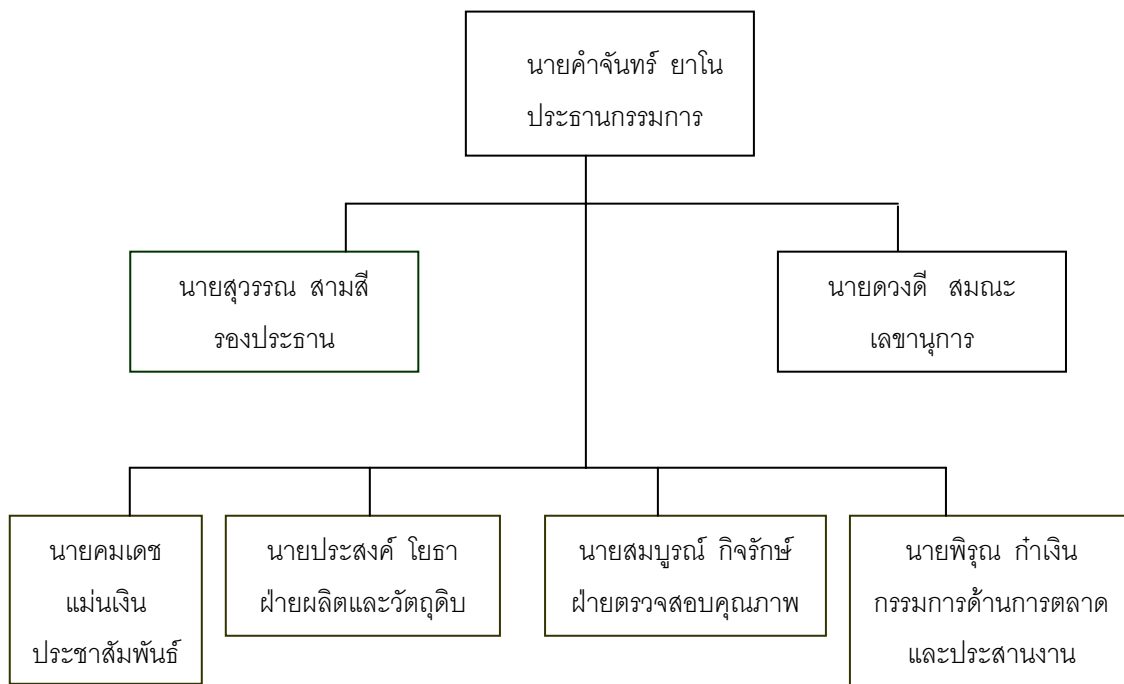
ที่มา: จากการสำรวจ

3.2.3 โครงสร้างในการบริหารงาน

รายชื่อกรรมการกลุ่มและสกลไม้พื้นบ้านในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง

1. นายคำจันทร์	ยาโน	ประธานกรรมการบริหาร
2. นายสุวรรณ	สามสี	รองประธาน
3. นายดวงดี	สมณะ	เลขานุการ
4. นายคมเดช	แมนเงิน	ประชาสัมพันธ์
5. นายประสงค์	โยธา	กรรมการฝ่ายวัตถุดิบและการผลิต
6. นายสมบุญ	กิจรักษ์	กรรมการดูแลตรวจสอบคุณภาพ
7. นายพิรุณ	กำเงิน	กรรมการด้านการตลาดและประสานงาน

3.2.4 ผังโครงสร้างหน้าที่ในการบริหารงานกลุ่มฯ

แผนภาพที่ 3.1 โครงสร้างการดำเนินงานของกลุ่มฯ

คณะกรรมการที่ได้รับการเลือกจากสมาชิก แต่ละฝ่ายจะทำหน้าที่ตามภารกิจที่กลุ่มได้มอบหมายให้ดำเนินการทั้งกิจกรรมหลักเกี่ยวกับการแกะสลักและกิจกรรมเสริมด้านการอบรมทฤษฎีเพื่อการผลิตให้เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกของตนเอง ดังนี้

ประธานกรรมการ	มีหน้าที่	ประสานระหว่างคณะกรรมการและสมาชิก จัดประชุม นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนการตลาดงานของกลุ่มไปขายงานต่างๆอีกด้วย
รองประธาน	มีหน้าที่	ช่วยเหลืองานของประธานทุกอย่าง
เลขานุการ	มีหน้าที่	จัดบันทึกการประชุมชน ประสานงานคณะกรรมการและสมาชิก
เหรัญญิก	มีหน้าที่	จัดเก็บเงินของกลุ่ม และฝากเงินออมสวัสดิการของกลุ่ม
ฝ่ายการตลาด	มีหน้าที่	ดำเนินการเกี่ยวกับการออกร้านจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม
ฝ่ายวัตถุดิบ	มีหน้าที่	จัดหาวัตถุดิบให้กับกลุ่ม
ฝ่ายตรวจสอบ	มีหน้าที่	ตรวจสอบมาตรฐานงานแกะสลักของแต่ละคน

3.2.5. หลักเกณฑ์การคัดเลือกกรรมการ

ทางกลุ่มได้มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการ เพื่อมาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกลุ่ม แกะสลักไม้ในครัวเรือน ดังนี้

- 1) ในการคัดเลือกประธานกลุ่มนั้น เนื่องจากการทำงานเกี่ยวกับงานศิลปะนั้นขึ้นอยู่กับทักษะและความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล ผู้ที่เป็นผู้มีแนวคิดริเริ่มครั้งแรกแล้วถ่ายทอดไปสู่บุคคลอื่นๆ แล้วจะทำให้กลายเป็นครูบา อาจารย์ ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดก็จะกลายเป็นศิษย์ ผู้ที่เป็นอาจารย์ก็จะกลายเป็นผู้นำกลุ่มทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกลุ่ม ในกลุ่มจะยกย่องให้คุณค่าจันทร์ ยานเป็นประธานกลุ่ม
- 2) ในส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ผู้นำรองลงมานั้น ก็จะคัดเลือกเอาบรรดาศิษย์ที่มีความอาวุโส มีความเชี่ยวชาญคล้ายกับผู้เป็นอาจารย์ ทางกลุ่มจึงได้คัดเลือกเอานายสุวรรณ สามศรี เป็นรองประธาน
- 3) ในส่วนของคณะกรรมการอื่นๆ ทางกลุ่มได้คัดเลือกตามความถนัดของแต่ละบุคคล เช่น คุณพิรุณ กำเงิน ทำหน้าที่ฝ่ายการตลาดและการประสานงาน เนื่องจากผู้ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานธนาคารมาก่อน นายดวงดี สมณะ มีความสามารถด้านงานเขียนจึงให้ทำหน้าที่เลขานุการของกลุ่ม
- 4) คณะกรรมการของกลุ่มจะมีวาระอยู่ 2 ปี แต่จะขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของสมาชิก เห็นชอบให้อยู่ต่อหรือไม่ เนื่องจากทางกลุ่มมีการคัดเลือกประธานจากระบบอาวุโสหรือมีความเชี่ยวชาญ เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์งานศิลปะเป็นบุคคลแรก
- 5) ในการทำหน้าที่ของคณะกรรมการในช่วงแรกจะเป็นการทำหน้าที่ด้วยความเสียสละ ของคณะกรรมการเป็นหลัก ในส่วนของค่าตอบแทนของคณะกรรมการนั้นจะได้รับการตัดผลกำไรจากยอดขายให้กับคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ขายสินค้าของกลุ่ม เพราะคณะกรรมการโดยเฉพาะประธานจะเป็นผู้ที่มีรถยนต์ที่จะคอยนำสินค้าออกจำหน่ายตามเทศกาลต่าง ๆ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูง และประธานจะทำหน้าที่ตรวจตรา และตกแต่งสินค้าก่อนนำออกขาย ดังนั้นเมื่อสมาชิกกลุ่มนำสินค้ามาผ่านคณะกรรมการเพื่อจำหน่าย ก็จะต้องหักเงินจำนวนหนึ่งประมาณร้อยละ 10 ของราคาสินค้าให้กับคณะกรรมการ ใช้เป็นค่าใช้จ่าย
- 6) การสร้างแรงจูงใจให้กับคณะกรรมการในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากทางกลุ่มจะจัดการผลประโยชน์ให้ลงตัวแล้ว

3.2.6 ระเบียบปฏิบัติของกลุ่ม

- 1) สมาชิกคือ ช่างแกะสลักผู้มีฝีมือ รวมทั้งบุคคลทั่วไปที่สนใจงานหัตถกรรมแกะสลักไม้ ทั้งในหมู่บ้านถ้าผาดอง หมู่บ้านใกล้เคียงใน ต.ท่าสุด และในท้องที่อื่น ๆ ของจังหวัดเชียงราย
- 2) ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องดำเนินการ ดังนี้
- 3) ได้รับการฝึกอบรม เรียนรู้การแกะสลักไม้แบบพื้นบ้าน มีผลงานเป็นที่ยอมรับสามารถส่งไปจำหน่ายได้
- 4) เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ
- 5) ร่วมออมทรัพย์กับกลุ่ม เดือนละ 50 บาท ต่อ คน
- 6) ถือปฏิบัติตามมติของสมาชิกกลุ่มเป็นสำคัญ
- 7) การสิ้นสุดสมาชิกภาพ

7.1) ลาออกจากการเป็นสมาชิก

7.2) ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และสมาชิกส่วนใหญ่ลงความเห็นให้หมดสมาชิกภาพ

7.3) ไม่ร่วมออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ หรือมีปัญหาทางการเงิน มีหนี้สินล้นพ้นตัว และสมาชิกส่วนใหญ่ลงความเห็นให้หมดสมาชิกภาพ

7.4) ไม่ถือปฏิบัติตามมติของกลุ่ม

7.5) ทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มโดยรวม

8) การประชุมของกลุ่มจะมีการประชุมตามระเบียบปีละ 1 ครั้ง เป็นการประชุมสามัญประจำปีเพื่อที่ทำข้อตกลง ปรับระเบียบ เปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการทำงานของสมาชิก การรับสมาชิกให้ การปันผล การระดมหุ้นเงินออม เป็นต้น แต่เมื่อทางกลุ่มมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนก็จะเรียกประชุมได้ตลอดเวลา

9) กิจกรรมของกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนคือ กิจกรรมออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีสมาชิกเข้าร่วมกลุ่มทั้งหมด จำนวน 27 คน หลักเกณฑ์การออมให้สมาชิกนำเงินมาออมคนละ 50 บาท/เดือน เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ 2545 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีเงินออมสำหรับให้สมาชิกได้ยืมไปเป็นเงินทุนหมุนเวียน เนื่องจากกลุ่มมีความพยายามที่พึ่งพาตนเองมากที่สุด

10) ในการสรรหาแหล่งเงินทุนของกลุ่ม เดิมสมาชิกได้ไปกู้เงินจากโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนมาจากกรมการพัฒนาชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 และเมื่อมีโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้ามาในหมู่บ้าน ทางสมาชิกกลุ่มจึงได้ขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นรายบุคคลเพื่อมาใช้เป็นเงินทุนสำรองในช่วงการผลิตที่รอการออกร้านในแต่ละครั้ง

3.3 ความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

เดิมกลุ่มฯ ได้ผลิตสินค้าจากภูมิปัญญาของชุมชน ได้มีการส่งจำหน่ายตามร้านค้าที่ได้รับความนิยมจากต่างประเทศ เช่น ร้านไม้เมืองเงิน อยู่ในตัวเมืองเชียงราย ร้านจำหน่ายในจังหวัดเชียงใหม่ และร้านค้าในกรุงเทพมหานคร เป็นช่องทางหนึ่งทางการตลาดของกลุ่มที่ทำให้สมาชิกมีรายได้อยู่ได้ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคือเมื่อนำแบบสินค้าแบบหนึ่งไปตกลงขายให้กับร้านใดแล้ว ทางกลุ่มจะไม่สามารถนำไปจำหน่ายให้กับทางกลุ่มอื่นๆได้อีก เมื่อมีโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แล้วทางกลุ่มได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานพัฒนาชุมชนให้มีการพัฒนากระบวนการกลุ่ม ให้เขาเอาสินค้าของชุมชนเข้าร่วมการคัดสรร ได้ 4 ดาวในระดับอำเภอ ได้ 4 ดาว ในระดับ จังหวัด ได้ 5 ดาว ในระดับภาค ทางกลุ่มจึงเริ่มได้รับการยอมรับจากตลาดในทั่วประเทศ

กลุ่มฯ ยังได้รับการส่งเสริมจากส่วนราชการหลายส่วน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองเชียงราย ได้ประสานของงบประมาณจากกองทุนการกระจายการผลิต และการจ้างงานไปสู่ภูมิภาค (กจ.ภ.) เป็นเงินในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ เป็นเงิน 137,000 บาท ได้รับงบประมาณที่เข้ามาอุดหนุนในเรื่องของอุปกรณ์การแกะสลักถึง 50,000 บาท

หลังจากมีนโยบายในเรื่องหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ แล้วทำให้ทางกลุ่มมีโอกาส มีสถานที่ในการจัดจำหน่ายสินค้ามากขึ้น และกลุ่มได้รับการขยายตลาดเพิ่มขึ้น ยังส่งผลให้สมาชิกของกลุ่มมากขึ้น

งานแสดงสินค้าที่สำคัญ ได้แก่ งาน Made In Thailand ในปี 2544 และ 2545 ซึ่งได้รับผลตอบรับ มีผลสำเร็จเป็นอย่างดี มีลูกค้าสนใจอย่างล้นหลาม อีกทั้งมีลูกค้าชาวญี่ปุ่นตามมาดูงานถึงที่บ้าน และได้ส่งสินค้าไปจำหน่ายยังประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย ได้รับเชิญให้นำผลงานไปแสดงร่วมกับกลุ่มศิลปิน 75 สล่าเชียงราย ในงานเฉลิมพระเกียรติในหลวง 75 พรรษาและงานตามฮีต โดยฮอย สล่าเมืองเหนือ ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ล่าสุดได้รับคัดเลือกไปแสดงในงาน “หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล มุ่งสู่สากล” ช่วงวันที่ 23 พ.ค.-1 มิ.ย. 46 ที่ผ่านมา ณ ศูนย์แสดงสินค้าเมืองทองธานี มีผู้สนใจ และสั่งจองผลงานเป็นจำนวนมาก ที่สำคัญได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงพาณิชย์ ให้เป็น 1 ใน 60 ผลิตภัณฑ์ OTOP จากจำนวนกว่า 1000 รายการ ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นสินค้าเพื่อการส่งออกไปขายยังตลาดต่างประเทศได้

ความภาคภูมิใจอีกประการหนึ่ง คือ ทางกลุ่มได้รับเกียรติให้ไปเป็นวิทยากรอบรมให้ความรู้ สาธิต และเผยแพร่ผลงานให้แก่กลุ่ม ชุมชน และเยาวชน ในที่ต่าง ๆ ทั้งในสถาบันราชภัฏเชียงราย ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน ศูนย์การอบรมป่าไม้เขตเชียงราย สนง.ประถมศึกษาเชียงราย ตลอดจนการเข้าไปร่วมสอนการแกะสลักไม้แบบพื้นฐานให้แก่นักเรียนชั้น ป.4,5,6 โรงเรียนบ้านถ้ำผาตอง เป็นต้น

กลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง เป็นกลุ่มที่ตั้งอยู่เลขที่ 111 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสุต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีลักษณะการประกอบกรในลักษณะของกลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มมีสมาชิกอยู่ 27 คน นับเป็นครัวเรือนประมาณ กว่า 20 ครัวเรือน ที่ทำการแกะสลักไม้อย่างต่อเนื่อง มีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 4,500 บาท / เดือน โดยเฉพาะช่างที่มีฝีมือขั้นนำและทำการแกะสลักไม้เป็นอาชีพแล้ว มีรายได้กว่า 10,000 บาท / เดือน ซึ่งแต่ละคนล้วนเป็นช่างที่มีฝีมือในการแกะสลักไม้แบบพื้นบ้าน มีความชำนาญและมีผลงานแตกต่างกันไปตามความถนัดของช่างแต่ละคน อีกทั้งต่างก็ล้วนแต่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ฝึกฝนจากสลาเก่า คือ สล่าคำจันทร์ ยาโน แทบทั้งสิ้น

3.4 จุดแข็ง โอกาส จุดอ่อนและอุปสรรค ในการดำเนินงาน

จากผลการดำเนินงาน ที่ผ่านมาเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมาได้เริ่มก่อตัวจากงานศิลปเครื่องใช้พื้นบ้านของสลาคำจันทร์ ยาโน ช่างแกะสลักที่ได้รับการถ่ายทอดจากพ่อผู้ยั้งแสงผู้เป็นคุณตา จากระยะเวลาหลาย 10 กว่าปีถือว่ากลุ่มสามารถสร้างชื่อเสียง สร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ให้กับชุมชนมีไม่น้อย พอมาถึงปัจจุบันนี้ทางกลุ่มถือว่ามีความประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

จุดแข็งและโอกาส

1. ความรู้ และภูมิปัญญาของชุมชน กลุ่มได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ จากผู้ที่เป็นบรรพบุรุษคือพ่อผู้ยั้งแสง เมื่อได้รับความรู้ก็นำความรู้มาขยายผลจนเกิดเป็นเอกลักษณ์ในวิถีชีวิต และความเป็นชุมชนลงในงานศิลปะที่ถ่ายทอดออกไป

2. โอกาสที่ทางกลุ่มฯ ได้รับ ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่คนหันมาสนใจสินค้าที่ทำด้วยมือ สินค้าที่เกิดจากภูมิปัญญา สินค้าที่เป็นของท้องถิ่น ประกอบกับนโยบายที่ทางรัฐบาลเข้าไปส่งเสริมในเรื่องของเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน จึงเป็นโอกาสของกลุ่มได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว

3. สินค้าแกะสลักไม้ เป็นงานหัตถกรรมที่เกิดขึ้นตามภาคเหนือ ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปอยู่แล้ว จึงทำให้เมื่อนำเสนอสินค้าต่อคนทั่วไปจึงได้รับการยอมรับจากตลาดได้ง่าย

4. พื้นที่ของชุมชนยังมีวัตถุดิบ ที่เป็นรากไม้เก่าแก่เป็นจำนวนมากจึงทำให้ ต้นทุนของกลุ่มไม่สูง และยังหาได้ง่าย เช่นไม้สัก และไม้เนื้ออ่อนอื่นๆ

5. อุปกรณ์ในงานแกะสลักเป็นอุปกรณ์ราคาถูกที่หาได้ง่าย จึงทำให้ความคุ้มทุนในการลงทุนมาก แต่ช่างจะต้องมีความชำนาญและความละเอียด ประณีต

จุดอ่อนและอุปสรรค

1. สมาชิกของกลุ่มเร่งทำงานเพื่อตอบสนองตลาด จึงทำให้ขาดความประณีต ขาดความพิถีพิถัน ขาดการใส่ใจอารมณ์ลงไปในการทำงาน ขาดเอกลักษณ์ของควมมีจิตวิญญาณอยู่ในชิ้นงาน ในบางครั้งสมาชิกใช้วัสดุที่ทำแบบง่ายๆ ตามท้องตลาด ซึ่งจะทำให้งานของตนเองลดคุณค่าลงในที่สุดราคาของชิ้นงานก็จะตกต่ำลง และขาดมาตรฐานสินค้า ดัง เช่น งานโมบายที่ทางกลุ่มไปซื้อกล่องไม้อัดที่มีเสียงจากอำเภอมะสา มาทำเป็นโมบาย ทำให้งานลดคุณค่าไป

2. สินค้าของกลุ่มเป็นสินค้าที่ได้รับการยอมรับจากตลาดจน จำหน่ายได้ช้า ช่างแกะสลักจะต้องฝึกฝนทักษะและเปลี่ยนรูปแบบของผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลา จึงทำให้งานที่ออกมาไม่สามารถที่ทำปริมาณจำหน่ายให้ลูกค้าได้ทันเวลา จึงมักทำให้เสียลูกค้าไป

3. กระแสการตลาดและโลกาภิวัตน์ เข้ามาเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตของชุมชนแบบล้านนาเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เรื่องราวที่ช่างแต่ละคนนำมาแกะสลักกำลังเปลี่ยนแปลงตาม โดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่ซึ่งจะทำให้ขาดความเป็นเอกลักษณ์และความมีคุณค่าของชิ้นงาน

3.5 บทบาทของกลุ่มที่มีต่อกิจการของชุมชน

หลังจากที่กลุ่มฯ ได้มีการขยายตัวของชิ้นงานออกสู่ตลาดมากขึ้น และเริ่มมีชื่อเสียงมากขึ้น จึงทำให้ชุมชนได้รับความสนใจจากคนทั่วประเทศเข้าไปศึกษาดูงาน การแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง ที่มีวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้านเป็นตัวเดินเรื่องในชิ้นงานศิลปะ เมื่อสินค้าของชุมชนได้รับความสนใจและเป็นที่นิยมนักคนสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก จึงทำให้เงินได้หลังไหลเข้าในชุมชนยกระดับเศรษฐกิจของชุมชนได้มากขึ้น

สิ่งที่สำคัญที่สุด คือเอกลักษณ์ของชิ้นงานที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจของชุมชนได้กลายเป็นองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ของชุมชนที่สามารถสืบสานภูมิปัญญาไปสู่ลูกหลานต่อ

3.6 แหล่งการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกลุ่ม

ดังกล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ว่ากลุ่มฯได้รับความช่วยเหลือเป็นระยะจากหลายหน่วยงาน ในด้านการเงิน และความรู้ ซึ่งสามารถประเมินเป็นงบประมาณได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกลุ่ม

ปี (พ.ศ.)	หน่วยงาน ^{1/}	ความ ช่วยเหลือ	วัตถุประสงค์ใน การขอความ ช่วยเหลือ	การนำไปใช้ ประโยชน์	จำนวนครั้งที่ ได้รับความ ช่วยเหลือ	มูลค่าหรือ จำนวนเงิน (บาท)	ระยะเวลา กู้ยืม (ปี)	หนี้ค้าง ชำระ (บาท)
2542	สภาตำบล	วัสดุและ ครุภัณฑ์	ขาดงบประมาณ	งานแกะสลัก	1	50,000	-	-
2545-47	พัฒนาชุมชน	การตลาด	ขาดทำจำหน่าย	การตลาด	10	137,000	-	-
2546	อุตสาหกรรม	พัฒนา ผลิตภัณฑ์	ขาดผลิตภัณฑ์	เพิ่มมูลค่า	1	15,000	-	-
2546	สถาบันราชภัฏ	ความรู้	ความคิดริเริ่ม	พัฒนาสินค้า	5	10,000	-	-
2546	กศน.	ตลาด	การตลาด	ขายสินค้า	2	10,000	-	-

ที่มา: จากการสำรวจ

หลังจากที่รัฐบาลได้ทำการส่งเสริมนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (นตผ.) ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมให้ชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาของชุมชนเป็นสินค้าที่จะสร้างรายได้ให้กับชุมชน สล้าบ้านถ้ำผาตองจึงได้รับการตอบรับจากกระแสสังคม และตลาดสินค้าที่เป็นหัตถกรรมประดิษฐ์จากฝีมือช่างแต่ละคน จนกระทั่งเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ ในนามสินค้าภูมิปัญญาไทยสุสานถ้ำ จึงทำให้หน่วยงานต่างๆและสื่อสารมวลชนต่างก็เข้ามาช่วยเหลือเป็นอย่างมาก จึงทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จผลิตภัณฑ์ได้รับรางวัลเป็นจำนวนมาก อาทิ

รางวัลที่ได้รับ

- ได้รับคัดเลือกเป็นผู้นำกลุ่มอาชีพก้าวหน้า ของสำนักงานพัฒนาชุมชน อ. เมือง เชียงราย ปี 2544
- รางวัลผลิตภัณฑ์ดีเด่น ใน งานเมคอินไทยแลนด์ ปี 2544
- ได้รับรางวัลหัตถกรรมดีเด่นประเภทเชิงเทียน ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปี 2537
- โลหะประกาศเกียรติคุณผู้มีผลงานดีเด่นทางศิลปวัฒนธรรมด้านการแกะสลักไม้ในโอกาสสถาปนาสถาบันครบรอบ 25 ปี สถาบันราชภัฏเชียงราย
- รางวัลชมเชย การประกวดผลิตภัณฑ์หัตถกรรมประเภทเชิงเทียนแกะสลักไม้ ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม 2537
- ใบประกาศเกียรติคุณผู้มีผลงานดีเด่น ด้านผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไม้แกะสลักไม้ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย 2543
- รางวัลดีเด่น ประเภทกระเป๋าไม้ไผ่ ในงานเมคอินไทยแลนด์ ปี 2544
- รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ประเภทเครื่องประดับตกแต่ง จาก YMCA เชียงราย 2544

- รางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ประเภทคอมพิวเตอร์กราฟิก ในงานหัตถศิลป์ถิ่นไทย ประจำปี 2545 กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับบริษัท เซ็นทรัลพัฒนาจำกัด (มหาชน)
- รางวัลชนะเลิศการประกวดผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาไทย ประเภทคอมพิวเตอร์กราฟิกจากกระดามะพร้าว เสริมราศี บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และองค์การซ่อม วันที่ 3 ตุลาคม 2545
- ประกาศเกียรติบัตร “สุดยอดภูมิปัญญาสินค้าไทย” ศูนย์การค้าแฟชั่นไอส์แลนด์ กรุงเทพฯ 12 ก.ค 46
- ได้รับการคัดเลือกเป็น “สุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ระดับ 5 ดาว ของคณะกรรมการอำนวยการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (กอ.นตผ.) ตุลาคม 2546
- รางวัลชนะเลิศ “หม่อมงามจิตต์ ยุรฉัตร” ประจำปี 2546 ของศูนย์กลางประสานงานพัฒนาชนบท กรุงเทพฯ

บทที่ 4

การผลิตและเทคโนโลยีการผลิต

4.1 การจัดการด้านการผลิตและผลิตภัณฑ์

เนื่องจากกลุ่มฯ ได้ดำเนินการผลิตแบบแยกส่วน คือ ช่างแต่ละคนจะดำเนินการแกะสลักตามรูปแบบของตัวเองที่ถนัด จึงทำให้ช่างแต่ละคนต้องออกมาทำงานแบบเจียบๆ ที่บ้านของตนเอง แต่ช่างแต่ละคนยังเชื่อมโยงกันในเรื่องของการตลาด เนื่องจากทักษะด้านการผลิตของคนในชุมชนนั้นสามารถเรียนรู้จากกระบวนการชุมชน ซึ่งช่างทุกคนสามารถเรียนรู้จากบทเรียนในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนได้ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จัดแบ่งมาตรฐานสินค้าของตนเองออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. **งานศิลปประดิษฐ์** เป็นประเภทงานที่คงความเป็นศิลปะหรือชิ้นงานจะออกมาในรูปแบบของศิลปประดิษฐ์ ซึ่งเป็นงานที่คงความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่โดดเด่น ความเป็นศิลปะ ขึ้นกับอารมณ์ของช่าง ที่จะคิดค้น ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อราคาของผลิตภัณฑ์ ซึ่งงานประเภทนี้จะมีช่างที่สามารถทำได้ จะต้องผ่านการเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะของตนเองจนกลายเป็นศิลปินพื้นบ้าน ซึ่งการผลิตงานไม่ได้คำนึงถึงราคา หรือกลุ่มลูกค้าแต่จะสร้างเพื่อตอบสนองความสุข หรือการเสพสุขจากการจินตนาการเท่านั้น แต่ในทางกลับกันเมื่อผลงานสำเร็จแบบไม่ได้คำนึงลูกค้าและเวลา การผลิต งานกลับได้รับการตอบสนองจากผู้ได้พบเห็นศิลปประดิษฐ์จึงมีคุณค่าสูงมากเมื่อเทียบกับคุณค่าของเงิน เป็นเหตุผลที่ทางกลุ่มฯ ใช้เป็นมาตรฐานการตั้งราคางานศิลปประดิษฐ์ ยกตัวอย่างเช่น งานกระบวยวิถีชีวิต เป็นต้น

2. **งานหัตถศิลป์** เป็นงานที่ทางกลุ่มได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากตลาดเป้าหมาย ดำเนินการผลิตตามความต้องการที่กลุ่มลูกค้าต้องการ แต่จะนำเรื่องราวของคุณค่าทางศิลปะเกี่ยวกับวิถีชีวิตและบริบทลงไปในงานงานประเภทนี้จะได้รับการตอบสนองจากลูกค้าระดับกลางสูงมาก เป็นงานที่เป็นทั้งศิลปะและสร้างอรรถประโยชน์ในตัว และสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มสูง ทำให้อาชีพช่างแกะสลักดำรงอยู่ได้ เช่น งานกระบวยหยับ สัตว์ร้อยสีลา พืชผลไม้เหมือนจริง สัญลักษณ์พิธีกรรมมีวิญญาณ เครื่องใช้ของเล่นคลาย เป็นต้น

3. **งานหัตถกรรม** เป็นงานที่ช่างรับจ้างผลิต ยึดกลุ่มลูกค้าเป็นหลัก รูปแบบงานกลุ่มลูกค้าจะเป็นผู้ออกแบบหรือทำลอกเลียนแบบจากชิ้นงานที่ลูกค้าต้องการ และสั่งเป็นจำนวนมากๆ เป็นกลุ่มลูกค้าที่ต้องการใช้งานไปสร้างประโยชน์ในเชิงธุรกิจ มากกว่าการสนใจความมีคุณค่าของความเป็นศิลปะ เช่นกลุ่มพ่อค้างานแกะสลัก กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มช่างที่ทำชิ้นงานมักจะเป็นช่างที่ยังไม่เข้าใจในความเป็นศิลปะจะทำงานเพียงเพื่อแลกกับเงินหรือรับจ้างแกะสลักเท่านั้น งานที่ออกมาจึงเป็นงานประเภทที่ง่าย รวดเร็ว ใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยมาก หรือผสมผสานกับผลิตภัณฑ์อื่นที่มีขายตามท้องตลาด ราคาจึงไม่แพง ผลิตได้ครั้งละมากๆ เช่น โมบาย แมลง เมล็ดผลไม้ เป็นต้น

ตารางที่ 4.1 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ผลิตภัณฑ์	หน่วย	ลักษณะงาน
1. กระบวยวิถีชีวิตชนบทขยับได้ แบบใหม่	คัน	ศิลปะประดิษฐ์
2. ชุดกระบวยวิถีชีวิตชนบท แบบเล็ก	คัน	หัตถศิลป์
3. ชุดกระบวยวิถีชีวิตชนบท แบบเล็ก	คัน	หัตถศิลป์
4. ชุดกระบวยวิถีชีวิตชนบท แบบเล็ก	คัน	หัตถศิลป์
5. มะค่ากลองใหญ่	กล่อง	หัตถศิลป์
6. มะค่ากลองเล็ก	กล่อง	หัตถศิลป์
7. กลองไม้สักเปิด	กล่อง	หัตถศิลป์
8. ใบไม้ใหญ่	ใบ	หัตถศิลป์
9. ใบไม้เล็ก	ใบ	หัตถศิลป์
10. กบนนใบบัว	ชุด	หัตถศิลป์
11. สัตว์จิ๋ว	ชุด	หัตถศิลป์
12. คางคกแม่ลูก	ชุด	หัตถศิลป์
13. แมลง	ตัว	งานหัตถกรรม
14. ช้างทัวร์	ตัว	หัตถศิลป์
15. ช้างครอบครัว	ชุด	หัตถศิลป์
16. ช้างโขลง	ชุด	หัตถศิลป์
17. ช้างลากซุง	ชุด	หัตถศิลป์
18. ตัวกว้างลูกตาล	ตัว	หัตถศิลป์
19. งู – นาคดิน	ตัว	หัตถศิลป์
20. นกจิกเส้า	ชุด	หัตถศิลป์
21. ลิงใต้เชือก	ตัว	หัตถศิลป์
22. ลิงเคาะไม้ติดแป้นเกล็ด	ตัว	หัตถศิลป์
23. ลิงเคาะกะลา	ตัว	หัตถศิลป์
24. ตุ๊กไส 12 ราศี ชุดตั้งพื้น	ชุด	หัตถศิลป์
25. ตุ๊กช้างแกะสลักหลายตัวต่อกันเป็นชั้น	ชุด	หัตถศิลป์
26. แมลงมุมลูกตาล	ตัว	หัตถศิลป์
27. กระบวย แบบ 1	คัน	หัตถศิลป์
28. กระบวย แบบ 2	คัน	หัตถศิลป์
29. กระบวย แบบ 3	คัน	หัตถศิลป์
30. กระบวย แบบ 4	คัน	หัตถศิลป์
31. กระบวย แบบ 5	คัน	หัตถศิลป์

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	หน่วย	ลักษณะงาน
32. กระบวย แบบ 6	คัน	หัตถศิลป์
33. กระบวยวิถีชีวิตชุดเล็ก	คัน	หัตถศิลป์
34. กระบวยวิถีชีวิต ชุดกลาง	คัน	หัตถศิลป์
35. กระบวยข้างลากซุง	คัน	หัตถศิลป์
36. กระบวยลิงยาว	คัน	หัตถศิลป์
37. ลูกผลไม้เดี่ยว-ลูกยาว	ชุด	หัตถศิลป์
38. ลูกผลไม้เดี่ยว-มีใบ	ชุด	หัตถศิลป์
39. ลูกผลไม้เดี่ยว-ไม่มีใบ	ชุด	หัตถศิลป์
40. ข้างคันซุง	ชุด	หัตถศิลป์
41. คางคก ในไม้ไผ่ตัวละ	ชุด	หัตถศิลป์
42. ลิงจิ๋ว	ตัว	หัตถศิลป์
43. หมูจิ๋ว	ตัว	หัตถศิลป์
44. ครอบครวเต่า	ชุด	หัตถศิลป์
45. สุนัข แบบ 1	ชุด	หัตถศิลป์
46. สุนัข แบบ 2	ชุด	หัตถศิลป์
47. โบายชุด แมงมุมแขวนใบไม้ * 1	ชุด	หัตถกรรม
48. โบายชุด สัตว์บิน	ชุด	หัตถกรรม
49. โบายชุด ลิงผ้าฝืน	ชุด	หัตถกรรม
50. โบายชุดงูแขวนใบไม้	ชุด	หัตถกรรม
51. โบายชุด แมงมุมแขวนใบไม้	ชุด	หัตถกรรม
52. โบายชุด ร่มเล็ก มีกล่องเส้น	ชุด	หัตถกรรม
53. โบายชุดไม้กากบาท	ชุด	หัตถกรรม
54. โบายเดี่ยว กรง กังหัน นก	ชุด	หัตถกรรม
55. โบายเดี่ยว บ้านน้อย กังหัน นก	ชุด	หัตถกรรม
56. โบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	ชุด	หัตถกรรม
57. โบายเดี่ยว กรงกลม นก ตัวนอน	ชุด	หัตถกรรม
58. โบายเดี่ยว ห่วงนกเล็ก 1 นกหมุน 2	ชุด	หัตถกรรม
59. โบายเดี่ยว ใบไม้ 1 แมลง 1	ชุด	หัตถกรรม
60. โบายเดี่ยว ใบไม้ 2 แมลง 1	ชุด	หัตถกรรม
61. โบายเดี่ยว ใบไม้ 3 แมลง 1	ชุด	หัตถกรรม
62. ไม้สาปอาตุง	ชุด	ศิลปประดิษฐ์

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	หน่วย	ลักษณะงาน
63. กระเป๋ามิ๊ม่	ชุด	หัตถศิลป์
64. ชุดครัว	ชุด	หัตถศิลป์
65. กล้องนามบัตร	กล่อง	หัตถศิลป์
66. โคมบายนกเปลือกไม้	ชุด	หัตถกรรม
67. กะลาตาเดียว	อัน	หัตถกรรม

ที่มา: จากการสำรวจ

โดยผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม คือ พบว่ามีผลิตภัณฑ์ที่เป็นหลักที่มีศักยภาพในด้านยอดขาย ด้านอัตรากำลังในการผลิตและตลาดต้องการมีจำนวน 18 ผลิตภัณฑ์ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่ม

ที่	ผลิตภัณฑ์	ปริมาณขาย	รายได้รวม	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	กระบายวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	240,000	15
2	กระบายวิถีชีวิตกลาง	22	100,000	6
3	กระบายวิถีชีวิตเล็ก	83	100,000	6
4	กระบายแกะสลักด้าม	114	80,000	5
5	ช้างโขลง	20	60,000	4
6	ช้างลากซุง	20	60,000	4
7	สัตว์ 12 ราศี	42	50,400	3
8	กระบายใส่สัตว์ 12 ราศี	71	49,700	3
9	โคมบายนก เปลือกไม้	1,667	150,000	10
10	โคมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1,250	150,000	10
11	โคมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	1,000	150,000	10
12	โคมบายชุดสัตว์บิน	700	175,000	11
13	โคมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	600	72,000	5
14	ใบไม้เล็ก	200	12,000	1
15	ใบไม้ใหญ่	171	12,000	1
16	ผลไม้	100	25,000	2
17	สร้อยคอ 12 ราศี	11	20,900	1
18	เชิงเทียน	10	20,000	1
19	อื่น ๆ		50,000	3
รวม			1,577,000	100

4.2 การบริหารการผลิตและการวางแผนการผลิต

การบริหารการผลิต

การผลิตของกลุ่มได้ทำการผลิตโดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ผลิตการผลิตเพื่อจำหน่ายในงานออกร้าน และผลิตเพื่อนำสินค้าไปปรับเหมาะตกแต่งอาคารสถานที่

ผู้ทำหน้าที่บริหารการผลิตของกลุ่ม ได้แก่ นายคำจันทร์ ยาโน นายวิรุณ กำเงิน และนายสุวรรณ สามสี ซึ่งมีหน้าที่ในการควบคุมการผลิต การตรวจสอบสินค้า การตั้งราคาสินค้าให้กับสมาชิกกลุ่ม ลักษณะการกระจายงานของกลุ่ม นายคำจันทร์ นายวิรุณ จะเป็นผู้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า และวิเคราะห์จากตลาดเป้าหมายตามเทศกาล ปฏิทินงานออกร้านของทางราชการ จากนั้นกระจายงานให้สมาชิกกลุ่ม แะสลับตามความถนัดของช่างหรือสล่าแต่ละคนซึ่งจะมีความโดดเด่นไม่เหมือนกัน เมื่อสมาชิกทำงานสำเร็จจะนำผลิตภัณฑ์ของตนเองมาให้คณะกรรมการมาตรฐาน ทำการตรวจดูชิ้นงานในวันที่ 5 ของทุกเดือน พร้อมกับรับเงินค่าสินค้าของตนเอง เมื่อรวบรวมผลิตภัณฑ์ได้จำนวนที่ต้องการ จึงนำผลิตภัณฑ์ส่งต่อทางลูกค้าของกลุ่ม

สำหรับการจัดหาวัตถุดิบเพื่อทำการผลิตนั้น เป็นหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน ทำให้ความเชื่อมโยงของกลุ่มกับสมาชิก จะเป็นลักษณะ คือ กลุ่มทำหน้าที่หาตลาด กระจายคำสั่ง ตามความถนัดของช่างแต่ละคน จากนั้นกลุ่มทำหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพสินค้า กำหนดราคารับซื้อจากสมาชิก

4.3 กำลังการผลิต

การผลิตของกลุ่มนั้น วางแผนโดยนายคำจันทร์ ยาโน โดยการวางแผน ขึ้นกับปัจจัย 2 ส่วน คือ ความต้องการของลูกค้า และความถนัดของช่าง ซึ่งการผลิตจะดำเนินตลอดทั้งปี ยกเว้นช่วงการทำการเพาะปลูก และเก็บเกี่ยว โดยกำลังการผลิตของแต่ละผลิต สามารถแสดงดังตาราง ที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 กำลังการผลิตหัตถกรรมของกลุ่ม ปี 2546 แยกเป็นรายเดือน

[illegible]

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

[illegible]

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

[illegible]

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

[illegible]

ทางกลุ่มฯ จะมีการประมาณการผลิตตามยอดสั่งซื้อจากลูกค้าเป็นหลัก จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มนั้น ปริมาณการผลิตในแต่ละปีค่อนข้างสม่ำเสมอ สำหรับการวางแผนการผลิตจะเน้นการวางแผนในช่วงที่การจัดการแสดงสินค้าทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะการวางแผนผลิตเพื่อแสดงในงานที่อิมแพ็คเมืองทอง กลุ่มจะผลิตสินค้าเพื่อเตรียมออกงานเป็นระยะเวลาประมาณ 1-3 เดือน สำหรับการวางแผนการผลิตเพื่อใช้ในงานตกแต่งอาคาร คือ ตลาดการตกแต่งอาคาร สถานที่ โรงแรม ร้านอาหาร ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นล้านนา

จากการประมาณการยอดขายที่ว่าแผนการผลิตไว้ เมื่อนำมาผลิตจริงๆ แล้วไม่สามารถดำเนินการผลิตได้ตามแผน เนื่องจากงานแกะสลักเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะ อารมณ์ สมาธิ จึงไม่สามารถเร่งขยายการผลิตให้เป็นไปตามความต้องการได้ ประกอบกับช่างแต่ละคนอยู่ในวัฒนธรรมชุมชนที่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกิจกรรมตามกระบวนการของชุมชน หรือช่างบางคนทำเป็นอาชีพเสริมจากการทำเกษตรกรรม ต้องทิ้งงานแกะสลักชั่วคราวเมื่อถึงเวลาทำนาจึงทำให้ไม่สามารถผลิตงานได้ตามที่ลูกค้าต้องการได้ ทางกลุ่มจะผลิตตามปริมาณความต้องการของลูกค้า เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้ฝีมือสูง ดังนั้นสัญญาของลูกค้าจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าๆ เพื่อไม่ให้เป็นการรัถั่ว และในปัจจุบันทางกลุ่มขยายการตลาดเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จึงเน้นตลาดของงานมหรรมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นหลัก

4.4 การจัดหาปัจจัยการผลิต

การจัดหาวัตถุดิบเพื่อมาทำการแกะสลัก นั้นทางสมาชิกกลุ่ม จะทำหน้าที่ในการหาปัจจัยการผลิตตามกำลังความสามารถของตน ซึ่งในการผลิตนั้นปัจจัยการผลิตสามารถหาได้ในท้องถิ่น เช่น ในไร่ นาของตนเอง หรือไม่เพื่อนบ้านก็จะนำมาขายให้แก่สละเอง เพราะชาวบ้านเห็นว่าหากไม้ยังมีคุณค่าเมื่อนำมาสร้างเป็นงานศิลปะแทนที่จะนำมาทำฟืนทำอาหารเพียงอย่างเดียว หากไม้หรือไม้แผ่นที่ทางกลุ่มนำมาแกะสลักนั้นต้องเป็นไม้เก่าแก่ ยิ่งฝังในดินนานเท่าไรยิ่งทำให้แกะง่าย ไม่แตกหัก ขึ้นรูปง่าย หากนำไม้หนุ่มมาแกะจะทำให้ไม้แตกหัก หรือมีความแข็งไม่สามารถแกะเป็นรูปได้

4.4.1 วัตถุดิบ และบรรจุภัณฑ์

การจัดซื้อวัตถุดิบนั้นทางกลุ่มจะเลือกจัดซื้อในช่วงปีหนึ่ง ประมาณ 3-4 ครั้ง เพราะเน้นการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดเล็ก ทำให้ไม่สิ้นเปลืองไม้ที่นำมาแกะสลัก ซึ่งแตกต่างจากงานของทางจังหวัดเชียงใหม่ที่แกะงานขนาดใหญ่สิ้นเปลืองไม้มาก ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเจ้าหน้าที่ป่าไม้ วัตถุดิบที่นำมาแกะสลักก็จะนำมากองรวมกันในบริเวณบ้าน การเลือกไม้ที่จะนำมาขึ้นรูปจะดูว่าขึ้นไม้ที่นำมานั้นมีลักษณะเหมาะกับงานประเภทไหน วิธีการเลือกขึ้นอยู่กับทักษะและประสบการณ์ของแต่ละคน หรือตามขนาดของชิ้นงานนั้นๆ ช่วงเวลาจัดซื้อวัตถุดิบหลัก ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 วัตถุดิบและบรรจุภัณฑ์

วัตถุดิบหลัก	ม.ค.	ก.พ.	มี. ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ. ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. เศษไม้ สัก และราก	1			1			1			1		
2. วัสดุประกอบ โม่บាយ	1			1			1			1		
3. ไม้เก่า	1			1			1			1		

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.5 การจัดซื้อวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์และฉลาก

วัตถุดิบ/ บรรจุภัณฑ์/ ฉลาก	การ ชำระ เงิน (สด/ เช็ค)	แหล่งที่มาของ วัตถุดิบ		ปริมาณ (หน่วย ^{1/} /ครั้ง)		ความถี่ (ครั้ง/เดือน)		ราคา (บาท/หน่วย)		วิธีการขนส่ง		ค่าขนส่งต่อครั้ง (บาท/หน่วย)	
		ปี พ.ศ.		ปี พ.ศ.		ปี พ.ศ.		ปี พ.ศ.		ปี พ.ศ.		ปี พ.ศ.	
		2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546	2545	2546
1. เศษไม้ สัก และราก	สด	บ้านถ้ำ ผาตอง	บ้านถ้ำ ผาตอง	กอง	กอง	6	6	500	500	รถ	รถ	100	100
2. วัสดุประกอบ โม่บาย	สด	เชียงรา ย	เชียงรา ย	ทุต	ทุต	12	12	1,000	1,000	รถ	รถ	300	100
3. ไม้เก่า	สด	พท.	พท.	กอง	กอง	6	6	500	500	รถ	รถ	100	100

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.2. วัตถุดิบ ได้แก่ เศษไม้ รากไม้ แผ่นเก่า อุปกรณ์ทำโม่บาย เมล็ดผลไม้แห้ง

ไม้สัก เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตงานแกะสลัก ราคาไม้สักขึ้นกับขนาดของไม้ ตัวอย่างเช่น ไม้สักท่อนขนาด 6 นิ้ว x 10 นิ้ว x 2 เมตร ราคา 1500 บาท สามารถนำมาแปรรูปเป็นไม้สักขนาดต่างๆ ตามแต่ความต้องการของสลา

เศษไม้ รากไม้เก่า เป็นเศษไม้ที่เหลือใช้จากท้องไร่ของชาวบ้านที่มักจะนำไปทำเป็นฟืน ซึ่งมีอยู่ทั่วไป ลักษณะของเศษไม้จะต้องเป็นท่อนไม้ที่แห้งมีอายุที่เก่าแก่ เป็นไม้เนื้ออ่อน เช่น ไม้สัก ไม้ซ้อ ไม้ขนุน ไม้จิว ฯลฯ หากมีการฝังดินนานๆก็จะดีมาก เนื่องจากต้องการความเหนียวของเนื้อไม้เมื่อนำมาแกะสลักก็จะมีเนื้อเปื่อย ไม่แตกง่าย การจัดซื้อหรือไปหาเองเฉลี่ยแล้วทุก 6 เดือน สมาชิกก็จะออกไปหาเอง หรือในบางครั้งเมื่อชาวบ้านไปทำไร่ก็จะนำติดรถมาให้บ้าง ส่วนวัสดุที่ทำจากไม้ไผ่ก็จะไปเลือกเอาที่กลุ่มทำไม้ไผ่ในหมู่บ้านใกล้เคียงกัน ไม่ต้องซื้อ

ไม้แผ่นเก่า เป็นไม้ที่ชาวบ้านเคยนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างบ้าน หรือ สร้างสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น ยุงข้าว ฮ่างนา เมื่อรื้อแล้วเหลือใช้ก็จะขายเป็นเศษไม้ ทางกลุ่มจะเลือกซื้อมาแกะเป็นกระบวย โดยเฉลี่ยแล้วจะจัดซื้อทุก 6 เดือน ลักษณะของการเลือกไม้ขึ้นอยู่กับจินตนาการของช่างแต่ละคนมาจะนำมาขึ้นรูปงาน

แกะสลักเป็นรูปอะไร ส่วนราคาที่จัดซื้อขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่จะตกลงกันในลักษณะของงานเหมาะสมเป็นท่อน หรือเป็นกอง

กะลามะพร้าว ราคาใบละ 3 - 15 บาท เนื่องจากในการผลิตกระบวยวิถีชีวิต จะต้องคัดเลือกกะลามะพร้าวให้ได้ขนาด และมีรูปร่างที่สวยงาม จะมีผู้นำกะลามะพร้าวมาจำหน่ายให้แก่ช่างโดยตรง โดยกำหนดราคาใบซื้อกะลามะพร้าวที่ได้ขนาดในราคา 15 บาทต่ออัน การผลิตกระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่ จะใช้กะลามะพร้าว 2 อัน ส่วนกระบวยชนิดอื่นจะใช้กะลามะพร้าว 1 อัน สำหรับกระบวยแกะสลักด้ามธรรมดา จะใช้กะลามะพร้าวอันละ 3 บาท ซึ่งขนาดกะละจะมีขนาดเล็กกว่า กะลาที่นำมาผลิตกระบวยวิถีชีวิต

อุปกรณ์ทำโมบาย วัตถุดิบที่ทำโมบายจะประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ต่างๆ หลากหลายรูปแบบที่ช่างแต่ละคนประดิษฐ์ขึ้นมา แล้วนำมาร้อยเข้าด้วยกัน องค์ประกอบที่ใช้จะมีเส้นด้ายหรือเอ็น ช่างงานแกะสลักเป็นรูปใบไม้ ผลไม้ แมลง สัตว์ต่างเช่น หมู ไก่ นก เป็นต้น หากต้องทำให้เกิดเสียง จะซื้อกล่องเสียงนกหรือจากตลาดใน อำเภอแม่สาย

4.4.3 วัสดุอุปกรณ์การผลิต

อุปกรณ์ในการแกะสลักนั้น สล่าจะมีอุปกรณ์ส่วนตัว อุปกรณ์ที่ใช้แกะสลักจะมีลักษณะที่เป็นอุปกรณ์ที่ง่าย ๆ บางอย่างก็ทำขึ้นมาเอง ซึ่งมีอุปกรณ์หลักในการแกะสลัก คือ

มีดเหลา

เป็นการนำเอาความรู้เก่าของคนสมัยก่อนที่ใช้มีดเหลา เหลาไม้เพื่อมาทำเครื่องใช้ เช่น ไม้ตอก เครื่องจักสาน อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ หรือล่าสัตว์ เป็นต้น จะนำใบเลื่อยมาตัดให้มีลักษณะของคล้ายมีดแล้วเจีย ให้มีความคมสามารถทำได้หลายขนาดตามลักษณะของช่างงาน มูลค่าต่อชิ้นอันละประมาณ 10 บาท อายุการใช้งานอยู่ที่ประมาณ 5 ปี

เครื่องมือแกะสลัก

เครื่องมือแกะสลักที่เป็นชุดที่นักเรียนใช้ในการเรียนทั่วไป จะมีชุดแกะที่มีขนาดตามลักษณะของช่างงาน มีจำหน่ายตามร้านเครื่องเขียนโดยทั่วไป จะมีอายุการใช้งานอยู่ที่ 5 ปี ราคาอยู่ที่กล่องละ 100 บาท ลักษณะการใช้งานจะนำลวดของไม้ที่ต้องการให้ลึก

มีดบังตอหรือมีดอีโต้

เป็นมีดที่ใช้สำหรับ งานตัด ซึ่งเมื่อนำเศษไม้มาแกะสลักสล่าแต่ละคนจะสังเกตเศษไม้ที่เป็นวัตถุดิบว่าจะทำอะไรได้ จากนั้นก็นำมีดหรือเลื่อยถากไม้ขึ้นรูปทรงหยาบๆ ก่อน มีดที่ใช้งานจะมีขายโดยทั่วไปในตลาด เล่มละประมาณ 100 บาท อายุการ 10 ปี

หินลับมีด

เป็นหินทรายหรือกากเพชรที่มีขายโดยทั่วไป ตามท้องตลาด จะใช้งานมาก เนื่องจากมีดที่ใช้แกะสลักจะต้องมีความคมมากจึงจะทำให้งานไม่แตก ราคา 170 บาท จะใช้งานประมาณ 10 ปี

ดินสอ

สลาแต่ละคนจะใช้ดินสอสำหรับงานออกแบบเพื่อขึ้นรูปร่างลวดลายของงานตามที่ถูกคำต้องการ หรือ งานที่ตนเองถนัด เป็นดินสอประเภท 2B ขึ้นไป หาซื้อได้ตามร้านจำหน่ายสินค้าหรืออุปกรณ์การเรียนทั่วไป แท่งละประมาณ 10 บาท

กระดาษทราย

กระดาษทรายมีราคาแตกต่างกันตามความละเอียด ซึ่งกระดาษทรายที่ใช้มีตั้งแต่เบอร์ 60 -200 กระดาษทรายที่มีความละเอียดต่ำจะมีราคาถูกกว่ากระดาษทรายที่มีความละเอียดสูง กระดาษทรายใช้ในการขัดผิวงานให้ละเอียดขึ้น

กระดาษก๊อบบี้

กระดาษก๊อบบี้จะใช้งานออกแบบลวดลาย ก่อนลงมือแกะ สลาจะลอกลายลงบนชิ้นงานผ่านกระดาษก๊อบบี้ก่อน มีขายตามร้านเครื่องเขียนโดยทั่วไป กล่องละประมาณ 180 บาท มีประมาณ 30 แผ่น

กาววิทยาศาสตร์

เป็นการชนิดพิเศษสำหรับติดงานไม้ เนื้อกาวแห้งเร็ว เพื่อเชื่อมต่องานที่แยกออกจากกันแล้วมาประดับตกแต่ง ผลิตภัณฑ์ในภายหลัง ราคาหลอดละ 30-55 บาท

เลื่อยตัดไม้

ใช้ตัดไม้เป็นท่อนๆ เพื่อนำมาขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ เลื่อยตัดไม้จะมีขายตามร้านจำหน่ายอุปกรณ์ด้านช่างทั่วไป ราคาปั่นละ 150 บาท อายุใช้งาน 15 ปี

กบไสไม้

ใช้สำหรับงานที่ต้องถากไม้ออกให้มีขนาดเล็กหรือบางลงก่อนลงมือแกะสลัก จะมีจำหน่ายตามร้านอุปกรณ์ด้านช่างโดยทั่วไป ราคาตัวละ 300 บาท อายุการใช้งานประมาณ 10 ปี

ยกเว้นอุปกรณ์ที่มีราคาแพงนั้นจะขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานทางราชการเป็นอุปกรณ์ส่วนกลาง ของกลุ่มฯ นั้น สมาชิกกลุ่มตกลงกันให้นำมาตั้งไว้ที่บ้านของนายคำจัน ซึ่งสมาชิกทุกคน สามารถมาใช้บริการจากเครื่องมือ อุปกรณ์เหล่านั้นได้ โดยอุปกรณ์กลุ่มได้แก่

เลื่อยวงเดือน

ใช้ผ่าไม้ให้เล็กลง ได้รับการสนับสนุนจากทางสภาตำบล มีจำหน่ายตามร้านตามร้านอุปกรณ์ด้านช่าง ราคาประมาณ 13,000 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี

จิกซอ

ใช้สำหรับงานฉลุไม้ที่ต้องการให้ลึกลง ได้รับการสนับสนุนจากทางราชการ มีจำหน่ายตาม ห้างร้านจำหน่ายอุปกรณ์ด้านช่าง ราคา 3,500 บาท อายุการใช้งานได้ 10 ปี

สว่านไฟฟ้า

ใช้สำหรับงานเจาะไม้ ใช้ได้กับดอกสว่านทุกขนาด มีจำหน่ายตามร้านอุปกรณ์ช่างทั่วไป ราคาประมาณ 3,500 บาท ทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากทางราชการ อายุการใช้งาน 10 ปี

ส่วานแท่น

ใช้สำหรับเจาะไม้ที่ต้องการให้เคลื่อนไหว เนื่องจากผลิตภัณฑ์ของกลุ่มต้องการให้มีการเคลื่อนไหว จะต้องนำชิ้นงานมาประกอบกันจะต้องใช้ส่วานเจาะไม้แล้วให้สามารถเชื่อมต่อกันจึงต้องการเจาะรูเพื่อทำสลัก ราคาประมาณ 3,500 บาท มีจำหน่ายตามร้านอุปกรณ์ด้านช่างโดยทั่วไป อายุการใช้งาน 10 ปี

เลื่อยฉลุไฟฟ้า

เลื่อยฉลุไฟฟ้าทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนจากสภาตำบลเป็นผู้จัดซื้อให้ มีขายที่ร้านฮิมก๊ ใน จังหวัดเชียงราย หรือร้านขายเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า ราคาประมาณ 4,500 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี

ตารางที่ 4.6 เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต และโรงเรือนของกลุ่มฯ

รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย (บาท)	มูลค่า (บาท)	อายุการใช้ งาน (ปี)	ค่าเสื่อม (บาท/ปี)	ปีที่ได้มา
เลื่อยวงเดือน	1	13000	13000	10	1300	2540
จิกซอ	1	3500	3500	10	350	2540
ส่วานไฟฟ้า	1	3500	3500	10	350	2540
ส่วานแท่น	1	3500	3500	10	350	2540
กบไสไม้ไฟฟ้า	1	6000	6000	10	600	2540
เลาเตอร์	1	7000	7000	10	700	2540
เลื่อยฉลุไฟฟ้า	1	4500	4500	10	450	2540
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดง สินค้า	1	10000	10000	20	500	2540
ตู้แสดงสินค้า	2	5000	10000	10	1000	2540
ตู้แสดงสินค้า	2	3000	6000	10	600	2540
ชั้นวางสินค้า	1	1000	1000	2.5	400	2540

ที่มา: จากการสำรวจ

4.4.4 การตรวจสอบคุณภาพและการการจัดเก็บรักษาปัจจัยการผลิต

เมื่อสมาชิกกลุ่มฯ ได้แยกกันแกะสลักงานของตนเอง ซึ่งคิดว่าดีที่สุดแล้ว ทางกลุ่มฯ ได้พยายามสร้างมาตรฐานของตนเอง โดยการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงานที่สมาชิกกลุ่มฯ นำมาส่งให้ เพื่อนำออกตลาดต่อไป ซึ่งการตรวจสอบในแต่ละครั้ง ต้องผ่านการตรวจสอบโดยผู้นำกลุ่มฯ เช่น สล่าคำจันทร์ ยาโน สล่าสุวรรณ ยาโน สล่าพิรุณ กำเงิน เป็นผู้ตรวจสอบ การตรวจแต่ละครั้งจะเน้นคุณภาพของงาน ความละเอียด ประณีต สร้างเอกลักษณ์โดดเด่น เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาปัญหาที่พบคือ ผู้ผลิตเร่งผลิตเพื่อที่จะนำผลิตภัณฑ์ของตนไปขาย และมักลืมความละเอียด ประณีต ซึ่งจะทำให้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเสียตามไปด้วย

ด้านการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต นั้น ส่วนใหญ่ส่วแต่ละคนไม่ได้ให้ความสำคัญในการเก็บรักษาปัจจัยการผลิต เช่น ไม้สัก ส่วบางรายเก็บไว้บริเวณบ้าน ต้องการใช้เมื่อไร จึงนำมาแกะ หากเป็นไม้เนื้ออ่อนอาจมีการเก็บไว้บริเวณใต้ถุนบ้านเพื่อไม่ให้ท่อนไม้เหล่านั้นถูกฝนเนื่องจากทำให้ไม้เป็นราได้

4.5 แรงงานและการจ้างงาน

1. การใช้แรงงานในการผลิต

การใช้แรงงานในการผลิตของช่างแต่ละคน ส่วนใหญ่แล้วจะทำเอง เนื่องจากแรงงานรับจ้างที่มีฝีมือในการรับจ้างมีไม่มาก จะมีเพียงกิจกรรมของส่วคำจันทร์ ยาโน ที่มียอดสั่งซื้อจากลูกค้าเป็นจำนวนมาก จะจ้างช่างที่เป็นญาติหรือลูกศิษย์ทำ จะมีลักษณะการจ้างแรงงานเป็นรายชิ้นและรายวัน สำหรับค่าจ้างแรงงานต่อวันของแรงงานเท่ากับ 130 บาท นายคำจันทร์ทำการจ้างแรงงานประจำ จำนวน 3 คน โดยมีหน้าที่ในการแกะสลัก ประกอบ และตกแต่ง สำหรับแรงงานที่ทำการจ้างเป็นรายชิ้น นั้นจะเป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลาง เช่น หมู นก แมลง ใบไม้ ราคาสั่งซื้อจะแตกต่างกันตามรูปแบบ และขนาดงานแต่ละชิ้น

2. ปัญหาการจ้างแรงงาน

งานแกะสลักเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะความรู้ ที่ต้องผ่านการฝึกฝนเป็นอย่างดีจึงจะสามารถทำได้ ดังนั้นเมื่อลูกค้าเพิ่มจำนวนมากขึ้น ยอดการสั่งซื้อมีมากขึ้น แต่สมาชิกกลุ่มไม่สามารถพัฒนาฝีมือตามได้ทัน และไม่มีแรงงานที่จะมารับจ้างได้ เพราะการฝึกฝนต้องใช้เวลามาก ต้องมีความอดทนสูง จึงจะสามารถแกะสลักได้ ส่วนใหญ่แล้วทางส่วจะทำได้ด้วยตัวเอง

กรณีของส่วคำจันทร์ ยาโน จะพยายามถ่ายทอดวิชา ให้กับช่างรุ่นใหม่ที่อยู่ในหมู่บ้านแล้วพยายามหางานให้ทำเพื่อฝึกฝน และให้ค่าตอบแทนเป็นรายชิ้นแต่เมื่อช่างพยายามหาความเป็นตัวตนของงานของตนเอง แต่หาคิดในอัตราค่าตอบแทนในเขตพื้นที่แล้วโดยเฉลี่ย 16 บาท/ชั่วโมง แล้วออกไปแกะสลักเอง แต่สมาชิกคนดังกล่าวจะต้องมีฝีมือที่เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

สำหรับสมาชิกกลุ่มทุกคนจะต้องมีระเบียบบังคับให้มีการออมเงินกับกลุ่ม เพื่อที่จะสร้างเงินทุนของกลุ่มใช้เป็นค่าตอบแทนให้กับสมาชิกที่ผลิตงานออกมาแล้ว งานยังไม่ได้จำหน่ายจึงต้องการเงินหมุนเวียนไปใช้ก่อน ทางกลุ่มจึงตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นมาเป็นสวัสดิการให้กับกลุ่มฯ

4.6 ต้นทุนและผลตอบแทน

จากผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่ม 18 ชนิดนั้น ทำการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลิตภัณฑ์ ซึ่งกำหนดให้ค่าเสื่อมของเครื่องจักร อุปกรณ์การผลิตและโรงเรือนของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ทุกตัวจะรับภาระค่าเสื่อม เนื่องจากสมาชิกทุกคนเข้ามาใช้เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิต และโรงเรือน ของกลุ่ม สำหรับค่าเสื่อมอุปกรณ์ที่ไม่ใช่อุปกรณ์กลุ่มนั้น ในแต่ละผลิตภัณฑ์จะแตกต่างกันตามอุปกรณ์การผลิตที่ช่างแต่ละคนมี โดยในการคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนครั้งนี้ทำการคัดเลือกผลิตภัณฑ์จากผลิตภัณฑ์หลัก จากนั้นจึงทำการเก็บข้อมูลการผลิตจากส่วที่ผลิตผลิตภัณฑ์ โดยสามารถทำการสรุปต้นทุนและผลตอบแทนของแต่ละผลิตภัณฑ์ดังนี้

1. **กระบวนการวิถีชีวิตชุดใหญ่** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.88 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนค่าวัตถุดิบ วัสดุ และเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า ร้อยละ 6.44 0.46 0.21 0.01 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	16,746.06 บาท/อัน
---------------------	-------------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	1,147.21 บาท/ อัน
---------------------	-------------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	16795.92 บาท/อัน
----------------------	------------------

หลังจากซื้อผลิตภัณฑ์จากสมาชิกแล้ว จะมีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 2.64 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 16798.56 บาท

ราคาขายส่งและขายปลีกเท่ากับ	80,000 บาท/อัน
-----------------------------	----------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	63,253.94 บาท/อัน
---------------------------------------	-------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	78,853.94 บาท/ อัน
-------------------------	--------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	63,204.08 บาท/อัน
---------------------------------	-------------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 87.50
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 79.07
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 98.57
---	--------------

2. **กระบวนการวิถีชีวิตชุดกลาง** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 78.94 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ วัสดุ ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า ร้อยละ 18.23 1.53 0.82 0.38 และ 0.10 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	1,137.86 บาท/อัน
---------------------	------------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	229.01 บาท/ อัน
---------------------	-----------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,152.83 บาท/อัน
----------------------	------------------

โดยกระบวนการวิถีชีวิตชุดกลาง จะมีต้นทุนการตลาดเท่ากับ 52.22 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 1,205.06 บาท

ราคาขายส่งเท่ากับ	4,500 บาท/อัน
-------------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	3,362.14 บาท/อัน
---------------------------------------	------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	4,272.14 บาท/ อัน
-------------------------	-------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	3,347.17 บาท/อัน
---------------------------------	------------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 74.71
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 94.94
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 74.38
---	--------------

3. กระบวยวิถีชีวิตชุดเล็ก ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.07 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ วัสดุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของกลุ่ม ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก และค่าไฟฟ้า เป็นสัดส่วนร้อยละ 33.42 2.19 1.51 0.63 และ 0.18 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	613.58 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	224.74 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	628.34 บาท/อัน

กระบวยวิถีชีวิตชุดเล็กจำหน่ายมีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 27.22 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 655.56 บาท

ราคาขายส่งเท่ากับ	1,200 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	586.42 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	975.26 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	571.66 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 75.00
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 48.87
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 81.37

4. กระบวยไซ 12 ราศี ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83.26 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัสดุ วัตถุดิบ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของกลุ่ม เป็นสัดส่วนร้อยละ 6.05 6.00 3.17 1.06 0.46 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	300.95 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	40.95 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	312.28 บาท/อัน

กระบวยไซ 12 ราศี มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 27.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 339.51 บาท

ราคาขายเท่ากับ	700 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	499.05 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	659.05 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	387.72 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 57.48
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 94.62
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 55.39

5. กระบวยสลักด้าม ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.18 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ วัสดุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของกลุ่ม เป็นสัดส่วนร้อยละ 9.69 8.93 2.64 1.47 และ 0.63 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	217.28 บาท/อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	43.95 บาท/ อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	224.59 บาท/อัน
----------------------	----------------

กระบวยสลักด้าม มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 27.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 251.82 บาท

ราคาขายส่งเท่ากับ	700 บาท/อัน
-------------------	-------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	482.72 บาท/อัน
---------------------------------------	----------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	659.05 บาท/ อัน
-------------------------	-----------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	475.41 บาท/อัน
---------------------------------	----------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 69.43
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 94.19
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 67.92
---	--------------

6. ข้างโหลง ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73.48 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ วัสดุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของกลุ่ม เป็นสัดส่วนร้อยละ 17.94 5.34 1.89 0.93 0.42 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	345.69 บาท/อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	85.69 บาท/ อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	353.86 บาท/อัน
----------------------	----------------

ผลิตภัณฑ์งานแกะสลักข้างโหลง มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 52.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 406.09 บาท

ราคาขายเท่ากับ	3,000 บาท/อัน
----------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	2,657.50 บาท/อัน
---------------------------------------	------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	2,914.31 บาท/ อัน
-------------------------	-------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	2,646.14บาท/อัน
---------------------------------	-----------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 88.59
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 97.25
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 88.20
---	--------------

7. **ช้างลากซุง** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73.09 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบสัดส่วนร้อยละ 17.95 วัสดุ ร้อยละ 5.31 ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ร้อยละ 2.3 ค่าไฟฟ้า 0.93 ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม 0.42 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

ต้นทุนการผลิตผันแปร	346.04 บาท/อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	86.04 บาท/ อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	355.73 บาท/อัน
----------------------	----------------

ผลิตภัณฑ์ช้างลากซุงมีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 52.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 407.95 บาท

ราคาขายเท่ากับ	3,000 บาท/อัน
----------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	2,653.96 บาท/อัน
---------------------------------------	------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	2,913.96 บาท/ อัน
-------------------------	-------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	2,644.27 บาท/อัน
---------------------------------	------------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 88.58
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 97.24
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 88.14
---	--------------

8. **สัตว์ 12 ราศี** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.53 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัสดุ วัตถุดิบ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.94 5.88 5.17 1.03 0.45 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	300.94 บาท/อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	40.94 บาท/ อัน
---------------------	----------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	318.91 บาท/อัน
----------------------	----------------

ผลิตภัณฑ์สัตว์ 12 ราศี ขนาดความสูง 1 นิ้ว มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 2.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 321.13 บาท

ราคาขายเท่ากับ	1,200 บาท/อัน
----------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	899.06 บาท/อัน
---------------------------------------	----------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	1159.06 บาท/ อัน
-------------------------	------------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	881.09 บาท/อัน
---------------------------------	----------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 75.20
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 96.86
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 73.42
---	--------------

9. **สร้อยคอ 12 ราศี** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 71.54 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ วัสดุ และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า และค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละ 15.48 7.82 3.25 1.36 และ 0.55 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	233.03 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	59.70 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	242.29 บาท/อัน

ผลิตภัณฑ์ สร้อยคอ 12 ราศี มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 27.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 269.51

บาท

ราคาขายเท่ากับ	1,900 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	1,666.97 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	1,840.30 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,657.71 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 87.91
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 97.03
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 87.25

10. **เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง สูง 50 เซนติเมตร** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.19 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ วัสดุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า และค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละ 29.90 4.52 2.53 0.79 และ 0.07 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	407.20 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	147.20 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	418.08 บาท/อัน

ผลิตภัณฑ์เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง สูง 50 เซนติเมตร มีต้นทุนการตลาด 27.23 เท่ากับ บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 445.31 บาท

ราคาขายเท่ากับ	2,000 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	1,592.80 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	1,852.80 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	1,581.92 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 79.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 92.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 79.10

11. **ผลไม้** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.40 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัสดุ วัตถุดิบ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าไฟฟ้า และค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.56 14.60 4.89 4.14 และ 0.32 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	77.16 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	33.83 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	79.65 บาท/อัน
ผลไม้แกะสลัก มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 2.23 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 81.88 บาท	
ราคาขายเท่ากับ	250 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	172.84 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	216.17 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	170.35 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 70.46
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 87.79
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 68.14

12. **โมบายนก เปลือกไม้** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งเป็นต้นทุนเงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.97 รองลงมาได้แก่ ค่าจ้างประกอบ ค่าไฟฟ้า และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก เป็นสัดส่วนร้อยละ 3.11 2.16 และ 0.78 โดยมีค่าวัสดุและค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่มเท่ากัน คือ ร้อยละ 0.49 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	52.84 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	52.84 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	53.52 บาท/อัน
โมบายนก เปลือกไม้ มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 3.22 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 56.74 บาท	
ราคาขายเท่ากับ	90 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	37.16 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	37.16 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	36.48 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 42.57
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 42.57
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 40.53

13. **โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งเป็นต้นทุนเงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.89 รองลงมาได้แก่ ค่าจ้างประกอบ ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม วัสดุ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก และค่าวัสดุ เป็นสัดส่วนร้อยละ 1.50 1.04 0.95 0.38 และ 0.24 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	109.39 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	109.36 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	110.87 บาท/อัน

โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 3.22 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 114.10 บาท

ราคาขายเท่ากับ	120 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	10.61 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	10.61 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	9.13 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 9.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 9.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 7.60

14. **โมบายใบไม้ 1 ใบ แมลง 1 ตัว** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งเป็นต้นทุนเงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94.74 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนค่าจ้างประกอบ ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าวัสดุ และค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม เป็นสัดส่วนร้อยละ 2.33 1.61 0.59 0.37 และ 0.36 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	70.99 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	70.99 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	71.67 บาท/อัน

โมบายใบไม้ 1 ใบ แมลง 1 ตัว มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ บาท

ราคาขายเท่ากับ	150 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	79.01 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	79.01 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	78.33 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 53.44
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 53.44
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 52.22

15. โมบายชุดสัตว์บิน ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งเป็นต้นทุนเงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 96.13 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนค่าจ้างประกอบ ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าวัสดุ และค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม เป็นสัดส่วนร้อยละ 1.71 1.19 0.43 0.28 และ 0.26 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	96.64 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	96.64 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	97.32 บาท/อัน
โมบายชุดสัตว์บินมีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 3.22 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 100.54 บาท	
ราคาขายเท่ากับ	250 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	153.36 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	153.36 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	152.68 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 61.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 61.81
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 61.07

16. โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนวัตถุดิบ ซึ่งเป็นต้นทุนเงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 96.4 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนค่าจ้างประกอบ ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม และค่าวัสดุ เป็นสัดส่วนร้อยละ 1.60 1.11 0.35 0.26 และ 0.25 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	102.53 บาท/อัน
ต้นทุนการผลิตเงินสด	102.53 บาท/ อัน
ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	104.37 บาท/อัน
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง มีต้นทุนการตลาดเท่ากับ 3.22 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 107.59 บาท	
ราคาขายเท่ากับ	120 บาท/อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	17.47 บาท/ อัน
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	15.63 บาท/อัน
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 14.56
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 14.56
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 13.03
ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	17.47 บาท/อัน

17. **ใบไม้เล็ก** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86.1 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม ค่าวัสดุ และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก เป็นสัดส่วนร้อยละ 4.51 5.01 2.76 1.62 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	4.94 บาท/อัน
---------------------	--------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	1.46 บาท/อัน
---------------------	--------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	5.29 บาท/อัน
----------------------	--------------

ใบไม้เล็ก มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 2.65 บาทต่อหน่วย รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 7.94 บาทต่อหน่วย

ราคาขายเท่ากับ	15 บาท/อัน
----------------	------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	10.06 บาท/อัน
---------------------------------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	13.54 บาท/อัน
-------------------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	9.71 บาท/อัน
---------------------------------	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 67.08
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 90.29
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 64.74
---	--------------

18. **ใบไม้ใหญ่** ต้นทุนการผลิตของสมาชิก ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าแรง ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่ใช่เงินสด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.88 รองลงมาได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าเสื่อมอุปกรณ์ของกลุ่ม ค่าวัสดุ และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ของสมาชิก เป็นสัดส่วนร้อยละ 4.16 2.84 1.22 และ 0.9 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมดตามลำดับ

ต้นทุนการผลิตผันแปร	9.67 บาท/อัน
---------------------	--------------

ต้นทุนการผลิตเงินสด	2.71 บาท/อัน
---------------------	--------------

ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	10.02 บาท/อัน
----------------------	---------------

ใบไม้ใหญ่ มีต้นทุนการตลาด เท่ากับ 2.65 บาท รวมต้นทุนของกลุ่มเท่ากับ 12.67 บาท

ราคาขายเท่ากับ	30 บาท/อัน
----------------	------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตผันแปรเท่ากับ	20.33 บาท/อัน
---------------------------------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนเงินสด	27.29 บาท/อัน
-------------------------	---------------

ผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด	19.98 บาท/อัน
---------------------------------	---------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตผันแปร	ร้อยละ 67.77
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตเงินสด	ร้อยละ 90.98
--	--------------

อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนการผลิตทั้งหมด	ร้อยละ 66.59
---	--------------

4.7 กรรมวิธีในการผลิต

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีหลายประเภท แต่ที่สามารถทำรายได้ให้กับกลุ่มได้มีอยู่จำนวน 12 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทก็จะมีกรรมวิธีการผลิตที่แตกต่างกันไป ตามลักษณะของชิ้นงาน และทักษะของพัฒนาการของส่วแต่ละบุคคล ซึ่งจะมีรายละเอียดของกรรมวิธีการผลิตนั้นสามารถแบ่งเป็นกระบวนการทำงานได้ ดังนี้

การเลือกวัตถุดิบ

ขั้นตอนการเลือกวัตถุดิบที่จะนำ ส่วแต่ละคนจะมีทักษะด้านการสังเกตวัตถุดิบที่เป็นไม้ และวัสดุต่างๆ ที่สามารถนำมาเป็นงานแกะสลักหรืองานประกอบ เช่นเศษไม้ กะลามะพร้าว เมล็ดผลไม้ จะเลือกสรรจากจินตนาการของนักออกแบบซึ่งจะต้องเรียนรู้ที่จะฝึกฝน ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทที่เกี่ยวข้อง ว่าจะสามารถจะใช้ทำเป็นงานลักษณะให้ได้

การออกแบบ

การออกแบบงานแกะสลักเป็นการเชื่อมโยงตั้งแต่ลักษณะของวัตถุดิบ แล้วนำภาพที่จินตนาการมาออกแบบสเก็ตช์รูปร่างออกมาเป็นงานศิลปะที่ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน เรื่องราววิถีชีวิตของคนในชนบท หรือองค์ประกอบที่เป็นบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตประจำวัน หรือลวดลายที่ท้องถิ่นมีองค์ความรู้ อยู่ หรือสร้างนวัตกรรมขึ้นมาใหม่ มาลงไว้บนกระดาษแล้วนำลงมาเขียนโดยลงกระดาษก๊อปปี้ลงในวัตถุดิบที่จะทำการขึ้นรูป

การขึ้นรูปทรง

เมื่อได้แบบลวดลายที่ต้องการแล้ว นำมาวาดลงบนเรือนไม้ที่เตรียมไว้ งานขึ้นรูปทรงเป็นงานที่พยายามสกัดเอาชิ้นไม้ที่ไม่ต้องการออกให้มากที่สุด ให้คงเหลือแต่ส่วนที่นำลวดลายตามแบบที่ต้องการจะคงรูปร่างไว้ ลักษณะงานนั้นเริ่มตั้งแต่การตัด การถาก การเจาะ เป็นงานหยาบๆ ให้เห็นเป็นรูปร่าง ถ้าหากเป็นงานใหญ่ มักจะให้การสกัด แต่ถ้าเป็นงานชิ้นเล็กก็จะเป็นการปาดชิ้นไม้ ออก

การแกะสลัก

ลักษณะของของกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดเล็ก จะวิธีการแกะโดยใช้มีดเหลาที่ออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้งาน โดยวิธีการปาดชิ้นเนื้อไม้ ออกลงลายละเอียดตามที่ออกแบบไว้ สำหรับช่างที่มีความชำนาญก็ยังสามารถแกะงานได้เร็ว งานแกะที่กลุ่มยึดเป็นแบบจะมีลักษณะของความเหมือนจริง ที่เน้นความเหมือนจริงและมีชีวิตชีวา จึงต้องให้ความประณีตและความละเอียดมาก ขึ้นตอนนี้ส่วแต่ละคนต้องเลือกลงมือแกะสลักในตอนกลางคืน เนื่องจากต้องการใช้สมาธิและความระมัดระวังมาก ซึ่งถ้าหากงานผิดพลาดก็จะเสียทั้งหมด

การประกอบชิ้นงาน

การออกแบบงานให้มีลักษณะที่สามารถแสดงถึงความมีชีวิต เน้นความเคลื่อนไหวเพื่อที่จะเทคโนโลยีมาสร้างเป็นกลไก ลักษณะกรรมวิธีการผลิตจำเป็นจะต้องแยกองค์ประกอบออกเป็นส่วนๆ เพื่อที่จะทำสลักใส่ลงไปในชิ้นงานเพื่อที่จะทำให้งานออกมาเคลื่อนไหวได้ หลักจากแยกส่วนแกะงานสมบูรณ์แล้วจะนำมาประกอบขึ้น

รูปทรงตามที่ต้องการ ส่วนงานโมบายหลักจากประกอบส่วนต่างๆ เข้าด้วยกันสมบูรณ์แล้วจะนำเส้นด้ายร้อยงานเป็นชุดต่างๆ งานถึงจะสำเร็จ

การสร้างกลไก/เคล็ดลับ/คุณค่า

ลักษณะเด่นของของกลุ่มจะสร้างความพอใจให้กับผู้พบเห็น และจากการผลิตงานที่จำเจ และสละความต้องการสร้างงานที่แตกต่างออกเป็นจากตลาดงานแกะสลักรูปแบบทั่วไป จึงได้พยายามค้นคว้าหาวิธีการออกแบบงานที่สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมลงไปในงาน อาจเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ลงไป เช่นมอเตอร์พัดลมเพื่อใช้ไฟฟ้าสร้างการเคลื่อนไหวได้ หรือนำภูมิปัญญาดั้งเดิมที่เป็นเคล็ดลับในการทำที่ซ่อนของมีค่าโดยไม่ให้ผู้พบเห็นรู้ หรือนำเรื่องราววิถีชีวิตที่แปลกแตกต่างจากการดำเนินชีวิตทั่วไปลงไปในงานเพื่อเป็นการสร้างสีสันคุณค่า

การเก็บรายละเอียดและตกแต่ง

งานขั้นตอนสุดท้ายเป็นการเก็บรายละเอียดงาน ซึ่งจะแสดงถึงความพิถีพิถันประณีต การเอาใจใส่ลูกค้า งานทุกชิ้นจะต้องผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการกลุ่มที่เกี่ยวข้องมา ตั้งแต่การเก็บรายละเอียด การขัดด้วยกระดาษทราย การอบไม้ให้มีกลิ่นหอม

4.8 พัฒนาการของเทคโนโลยีการผลิต

ในอดีตนั้นการผลิตนั้นจะใช้เทคโนโลยีแบบง่ายๆ มีดเหลาเป็นอุปกรณ์หลักของการผลิต แต่ช่วงหลังเมื่อยอดสั่งซื้อมากขึ้นและทางกลุ่มได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานทางราชการ จึงทำให้ทางกลุ่มใช้เทคโนโลยีเข้ามาผลิตมากขึ้น กระบวนการผลิตง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น นอกจากนั้นตัวผลิตภัณฑ์ที่มีการเริ่มต้นจากงานแกะสลักแบบธรรมดา ได้พยายามประยุกต์สร้างความแตกต่างโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้เกิดการเคลื่อนไหว ในเกิดความประทับใจแก่ผู้พบเห็นได้

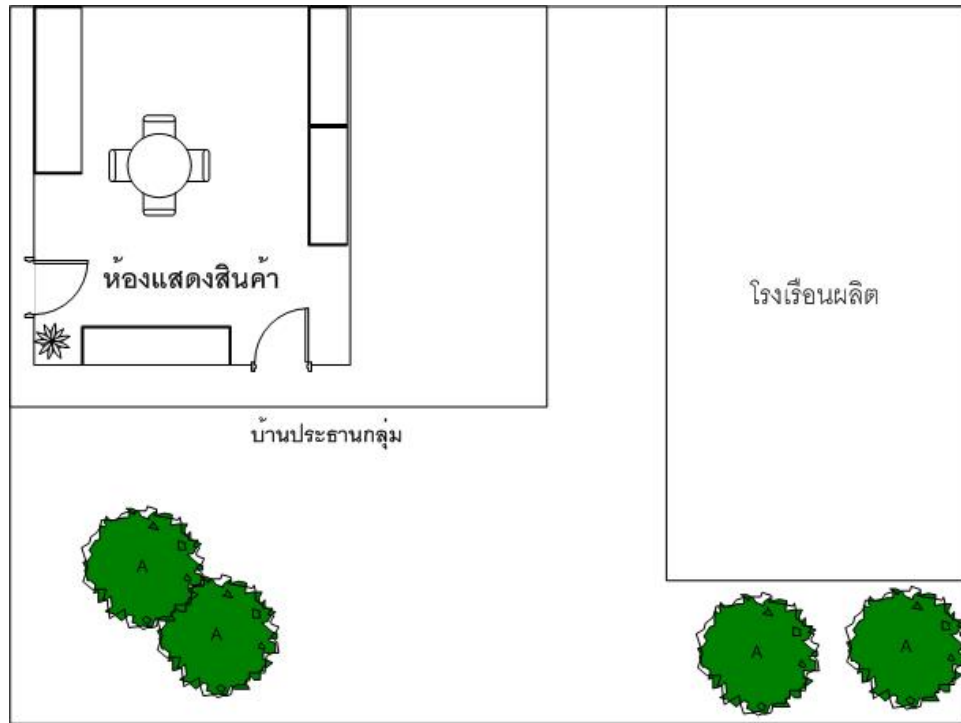
เทคโนโลยีที่ใช้มีตั้งแต่เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต เป็นเครื่องมือที่นำอุปกรณ์ไฟฟ้าเข้ามาช่วยให้การรวดเร็ว สะดวกในการใช้งาน และผลิตพลาตน้อย และทางกลุ่มพบว่าผลิตภัณฑ์ที่ทางกลุ่มได้มาประยุกต์เอามอเตอร์จากพัดลมมาใช้เพื่อทำให้งานเคลื่อนไหว ซึ่งได้รับการตอบรับจากลูกค้าสูงมาก

ตารางที่ 4.7 ปัญหาในการใช้เทคโนโลยีของกลุ่ม / กิจการ

เทคโนโลยีที่ใช้อยู่	ปัญหาในการใช้	วิธีการแก้ปัญหา	ผลการแก้ปัญหา
1. การใช้มอเตอร์พัดลมและเชื่อมโยงทำให้วิถีชีวิตเคลื่อนไหว	หาซื้ออุปกรณ์ธรรมชาติไม่ได้	ใช้วิธีการสังเกตการณ์ทำงานของพัดลมสามารถหมุนไปมาได้	ลูกค้าตอบรับในการสร้างความเคลื่อนไหวได้
2. สายโมบาย	หาซื้ออุปกรณ์ธรรมชาติไม่ได้	ใช้วิธีการสังเกตการณ์ทำงานของพัดลมสามารถหมุนไปมาได้	ลูกค้าตอบรับในการสร้างความเคลื่อนไหวได้

ที่มา: จากการสำรวจ

4.9 สภาพและผังของสถานที่ผลิต

แผนภาพที่ 4.1 แผนผังที่ทำการกลุ่มและห้องแสดงสินค้า

สถานที่ผลิตของส่วแต่ละบุคคลจะแยกทำการผลิตของแต่ละบุคคล จะมีองค์ประกอบของผังซึ่งไม่แตกต่างกัน เนื่องจากส่วแต่ละบุคคลจะใช้พื้นที่บ้านของตนเองเป็นสถานประกอบการ ซึ่งมีลักษณะของส่วนต่างๆ ดังนี้

ส่วนอาคาร โรงเรือน

ส่วแต่ละคนจะดัดแปลงเลือกทำเลที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นสถานที่ทำงานได้ทั้งตอนกลางวันและตอนกลางคืน จะใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งของตัวบ้านเป็นสถานประกอบการ เช่น ใต้ถุนบ้าน เพิงเก็บของ ฐานเรือน เป็นต้น ส่วนหนึ่งใช้เป็นที่ทำงาน ส่วนหนึ่งทำเป็นที่เก็บอุปกรณ์ เครื่องมือแกะสลักได้ ซึ่งไม่ต้องย้ายไปมา

ห้องเก็บอุปกรณ์

มักจะอยู่ติดกับห้องแกะสลัก จะใช้ทำหน้าที่เก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการแกะสลัก เนื่องจากมีอุปกรณ์บางประเภทที่เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าจะมีราคาแพง จะต้องทำเป็นที่สำหรับเก็บอุปกรณ์แต่บางคนก็ประยุกต์เอาตู้มาเป็นสถานที่เก็บของได้

ห้องเก็บสินค้า

เป็นห้องที่ใช้เก็บสินค้าของสมาชิกที่ทำการผลิต แล้วนำมารวมกันเก็บไว้ ออกจำหน่ายที่บ้านของประธานกลุ่ม จะแบ่งเป็นสัดส่วนเพื่อไม่ให้สินค้าของสมาชิกสูญหายได้ ห้องเก็บสินค้าจะไม่มี ความชื้นมาก เนื่องจากจะทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อราได้

ห้องโชว์สินค้า

ส่วแต่ละคนที่แกะสลักงานขึ้นมา ส่วนหนึ่งนำออกจำหน่าย แต่ยังมีสินค้าที่ต้องมาแสดงให้ผู้พบเห็นว่าเป็นผลงานของตนเอง เวลาที่มีการมาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน จะต้องมผลิตภัณ์ที่ใหูกค้าดู นอกจากนั้นยังสามารถทำให้ส่วแต่ละคนที่ทำการฝึกฝนปรับปรุงงานของตนได้เห็นพัฒนาการชิ้นงานที่ตนเองทำ นอกจากนั้นยังใช้เป็นสถานที่สำหรับการติดต่อ หรือจำหน่ายสินค้าอีกด้วย

ที่เก็บวัตถุดิบ

เนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตส่วนใหญ่จะเป็นจะเป็นเศษไม้และรากไม้จากส่วลุ่มจะเก็บไว้ใกล้กับสถานที่ผลิตงาน ซึ่งไม่ค่อยได้รับความเสียหายถึงแม้ว่าจะถูกแดดและฝน

4.10 การจัดการของเสีย

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ทำจากวัตถุดิบไม้ กระบวนการผลิตจึงไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะมีเพียงเศษไม้ที่ผลิตเหลือจากงานแกะสลัก สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยการนำไปทำพื้นจุดไฟเพื่อประกอบอาหารได้ และงานของกลุ่มเป็นชิ้นงานที่เล็กมาก จึงทำให้เศษไม้ที่เหลือจากการแกะใช้ประโยชน์ต่อจากการนำมาเป็นองค์ประกอบของชิ้นงานได้

4.11 การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์

กลุ่มได้ทำการตกลงกันว่าจะต้องขายสินค้าร่วมกัน และได้ทำการร่างระเบียบของกลุ่มว่าจะต้องนำผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิตมาให้กรรมการตรวจสอบก่อนที่จะให้คณะกรรมการรับออกไปจำหน่าย หากไม่ได้มาตรฐานจะต้องนำไปปรับปรุง สำหรับเกณฑ์ที่ทางคณะกรรมการใช้ได้เกิดจากทักษะ ประสบการณ์ ความต้องการของลูกค้า ในเรื่องของความประณีต สวยงาม เป็นหลัก คุณภาพของงานจะได้รับการตอบรับจากลูกค้า ทำการออกความคิดเห็นและให้ข้อมูลจากนั้นทางกลุ่มได้นำมาเข้าร่วมประชุมกันว่าจะผลิตงานให้ออกมาในลักษณะของงานประเภทให้ เช่น งานศิลปประดิษฐ์จะต้องเป็นงานที่ใช้มาตรฐานสูงมากวัด ทั้งสวยงาม ความ เป็นศิลปะ ความรู้ ภูมิปัญญา ฯลฯ ซึ่งแตกต่างกับงานหัตถศิลป์และงานหัตถกรรม ต้องงานผลิตเพื่อจำหน่ายไว้ มักจะใช้เกณฑ์ที่วัดน้อยลง จึงทำให้ราคาถูกลงไปด้วยเช่นกัน

4.12 ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือทางด้านการผลิต

ทางกลุ่มมีปัญหาการผลิตด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เนื่องจากงานออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นการสร้างนวัตกรรมขึ้นมาใหม่ จะต้องใช้ทักษะด้านการจินตนาการสูงมาก ซึ่งที่ผ่านมีส่วเพียงไม่กี่คนที่สามารถออกแบบงานได้ ซึ่งงานออกแบบเป็นงานที่ไม่สามารถเรียนรู้จากการจำ เป็นงานที่ต้องประยุกต์งานอื่นเข้ามา หรือเป็นงานที่คิดใหม่เท่านั้น โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานกับงานนั้นเป็นงานที่ยากมาก

งานที่ออกมาซ้ำเดิมหลายครั้งจะทำให้คุณค่าของงานต่ำลง ดังนั้นกลุ่มต้องประดิษฐ์งานให้มีความหลากหลายมากที่สุด และเมื่อตลาดอิ่มตัวจะต้องหยุดผลิตทันที เพื่อสร้างสรรค์งานใหม่ๆ ขึ้นมานำเสนอต่อลูกค้าช่องทางใหม่ต่อไป

บทที่ 5

การตลาด

5.1 การบริหารการตลาดและการวางแผนการตลาด

5.1.1 การบริหารการตลาด

กลุ่มทำหน้าที่ในการรับฝากขายสินค้าให้แก่สมาชิก ผู้ทำหน้าที่บริหารการตลาดของกลุ่ม คือ คณะกรรมการฝ่ายการตลาดของกลุ่มซึ่งประกอบไปด้วย คุณวิรุณ กำเงิน ประสพการณ์เคยทำงานธนาคารมาก่อน มีความชำนาญด้านการติดต่อ วิเคราะห์ลูกค้า จัดทำบัญชี การสื่อสาร การตลาด ผู้ทำหน้าที่รับคำสั่งซื้อจากลูกค้าเป็นประจำ คือ ประธาน คุณคำจันทร์ ยาโน คุณสุวรรณ สามสี จากนั้นก็จะทำการประชุมสมาชิกทุกวันที่ 5 ของเดือน เพื่อรายงานให้กับสมาชิกกลุ่มทำตามความถนัด และเมื่อสมาชิกกลุ่มจะทำการผลิตภัณฑ์ได้แล้วจะนำมารวมกันไว้ที่คณะกรรมการฝ่ายตรวจสอบสินค้าของแต่ละคนว่าได้มาตรฐานหรือไม่ หากได้มาตรฐานแล้วจะนำไปเก็บรวบรวมเพื่อออกจำหน่าย แต่หากไม่ได้มาตรฐานก็จะให้นำกลับไปปรับปรุงงาน ส่วนฝ่ายการตลาดจะนำสินค้าที่เก็บรวบรวมไว้ลงบัญชีกลุ่มเพื่อนำออกจำหน่ายตามงานต่างๆ โดยมีขั้นตอนการจำหน่าย ที่ทางกลุ่มยึดเป็นแนวทางการทำงานมาตลอด ดังนี้

1) เมื่อสมาชิกดำเนินการแกะไปจะต้องนำมาให้กรรมการผู้ดูแลตรวจสอบคุณภาพและประธานกลุ่มตรวจสอบดูเป็นระยะ ๆ ว่าตรงกับที่ลูกค้าต้องการหรือไม่ ฝีมือเป็นที่พอใจมากน้อยเพียงใด หากเห็นว่ายังไม่ดีพอก็จะให้แก้ไข จนสมบูรณ์พร้อมที่จะส่งมอบให้ลูกค้า

2) การส่งมอบ จะมีการนัดส่งของกันช่วงต้นเดือน ไม่เกินวันที่ 10 ของเดือนถัดไปโดยนัดให้เอาผลงานมารวมกัน ณ ที่ทำการกลุ่ม เมื่อได้ครบจำนวนตามที่ต้องการก็จะช่วยกันบรรจุกล่อง เพื่อทำการส่งให้ลูกค้าต่อไป

3) การตั้งราคา สมาชิกกลุ่มจะช่วยกันพิจารณาถึงต้นทุนการทำ การตั้งราคาส่ง ราคาขายตามระดับฝีมือความชำนาญของแต่ละคน โดยถือเอาความพึงพอใจของสมาชิกเจ้าของผลงานเป็นสำคัญ หากราคาสูงไปลูกค้าก็จะท้วงติง ต่อรองมาตามแต่ระดับฝีมือของแต่ละคน เนื่องจากชิ้นงานของแต่ละคนมักจะไม่เหมือนกัน มีหลากหลายแตกต่างกันไป

4) การส่งมอบสินค้า จะให้โอนเงินเข้ามาชำระค่าสินค้าก่อนจึงจะทำการส่งมอบเมื่อตรวจเช็คเงินโอนได้ครบตามราคาแล้วจึงนัดส่งของ หรือนัดเอาไปส่งให้วันที่บรรจุ กล่องส่งของ หัวหน้ากลุ่มก็จะจ่ายเงินให้สมาชิกตามบัญชีผลงานของแต่ละคน โดยไม่มีการหักค่าใช้จ่าย หรือ หักนำมาเข้ากลุ่มส่วนรวมแต่อย่างใด เมื่อได้ส่งให้ลูกค้ารับของเช็คครบตามจำนวนเรียบร้อยแล้ว ก็ถือว่าได้ทำงานครบขั้นตอนของการสั่งงาน 1 ครั้ง

5) หากผลงานที่ส่งมอบ มีการแตกหัก สูญเสีย ระหว่างขนส่งก็ให้ทำการส่งคืนเพื่อแก้ไข ซ่อมแซม หรือทำทดแทนขึ้นมาใหม่ แล้วแต่ผลงานของแต่ละคนไป โดยกรรมการและประธานกลุ่มจะเป็นผู้ คอยดูแลใกล้ชิดตลอด

6) กลุ่มมีการสั่งซื้อ สิ่งทำ (Order) ประจำจากร้านค้าที่ติดต่อกันมานานได้แก่ร้านไม้มุงเงิน จ. เชียงรายและเชียงใหม่ ร้านร้อยอันพันอย่าง จ. เชียงใหม่ ร้านตำนานหัตถศิลป์ กรุงเทพฯ ร้านสยามคลาสสิก กรุงเทพฯ เป็นต้นซึ่งแต่ละเดือนจะมีคำสั่งซื้ออยู่ประจำมิได้ขาด จนบางเดือนก็ทำไม่ทันเพราะเป็นงานที่ อาศัยความละเอียด ประณีต ใช้เวลาในการทำ

7) ในการออกร้านในงานแสดงสินค้าตามที่ได้รับเชิญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีการติดต่อสั่ง ทำ ฝ่ายตลาดและประธานกลุ่มพร้อมทั้งกรรมการจะร่วมกันพิจารณารับงานเป็นราย ๆ ไป ตามความ เหมาะสมของเวลาและความถนัด ชำนาญของสมาชิกกลุ่ม โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อลูกค้าที่เป็นร้านค้า ประจำเป็นสำคัญ

8) สำหรับการขาย เนื่องจากเป็นงานแกะสลักที่มีเอกลักษณ์เฉพาะบางชิ้นงานที่ร้านค้าประจำสั่ง ให้ทำเฉพาะ ทางกลุ่มมีข้อตกลงที่จะไม่ทำขายให้กับบุคคลอื่นหรือร้านอื่น ๆ ทำให้สินค้ามีคุณค่าไม่ซ้ำแบบ กันมากเกินไป และที่สำคัญสามารถรักษาลูกค้าประจำไว้ได้ยาวนานเรื่อยมา

5.1.2 การวางแผนการตลาด

ทางกลุ่มไม่ได้วางแผนการตลาดที่ชัดเจน เนื่องจากจะทำการจำหน่ายตามยอดที่ลูกค้าสั่งซื้อเป็นหลัก แต่ทางกลุ่มได้ปรับช่องทางการจำหน่ายสู่ตลาด OTOP จึงได้เตรียมทำการผลิตสินค้าไว้จัดจำหน่าย ไว้ใน แต่ละงวดเพื่อเตรียมออกงานจำหน่ายสินค้าตามที่รัฐบาลส่งเสริม

5.2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบรรจุภัณฑ์

ทางกลุ่มได้พยายามคิดค้นหาวิธีการพัฒนาสินค้าของตนเองโดยวิธีการออกแบบใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น กรณีสินค้ากระบวยที่ในอดีตได้เน้นการผลิตเพื่อใช้เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน แล้วพยายามพัฒนาเรื่องราว ต่างๆ จนกระทั่งสามารถนำกลไกทำให้เกิดการเคลื่อนไหวสามารถนำมาใช้เป็นของสำหรับตั้งโชว์เป็นงานศิลปะ ประติมากรรมได้ โดยใช้เทคโนโลยีเข้าไปประยุกต์ใช้

ทางกลุ่มได้พยายามที่จะออกแบบสินค้าใหม่ๆ ออกมาสู่ตลาดให้มีความหลากหลาย หารูปแบบและ ขนาดใหม่ๆ ที่ทำให้ลูกค้าได้เลือกสรรตามที่ต้องการ นอกจากนั้นส่วที่ทำการผลิตไม่เพียงพอที่จะทำสิ่งเดิมๆ อยู่ตลอดเวลา

5.3 ช่องทางการจำหน่าย

5.3.1 ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มฯ

ทางกลุ่มจะจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านตลาด 5 ช่องทางด้วยกัน คือ ตลาดลูกค้า ติดต่อกับกลุ่ม โดยตรง การวางขายร้านจำหน่ายของตนเอง ส่งร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรม การออกร้านตามงานต่างๆ การรับเหมาตกแต่งอาคารสถานที่ ปริมาณของผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายแต่ละช่องทางนั้น จะขึ้นกับลูกค้าแต่ละ

ระดับที่มีความต้องการแตกต่างกัน ซึ่งทางกลุ่มได้แบ่งกลุ่มลูกค้าไว้อยู่ 3 ระดับ คือกลุ่มลูกค้างานศิลปะประดิษฐ์ กลุ่มลูกค้างานหัตถศิลป์ และกลุ่มลูกค้างานหัตถกรรม

ส่วนวิธีการจำหน่าย ทางกลุ่มได้จัดจำหน่ายใน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบในการขายส่งให้กับลูกค้าที่ทำธุรกิจด้านนี้ เน้นความซื่อสัตย์ต่อลูกค้า ซึ่งหากผลิตสินค้าประเภทไหนให้กับลูกค้าคนหนึ่งก็จะไม่ผลิตขายให้ร้านอื่นๆ หรือหากลูกค้าจะมาซื้อที่กลุ่มจะจำหน่ายในราคาเดียวกันหรือแนะนำให้ไปซื้อที่ร้านแทน เป็นการเอื้อผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ไม่มีการจำหน่ายตัดราคากัน ต่างก็ได้ผลประโยชน์เหมือนกัน จึงทำให้กลุ่มอยู่ได้ ร้านค้าก็อยู่ได้เช่นกัน การจำหน่ายอีกประเภทหนึ่งคือการขายปลีก เปิดร้านจำหน่ายร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม การจำหน่ายตามงานประจำปีของทางรัฐส่งเสริมการขายให้สินค้า OTOP ซึ่งทำให้กลุ่มได้รับการยอมรับและขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว

ตารางที่ 5.1 ช่องทางการจัดจำหน่าย

ที่	รายการ	ยอดจำหน่าย (บาท)	สัดส่วนการจำหน่าย (ร้อยละ)
1	กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	240,000	15.00
2	กระบวยวิถีชีวิตกลาง	100,000	6.25
3	กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	100,000	6.25
4	กระบวยแกะสลักด้าม	80,000	5.00
5	ช้างโขลง	50,000	3.13
6	ช้างลากซุง	50,000	3.13
7	สัตว์ 12 ราศี	50,000	3.13
8	กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	50,000	3.13
9	โมบายนกเปลือกไม้	150,000	9.38
10	โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	150,000	9.38
11	โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	150,000	9.38
12	โมบายชุดสัตว์บิน	150,000	9.38
13	โมบายไถจิก	150,000	9.38
14	ใบไม้เล็ก	12,000	0.75
15	ใบไม้ใหญ่	12,000	0.75
16	ผลไม้	15,000	0.94
17	สร้อย 12 ราศี	22800	0.75
18	เชิงเทียน	20,000	1.25
19	อื่นๆ	48,200	3.01
รวม		1,600,000	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

ซึ่งในปัจจุบันทางกลุ่มได้เปิดตลาดไว้จำหน่ายสินค้าของทางกลุ่มออกเป็น 5 ช่องทาง โดยช่องทางการจำหน่ายหลัก และทำรายได้สม่ำเสมอ คือ การจำหน่ายผ่านการสั่งซื้อจากลูกค้าโดยตรง การออกร้าน และการจำหน่ายผ่านร้านค้าประจำ สำหรับอีก 2 ช่องทางคือ การจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ต มียอดจำหน่ายลดลงในปี 2546 และในปี พ.ศ. 2547 ช่องทางการจำหน่ายที่ทดแทน คือ การนำผลิตภัณฑ์ไปพรีเซนต์ในสถานที่ต่างๆ และการเปิดร้านของจำหน่ายของกลุ่มเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ตลาดร้านขายผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ ตามกลุ่มรับจำหน่ายส่งผลิตภัณฑ์ให้กับร้านค้าที่จำหน่ายงานด้านหัตถศิลป์ เช่น ร้านไม้มุงเงิน จังหวัดเชียงราย ร้านร้อยอันพันอย่าง จังหวัดเชียงใหม่ ร้านหัตถศิลป์กรุงเทพมหานคร ในราคาขายส่ง จากนั้นทางร้านก็จะนำไปบวกกำไร ขายปลีกให้กับลูกค้าประจำ ลูกค้าจร ลูกค้าชาวต่างประเทศ

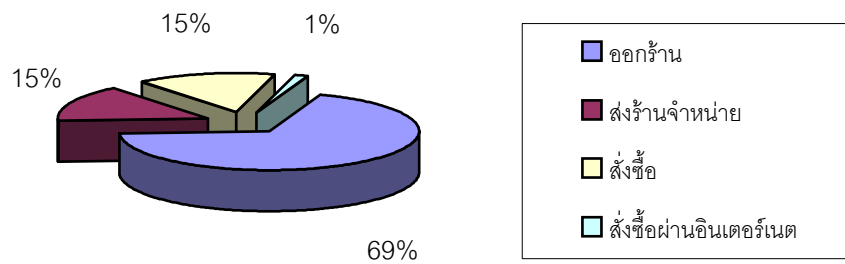
2) จำหน่ายส่งลูกค้าโดยตรง โดยยอส่งซื้อทางโทรศัพท์ สั่งทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งทางกลุ่มได้เปิดเบอร์โทร และเว็บไซต์ ไว้ดังนี้ โทร 0-5378-7233 ที่ทำการกลุ่ม ,0-1602-4775 ของ คุณคำจันทร์ ยาโน และ 0-1706-5296 ของคุณวิรุณ กำเงิน e-mail: art-of-ladle@thaimail.com และ www.art-of-ladle.cookkoo.com และ www.Thailanna.com ลูกค้าจะสั่งซื้อสินค้าจากทางกลุ่มคณะกรรมการฝ่ายการตลาด ในส่วนของราคาที่กลุ่มจำหน่ายให้กับลูกค้า นั้นจะเท่ากับการจำหน่ายของร้านขายปลีก เพื่อไม่เป็นการตัดราคาร้านที่กลุ่มนำสินค้าขายส่งเป็นประจำ

3) การออกจำหน่ายตามงานต่างๆ เนื่องจากสินค้าของกลุ่มได้เข้าร่วมการคัดสรรสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในระดับ 5 ดาว จึงทำให้ภาคทางราชการ และเอกชนส่งเสริมการขายให้โดยการจัดงานจำหน่ายสินค้าเป็นระยะๆ ในรอบปี ทางกลุ่มจะเก็บรวบรวมผลิตภัณฑ์ในแต่ละช่วงไว้ออกร้านจำหน่ายโดยให้ทางคณะกรรมการฝ่ายการตลาดเป็นผู้ออกร้าน

4) การเปิดร้านขายสินค้าของกลุ่มเอง ในปัจจุบันทางกลุ่มได้เข้าร้านเพื่อจำหน่ายสินค้าของกลุ่มบริเวณวัดร่องขุน ตำบลป่าอ้อดอยชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ร่วมกับภาคเอกชนร่วมลงทุน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมและสั่งซื้อ โดยฝ่ายการตลาดเป็นผู้รวบรวมสินค้าจากสมาชิกจำหน่ายอีกทางหนึ่ง

5) การรับเหมาประดับอาคาร เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการกระแสรณรงค์ให้มีการพัฒนาเอกลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นสูง จึงทำให้ห้างร้าน ธุรกิจ อาคารต่างๆ ได้มีการออกแบบตกแต่งเป็นศิลปะที่มีความโดดเด่นแบบล้านนา จึงทำให้มีผู้สนใจให้ทางกลุ่มนำผลิตภัณฑ์ไปตกแต่ง เป็นช่องทางใหม่ ที่ทางกลุ่มได้รับงานเพิ่มขึ้น

สัดส่วนมูลค่ายอดขาย (ร้อยละ)

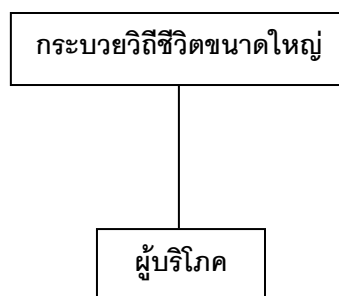

แผนภาพที่ 5.1 ช่องทางการจำหน่ายของกลุ่ม

5.3.2 ช่องทางการจำหน่ายของสินค้า

กระบวยวิถีชีวิตขนาดใหญ่

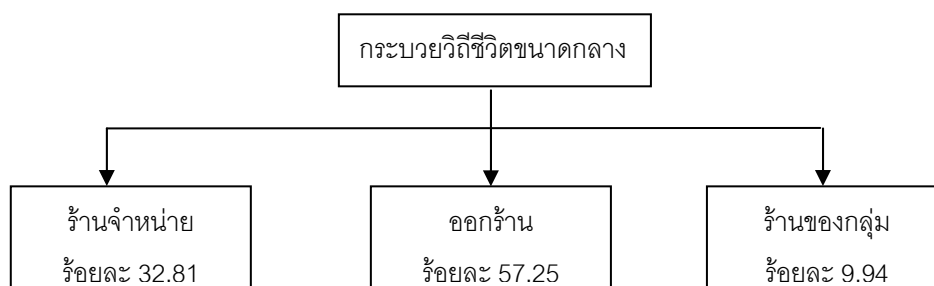
เนื่องจากกระบวยวิถีชีวิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาเพื่อเป็นงานที่มีคุณค่าทางศิลปะ ซึ่งต้องการจะสื่อให้เห็นวิถีชีวิตพื้นบ้าน สล่่าที่ทำการผลิตงานจึงต้องใช้จึ้นเน้นผลิตตามอารมณ์ของตนเอง มากกว่าที่จะผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองการตลาด จึงตั้งราคาไว้สูงมาก ซึ่งกลุ่มคนที่ต้องการงานประเภทนี้ต้องเข้าใจความเป็นศิลปะเท่านั้น ที่ผ่านมามีสามารถจำหน่ายได้ถึง 10 คัน ราคาที่ตั้งไว้ 100,000 บาท มียอดขาย 4 อันปี ตลอดมามีช่องทางการจำหน่ายหลักเพียงช่องทางเดียว คือ การสั่งซื้อจากลูกค้า (แผนภาพที่ 5.2)

แผนภาพที่ 5.2 ช่องทางการจำหน่ายกระบวยวิถีชีวิตขนาดใหญ่

กระบวยวิถีชีวิตขนาดกลาง

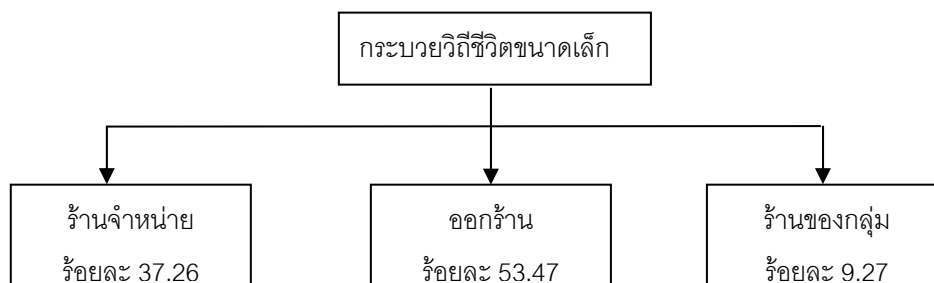
กระบวยวิถีชีวิตขนาดกลางเป็นงานหัตถศิลป์ที่ต้องการนำเสนองานศิลปะและต้องการที่ตอบสนองลูกค้าเพื่อที่จะทำให้ลูกค้าสามารถผลิตงานขายที่จะสามารถเลี้ยงตนเองได้ และคุณค่าของความเป็นศิลปะก็ยังไม่หมดสิ้นไป จากตัวเลขสามารถวิเคราะห์ได้ว่าการที่ทางรัฐให้การสนับสนุนจึงทำให้งานประเพณีภูมิปัญญาสามารถที่จะครองตลาดที่รัฐบาลทำการส่งเสริมให้ มียอดขายมูลค่า 100,000 บาท

แผนภาพที่ 5.3 ช่องทางการจำหน่ายกระบวยวิถีชีวิตขนาดกลาง

กระบวยวิถีชีวิตขนาดเล็ก กระบวยสลักด้าม และกระบวย 12 ราศี

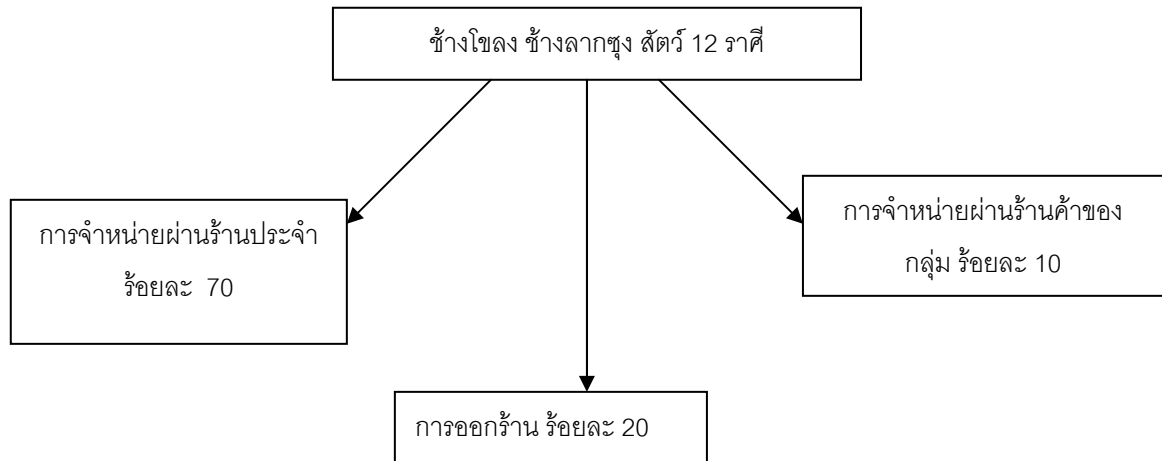
กระบวยวิถีชีวิตขนาดเล็ก กระบวยสลักด้าม และกระบวย 12 ราศี มีการแกะสลักด้ามกระบวยให้สวยงาม กระบวยวิถีชีวิตขนาดเล็กแตกต่างจากกระบวยสลักด้าม เนื่องจาก กระบวยวิถีชีวิต จะเป็นกระบวนที่มี การสร้างจุดเคลื่อนไหวบนด้ามกระบวย ส่วนกระบวยสลักด้ามนั้นจะแกะสลักลวดลายบนด้ามกระบวยเท่านั้น ส่วนกระบวย 12 ราศี จะเป็นการแกะสลักด้ามกระบวยเป็นรูปสัตว์ 12 ราศี คล้องต่อกัน ช่องทางการตลาด ส่วนใหญ่นั้น เป็นการออกร้านจำหน่ายสินค้าที่ทางราชการจำหน่าย รองมาเป็นการส่งขายให้แก่ร้านค้าประจำ และการจำหน่ายผ่านร้านค้าของกลุ่ม เนื่องจากลูกค้าจะต้องการซื้อสินค้าเพื่อนำไปทำเป็นของฝากเป็นส่วนใหญ่ มียอดขาย มูลค่า 100,000 บาท

แผนภาพที่ 5.4 ช่องทางการจำหน่ายกระบวยวิถีชีวิตขนาดเล็ก กระบวยสลักด้าม และกระบวย 12 ราศี

ช้างโขลง ช้างลากซุง สัตว์ 12 ราศี

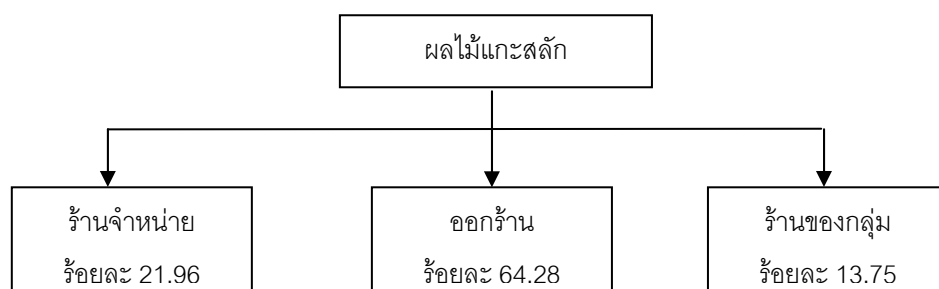
ผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 ชนิด เป็นผลิตภัณฑ์ที่แกะสลักด้วยไม้สัก หรือไม้ประดู่ แสดงวิถีการดำรงชีวิตของ ช้างในอิริยาบถต่างๆ และสัตว์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของราศีต่างๆ ตามความเชื่อของชาวล้านนา ซึ่งการแกะสลักแต่ละครั้งจะขึ้นกับการออกแบบของสล่า

แผนภาพที่ 5.5 ช่องทางการจำหน่ายช้างโขลง

ผลไม้

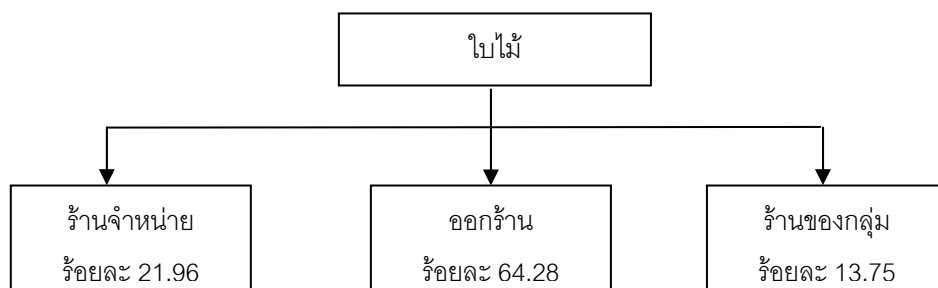
ผลิตภัณฑ์ผลไม้ขนาดกลางเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าต้องการนำไปเป็นของฝาก ซึ่งจะมีเคล็ดลับโดยการ แทรกช่องเก็บของและทำให้มีใบไม้ติดให้ดูเหมือนจริง สามารถจำหน่ายได้จากงานของทาง ราชการจัด มียอด จำหน่ายมูลค่า 15,000 บาท

แผนภาพที่ 5.6 ช่องทางการจำหน่ายชุดผลไม้

ใบไม้

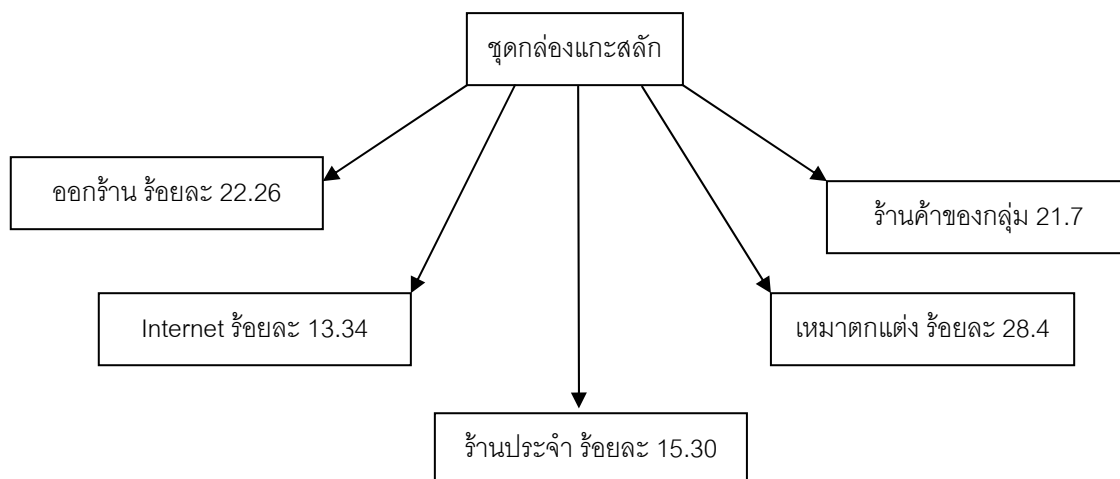
ผลิตภัณฑ์ใบไม้ เป็นผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายในลักษณะ สินค้าสำเร็จรูป ร้อยละ 37.1 และเป็นสินค้าชั้นกลาง เพื่อใช้ในการนำไปประกอบ เป็นผลิตภัณฑ์โมบาย ร้อยละ 62.9 ช่องทางการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ คือ การจำหน่ายผ่านร้านค้าประจำ จำหน่ายผ่านร้านค้าของกลุ่ม และการออกร้าน โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 5.7

แผนภาพที่ 5.7 ช่องทางการจำหน่ายใบไม้

โมบาย

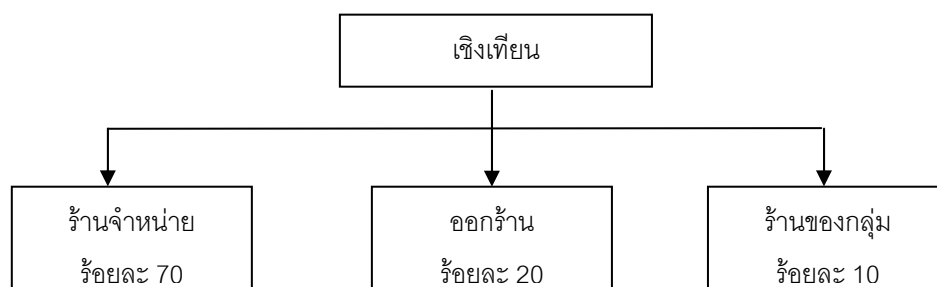
โมบายเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างยอดขายให้แก่กลุ่มคิดเป็นมูลค่าร้อยละ 50 ของยอดขายในปี 2546 ทั้งหมด โดยช่องทางจำหน่ายของโมบายคือ ใช้ในการรับเหมาตกแต่งร้าน ออกร้าน จำหน่ายที่ร้านของกลุ่ม ส่งร้านค้าประจำ และจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ต โดยมีสัดส่วนภาพที่ 5.10

แผนภาพที่ 5.8 ช่องทางการจำหน่ายโมบาย

เซียงเทียน

ผลิตภัณฑ์เซียงเทียนของกลุ่ม มีรูปแบบที่หลากหลาย มีทั้งที่จำหน่ายเป็นคู่ และจำหน่ายเดี่ยว แต่ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปี 2546 คือ เซียงเทียน ลายตุ๊กกระด้าง ขนาดความสูง 50 เซนติเมตร เนื่องจากมีลวดลายการแกะสลักที่อ่อนช้อยงดงาม การคัดเลือกเอาตุ๊ก ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของคนเหนือเข้ามาเป็นต้นแบบ ทำให้เป็นที่นิยมของลูกค้าเป็นอย่างมาก ช่องทางการจำหน่ายหลักของผลิตภัณฑ์ คือ การจำหน่ายผ่านร้านค้าประจำร้อยละ 70 รองลงมาเป็นการออกร้าน และการสั่งซื้อจากลูกค้าโดยตรง ร้อยละ 20 และ 10 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 5.9 ช่องทางการจำหน่ายเซียงเทียน

5.3.3 ตลาดเป้าหมายหรือช่องทางการตลาด

ทางกลุ่มฯ ได้เรียนรู้ในเรื่องของกระบวนการตลาด มาจากประสบการณ์ของตนเอง โดยนำคำแนะนำจากกลุ่มพ่อค้า มาจากกลุ่มลูกค้า มาจากกลุ่มเพื่อนศิลปิน เน้นช่องทางการทางการตลาดเป็นลูกค้าจากภายนอก เนื่องจากจุดเน้นของสินค้าจะให้ความสำคัญกับคุณค่าทางศิลปะ มากกว่าผลิตขึ้นมาเพื่อเป็นสิ่งของเครื่องใช้ ในชีวิตประจำวันสำหรับลูกค้าภายใน และกลุ่มลูกค้าภายนอกจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) ลูกค้าศิลปะประดิษฐ์ เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายระดับบน ที่ทางกลุ่มได้จะเน้นให้สมาชิกได้รักษาไว้ เนื่องจากกลุ่มลูกค้าระดับบน เป็นกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับงานศิลปะค่อนข้างสูง มักเป็นผู้ที่เข้าใจงานศิลปะ เป็นเสพคุณค่าและความงดงามของศิลปะ มีฐานะดี พร้อมที่จะจ่ายเงินเพื่อแลกกับงานศิลปะ ดังนั้นจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่กลุ่มให้ความสำคัญที่จะรักษาความยั่งยืนของงานเอกลักษณ์วิถีชีวิตแบบล้านนาไว้จะต้องรักษากลุ่มลูกค้าระดับบนเป็นเป้าหมายหลักไว้เพื่อความยั่งยืนของงานศิลปะและความยั่งยืนของเอกลักษณ์งานของกลุ่มเช่นกัน

2) กลุ่มลูกค้าหัตถศิลป์ เป็นกลุ่มลูกค้าที่มีความต้องการสินค้าสูง มักจะเกิดจากความนิยมในสินค้าหัตถกรรม เพื่อนำไปตกแต่ง หรือเป็นของฝาก มักจะได้รับอิทธิพลจากกระแสการตลาดของสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น ความต้องการสินค้านี้มักจะมาจากความนิยม การให้ความสำคัญของนโยบายการผลิต การโฆษณา ลูกค้ามักจะเป็นลูกค้าตามร้านค้าหัตถกรรมที่ตนเองชอบ เป็นกลุ่มข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจ เป็นกลุ่มลูกค้าระดับกลางกลุ่มใหญ่ที่พร้อมจะเผยแพร่งานของกลุ่มให้ได้อย่างรวดเร็ว

3) กลุ่มลูกค้าหัตถกรรม คือกลุ่มลูกค้าที่เป็นลูกค้าชั่วคราว ที่ต้องการซื้อสินค้าไปเพียงเพื่อเป็นสินค้า ที่อาจจะนำไปขายต่อ หรือประดับตกแต่ง การผลิตจึงต้องใช้ระยะเวลาสั้น ลูกค้ามักอยู่ตามงานแสดงต่างๆ มักจะตัดสินใจซื้อเพราะกระแสนิยม ไม่ค่อยเข้าใจงานศิลปะ ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้จึงต้องการซื้อในราคาถูก ทางกลุ่มจะจำหน่ายได้คราวละ มากๆ จำหน่ายได้ไว ทำให้การขายตัวของสมาชิกกลุ่มรายใหม่เพิ่มขึ้น

5.3.4 กลยุทธ์การตั้งราคาสินค้า

ทางกลุ่มได้แบ่งสินค้าออกเป็น 3 ระดับ เพื่อให้ช่องทางการตลาดได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์ของตนเอง มีความต่างระดับกัน ทางกลุ่มได้เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาพูดคุยกันภายในกลุ่มว่า หากทางกลุ่มจะเกาะกลุ่มลูกค้าระดับบนอย่างเดียวทางกลุ่มก็อยู่ไม่ได้ เนื่องจากลูกค้ามีจำนวนจำกัด จึงพยายามเก็บข้อมูลจากลูกค้า และได้รับการชี้แนะจากกลุ่มศิลปินอาวุโส ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ให้ ทางกลุ่มจึงได้แนวคิดและวิธีการในการตั้งราคาสินค้าตามกลุ่มลูกค้าออกเป็น 3 ระดับเช่นกัน คือ

1) การตั้งราคาสำหรับลูกค้าระดับบน ทางกลุ่มจะตั้งราคาที่สูง เมื่อคำนวณต้นทุนการผลิตจริงๆ แล้วมูลค่าต้นทุนอยู่ที่ร้อยละ 40 อีก ร้อยละ 60 เป็นเรื่องของคุณค่าในงานศิลปะ ที่ทางกลุ่มต้องกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ในราคาที่สูง ก็เนื่องจาก การขั้นตอนการผลิตที่มีความสลับซับซ้อน ต้องใช้ความพยายาม ความเป็นศิลปะ อารมณ์ ความประณีต เรื่องราววิถีชีวิตและวัฒนธรรม ใส่เทคโนโลยี ใส่นวัตกรรมลงไปในงาน ใส่ความยากในการแกะสลัก และวิญญาณของความเป็นศิลปินลงไปในงาน และเมื่อทำงานประเภทนี้ทางสกลฯจะไม่คำนึงถึงระยะเวลาเป็นตัวกำหนด ในแต่ละปีงานประเภทนี้จะนำออกมาเพียงไม่กี่ชิ้น แต่จะตั้งราคาสูงสำหรับลูกค้าที่เข้าใจในงานศิลปะที่ทรงคุณค่าและมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวเท่านั้น เป็นผู้เสพศิลป์ อาจเป็นนักธุรกิจ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง นักการทูต หรือชาวต่างประเทศ เป็นต้น

2) การตั้งราคาสำหรับลูกค้าระดับกลาง กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มลูกค้าภายในประเทศ มีรายได้ประจำ เป็นกลุ่มของข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจ พร้อมทั้งจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่ตนเองต้องการในราคาที่ไม่สูงมากและขอให้เห็นคุณค่าของงานศิลปะบ้าง เพื่อเป็นของฝาก เพื่อเก็บไว้สะสม เพื่อใช้เป็นของขวัญ ระลึก กลุ่มลูกค้ากลุ่มนี้จะมีขนาดใหญ่ การตั้งราคาจะคิด ต้นทุน บวกยอดกำไรจากงานศิลปะไม่เกินร้อยละ 20 เพื่อให้ลูกค้าตัดสินใจได้ไวขึ้น

3) การตั้งราคาสินค้าระดับล่าง ราคาหัตถกรรมประเภทนี้จะเน้นกลุ่มลูกค้าระดับล่างที่ต้องการซื้อสินค้าในราคาถูก แต่ขอให้ได้งานหัตถกรรมเพื่อนำไปตกแต่งอาคาร สถานที่ หรือนำไปประดิษฐ์ในงานศิลปะของตนเอง กลุ่มลูกค้ามักสั่งซื้อสินค้าคราวละมากๆ การตั้งราคาจากต้นทุนที่ต่ำ เป็นงานที่ง่าย ใช้เทคโนโลยีเข้าช่วย มีคุณค่าทางหัตถกรรมมากกว่าความเป็นศิลปะ สมาชิกกลุ่มทำงานอาจเป็นเด็ก หรือคนในครอบครัวทำได้ โดยไม่ต้องใช้ทักษะมาก

ทางกลุ่มจะแบ่งกลุ่มสินค้าออกเป็นระดับ แต่ละระดับจะมีเกณฑ์การตั้งราคาสินค้าของกลุ่มอยู่ ทำให้ง่ายทางกลุ่มใช้เป็นมาตรฐานการตั้งราคาสินค้าของตนเอง

ตารางที่ 5.2 ราคาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

ที่	ผลิตภัณฑ์	ปริมาณขาย	รายได้รวม	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	240,000	15
2	กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	100,000	6
3	กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	100,000	6
4	กระบวยแกะสลักด้าม	114	80,000	5
5	ช้างโขลง	20	60,000	4
6	ช้างลากซุง	20	60,000	4
7	สัตว์ 12 ราศี	42	50,400	3
8	กระบวยใส่สัตว์ 12 ราศี	71	49,700	3
9	โมบายนก เปลือกไม้	1,667	150,000	10
10	โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1,250	150,000	10
11	โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	1,000	150,000	10
12	โมบายชุดสัตว์บิน	700	175,000	11
13	โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	600	72,000	5
14	ใบไม้เล็ก	200	12,000	1
15	ใบไม้ใหญ่	171	12,000	1
16	ผลไม้	100	25,000	2
17	สร้อยคอ 12 ราศี	11	20,900	1
18	เชิงเทียน	10	20,000	1
19	อื่นๆ		50,000	3
รวม			1,577,000	100

ที่มา: จากการสำรวจ

จากตารางจะเห็นได้ว่าหากสินค้าที่เป็นงานศิลปะจะมีการตั้งราคาที่สูงมาก เนื่องจากเป็นงานที่ต้องใช้ทักษะของความเป็นศิลปินพื้นบ้าน ที่ต้องผ่านการฝึกฝนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะออกมามากกว่าความเป็นสินค้าแต่เพียงอย่างเดียว แต่ในทางกลับกันกลุ่มงานหัตถศิลป์ และงานหัตถกรรมจะมีราคาที่ต่ำลงมาเพื่อให้สอดคล้องกับช่องทางการตลาดสำหรับลูกค้าระดับกลางและล่างมาที่มีกำลังซื้อน้อย

เทคนิคการตั้งราคาขายสินค้าที่เป็นงานที่มีคุณค่า จะต้องไม่ลดราคาให้ต่ำลง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งของที่มีคุณค่าควรแก่การซื้อเป็นอย่างยิ่ง

ที่ผ่านมาทางกลุ่มได้ตั้งราคา โดยไม่ใช้หลักของวิชาการแต่จะนำเอาประสบการณ์การทำงาน of สล้า การออกตลาด การปะทะสังสรรค์กับกลุ่มชมรมศิลปินล้านนาอย่างเป็นทางการจึงทำให้แนวคิดของสล้า

แต่ละคนถูกหล่อหลอมจนทำให้สามารถพยากรณ์จนได้กำไรในงานชิ้นหนึ่ง แต่ไม่สามารถทราบที่มาของราคาได้ การตั้งราคामูลภัณฑ์ของกลุ่ม มีรายละเอียดดังตารางที่ 5.3

การตั้งราคามูลภัณฑ์ของกลุ่มฯ เป็นแบบการตั้งราคาโดยการบวกเพิ่มจากต้นทุนการผลิตและต้นทุนการตลาด จากตารางเห็นได้ว่า ทุกมูลภัณฑ์หลักของกลุ่มสามารถทำกำไรได้ทั้งหมด โดยมูลภัณฑ์ที่สามารถทำกำไรได้มากที่สุด คือ ใบไม้เล็ก คิดเป็นสัดส่วนกำไรต่อต้นทุน ร้อยละ 86.77 รองลงมาเป็น ช้างโขลง ช้างลากซุง สร้อยคอ 12 ราศี กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่ เป็นสัดส่วนร้อยละ 86.46 86.40 85.81 และ 79.00 ตามลำดับ และมูลภัณฑ์ที่สามารถทำกำไรได้ต่ำที่สุด คือ โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5

ตารางที่ 5.3 ราคาและการตั้งราคา

รายการ	กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	กระบวยวิถีชีวิตกลาง	กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	กระบวยแกะสลักด้าม	ช้างโขลง
1. ต้นทุนการผลิต	16,795.92	1,152.83	628.34	224.59	353.86
2. ต้นทุนการตลาด	2.64	52.22	27.22	27.23	52.23
3. ราคาขายส่ง (ไม่รวมค่าจัดส่ง)	80,000.00	4,500.00	1,200.00	700.00	3,000.00
4. ต้นทุนการผลิต และการตลาด (1)+(2)	16	1,205.05	655.56	251.82	406.09
5. ส่วนต่างของราคาขายส่ง กับต้นทุนการผลิต และการตลาด (3)-(4)	63,201.44	3,294.95	544.44	448.18	2,593.91
Mark On	79.00	73.22	45.37	64.03	86.46

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการ	สัตว์ 12 ราศี	กระบวยใส่สัตว์ 12 ราศี	โมบายนก เปลือกไม้	โมบายเด็ยบ้านน้อย กั้งหันนก	โมบายโป๊ไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว
1. ต้นทุนการผลิต	318.91	312.28	53.52	110.87	71.67
2. ต้นทุนการตลาด	2.23	27.23	3.22	3.22	3.22
3. ราคาขายส่ง (ไม่รวมค่าจัดส่ง)	1,200.00	700.00	90.00	120.00	150.00
4. ต้นทุนการผลิต และการตลาด (1)+(2)	321.14	339.51	56.74	114.09	74.89
5. ส่วนต่างของราคาขายส่ง กับต้นทุนการผลิต และการตลาด (3)-(4)	878.86	360.49	33.26	5.91	75.11
Mark On	73.24	51.50	36.96	4.93	50.07

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการ	โมบายเดี่ยว ทรงโกจิก นกหว่ง	ใบไม้เล็ก	ใบไม้ใหญ่	ผลไม้	สร้อยคอ 12 ราศี
1. ต้นทุนการผลิต	104.37	5.29	10.02	79.65	242.29
2. ต้นทุนการตลาด	3.22	2.65	2.65	2.23	27.23
3. ราคาขายส่ง (ไม่รวมค่าจัดส่ง)	120.00	60	70	250.00	1,900.00
4. ต้นทุนการผลิต และการตลาด (1)+(2)	107.59	7.94	12.67	81.88	269.52
5. ส่วนต่างของราคาขายส่ง กับต้นทุนการผลิต และการตลาด (3)-(4)	12.41	7.06	17.33	168.12	1,630.48
Mark On	10.34	86.77	81.90	67.25	85.81

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

รายการ	ข้างลากซุง	โมบายชุดสัตว์บิน	เชิงเทียน
1. ต้นทุนการผลิต	355.73	97.32	418.08
2. ต้นทุนการตลาด	52.23	3.22	27.23
3. ราคาขายส่ง (ไม่รวมค่าจัดส่ง)	3,000.00	250.00	2,000.00
4. ต้นทุนการผลิต และการตลาด (1)+(2)	407.96	100.54	445.31
5. ส่วนต่างของราคาขายส่ง กับต้นทุนการผลิต และการตลาด (3)-(4)	2,592.04	149.46	1,554.69
Mark On	86.40	59.78	77.73

5.4 การส่งเสริมการขาย

5.4.1 การประชาสัมพันธ์

การส่งเสริมการขายของสินค้าและผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ซึ่งหลังจากทางกลุ่มได้ผลิตงานออกมาเป็นงานเกี่ยวกับภูมิปัญญา และงานศิลปะที่ได้รับการตอบรับจากกระแสการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย จึงทำให้กลุ่มได้รับการส่งเสริม ประสัมพันธ์โดยหน่วยงานต่างๆมากมาย หลายวิธี คือ

1. จากการประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต
2. แผ่นพับหรือโบชัวร์
3. โฆษณาผ่านสื่อต่างๆ เช่นโทรทัศน์ รายการวิทยุ
4. ออกร้านโชว์สินค้า
5. ลงวารสาร

5.4.2 การแสดงผลงาน

1. ระบายขนาดใหญ่ที่แสดงถึงวิถีชีวิตชนบทเคลื่อนไหวได้ ซึ่งเป็นผลงานของประธานกลุ่ม ที่กลุ่มภาคภูมิใจและสร้างชื่อเสียงทำให้กลุ่มเป็นที่รู้จักทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
2. ร่วมแสดงผลงานและสาธิตการแกะสลักในงานนิทรรศการ “จุลมหกรรม ศิลปวัฒนธรรม ล้านนา”
3. รางวัลที่ 1 ประเภทโคมไฟกระดาษสา ในงานหัตถศิลป์ถิ่นไทย จ.ชลบุรี ปี 2545 สล่าไถยวรรณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ ปี 2532
4. รางวัลที่ 1 ผลิตภัณฑ์ชุมชนภูมิปัญญาไทย ประเภทโคมไฟกะลามะพร้าวของ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และ องค์การร่วม ปี 2545
5. รางวัลสุดยอด OTOP ดีเด่น 1 ใน 8 ของประเทศจากนายกรัฐมนตรี ในเดือน สิงหาคม 2547

5.4.3 วิธีการรักษาลูกค้า

วิธีการรักษาลูกค้าของกลุ่ม คือการสร้าง ความเชื่อถือต่อลูกค้า โดยจะต้องซื้อสัตย์ต่อลูกค้า เช่น การที่ทางกลุ่มได้ทำการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชนิดหนึ่งให้แก่ลูกค้าแล้ว จะไม่ทำการจำหน่ายสินค้าชนิดนั้นให้แก่ลูกค้าอื่นอีก และในกรณีที่มีลูกค้าเข้ามาซื้อจากกลุ่มโดยตรง ราคาที่จำหน่ายจากกลุ่มนั้น จะเป็นราคาที่เท่ากับราคาที่จำหน่ายให้แก่ร้านของลูกค้าที่ส่งขายประจำ เพื่อไม่ให้เป็นการแย่งลูกค้ากันเอง ระหว่างผู้ผลิต และคนกลาง เป็นต้น

ที่สำคัญมากที่สุดสำหรับการรักษาลูกค้า คือการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของตนเองให้มีคุณภาพทุกชิ้นงาน ดังนั้น ทางกลุ่มจึงมีมาตรฐานงานโดยให้ทางคณะกรรมการตรวจสอบงานทุกครั้งและทุกชิ้น ก่อนนำออกส่งจำหน่ายให้ลูกค้า

5.4.4 วิธีการสร้างลูกค้าใหม่

ลูกค้าใหม่มักจะเกิดขึ้นจากการออกร้านจำหน่ายสินค้าที่ทางราชการจัดให้ เมื่อผู้พบเห็นและมีความสนใจจึงติดต่อมาให้ส่งสินค้าให้ หรือจ้างเหมาให้ไปตกแต่งอาคารสถานที่ตามอาคาร ร้านอาหารของต่างชาติ นอกจากนี้ทางกลุ่มได้มีการจัดตั้งร้านค้าของกลุ่มขึ้นเอง ในบริเวณวัดร่องขุน ต.ร่องขุนขึ้น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นการแนะนำสินค้าให้แก่ลูกค้าได้รู้จักผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มมากขึ้น

5.5 ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือด้านการตลาด

แม้ว่ากลุ่มฯ จะประสบผลสำเร็จด้านการทำยอดขายให้มีผลกำไรทั้งดงาม สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนของส่วแต่ละคนให้มีฐานะดีขึ้นมา แต่ก็มีปัญหาด้านการตลาด เช่นกัน เนื่องทางกลุ่มเน้นช่องทางการตลาดที่ทำการออกร้านจากทางราชการจัดเป็นหลัก ซึ่งจะต้องพึ่งพิงระบบการจัดการโดยคนนอกอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ภาวะทางการตลาดของกลุ่มอ่อนแอลงได้ การจัดการการตลาดของกลุ่มยังคงอาศัยประธานและคณะกรรมการบริหารเพียงไม่กี่คนเป็นตัวแทนนำสินค้าออกไปจำหน่าย จึงทำให้สมาชิกอื่นมีบทบาททำหน้าที่ผลิตแต่เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถที่จะเรียนรู้ด้านการตลาดเพื่อเป็นตัวแทนในการจัดการตลาดได้ ทางกลุ่มไม่ได้สร้างเครือข่ายด้านการตลาดไปสู่กลุ่มอื่นๆ ที่มีอยู่ทั่วภาคเหนือเพื่อทำให้เกิดพลังการต่อรอง หรือการเชื่อมโยงช่วยเหลือกันในด้านต่างๆ ซึ่งกันและกันได้

บทที่ 6

การเงิน

ในด้านการบริหารการเงินทุนที่ใช้ในการผลิตนั้น สมาชิกกลุ่มแต่ละคนทำหน้าที่บริหารการเงินของตนเอง โดยแหล่งมาของเงินทุนได้แก่ เช่น กองทุนของกลุ่ม กองทุนหมู่บ้าน โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ เป็นต้น การวางแผนการเงินของสมาชิกส่วนใหญ่มีการวางแผนการเงินในระยะสั้นเพื่อให้เงินหมุนเวียนในแต่ละเดือน ไม่มีการบันทึก เนื่องการเงินของสมาชิกนั้นมีความสัมพันธ์ไปถึงการใช้จ่ายเงินในครัวเรือนประเภทอื่นๆ ด้วย ปัญหาด้านการเงินของสมาชิกแต่ละคน คือ การไม่สามารถชำระหนี้ที่ทำการกู้ยืมจากแหล่งทุนที่กล่าวไปแล้วข้างต้นได้ และเนื่องด้วยสมาชิกทำการกู้เงินจากหลายแหล่ง ทำให้ประสบปัญหาเมื่อถึงกำหนดชำระเงินพร้อมกัน ซึ่งมักจะมีผลต่อสมาชิกที่ผลิตสินค้าของตนแล้วไม่ได้จำหน่าย แต่จะต้องนำเงินไปใช้จ่ายในครัวเรือน สมาชิกกลุ่มธุรกิจชุมชนมักจะพบปัญหาในการบริหารการเงินที่ไม่เป็นระบบ

ด้านการเงินของกลุ่มที่มีการจัดการร่วมกันนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การเงินที่มีการจัดการภายในการออมทรัพย์เพื่อการผลิต และการเงินที่เกิดขึ้นจากการส่งเสริมเงินทุนหมุนเวียนจากหน่วยงานจากภายนอกในรูปแบบของเงินทุนสำรองในการหมุนเวียนให้สมาชิกได้กู้ยืมไปลงทุน มีรายละเอียด ดังนี้

6.1 การบริหารการเงิน

6.1.1 การบริหารจัดการเงินกองทุนออมทรัพย์

เดิมนั้น กิจการแกะนายคำจันทร์ ยาโน เป็นเพียงกิจการส่วนตัว แต่เนื่องจากมีช่างแกะสลักหลายคนไม่สามารถพัฒนางานของตนได้เพราะขาดแคลนเงินทุนในการซื้ออุปกรณ์ ทำให้เกิดแนวคิดให้มีการรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มแบบเป็นทางการเพื่อที่จะเปิดช่องให้ให้ทางราชการเข้ามาส่งเสริม สนับสนุน จึงได้ออกแบบกิจกรรมด้านการออมทรัพย์ขึ้นมาเพื่อแสดงให้ทางราชการได้เห็นว่าได้มีการจัดการในรูปแบบของการทำกิจกรรมร่วมกันจริงๆ โดยโครงสร้างการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ เป็นโครงสร้างเดียวกับโครงสร้างการบริหารกลุ่มกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์จะต้องเป็นสมาชิกที่ของกลุ่มแกะสลักเท่านั้น เมื่อเข้ามาทำงานร่วมกันต้องปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วย สมาชิกจะต้องนำเงินมาออมร่วมกับกลุ่มทุกเดือนอย่างสม่ำเสมอ โดยการลงหุ้นๆ ละอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 50 บาท ซึ่งเงินที่คณะกรรมการเก็บออมได้นั้นจะต้องนำฝากในบัญชีของกลุ่มที่เปิดไว้กับทางธนาคารร่วมกันของคณะกรรมการ จากการดำเนินงานที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบันทางกลุ่มมีเงินออม เพื่อเป็นเงินทุนในการกู้ยืมของสมาชิกเท่ากับ 25,754 ซึ่งกิจกรรมของกลุ่มในปัจจุบันมีแต่กิจกรรมในการออมเงินเพียงอย่างเดียว แต่ยังไม่เปิดให้สมาชิกกู้ยืม เนื่องจากต้องการให้มีเงินออมมากขึ้นก่อน

6.1.2 การบริหารจัดการเงินจากภายนอก

ทางกลุ่มได้รับเงินช่วยเหลือจากมูลนิธิของหม่อมงามจิต ซึ่งเป็นเงินรางวัลให้ทางกลุ่มได้เข้ามาบริหารในวงเงิน 50,000 บาท เป็นเงินที่ทางกลุ่มใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิกเมื่อนำผลิตภัณฑ์มาให้กับกลุ่ม แล้วทางคณะกรรมการก็สำรองเงินไปเพื่อจ่ายให้ทางสมาชิกไปใช้ก่อนส่วนหนึ่ง และเป็นเงินทุนสำรองเพื่อให้สมาชิกกู้ยืมเป็นเงินทุนหมุนเวียน ในการจัดซื้อวัตถุดิบ และใช้จ่ายในครัวเรือน เมื่อสมาชิกนำผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายให้คณะกรรมการ และทางคณะกรรมการตรวจว่าได้มาตรฐานแล้วจึงจ่ายเงินให้ไปจำนวนหนึ่งไม่ได้จ่ายให้ครั้งเดียวทั้งหมด เพียงเพื่อให้สมาชิกสามารถดำรงอยู่ได้เท่านั้น แต่เมื่อขายสินค้าได้แล้วก็ต้องมารับในส่วนที่เหลือต่อไป

6.2 แหล่งเงินทุน

แหล่งเงินทุนจากภายนอก ที่ใช้ในการสำรองจ่ายให้กับสมาชิกนั้น มาจาก 2 แหล่งใหญ่ด้วยกัน คือ เงินทุนของทางประธาน และเงินสนับสนุนจากทางหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 6.1 แหล่งสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่ให้แก่กลุ่มฯ

ปี (พ.ศ.)	หน่วยงาน/ ช่วยเหลือ	ความ ช่วยเหลือ	วัตถุประสงค์ ในการขอความ ช่วยเหลือ	การนำไปใช้ ประโยชน์	จำนวนครั้งที่ ได้รับความ ช่วยเหลือ	มูลค่าหรือ จำนวนเงิน (บาท)	ระยะเวลา กู้ยืม(ปี)	หนี้ค้าง ชำระ (บาท)
2542	สภาตำบล	วัสดุและ ครุภัณฑ์	จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	1	50,000	-	-
2547	พัฒนาชุมชน	การตลาด	พัฒนาช่อง ทางการจำหน่าย	การตลาด	10	137,000	-	-
2546	อุตสาหกรรม	สนับสนุน บรรจุภัณฑ์	ขาดบรรจุภัณฑ์	เพิ่มมูลค่า	1	15,000	-	-
2545	มูลนิธิหม่อม งามจิต	กองทุน	เงินหมุนเวียน	หมุนเวียน	1	50,000	5	50,000

ที่มา : จากการสำรวจ

6.3 ผลการดำเนินงานและสถานะภาพทางการเงิน

6.3.1 ผลการดำเนินงาน

ตั้งแต่ทางกลุ่มได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มมานั้น ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากเป็นนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาลในการให้ความสนใจในเรื่องของนโยบายในการเพิ่มรายได้ และขยายโอกาสให้ชุมชนมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาเป็นดังนี้ รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ 1,577,000 บาท มีต้นทุนการขายเท่ากับ 705,033.71 บาท มีกำไรจากการขายเท่ากับ 871,966.29 บาท นอกจากนี้นักกลุ่ม การดำเนินงานในกิจกรรมออมทรัพย์ของกลุ่มในปี 2546 มียอดเงินออมเท่ากับ 25,754 บาท โดยมีรายละเอียดรายได้จากแต่ละผลิตภัณฑ์ดังตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 ผลการดำเนินงานกลุ่ม

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณขาย	ต้นทุนรวม ^{1/}	รายได้รวม ^{1/}	กำไรสุทธิรวม ^{1/}
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	50,395.68	240,000	189,604.32
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	26,788.44	100,000	73,211.56
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	54,665.00	100,000	45,335.00
กระบวยแกะสลักด้าม	114	28,827.43	80,000	51,172.57
ช้างโขลง	20	8,130.20	60,000	51,869.80
ช้างลากซุง	20	8,167.60	60,000	51,832.40
สัตว์ 12 ราศี	42	13,505.52	50,400	36,894.48
กระบวยใส่สัตว์ 12 ราศี	71	24,135.03	49,700	25,564.97
โมบายนก เปลือกไม้	1,667	95,266.67	150,000	54,733.33
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1,250	138,587.50	150,000	11,412.50
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	1,000	71,670.00	150,000	78,330.00
โมบายชุดสัตว์บิน	700	70,672.00	175,000	104,328.00
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	600	64,806.00	72,000	7,194.00
ใบไม้เล็ก	200	1,588.00	12,000	10,412.00
ใบไม้ใหญ่	171	2,172.00	12,000	9,828.00
ผลไม้	100	8,230.00	25,000	16,770.00
สร้อยคอ 12 ราศี	11	2,969.34	20,900	17,930.66
เชิงเทียน	10	4,457.30	20,000	15,542.70
ผลิตภัณฑ์อื่นๆ		30,000.00	50,000	20,000.00
รวม		705,033.71	1,577,000	871,966.29

 หมายเหตุ : ^{1/}จากการวิเคราะห์

ที่มา: จากการสำรวจ

กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือน บ้านถ้ำผาตอง

ประมาณการงบกำไรขาดทุน

สิ้นสุดวันที่ 30 ธันวาคม 2547

หน่วย : บาท

ขาย	1,577,000.00
<u>หัก ต้นทุนสินค้าขาย</u>	670,691.77
กำไรขั้นต้น	906,308.23
<u>หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน</u>	
ค่าเสื่อมราคาการผลิต	10,777.04
ค่าใช้จ่ายในการขาย	20,889.23
ค่าเสื่อมราคาการตลาด	2,675.67
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป	-
ค่าเช่า	-
ค่าเสื่อมราคาการบริหาร	-
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	34,341.94
กำไรจากการดำเนินงาน	871,966.29
บวก รายได้อื่นๆ	-
<u>หัก ดอกเบี้ยจ่าย</u>	-
กำไรก่อนหักภาษี	871,966.29
<u>หัก ภาษี</u>	-
กำไรสุทธิ	871,966.29
ที่มา: จากการคำนวณ	

6.3.2 สถานภาพทางการเงิน

ในปี 2546 กลุ่มมีสถานะภาพทางการเงิน ดังนี้ ด้านสินทรัพย์ ที่เป็นเงินสด และเงินฝากธนาคารทั้งสิ้น 483,054.29 มีลูกหนี้การค้า ณ สิ้นปี 2546 มูลค่า 43,256.00 บาท สินค้าสำเร็จรูปคงคลังมูลค่า 393,556.00 บาท สินทรัพย์ถาวรมูลค่า 28,400 บาท รวมเป็นสินทรัพย์ทั้งสิ้น 950,366.29 บาท สถานภาพทางการเงินด้านหนี้สิน และส่วนเจ้าของนั้น กลุ่มมีทุน จำนวน 28,000 บาท ไม่มีเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยยาว ปัจจุบันยังไม่มีภาระผ่อนชำระ จำนวน 50,000 บาท ในปี 2546 มีผลกำไรจากการขายจำนวน 871,966.29 บาท นั้นทำ

การแบ่งให้แก่สมาชิกตามสัดส่วนการผลิตของผู้ผลิตแต่ละคน โดยมีรายละเอียดสถานะภาพทางการเงินของกลุ่มดังงบดุลของกลุ่มฯ

กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือน บ้านถ้ำผาตอง

งบดุล

สิ้นสุดวันที่ 30 ธันวาคม 2546

หน่วย : บาท

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	485,054.29
ลูกหนี้การค้า	43,256.00
สินค้าสำเร็จรูปคงคลัง	393,656.00
งานระหว่างทำ	-
วัตถุดิบคงคลัง	-
วัสดุสิ้นเปลืองคงคลัง	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ (ลูกหนี้เงินกู้)	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	921,966.29

สินทรัพย์ถาวร

ที่ดิน	-
อาคาร	-
เครื่องจักร / อุปกรณ์	68,000.00
ยานพาหนะ	-
เครื่องใช้สำนักงาน	-
เงินสดและสินทรัพย์ถาวรที่ได้เปล่า	-
<u>หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>	<u>39,600.00</u>
รวมสินทรัพย์ถาวรสุทธิ	28,400.00

สินทรัพย์อื่นๆ

รายจ่ายในการเตรียมการ	-
รวมสินทรัพย์ทั้งหมด	950,366.29

หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ**หนี้สินหมุนเวียน**

ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	-
เจ้าหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	-

หนี้สินระยะยาว

เงินกู้ระยะยาว	50,000.00
รวมหนี้สินระยะยาว	50,000.00

ส่วนของผู้เจ้าของ

ทุน	28,400.00
การระดมทุน	
ได้เปล่า	
กำไรสะสมต้นงวด	0
<u>บวก กำไรสุทธิ</u>	<u>871,966.29</u>
กำไรสะสมปลายงวด	871,966.29
รวมส่วนของผู้เจ้าของ	900,366.29
รวมหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ	950,366.29

6.4 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน

ปัญหาด้านการเงินของกลุ่ม มีปัญหาในเรื่องเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่เพียงพอที่จะสามารถจ่ายให้แก่สมาชิกเมื่อผลิตสินค้าเสร็จ จึงทำให้สมาชิกบางคนต้องไปทำงานอื่นเพื่อเลี้ยงชีพตนเอง และเงินที่ทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนเป็นเงินที่ต้องคืนให้กับทางมูลนิธิซึ่งอาจจะทำให้เกิดภาวะของความไม่คล่องตัวทางธุรกิจได้

บทที่ 7

รูปแบบเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ของงานแกะสลัก

7.1 การพัฒนาเอกลักษณ์ของชิ้นงานแบบล้านนา

ในการพัฒนาเอกลักษณ์ของศิลปประดิษฐ์งานแกะสลักที่มีความโดดเด่นเป็นแบบล้านนา นั้นเกิดจากการพัฒนาเครื่องมือในการดำรงชีพให้กลายเป็นศิลปะประดิษฐ์ ที่เกิดจากภูมิปัญญาของช่างแต่ละคน การนำเอาวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคล้านนาและบริบทในท้องถิ่นมานำเสนอในงานศิลปประดิษฐ์ที่พัฒนาการมาจากเครื่องมือในการดำเนินชีวิต ดังนั้นเอกลักษณ์ของชิ้นงานแกะสลักแบบล้านนาของกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง เป็นการนำเอาวิถีชีวิตของคนในชุมชนและบริบทมานำเสนอ โดยแยกประเภทการนำเสนอของช่างแต่ละคน ตามความถนัดและแนวทางการพัฒนา เอกลักษณ์ของช่างแต่ละคน ได้มีการจัดประเภทของชิ้นงานออกเป็นกลุ่มๆ ดังนี้ และนอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาการงานเอกลักษณ์ที่เกิดจาก การเรียนรู้ของช่างแต่ละคน

7.2 หลักการสร้างเอกลักษณ์ของงานแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง

การสร้างเอกลักษณ์ของงานศิลปประดิษฐ์ชิ้นมาได้นั้น จะต้องอาศัยหลักการที่จะยึดเป็น หัวใจหลัก ที่จะสร้างทิศทางการทำงานได้อย่างยั่งยืนได้ ดังนั้น การสร้างเอกลักษณ์ของชิ้นงานแกะสลักของกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตองจะใช้หลักการสร้างเอกลักษณ์ ดังนี้

7.2.1 หลักของคุณค่าทางศิลปะ

เนื่องจากงานแกะสลักบ้านถ้ำผาตองเป็นงานที่นำเอาวิถีการประดิษฐ์ของใช้ในครัวเรือน พัฒนาการมาผสมผสานกับศิลปะ ซึ่งจะกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่า สร้างความภาคภูมิใจในการทำงาน สร้างความสุขให้กับช่างที่ได้จินตนาการสร้างสรรค์ลงไป ในงานแกะสลักของตนเอง ที่ไม่ได้คิดเพียงเพื่อเป็นสินค้าทั่วไป จึงทำให้งานออกมามีคุณค่าซึ่งจะเปรียบกับราคาของสินค้าที่คิดต้นทุน กำไร อย่างเดียวไม่ได้

7.2.2 หลักของวิถีวัฒนธรรมชุมชน

เนื่องจากกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง เป็นงานที่ได้นำเรื่องราวของวิถีชีวิตและบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมชนบทของล้านนา ที่เป็นภูมิปัญญาตกทอดมาจากบรรพบุรุษของช่าง จึงกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่ดึงดูดใจผู้คนในสังคมกระแสวัตถุนิยมที่ขาดความเป็นธรรมชาติและ ความงามที่สร้างสรรค์จากภูมิปัญญาชุมชน

7.2.3 หลักของความเหมือนจริง

งานแกะสลักบ้านถ้ำผาตองเป็นงานที่เรียบแบบความเป็นจริง ของวิถีชีวิตผู้คนในชนบท ที่เน้นความเหมือนจริงในความเคลื่อนไหว การสร้างปฏิภพที่มองดูแล้วไม่กระด้าง เหมือนกับว่าชิ้นงานนั้นมีองค์ประกอบของความมีชีวิตและดวงวิญญาณอยู่ภายในงานแกะสลัก

7.2.4 หลักของความแตกต่าง

ความแหวกแนวของศิลปะที่ไม่เพียงแต่เน้นความงดงาม ความสร้างสรรค์ทางจินตนาการอย่างเดียว งานของกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง จะสร้างสิ่งแตกต่างจากความเป็นศิลปะอยู่ตลอดเวลา เช่น สร้างงานออกมาเป็นแนว Eclotic หรือการนำเอากฎของ ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตลงไปในงาน การนำเอาอีกด้านหนึ่งของความงดงามลงไปชิ้นงาน เป็นต้น ความแตกต่างก็จะกลายเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นขึ้นมา

7.2.5 หลักของการสร้างแรงจูงใจ

งานของกลุ่มมักจะสร้างความพอใจให้ผู้พบเห็น ชวนให้เกิดอารมณ์ขัน นำมุขตลกลงไป ที่ผู้คนเรียกว่า “ล้อปน” เช่น ช้างกำลังถ่ายอุจระ ช้างขับถ่าย สุนัขกำลังผสมพันธุ์ นำความเคลื่อนไหวใส่ลงไปในงาน ในผลไม้ก็มีเคล็ดลับ มีช่องเก็บของที่มองไม่เห็น เป็นต้น จะทำให้ผู้พบเห็นเกิดแรงดึงดูดใจให้ผู้คนอยากเห็น อยากค้นหาความลับ

7.3 ประเภทของเอกลักษณ์ของชิ้นงานของสลาแกะสลัก

กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง หมู่ที่ ตำบลท่าสุด อำเภอเมืองเชียงราย ได้นำเสนองานด้านศิลปะประดิษฐ์ที่มีความโดดเด่นและแตกต่างจากงานแกะสลักของล้านนาโดยทั่วไป คือได้มีการนำวิถีชีวิตของคนในชนบทและบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมาเป็นเรื่องราวในงานแกะสลักซึ่งได้กลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีความโดดเด่นไม่ซ้ำกับผู้อื่นและเอกลักษณ์ด้านช่างของแต่ละคนก็จะแบ่งได้ตามแนวที่ตนเองถนัด สามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

7.3.1 เอกลักษณ์ประเภทวิถีการดำเนินชีวิตมาประดิษฐ์

ในการนำเอาวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมชนบทล้านนาที่เป็นอยู่ เป็นเรื่องราวที่เป็นวิถีปฏิบัติในชีวิตประจำวันของผู้นำในสังคมชนบทล้านนาโดยทั่วไป เช่น คนกำลังดำข้าว คนกำลังยกยอ คนกำลังยิงงู คนกำลังเลี้ยงลูก คนเลี้ยงช้าง คนกำลังหุงข้าว คนกำลังเลี้ยงไก่ เด็กกำลังเล่นชิงช้า คนกำลังประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ คนกำลังทำกิจกรรมทำกิจกรรมทางเพศสัมพันธ์ ฯลฯ กิจกรรมที่นำมาเสนอได้เป็นภาพที่แสดงออกถึงความมีชีวิตชีวา และมีความจริงในการแสดงกิริยาว่ากำลังดำเนินชีวิตอยู่ ซึ่งแตกต่างจากงานแกะสลักโดยทั่วไปที่เป็นภาพที่กระด้าง จึงกลายเป็นคุณค่าของความเป็นศิลปะที่โดดเด่นกว่างานแกะสลักโดยทั่วไป

7.3.2 เอกลักษณ์ประเภทของใช้ในวิถีชีวิตคนล้านนา

ของใช้ในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชนบทแบบล้านนาได้ถูกนำเสนอและสละได้นำเอาลวดลาย ศิลปะ วิถีชีวิตหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตไปประดับหรือผสมผสานจนกลายเป็นเครื่องใช้ที่มีความโดดเด่นดึงดูดใจผู้ได้พบเห็น เช่น กระบวยที่นำเรื่องราววิถีชีวิตคนลงไปให้มีหลายขนาด ปิ่นโตไม้ไผ่ที่สัตว์เลื้อยคลานเกาะ กระเป่าไม้ไผ่ที่มีใบไม้ติด โข่ทำเป็นรูป 12 ราศี โคมไฟทำจากกะลาแกะสลัก เป็นต้น เครื่องใช้แต่ละประเภทจะแตกต่างกันไม่ซ้ำเดิม และสิ่งที่นำมาตกแต่งจะดูเป็นสิ่งที่มีชีวิตชีวา ตัวเครื่องใช้ถึงแม้จะกระด้างแต่ก็จะมีลูกเล่นที่สอดแทรกให้ผู้พบเห็นได้มีอารมณ์ขันอยู่ตลอดเวลา เช่น เป็นกระบวยที่มีความเคลื่อนไหว ดิ้นได้ ที่เก็บของที่ซ่อนอยู่ในผลไม้โดยไม่มีใครรู้ว่าสามารถเก็บของมีค่าได้ แต่กะลาดิ้นได้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังบางคนโดยเฉพาะลำคำจัน ยาโน ได้นำเอาเทคโนโลยีทำเป็นนวัตกรรมสร้างสรรค์ให้กระบวยเคลื่อนไหวโดยใช้มอเตอร์ หมุดเอาเส้นด้ายที่ร้อยกิจกรรมการวิถีชีวิตได้แสดงกิริยาว่ากำลังดำเนินชีวิตไปพร้อมๆ กัน จนทำให้กลายเป็นชิ้นงานเอกที่กลายเป็นนวัตกรรมใหม่ที่มหัศจรรย์มากที่สุด

7.3.3 เอกลักษณ์ประเภทสัตว์ในวิถีชีวิตคนล้านนา

เป็นการนำเอาเรื่องราวของสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนามานำเสนอ เพื่อให้เห็นสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติของคนในสังคมชนบท เช่น งูกำลังเลื้อย กบเกาะอยู่บนใบบัวที่มีน้ำค้างหยด สุนัขกำลังผสมพันธุ์ ช้างกำลังดันซุงหรือรับนักท่องเที่ยว ช้างกำลังคลอดลูก ครอบครวัเต่า การนำเสนองานอาจจะมีการดัดแปลงออกมาเป็นของใช้ เช่น จิงเปิด แต่กะลา เป็นต้น การนำเสนอานมักทำให้มองเห็นทั้งความสมบูรณ์ที่เป็นความงามและภาพที่เหมือนจริงของลวดลายที่เกิดขึ้นโดยกระบวนการของธรรมชาติ เช่น หนอนกำลังกัดกินใบไม้ที่เห็นรอยฉีกขาด เพื่อแสดงให้เห็นกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติมากที่สุด สิ่งที่กลุ่มได้คิดค้นขึ้นมาใหม่คือ การนำเอาเมล็ดผลไม้ต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนนำมาตกแต่ง เป็นส่วนประกอบของสัตว์เช่น ตัวงูกว้าง นก และแมลงต่างๆ เป็นต้น

7.3.4 เอกลักษณ์ประเภทส่วนประกอบของพืชที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต

พืชถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่คนในชนบทจำเป็นต้องกิน ต้องใช้ ทางกลุ่มจึงได้นำเอาส่วนประกอบของพืชมาเป็นชิ้นงาน เช่น ใบไม้ ผลไม้ วัชพืช เพื่อให้มองเห็นธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคน การนำเสนอของ สล่ำแต่ละคน ก็มีความแตกต่างกันไปตามความถนัด งานที่ออกมาเน้นในความเหมือนจริง เช่น ใบไม้ที่มีรอยตำหนิ เห็นเส้นลายของท่อน้ำเลี้ยง หรือใบไม้ที่ถูกแมลงกัดกิน เป็นต้น

7.3.5 เอกลักษณ์ประเภทของประดับตกแต่ง

โดยทั่วไปแล้วคนในสังคมล้านนามักชอบในเรื่องของความสวยงามเป็นพื้นฐาน สิ่งต่างๆ ที่ประดิษฐ์ขึ้น สถาปัตยกรรม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย ฯลฯ จะได้รับการตกแต่ง ลวดลาย สีสนั จนมีสภาพที่ “ดูก็ว่าได้กิน บมีเเอาไฟมา สองต่อง (ท้อง) ดูก็ว่าได้ย่อง (แต่ง) ปิ่นองดูแควน (ดูถูก)” หมายถึงเรื่องของการตกแต่งเป็นเรื่องที่สำคัญกว่าเรื่องของปากเรื่องท้อง ทางกลุ่มจึงได้นำเสนอในเรื่องของ

เครื่องประดับตกแต่ง เป็นเครื่องประดับบ้าน อาคารสถานที่ ได้นำเอาชิ้นงานประเภทต่างๆ มาทำเป็นโมบายรูปสัตว์ โมบายใบไม้ ตามที่ตลาดต้องการ

7.3.6 เอกลักษณะประเภทสัญลักษณ์ทางความเชื่อและพิธีกรรม

วิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของความเชื่อ และพิธีกรรมมากมาย ทางกลุ่มจึงได้นำเสนองานประดิษฐ์เกี่ยวกับการทำพิธีกรรมต่างๆ ของคนในชุมชน ชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องใช้เกี่ยวกับพิธีกรรม เช่น ตุ๊ก 12 ราศี ธรรมมาสน์ คนกำลังกราบไหว้สาธุคุณ เป็นต้น ความเป็นเอกลักษณ์ของชิ้นงานที่เน้นความมีชีวิตชีวา และแสดงออกถึง พิธีกรรมในประเพณี วัฒนธรรมของคนล้านนา

7.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของสลาแกะสลัก

การจัดกลุ่มประเภทงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสลาแต่ละคน จะมีความถนัดในการนำเสนอชิ้นงานที่แตกต่างกันไป นั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น

7.4.1 พื้นฐานด้านงานศิลปะ

โดยพื้นฐานของช่างแต่ละคนนั้นจุดเริ่มต้นจะมีความรักในงานด้านศิลปะที่มีพื้นฐานมาแต่เด็ก โดยเฉพาะสลารุ่นครู เช่น สลาคำจันทร์ ยาโน ได้เรียนรู้ในความเป็นศิลปะด้านแกะสลัก คือ การทำหนังสือไม้จากพ่ออยู่แสงตั้งแต่เด็ก สลาสุวรรณเป็นสลาสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับการทำวัดมาก่อน หรือสลาพิรุณมีพื้นฐานด้านการวาดลายกนกตั้งแต่บวชเรียน และสลาอีกหลายคนที่มีพื้นฐานด้านศิลปะมาก่อนจึงเข้ามาเรียนรู้เรื่องงานแกะสลักไม้จาก สลาคำจันทร์ ยาโน หลังจากงานได้รับการยอมรับและสามารถทำรายได้ให้กับครอบครัว จึงทำให้สลาแต่ละคนที่มีพื้นฐานอยู่แล้วเรียนรู้ความเป็นตัวตน และสามารถประยุกต์งานได้ไม่ยากนัก และใช้เวลาเพียงไม่นานก็สามารถสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว

7.4.2 ความถนัดในการใช้อุปกรณ์

ชิ้นงานแต่ละชนิดจะใช้อุปกรณ์ที่แตกต่างกันไป สลา บางคนถนัดที่จะใช้มีดเหลาเป็นพื้นฐาน ช่างบางคนถนัดที่จะใช้สิ่ว ดังนั้นชิ้นงานที่ออกมาเสนอจะมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะของการใช้อุปกรณ์ ลวดลายของชิ้นงานก็จะออกมาตามอุปกรณ์เช่นกัน

7.4.3 ความชอบและประทับใจ

ในสิ่งที่นำมาเป็นแม่แบบ เนื่องจากสลาแต่ละคนจะมีพื้นเพของครอบครัวที่แตกต่างกัน กระบวนการขัดเกลางานของครอบครัวที่ต่างกัน สภาพแวดล้อมของครอบครัวที่แตกต่างกัน ที่สำคัญการเรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดความประทับใจในสิ่งที่นำมาเป็นแม่แบบงาน จนกลายเป็นภาพที่อยู่ในจินตนาการของสลาแต่ละคน จนกระทั่งสามารถนำเสนอออกมาเป็นภาพที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

7.4.4 ความรู้ ภูมิปัญญา

ความรู้และภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่เกิดจากการคิดค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลออกมาเป็นองค์ความรู้ อาจเกิดจากการดำรงชีพเพื่อให้ตัวเองอยู่รอด เช่น ความต้องการตอบสนองเรื่องความหิว ความเจ็บป่วย ความเชื่อ การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม การแก้ไขปัญหาต่างๆ งานศิลปะ เป็นต้น เมื่อมีการผลิตซ้ำจนกลายเป็นเรื่องราวที่สามารถถ่ายทอดสู่คนอีกรุ่นหนึ่งได้ ผลงานของกลุ่มจะได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อผู้แสง ลือสุวรรณ ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับสละคำจันทร์ ยาโน แล้วถ่ายทอดสู่รุ่นใหม่

7.4.5 ความต้องการของตลาด

งานของกลุ่มจะผลิตออกมาเพื่อจำหน่ายให้กับให้กับลูกค้า เป็นลูกค้าระดับบนยึดผู้ที่มีฐานะมีความพร้อมที่จะซื้อชิ้นงานในราคาที่สูง เนื่องจากตลาดจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับประเภทของสินค้าผ่านสละคำจันทร์ ยาโนและจะถูกจัดงานลงให้กับช่างที่มีความถนัดแต่ละคนไปทำ ดังนั้น ช่างแต่ละคนจะต้องสร้างเอกลักษณ์ที่เป็นตัวตนออกมาเพื่อให้สามารถรับงานที่ตนเองถนัดได้

ดังนั้น ความสามารถของช่างขึ้นอยู่กับทักษะความชำนาญของสละแต่ละบุคคล ถ้าหากชำนาญมากก็จะคิดและออกแบบงานได้หลากหลายตามจินตนาการและความสร้างสรรค์ โดยแยกประเภทงานตามความถนัดของช่างแต่ละคน ดังตารางที่ 7.1

ตารางที่ 7.1 ลักษณะงานออกแบบของช่าง คำจันทร์ ยาโน

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
1.คนดำข้าว 2.คนยกยอ 3.คนยิง 4.คนเลี้ยงลูก 5.คนเลี้ยงช้าง 6.คนเลี้ยงไม้ 7.เด็กเล่นชิงช้า 8.คนทำครัว ฯลฯ	1.กระบวยวิถีชีวิต 2.ปืนโตไม้ไผ่ 3.กระเปาะกะลา 4.โซ่ 12 ราศี 5.ชุดปรงรสไม้ไผ่ 6.โคมไฟกะลา 7.โคมไฟกระดาดสา 8.กระบวยพื้นบ้านเคลือบไหม 9. กล้องนามบัตร 10. แกะโปรง-นูน-ต่ำ 11.กระเปาะไม้ไผ่	1.สัตว์จริง 12 ราศี 2.เต่ากะลา 12 ราศี 3.ลิงเปิดใหญ่ 4.แมลงดมะค่าเป็นแมลงต่างๆ 5.ลูกตาลทำเป็นแมลงต่างๆ 6.ช้างเปิดเล็กกลาง และใหญ่	1.โมบายประดับ 2.ประดับ	1.ผลไม้ 2.ผลไม้ติดใบ 3.ใบไม้	1.ธรรมมาสน์จำลอง 2.เชิงเทียนกะลา 3.ตุ๊ก 12 ราศีใหญ่ 4.ตุ๊ก 12 ราศีเล็ก 5.ไหว้สาพญาตุ๊ก 6.ทำบุญเคลือบไหม

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างไพรสน คำวัง

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
		1.ตัวกว้างเล็ก 2.ตัวกว้างใหญ่ 3.เต่าทอง 4.นกไม้ซ้อโมบาย		1.เมล็ดผลไม้ทำรูปสัตว์	

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างสุวิมล มูลคำหล้า

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
				1.ผลไม้เปิดติดใบ 2.ผลไม้เปิดไม่มีใบ 3.ใบไม้ใหญ่ 4.ใบไม้กลาง 5.ใบไม้เล็ก	

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างสุวรรณ สามสี

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
1.คนดำข้าว 2.คนกินบนแคร่	1.กระบวยลิง 2.สร้อย 12 ราศี 3.กระบวย 12 ราศี 4.เข็มกลัด 5.กล่องนามบัตร	1.ช้างออกลูก 2.ควายออกลูก 3.ช้างทัวร์ 4.ช้างรำวง 5.ช้างดันซุง 6.นกกระยางแม่ลูกอ่อน			1. ตุงเล็ก 12 ราศี 2. เชิงเทียน 12 ราศี ฐานเปิดได้

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างรุ่งทิวา จิมแย้ม

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
				1.ผลไม้เปิดติดใบ 2.ผลไม้เปิดไม่มีใบ 3.ใบไม้ใหญ่ 4.ใบไม้กลาง 5.ใบไม้เล็ก	

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างคมเดช แม้นเงิน

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
	1.กล่อปลิงคู่เล็ก 2.กระบวยพื้นบ้าน 3.โซ่ 12 ราศี 4.กล่อโปรงใหญ่ 5.กล่อนามบัตร 6.กล่อโปรงเล็กและ กลาง 7.ถ้วยกะลาแกะนูนต่ำ				

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างสงวนศักดิ์ ชันเชียงแสน

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
	1.กระเป๋ากะลาแกะนูนต่ำ 2.กระเป๋ามาไฟ 3.ถ้วยกะลาแกะนูนต่ำ 4.ตะบันไฟ	1.ยีราฟ			

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ข้างบุญ มูลคำหล้า

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
		1.คางคกเปิด 2.กบเปิดใหญ่ 3.กบจิ๋ว 4.อึ่งอ่างเปิดใหญ่ 5.อึ่งเปิดเล็ก 6.กบเปิดกลาง 7.กบเปิดกลาง 8.กบเปิดเล็ก		1.ใบไม้ใหญ่ 2.ใบบัวใหญ่	

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ข้างสมบูรณ์ กิจรักษ์

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
		1.เต่าทะเลดินเล็ก 2.เต่าไม้สักดินเล็ก 3.ลิงเปิด 8.กบเปิดเล็ก			

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ข้างสมบูรณ์ กิจรักษ์

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
	1.กระดิ่งใหญ่ 2.กระดิ่งกลาง 3.กระดิ่งเล็ก	1.นกโอบาย 2.แมลงลูกตาล 3.ลิงเคาะหน้า 4.ประตูลูกตาล 5.ดั่งกว้างทำจากลูกตาล			

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างบุญธรรม คำวัง

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
		1.แมลงผลไม้ 2.นกไม้ซ้อโมบาย 3.แมลงลูกตาล 4.แมลงเม่าลิ้มมะค่า 5.ลิงเคาะประตู 6.กว้างลูกตาล			

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างนคร สมุดความ

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
	1.กล่องนามบัตร 2.กล่องโปรง 3.ถ้วยกะลา 12 ราศี 4.ปิ่นโตไม้ไผ่ 5.กระเป๋ามาไม้ไผ่ 6.รองเท้าไม้สัก 7.ตะเกียบลายไม้ไผ่คู่	1.นกฮูก 2.จิ้งจกจิ๋ว 3.ลิงเปิดใหญ่ 4.ลิงเปิดกลาง 5.ลิงเปิดเล็ก 6.ลิงติดกล่อง ลิเกา 7.จิ้งจก 2 หาง 8.ไซ่ 12 ราศี 9.สัตว์ 12 ราศี 10.สัตว์ 12 ราศีจิ๋ว			

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างวิวรรณ์ คำวัง

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
	1.ด้ามทับพี 2.กระบวยลายไทย 3.เรือไม้ซ้อ 4.โซ่ 12 ราศีใหญ่ 5.โซ่ 12 ราศี 2 หาง 6.ถ้วย 12 ราศีแกน นูนต่ำ 7.รองเท้าไม้สัก 8.กล่องโป่งใหญ่ 9.กล่องโป่งเล็ก 10.กล่องโป่งกลาง 11.กล่องโป่งลายไทย 12.หวีไม้สัก 13.ตะเกียบไม้สัก	ไก่กะลา			ตุง 12 ราศี

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างณัฐวุฒิ ตี๋บแก้ว

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนในล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
	1.โซ่ 12 ราศี 2.กระบวยพื้นบ้าน 3.กระบวยพื้นบ้าน 4.กล่องนามบัตรโป่ง 5.กล่องนามบัตรนูนต่ำ 6.ตะบันไฟ 7.พื้นบ้านติดฐาน 8.ปั้นโตไม้ไผ่ 13.ตะเกียบไม้สัก	1.สิงโต 2.แรด 3.สิงเปิดใหญ่ 4.สิงเปิดกลาง 5.เล็กเปิดเล็ก 6.สัตว์ 12 ราศี			1.เชิงเทียนลิง 3 ตัว 2.เชิงเทียนลิง 2 ตัว ถือกะลา

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างพิทักษ์ อารีย์

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
	1.พวงกุญแจ 2.กาน้ำกะลา 3.แก้วน้ำกะลา	จิ้งจกกะลา			ตุ้ง 12 ราศี

ตารางที่ 7.1 (ต่อ) ช่างสมบูรณ์ ชุ่มมงคล

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
	1.พื้นบ้านติดฐาน 2.กระบวยพื้นบ้าน 3.โซ่ 12 ราศี 4.ตะเกียบ 12 ราศี 5.ตะเกียบหัวช้าง	1.สัตว์ 12 ราศี 2.กบเปิด			ตุ้ง 12 ราศี

ตารางที่ 7.1 ช่างทาวดี สมณะ

ลักษณะการ ดำเนินชีวิต คนล้านนา	ของใช้ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	สัตว์ในวิถี ชีวิตของคน ล้านนา	ของประดับ ตกแต่งของ คนล้านนา	พืชในวิถีชีวิต ของคนใน ล้านนา	ความเชื่อ และพิธีกรรม แบบล้านนา
	1.กระบวย พื้นบ้าน 2.โซ่กระบวย 3.ตะบันไฟ 4.กล่อ่ง 5.ตะเกียง	1.เต่ากะลาแกะ 2.ช้างแข่ง 3.ลิง 4.เต่ากระลา			ตุ้ง

ตารางที่ 7.1 ข้างพินิจ

ลักษณะการดำเนินชีวิตคนล้านนา	ของใช้ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	สัตว์ในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ของประดับตกแต่งของคนล้านนา	พืชในวิถีชีวิตของคนล้านนา	ความเชื่อและพิธีกรรมแบบล้านนา
					1.รายนกกล้า 2.ตุ๊กล้านนา

7.5 จุดกำเนิดพัฒนาการเอกลักษณ์ของชิ้นงานแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง

ลักษณะของชิ้นงานของสล่าแกะสลัก ของช่างแต่ละคนในกลุ่มสามารถแบ่งออกเป็นเอกลักษณ์ได้ 6 ประเภท คือ กลุ่มเรื่องราววิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนา กลุ่มบริบทวิถีชีวิต ประกอบด้วย กลุ่มพืช กลุ่มสัตว์ กลุ่มเครื่องใช้ กลุ่มเครื่องประดับ กลุ่มพิธีกรรมและความเชื่อ กลุ่มชิ้นงานแต่ละประเภทที่แสดงออกถึงความเป็นตัวตน ของสล่าแต่ละคน ได้พัฒนาการมาจากการรับรู้ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ ให้สล่าแต่ละคนได้ลงมือสร้างทักษะที่จะพัฒนาชิ้นงานของตนเอง พร้อมกับการค้นหารูปแบบ วิธีการ และกระบวนการที่จะสร้างความเป็นตัวตนของสล่า ให้เกิดความสัมพันธ์ด้านกับความรัก ความประทับใจ ความภาคภูมิใจ ความสุข การสืบทอดภูมิปัญญา สอดคล้องกับวิถีความเป็นชุมชน และที่สำคัญจะต้องตอบสนองรายได้ให้ครอบครัว ได้ด้วย ดังนั้น พัฒนาการของชิ้นงานจะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจของสล่าเป็นหลัก และเอกลักษณ์ของชิ้นงานของสล่า มีลักษณะของพัฒนาการ ดังนี้

การก่อเกิดและพัฒนาการเอกลักษณ์ของงานแกะสลัก

1) การพัฒนาการเอกลักษณ์จากภูมิปัญญาชุมชน งานของสล่าคำจันทร์ ยาโน งานของสล่าคำจันทร์ จะเริ่มเรียนรู้จากภูมิปัญญาของพ่ออยู่แฉง ลือสุวรรณ ที่เห็นว่าพ่ออยู่มีฝีมือด้านการทำกระบวยพื้นบ้าน แล้วนำสิ่งต่างๆ อาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ ไปประดิษฐ์ไว้บนชิ้นงาน ทำให้ได้รับการตอบรับจากตลาดทำให้พ่ออยู่หาเลี้ยงชีพโดยการทำกระบวยขายให้กับ ชุมชนและร้านค้าหัตถกรรม จึงมีการเริ่มแกะสลักตามแบบของตัวเองบ้าง ด้วยพรสวรรค์ที่ติดตัวมาและความสามารถในการเรียนรู้ในงานที่ตนรัก และความสามารถที่จะสร้างสรรค์ จึงสามารถพัฒนาฝีมือได้อย่างรวดเร็ว จากการทำกระบวย ที่ทำให้สิ่งที่นำมาประดิษฐ์สามารถเคลื่อนไหวได้ด้วยมือ ได้นำเอาเทคโนโลยีลงปกรรณเพื่อให้เกิดการหมุนได้ด้วยมือ จึงทำให้ได้รับการตอบรับจากลูกค้า และงานแสดงสินค้าจากภูมิปัญญา จึงทำให้สล่าเกิดความภูมิใจและเร่งคิดค้นวิธีการทำให้กระบวยสามารถเคลื่อนไหวได้โดยการนำเอาเทคโนโลยีเครื่องใช้ไฟฟ้า มาร้อยโยงวิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนา ให้เกิดการเคลื่อนไหวพร้อมๆ กันตลอดเวลา สล่าคำจันทร์ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์จากทักษะของการเป็นนักสังเกต การได้รับข้อมูลจากการตลาด ข้อมูลจากศิลปินอาวุโส จนสามารถพัฒนาแนวคิดที่ผลิตงานจากเพื่อเป็นสินค้าอย่างเดียวนั้นอยู่ไม่ได้ จึงเริ่มมองเห็นการสร้างคุณค่าด้านศิลปะใส่ลงไปในงานและยกระดับราคาให้งานมีราคาสูงขึ้นเพื่อครองตลาดกลุ่มเป้าหมายลูกค้าระดับสูง

ด้วยความมีทักษะและความเชี่ยวชาญ สล่าคำจันทร์จึงผันตัวเอง มาเป็นผู้ออกแบบชิ้นงานให้กับลูกค้ากลุ่มตามที่ตนเองได้จินตนาการ ตามที่ลูกค้าต้องการ ตามวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น จึงทำให้งานของสล่าคำจันทร์

คลิใจลูกค้าและได้รับการตอบรับจากสังคมสูง สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับตนเอง และยังสามารถสืบทอดภูมิปัญญาให้กับคนในชุมชนได้เข้ามาเรียนรู้และทำงานแกะสลักมากขึ้น

2) **การพัฒนาการเอกลักษณ์เริ่มต้นจากอาชีพอื่น** การถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ทักษะจากอาชีพหนึ่งไปยังอาชีพหนึ่งได้อย่างลงตัวนั้น จะต้องเป็นอาชีพที่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งแนวคิด ปรัชญา และกระบวนการทำงาน เช่น สล่ำสุวรรณ สามสี เป็นสล่ำหนุ่มที่เริ่มต้นจากการประกอบอาชีพด้านช่างทำวัด โดยเริ่มเป็นช่างมาตั้งแต่ตอนเป็นวัยรุ่นได้เข้าไปในวงการเนื่องจากได้เรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จากญาติ แต่ลักษณะการทำงานจะทำงานเสริม เนื่องจากมีอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก เมื่อเห็นว่างานของสล่ำคำจันทร์ ยานได้รับการตอบรับจากตลาดและสังคมภายนอก จึงหันมาให้ความสนใจและลงมือแกะสลัก โดยใช้ทักษะด้านช่างและพื้นฐานทางความรักทางด้านงานศิลปะที่เป็นต้นทุนอยู่แล้ว ทำให้สามารถพัฒนาตนเองขึ้นมาเป็นสล่ำที่มีความปรารถนาได้อย่างรวดเร็ว เอกลักษณ์ของชิ้นงานของสล่ำสุวรรณ สามสีจะมีความฉูดฉาดหลายประเภท เช่น ตุง 12 ราศี สัตว์ กระจบาย ฯลฯ แต่งานที่ฉูดฉาดและโดดเด่นทำให้คนสนใจมากที่สุด คืองานแกะสลักช้างที่ใส่ทักษะที่เป็นลูกเล่นลงไปให้เกิดความคลิใจผู้พบเห็น เช่น ช้างกำลังคลอดลูก ช้างกำลังถ่ายอุจจาระ ช้างกำลังผสมพันธุ์ ระบายช้าง และสามารถทำช้างที่มีขนาดที่เล็กมาก เป็นต้น การพัฒนาการของสล่ำสุวรรณ หรือสล่ำอื่นๆ เกิดจากการผลิตซ้ำ เมื่อทำหลายครั้ง ทำบ่อยขึ้น และซ้ำแบบเดิม จะทำให้สล่ำเกิดความเบื่อหน่าย และงานที่ผลิตซ้ำมากๆ จะกลายเป็นสินค้า มากกว่า คุณค่าทางศิลปะ ดังนั้นความเป็นสล่ำที่มองเห็นงานศิลปะก็จะพยายามคิดค้นงานออกมาใหม่ๆ ให้เกิดการตื่นตื้นอยู่ตลอดเวลา คุณค่าก็จะเกิดตรงที่อารมณ์และความตั้งใจที่ใส่ลงไปในงาน

3) **การพัฒนาการเอกลักษณ์ที่เริ่มต้นจากพื้นฐานทางอารมณ์ และความรักศิลปะ** งานศิลปะเป็นงานที่ถูกถ่ายทอดจินตนาการ ที่ผ่านประสบการณ์การเรียนรู้จากกระบวนการขัดเกลาทางสังคม จากการรับรู้บทเรียนในวิถีการดำเนินชีวิตในรูปแบบต่างๆ เช่น การผลิต การประกอบพิธีกรรม วิถีวัฒนธรรมชุมชน ผู้ที่มีความสนใจในเรื่องของงานด้านศิลปะจะมีความละเอียดอ่อน เมื่อสนใจก็จะพยายามสร้างสรรค์งานต่างๆ หรือการดำเนินชีวิตก็จะพยายามใส่ความเป็นศิลปะลงไปในเรื่องราวของการดำเนินชีวิต เช่น การพูดก็มีบทกลอนหรือบทเพลงแทรก การประดิษฐ์เครื่องใช้ก็จะแต่งแต้มลวดลายต่างๆ ลงไป การทำงานก็จะใส่ความปรารถนา ความพิถีพิถัน ความสวยงาม ลงไป ดังเช่น สล่ำพิรุณ เมื่อครั้งทำงานเป็นพนักงานธนาคารมักจะสนใจที่จะวาดลายไทย หรืองานที่เป็นศิลปะ อยู่เป็นพื้นฐาน เมื่อออกมาทำงานที่ตนเองรักก็จะเริ่มต้นเรียนรู้แกะสลักจากสล่ำคำจันทร์ ยาน แต่รูปแบบที่แกะสลัก เป็นลวดลายที่ออกมาจากความทรงจำที่มีมาตั้งแต่เยาว์วัย เป็นต้น

4) **การพัฒนาการเอกลักษณ์ที่เริ่มต้นจากความจำเป็นและความต้องการพื้นฐาน** ความสามารถในการจินตนาการของสล่ำแต่ละคนที่จะคิดประดิษฐ์งานรูปแบบใหม่ๆออกมา นอกจากทักษะการคิดสร้างสรรค์ ที่ทำการฝึกฝนอย่างเชี่ยวชาญมาแล้ว ข้อมูลใหม่ๆ ที่จะต้องเติมลงไปเพื่อที่จะผลิตภาพออกมาอย่างสร้างสรรค์ก็ถูกใจผู้พบเห็นได้นั้น จะต้องมีการให้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยทั่วไปแล้วศิลปินจะใช้เวลาเดินทางเพื่อเสาะแสวงหาข้อมูลไปตามที่ต่างๆ ในการประดิษฐ์งานใหม่ แต่กรณีของกลุ่มบ้านถ้ำผาตองใช้ทั้งการเดินทางแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้รับประสบการณ์ข้อมูลจากความต้องการของลูกค้า ข้อมูลที่กลุ่มพ่อค้าที่ทำธุรกิจขายงานแกะสลัก ข้อมูลที่กลุ่มของศิลปินแกะสลักด้วยกันให้ หรือสังเกตจากสถานการณ์โดยทั่วไป แล้วจะนำมาถ่ายทอดลงในงานศิลปะของตนเอง พัฒนาการตรงนี้นักจะเป็นงานที่ผู้อื่นคิดค้นให้ มักจะไม่ใช้สิ่งที่สล่ำ

ต้องการจะผลิต แต่จะเป็นการผลิตออกมาในรูปแบบของสินค้าขายเพื่อความอยู่รอด ที่ทางกลุ่มศิลปินเรียกว่า การรับจ้างแกะสลัก นั่นเอง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วสลักที่เข้ามาดำเนินงานจะเป็นคนที่ยังมีฝีมือไม่ชำนาญ กำลังเริ่มแกะสลัก เป็นฝึกหัดแต่ฝีมือดี และจะสืบทอดความเป็นสล่าต่อไป

7.6 การพัฒนาการสล่าแกะสลักพื้นบ้านเอกลักษณ์ล้านนา

งานแกะสลัก เป็นงานที่ต้องใช้การพัฒนาทักษะ ต้องมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านฝีมือ วิธีคิด การจินตนาการ การสังเกตการณ์ สร้างอารมณ์ และฝึกสมาธิอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นระดับฝีมือของสล่าแต่ละคนจะไม่เท่ากันจากการพัฒนาการด้านทักษะ ทางกลุ่มได้จัดประเภทหรือแบ่งระดับ ฝีมือของช่างออกเป็น 3 ระดับ คือ

7.6.1 สล่าหัตถกรรม

มักจะเป็นเด็กหนุ่ม หรือบรรดาลูกหลานช่างที่เข้ามาช่วยทำงาน เข้ามาเรียนรู้ เป็นผู้ช่วยช่าง เป็นช่างรับจ้างแกะสลักที่แกะลายของสล่ารุ่นครู จะต้องมีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดเมื่อทำงาน ยังไม่สามารถผลิตงานที่เป็นเอกลักษณ์ที่มีความโดดเด่นเฉพาะตัวได้ เนื่องจากทักษะ ความรู้ และข้อมูลยังไม่เพียงพอ

7.6.2 สล่าหัตถศิลป์

ส่วนใหญ่เป็นช่างหนุ่มแต่มีความชำนาญ มีทักษะที่ผ่านการฝึกฝนระดับหนึ่ง สามารถผลิตงานที่มีคุณภาพได้ สามารถออกแบบงานที่เป็นนวัตกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวแบบง่ายๆ ได้ตามที่ตนเองถนัด เนื่องจากขาดข้อมูลมากพอต้องใช้เวลาสำหรับการเรียนรู้อีกมาก และไม่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ไปสู่ลูกศิษย์ได้ มักจะได้รับการออกแบบงานยากที่ใช้ทักษะสูง จากช่างระดับครู เป็นตัวอย่างก่อน แล้วนำมาประยุกต์เข้ากับงานตัวเอง พยายามที่จะค้นหาตัวตนของตัวเอง หารูปแบบงานที่ตนเองชอบ และสร้างทักษะด้านการทำงานและพัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กัน

7.6.3 ศิลปินพื้นบ้าน

ที่สมาชิยกยกย่องให้ใช้ภาษาล้านนา คำว่า “สล่าเก๋า” ถือว่าเป็นพ่อครูช่าง เป็นคนที่มีภาวะของความเป็นผู้นำสูง เป็นผู้ที่สะสมองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ไว้มากสามารถถ่ายทอดออกมาให้กับลูกศิษย์ของตนเอง มีความสามารถที่ผ่านการฝึกทักษะจนสามารถประยุกต์งานได้ ออกแบบงานได้ ตรวจสอบงานได้ สล่าเก๋าคือได้รับการยอมรับจากหมู่สมาชิกสูง ถือว่าเป็นผู้ที่มีการมี ในบางพื้นที่ลูกศิษย์ก่อนที่จะเรียนวิชาจาก สล่าเก๋าได้ จะต้องมีการไหว้ครูก่อน ถึงจะได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้ งานของสล่าเก๋ามักจะผลิตออกมาในเชิงคุณภาพ มีการผสมผสานเกล็ดเล็ก เกล็ดน้อยลงไปในงาน ทำให้รู้ได้ทันทีว่าผ่านประสบการณ์มากน้อยขนาดไหน ศิลปินที่ทำงานเพื่ออารมณ์ศิลปะ ตอบสนองความงาม งานจะผ่านการออกแบบใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา การที่จะเป็นศิลปินได้ต้องผ่านการพัฒนาทักษะด้านฝีมือ พัฒนาความเป็นศิลปิน ความเป็นปราชญ์ ผู้มีความรู้ทักษะ และภูมิปัญญา ที่เรียกว่า “ศิลปินพื้นบ้าน”

7.7 พัฒนาการงานแกะสลักไม้ที่มีความเอกลักษณ์สู่ความยั่งยืน

ลักษณะของกลุ่มที่ผลิตออกมา สามารถแบ่งประเภทหรือจัดระดับได้ 3 ระดับ เนื่องจากลักษณะของงานขึ้นอยู่กับพัฒนาการของช่างแต่ละคน และช่องทางการตลาดของชิ้นงานว่าเป็นลูกค้าประเภทไหน ต้องการซื้อสินค้าประเภทไหน เป็นต้น ทางกลุ่มจึงได้แบ่งลักษณะของสินค้า ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

7.7.1 งานหัตถกรรม

เป็นการผลิตสินค้าที่เน้นการตลาด อย่างเดียว เป็นกลุ่มลูกค้าระดับล่างที่ต้องการขายในเชิงปริมาณ แบบงานจะออกตามความต้องการของตลาด ภาษาช่างเรียกว่า การรับจ้างผลิต ที่กระบวนการคิดทั้งหมดเป็นของลูกค้า หรือตลาด ช่างจะเป็นเพียงแรงงานที่ผลิตเท่านั้น ชิ้นงานส่วนใหญ่จะวางขายตามร้านจำหน่ายทั่วไป เช่นงานโมบาย งานของเล่น แผลงผลไม้ หรืองานที่ลูกค้าต้องการ

7.7.2 งานหัตถศิลป์

เป็นงานที่มีการผสมผสานระหว่างความงามในคุณค่าทางศิลปะ และความเป็นตลาด งานส่วนใหญ่จะถูกออกแบบโดยตลาด หรือความต้องการของลูกค้า แต่ด้วยความมีทักษะด้านช่างและสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า ก็สร้างความประณีตในชิ้นงาน เพื่อรักษาลูกค้าระดับกลางเอาไว้ จะผลิตออกมาในเชิงปริมาณ และให้ทันเวลา เข้าระบบธุรกิจได้ เช่น ช้าง ลิง กระเป๋า กล้อง ฯลฯ

7.7.3 งานศิลปะประดิษฐ์

เป็นสินค้าที่มีไว้สำหรับลูกค้าระดับบน ชิ้นงานจะได้รับความเอาใจใส่สูง มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวสูง เน้นคุณค่าทางศิลปะมาก เป็นงานนวัตกรรมใหม่ๆ ใช้เทคโนโลยียกระดับสินค้า เป็นงานศิลปะที่เน้นการตอบสนองต่อความต้องการด้านความงามของศิลปะของช่างจะมีราคาแพงมาก เนื่องจากรักษาลูกค้าระดับบนเอาไว้เป็นลูกค้าที่เข้าใจความงามของศิลปะเท่านั้น เช่น งานประติมากรรมของ สลาคำจัน ยาโน จะผลิตกระบวนการวิธีชีวิตออกมาตามที่ลูกค้าสั่งซื้อ ปีหนึ่งไม่เกิน 3 ชิ้น ยังออกแบบงานใหม่เป็นงานให้ว่าสภาพทางส่วนงานของสล่า สุวรรณ สามสี จะผลิตเชิงเทียนและตุ๊ก 12 ราศี ออกมาให้ลูกค้า

7.8 การปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่ของงานแกะสลักไม้ และคงเอกลักษณ์งานศิลปะพื้นบ้านล้านนา

การปรับตัวของงานศิลปะพื้นบ้าน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่องค์ประกอบที่จะทำให้งานศิลปะพื้นบ้านดำรงอยู่ได้หรือไม่สูญหายจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

7.8.1 สล่า หรือช่างแกะสลัก

หมายถึง ช่างผู้ผลิตงานออกมาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีการพัฒนาการ ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตในรูปแบบใหม่ๆ เช่นการนำ นวัตกรรมมาใช้ การผสมผสานรูปแบบ การบูรณาการงาน การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในงาน ตัวสล่าจะต้องเป็นนักเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นนักออกแบบทดลอง และสิ่งที่ดีป็นรุ่นใหม่ประสบผลสำเร็จและมีชื่อเสียง ได้รับความนิยม หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้นนั้น ศิลปินได้นำรูปแบบวิธีการบริหารจัดการแบบใหม่เข้ามาทำงาน มาจัดระบบงาน จึงทำให้งานที่ออกมาประสบความสำเร็จได้

ง่ายขึ้น ซึ่งแตกต่างจากช่างรุ่นเก่าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องของการบริหารจัดการ จะถูกกลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจ เข้าไปจัดการแทนเป็นผู้กำหนด เป็นผู้ออกแบบงานตามที่ตลาดต้องการ ช่างมีหน้าที่เพียงการรับจ้างผลิตงานตามที่สั่งและรับรายได้ตามที่ร้านค้ากำหนด ซึ่งเป็นส่วนต่างที่น้อยมาเมื่อเทียบกับราคาขายหน้าร้าน ในที่สุดอาชีพช่างก็หมดไปเมื่อไม่สามารถผลิตงานที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองได้

7.8.2 สิ้นค้าหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปะประดิษฐ์

ทั้ง 3 คำเป็นภาพตัวแทนของงานที่สละได้จัดรูปแบบงานเพื่อให้ตนเองสามารถผลิตงานออกมาและทำให้ดำรงอยู่ได้ ทั้ง 3 คำจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่องของวิธีการผลิต ในเรื่องของกระบวนการทำงาน ในเรื่องของอารมณ์ช่าง ในเรื่องของความเอาใจใส่ ในเรื่องของราคา ในเรื่องของกลุ่มลูกค้า ในเรื่องของรูปแบบ เป็นต้น

7.8.3 วิถีชีวิตพื้นบ้านและบริบทความเป็นล้านนา

เป็นความรู้และภูมิปัญญาที่สละแต่ละคนได้นำมาเดินเรื่องราวในงานศิลปะแกะสลักไม้ ที่ทำชื่อเสียงให้กับทางกลุ่ม หากวิถีชีวิตของชนบทพื้นบ้านล้านนา และบริบทความเป็นล้านนา สูญหายไปก็จะทำให้งานงานแกะสลักเปลี่ยนไป

7.8.4 การปรับเปลี่ยนการทำหน้าที่ของงานแกะสลักแบบล้านนา

ในช่วงเริ่มต้นของงาน แกะสลักได้ถูกประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสนองตอบการรับใช้ประโยชน์ของคนในชุมชน การประดิษฐ์สิ่งของเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงอยู่ของคน ในเรื่องการกิน การใช้ การประกอบอาชีพ การหาปลา ล่าสัตว์ การทำของประดับ ทำเครื่องใช้ในครัวเรือน การทำเครื่องประดับและตกแต่ง และการประกอบพิธีกรรม ซึ่งพื้นฐานของคนล้านนาที่ทำหน้าที่ในการประดิษฐ์งานเหล่านี้มักมีอารมณ์ทางศิลปะทำขึ้นพร้อมใส่ลวดลายความงาม และความเป็นศิลปะลงไปในงานเพื่อให้เกิดความสวยงาม และเมื่อกาลเวลาเปลี่ยนแปลงไป ศิลปะความงามที่เป็นภูมิปัญญาถูกปรับเปลี่ยนให้มีคุณค่าที่สามารถเทียบเท่ากับเงินตรา ความเป็นศิลปะจะปรับตัวตามเพื่อความอยู่รอดของสละแกะสลัก และสามารถรักษางานให้อยู่คู่สังคมต่อไป ผลงานที่ประดิษฐ์ออกมาจึงในบางส่วนไม่ทำหน้าที่ของตัวเองแต่กลับไปรับใช้ตลาดมากขึ้น แต่ความเป็นเอกลักษณ์และความมีคุณค่าตามหลักการเท่านั้นที่จะทำให้งานศิลปะพื้นบ้านอยู่ต่อไปได้

7.9 การดำรงอยู่ของรูปแบบงานแกะสลักเอกลักษณ์วิถีชีวิตพื้นบ้านล้านนา

การที่จะให้องค์ประกอบทั้งสามประการอยู่ได้อย่างสมดุล จะต้องมีการบวนการที่จะทำให้รูปแบบของเอกลักษณ์ของงานศิลปะพื้นบ้าน สามารถดำรงอยู่ได้ ดังนี้

7.9.1 ด้านช่าง หรือสลาล้านนา

- 1) การเรียนรู้รากเหง้า การก่อเกิด การพัฒนาการ และรูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมของตนเอง
- 2) การเรียนรู้ในเรื่องของพัฒนาการของตนเองว่าอยู่ในระดับไหน รู้วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองจะมุ่งไปสู่ระดับขั้นของช่าง

3) การเรียนรู้กระบวนการพัฒนารูปแบบเอกลักษณ์งาน รู้ความต้องการของตลาด รู้จักการปรับตัว รู้จักการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการผลิต รู้จักการนำหลักการศิลปะประดิษฐ์ หลักการบริหารจัดการมาใช้ในงาน ศิลปะประดิษฐ์ การวิเคราะห์งาน วิเคราะห์ลูกค้า วิเคราะห์ช่องทาง เป็นต้น

4) การสร้างเครือข่ายพันธมิตร เป็นการสร้างพลังแห่งการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การช่วยเหลือเกื้อกูล การถ่ายทอดประสบการณ์ แนวคิด ซึ่งกันและกัน

5) การสร้างสลารุ่นใหม่ เข้ามารองรับการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ วิธีคิด รูปแบบ วิธีการ ต่อจากสลาในปัจจุบัน

7.9.2 ด้านสินค้าหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปะประดิษฐ์

รูปแบบของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มที่จะผลิตออกมา จะต้องอยู่ในกลุ่มเป้าหมายอยู่ใน 3 กลุ่ม คือ

1) **สินค้าหัตถกรรม** เป็นการผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับกลุ่มลูกค้าระดับล่างเพื่อการดำรงชีพของ ช่าง และสนองตอบความต้องการ และอารมณ์ ขั้นพื้นฐาน ระดับของลูกค้า ดัดสินซื้อง่าย มีคุณค่ากว่างานที่ผลิต จากโรงงาน เป็นของประดับ ตกแต่ง เป็นต้น

2) **งานหัตถศิลป์** เป็นงานที่ผลิตออกมาระหว่างความต้องการงานหัตถกรรมที่มีสภาวะทาง การตลาดเข้ามาเป็นตัวแปร และอีกปัจจัยหนึ่ง เป็นปัจจัยคือ ความต้องการรังสรรค์ในเรื่องของ ความงามของ ศิลปะที่เดินเรื่องราวด้วยวิถีชีวิตพื้นบ้านล้านนา และบริบท ซึ่งการผลิตงานกลุ่มหัตถศิลป์จะสอดคล้องกับกลุ่ม ลูกค้า พยายามสละดั่งคัมภีร์ สังคมวัตถุ ที่หยวนหาความต้องการคืนชีวิตลงสู่ความงามที่เป็นธรรมชาติ แต่ยัง ไม่สามารถที่จะหลุดพ้นได้ จึงขอเสนอข้อกับคุณค่าที่ของงานศิลปหัตถกรรมแทน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักธุรกิจ ข้าราชการ นักการเมือง

3) **งานศิลปะประดิษฐ์** เป็นงานที่สลาได้ผลิตขึ้นมาเพื่อ รังสรรค์งานศิลปะพื้นบ้าน เป็นความ งดงามของศิลปะพื้นบ้าน ในบริบททางสังคมภายใต้วัฒนธรรมล้านนา เป็นความงดงามที่เป็นธรรมชาติ ไม่ผ่าน การจินตนาการ หรือการสังเคราะห์ เปรียบเทียบเชิงบูรณาการ เป็นความงดงามของพื้นฐานของสรรพสิ่งที่ ต้องการดำรงอยู่ แต่ภาษาศิลปินเรียกว่า “งานศิลปะต่ำ วัฒนธรรมสูง” ความเป็นศิลปะพื้นบ้าน จึงไม่สามารถที่ จะคิดมูลค่าออกมาเทียบค่าของตัวเงิน หรือคุณค่าอื่นใดได้ งานศิลปะประเภทนี้ จะผลิตออกมาเพื่อตอบสนองผู้ ที่เข้าใจความงาม ความเป็นศิลปะ ธรรมชาติของสรรพสิ่ง เข้าใจชีวิตและอนิจจัง เท่านั้น

บทที่ 8

SWOT Analysis และศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่ม

จากการดำเนินงานของกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตองที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มมีทั้งจุดที่เข้มแข็ง มีจุดอ่อน และมีโอกาสที่จะขยายตัวได้ สามารถวิเคราะห์ได้ ดังนี้

8.1 จุดแข็งของกลุ่ม จุดแข็ง อุปสรรค และโอกาส (SWOT Analysis) ของกลุ่ม

8.1.1 จุดแข็ง

1) การจัดการองค์การ

- ลักษณะการจัดการของกลุ่มที่สอดคล้องกับกระบวนการของชุมชน ซึ่งบทบาท อำนาจตามภารกิจของผู้นำที่เป็นคณะกรรมการบริหาร จะทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้บริหาร เป็นครูสอนงานแกะสลักไปพร้อมๆ กัน
- การบริหารบุคลากร โดยกระบวนการชุมชนโดยใช้ระบบอาวุโส ระบบครูกับลูกศิษย์ ทำให้เกิดความเอื้ออาทรกัน เนื่องจากสมาชิกกลุ่มได้นับถือประธานกลุ่มเป็นครูที่ถ่ายทอดความรู้ การฝึกฝนทักษะ การให้เคล็ดลับของการทำงาน จึงทำให้ลูกศิษย์มีความเคารพและเชื่อถือสละผู้เป็นครู ปัญหาความไม่ไว้วางใจ ความขัดแย้ง จึงหมดไป
- การบริหารจัดการความรู้ ภูมิปัญญาชุมชนได้ประสบผลสำเร็จ สามารถต่อยอดภูมิปัญญาชุมชน มองเห็นองค์ความรู้ที่จะเชื่อมโยงไปสู่การจัดการทรัพยากรที่อยู่ในพื้นที่มาเป็นสินทรัพย์ สร้างงานให้กับชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจของชุมชนได้

2) การผลิต

- งานแกะสลักเป็นงานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างศิลปะที่บริสุทธิ์ ถึงแม้ว่าจะผลิตงานออกมาช้า แต่ทางกลุ่มก็เน้นงานให้มีคุณภาพละเอียดอ่อน ประณีต ตามหลักการของเอกลักษณ์ที่สามารถความประทับใจให้กับลูกค้าได้เป็นจำนวนมาก
- วัตถุดิบที่ทางกลุ่มใช้เป็นสิ่งที่อยู่ในพื้นที่ เช่น รากไม้ ไม้เก่า เมล็ดผลไม้แห้ง ซึ่งมีราคาถูกมาก จึงทำให้ต้นทุนในการผลิตมีราคาต่ำมาก แต่เมื่อนำมาผลิตเป็นงานศิลปะที่มีคุณค่าทางจิตวิญญาณสูง จึงทำให้สินค้ามีราคาแพงมาก
- สมาชิกกลุ่มจะฝึกฝนทักษะจากการต่อยอดภูมิปัญญา ดั้งเดิม โดยใช้วิถีชีวิตของผู้ในชุมชน บท ถิ่นนาและบริบทที่เกี่ยวข้อง เช่น สัตว์ พืช เครื่องใช้ และเครื่องประดับ เป็นต้น จึงเป็นการจัดการความรู้ของชุมชนที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน

3) การตลาด

- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาของชุมชน เป็นสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นงานศิลปะพื้นบ้าน จึงทำให้ความมีเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ทำให้ลูกค้ามีแรงจูงใจที่จะซื้อสินค้าของกลุ่มและได้รับความสนใจจากธุรกิจเอกชนมากมาย
- การสร้างความแตกต่างให้ผลิตภัณฑ์ของช่างแต่ละคนที่มีความโดดเด่นเฉพาะด้าน จึงทำให้ลูกค้าเกิดความต้องการที่จะบริโภคสินค้าที่ลูกค้ามีความเชื่อว่า เป็นสิ่งของที่มีคุณค่าทางศิลปะ วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นล้านนา
- การที่กลุ่มตั้งราคาสินค้าสูง เนื่องจากต้องการยกระดับคุณค่าของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการเกาะตลาดบน เป็นตลาดที่คนให้ความสำคัญกับคุณค่าทางวัฒนธรรม ศิลปะ อัตลักษณ์ เป็นกลุ่มลูกค้าที่มีความพร้อมที่จะจ่ายเงินซื้อสินค้าเพื่อให้เป็นของฝากและของที่ระลึกหรือเก็บสะสมตกแต่ง

4) การเงิน

- กลุ่มได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม จะทำให้หน่วยงานต่างๆ สนับสนุนงบประมาณให้กับทางกลุ่มในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้ การจัดให้เงินทุนหมุนเวียนแก่สมาชิกกลุ่ม
- สินค้าของกลุ่ม เป็นสินค้าที่ผลิตด้วยต้นทุนต่ำเนื่องจาก วัตถุดิบไม่มีมากมายให้พื้นที่ราคาถูก วัสดุอุปกรณ์การผลิตมีราคาถูก และได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการ แต่จำหน่ายสินค้าในราคาแพง จึงทำให้กลุ่มได้กำไรสูง

8.1.2 จุดอ่อน

1) การจัดการองค์การ

- ลักษณะการบริหารจัดการโครงสร้างองค์กรแนวดิ่ง ตามลักษณะของการออกแบบโครงสร้างแบบสากล ซึ่งทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มของชาวบ้าน เนื่องจากการกำหนดบทบาททับซ้อนหลายตำแหน่งในเวลาเดียวกัน เช่น เป็นทั้งผู้นำหน้าที่บริหาร ผลิต การเงิน การตลาด ในเวลาเดียวกันจึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ได้ชัดเจน และกลุ่มกระจายอำนาจได้น้อย
- การบริหารจัดการตามภารกิจของโครงสร้างองค์กรแบบทางการ ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน เนื่องจากชาวบ้านมักจะมีบทบาทหน้าที่ ทับซ้อนกันหลายบทบาทในเวลาเดียวกัน จึงทำให้มักเกิดความขัดแย้งกันเสมอ แต่กรณีกลุ่มแกะสลักจะให้อำนาจประธานผู้เป็นทั้งครูและผู้บริหารจึงทำให้ศูนย์รวมอำนาจอยู่ที่คนประธานคนเดียว ซึ่งอาจจะทำให้ตัดสินใจผิดในบางเรื่องได้

2) การผลิต

- การเร่งการผลิตเพื่อตอบสนองภาวะทางการตลาดมากเกินไป จนทำให้ผลิตภัณฑ์ลดคุณภาพลง จนทำให้คณะกรรมการตรวจมาตรฐานต้องทำงานมากขึ้น และงานที่ออกมามักซ้ำเดิมๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ๆ
- ผู้ผลิตรุ่นใหม่ยังไม่เข้าใจเอกลักษณ์ของงานที่ตนเองทำ เนื่องจากทำการแกะสลักตามงานที่รับมา จึงทำให้งานขาดความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ขาดความโดดเด่น ขาดคุณค่าความเป็นศิลปะและก็นำผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีคุณค่ามาใส่ลงไปในงานทำให้งานออกมาขาดเสน่ห์และความเป็นศิลปะ
- การไม่สามารถผลิตงานได้ตามความต้องการของลูกค้า เนื่องจากงานแกะสลักเป็นงานที่ต้องใช้เวลามาก เป็นงานที่ต้องการความเป็นศิลปะจึงทำให้ลูกค้ามักผิดหวัง

3) การตลาด

- ช่องทางการตลาดของกลุ่มลูกค้าระดับบน ทำให้จำนวนลูกค้ามีจำนวนจำกัด และแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยังมีความไม่แน่นอน จึงไม่สามารถกำหนดการวางแผนการตลาดได้แน่นอน ต้องปรับเปลี่ยนตลอดเวลา
- ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มถึงแม้จะมีเอกลักษณ์แต่ยังขาดเรื่องราว ตำนานของตัวเอง และไม่มีแบรนด์ที่เป็นสัญลักษณ์เฉพาะตัวที่แสดงถึงความเป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม จึงทำให้ลูกค้าจดจำยาก นอกจากนั้น ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์ขนาดเล็กยังไม่มีบรรจุภัณฑ์ที่ป้องกันการแตกหักให้ลูกค้า เวลาจำหน่ายไม่มีหีบห่อที่แสดงถึงคุณค่าของงานศิลปะให้กับลูกค้า

4) การเงิน

ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน ที่จะใช้เป็นเงินทุนสำรอง ให้กับสมาชิกกลุ่มได้นำสินค้ามาจำหน่ายได้ จึงทำให้ผู้ผลิตต้องไปทำงานด้านอื่นๆ ไปพร้อมกันเพื่อหาเงินช่วยเหลือครอบครัว

8.1.3 โอกาส

- เนื่องจากสินค้าของทางได้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล จึงมีหน่วยงานต่างๆ มากมายให้การสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ เช่น การส่งเสริมการขายให้ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ การส่งเสริมวิชาการ การเปิดตลาดให้
- ตลาดสินค้าภูมิปัญญา เป็นตลาดที่สามารถขยายตัวได้กว้างขวาง จึงทำให้กลุ่มสามารถขยายปริมาณการผลิตได้มากขึ้น เนื่องจากกลุ่มมีการจัดแบ่งกลุ่มลูกค้าแยกออกจากกันอย่างชัดเจน ทำให้สามารถบริหารการตลาดให้เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละประเภทได้

8.1.4 ข้อจำกัดจากปัจจัยภายนอก

เนื่องจากวิถีวัฒนธรรมชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน ทำให้ให้การดำเนินชีวิตของคนในชนบทเปลี่ยนแปลงตามกระแสสังคมภายนอก ในขณะที่ทางกลุ่มให้วิถีชีวิตความเป็นล้านนาเป็นเรื่องราวที่

เดินเรื่องในงานแกะสลัก หากวิถีชีวิตผู้คนเปลี่ยน ช่างรุ่นใหม่จะให้ความสำคัญกับควมมีคุณค่าและวิถีชีวิตน้อยลง

8.2 ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่ม

8.2.1 ศักยภาพการจัดการองค์กรของกลุ่ม

กลุ่มมีศักยภาพในการดำเนินงานสูง เนื่องจากมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านการผลิต การตลาด และการเงิน ซึ่งส่งเสริมให้การดำเนินงานของกลุ่ม มีความเข้มแข็ง อีกทั้งประธานกลุ่มเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ ดังนั้นจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้กลุ่ม และผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป็นที่รู้จักแก่ภายนอกได้เป็นอย่างดี

8.2.2 ศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์

1. ศักยภาพในการทำกำไรต่อหน่วย

1. อัตรากำไรต่อราคาขาย พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำกำไรต่อยอดขายได้สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ใบไม้เล็ก ช้างโขลง และสร้อยคอ 12 ราศี ในอัตราร้อยละ 86.77 86.46 และ 85.81

2. อัตรากำไรต่อต้นทุนรวม พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำกำไรต่อยอดขายได้สูงสุด 3 อันดับแรก คือ ใบไม้เล็ก ช้างโขลง และสร้อยคอ 12 ราศี ในอัตรา ร้อยละ 6.56 6.39 และ 6.05

2. ศักยภาพด้านยอดขาย

1. อัตรายอดขายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมหลักต่อยอดขายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมรวม 3 อันดับแรก ได้แก่ กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่ ร้อยละ 15 โมบายชุดสัตว์บิน ร้อยละ 11 โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก โมบายนก เปลือกไม้ ร้อยละ 10

2. ยอดขายรวมเฉลี่ยต่อปี ในทุกผลิตภัณฑ์ จำนวนหลัก 18 ผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์อื่นเท่ากับ 83,000 บาท ต่อปี

ซึ่งจากศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์นั้นสามารถสรุปได้ว่า ผลิตภัณฑ์ที่ทำกำไรต่อหน่วยให้แก่กลุ่มนั้นไม่ใช่ผลิตภัณฑ์มียอดขายสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายสูงนั้น เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาถูก ผู้บริโภคสามารถซื้อได้ง่าย แต่ผลิตภัณฑ์ที่มีกำไรต่อหน่วยสูงนั้นเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่อหน่วยสูง มีมูลค่าการซื้อในปี 2546 ต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของกลุ่มลูกค้าได้อีกทางหนึ่ง

8.2.3 ศักยภาพในการผลิต

1. ผลิตภัณฑ์เกิดจากภูมิปัญญาชุมชน ทางกลุ่มได้นำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษและเป็นการนำเอาวิถีชีวิตของผู้คนในชนบทมาเป็นตัวเดินเรื่องของการซึ่งเป็นการสะสมเอาอัตลักษณ์ทางสังคมที่ร่วมสร้างกันมาจึงทำให้แสดงถึงความเป็นตัวตนของผลิตภัณฑ์ที่มีความเฉพาะตัวอยู่สูงมาก

2. ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้เน้นงานที่สร้างคุณค่าในตัวเองสูงจะทำให้ มีราคาแพง นอกจากนั้นยังได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลได้ประชาสัมพันธ์สินค้า จึงทำให้มีรายได้เป็นค่าตอบแทนสมาชิกกลุ่มสูง จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ผลิตพัฒนาฝีมือ และพยายามค้นคว้าหาวิธีการสร้างรูปแบบงานใหม่ตลอดเวลา

3. วัตถุดิบของกลุ่มอยู่ในพื้นที่ ราคาถูก หาได้ง่าย อุปกรณ์ก็หาได้ง่าย และงานของกลุ่มก็เป็นงานที่เล็ก ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ จึงทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ เมื่อผลิตรายออกมาจากทำให้เห็นถึงความคุ้มค่า

4. ทุนของกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างที่เข้าไปสนับสนุน ในรูปของวัสดุอุปกรณ์การผลิตทำให้สามารถแบ่งเบาภาระการลงทุนของกลุ่มได้มากขึ้น

8.2.4 ศักยภาพทางการตลาด

ศักยภาพด้านการตลาดของกลุ่ม พิจารณาจากด้านต่างๆ ดังนี้ ผลผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจำหน่าย และการส่งเสริมการขาย

ผลผลิตภัณฑ์

1) สินค้าของกลุ่มเป็นงานฝีมือด้านศิลปะจากภูมิปัญญาพื้นบ้าน ทำให้มีเอกลักษณ์เฉพาะกว่างานแกะสลักภาพเหมือนทั่วไป ซึ่งเป็นการนำเอาวัฒนธรรมท้องถิ่นผูกโยงเข้าไปในผลิตภัณฑ์ได้อย่างสอดคล้อง

2) ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นเพื่อตลาดด้านการตกแต่งอาคารสถานที่ ได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติ จึงถือว่าเป็นศักยภาพของกลุ่ม

3) กลุ่มมีการกำหนดรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการแบ่งส่วนตลาด

ราคา

1) มีการกำหนดราคาสินค้า ตามกลุ่มตลาดทำให้สามารถกำหนดราคาสินค้าได้สูง ทำให้เกิดความสอดคล้องของราคาและความต้องการของลูกค้า ลดปัญหาการกดราคา และต่อรองราคา

2) กลุ่มมีการกำหนดวิธีการตั้งราคาให้มีมาตรฐานเดียวกัน

ช่องทางการจำหน่าย

1) ช่องทางการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มมีหลากหลายช่องทาง ทำให้สามารถกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภคได้มาก

2) กลุ่มดำเนินการตลาดในลักษณะเชิงรุก โดยการร้านจำหน่ายสินค้าของกลุ่มโดยตรงที่วัดร่องขุน

การส่งเสริมการขาย

1) ได้รับการสนับสนุนด้านการออกร้านจากหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น

2) กลุ่มมีนายวิรุณ กำคำ ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มที่ช่วยในการพัฒนาสื่อ เพื่อการส่งเสริมการขาย คือ website ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นที่ยู่อักในตลาดต่างประเทศได้

8.2.5 ศักยภาพทางการเงิน

พิจารณาถึงศักยภาพด้านการเงิน พบว่ากลุ่มฯ มีทุนหมุนเวียนสุทธิ 893,566 มีอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง เท่ากับ 1.84 รอบ หมายถึง สินค้าคงคลังสามารถหมุนเวียน สร้างยอดขายให้แก่กลุ่มปีละ 1.84 ครั้ง โดยสินค้ามีอายุในการรอขายโดยเฉลี่ยเท่ากับ 198.78 วัน สาเหตุหนึ่งที่ทำให้สินค้าของกลุ่มมีอายุในการรอขายนาน เนื่องสินค้าที่มีมูลค่าสูงนั้น กลุ่มจะทำการวางแผนการผลิตเพื่อรองรับการออกร้านในงานจำหน่ายสินค้า OTOP ที่จัดขึ้น ในกรุงเทพฯ เป็นหลัก ด้านอัตรากาหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด เท่ากับ 1.71

หมายถึง สินทรัพย์ทั้งหมดสามารถก่อให้เกิดยอดขายเท่ากับ 1.71 ครั้ง ต่อปี ซึ่งสอดคล้องกับช่วงเวลาที่กลุ่มรอจำหน่ายสินค้า สำหรับอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร 55.53 เท่าหมายถึง ยอดขายมีมูลค่าเป็น 55.53 เท่าของสินทรัพย์ถาวร

พิจารณากลุ่มอัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม หรือเสี่ยงในการกู้ยืม พบว่า อัตราส่วนหนี้สินของกลุ่มเท่ากับ 5.42 หมายถึง ทุกๆ 100 บาทของสินทรัพย์ทั้งหมด ธุรกิจมีภาระผูกพันที่ต้องชำระหนี้ทั้งหมดเท่ากับ 5.42 บาท ซึ่งถือว่ากลุ่มมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำ อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มเท่ากับ 0.06 หมายถึงทุก 1 บาทของส่วนของผู้ถือหุ้น ธุรกิจมีภาระที่ต้องชำระหนี้ 0.06 บาท ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี กลุ่มมีอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนรวมเท่ากับ 0.05 เท่า มีค่าต่ำ แสดงว่ากลุ่มมีความเสี่ยงในการกู้ยืมต่ำ สำหรับกลุ่มอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร นั้นอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย เท่ากับ 55.29 หมายความว่า ทุก 100 บาทของยอดขายจะเป็นกำไร 55.29 บาท สำหรับอัตราส่วนการจ่ายปันผลนั้น เนื่องจากกลุ่มไม่มีการจ่ายปันผลทำให้ไม่สามารถหาอัตราส่วนดังกล่าวได้

กลุ่มอัตราส่วนแสดงผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน นั้น อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับ 94.58 บาท แสดงว่า ทุก 100 บาทที่ลงทุนไปจะได้รับผลตอบแทนกลับมา 94.58 บาท สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นเท่ากับ 100 เท่า หมายถึง ทุก 100 บาทของส่วนของผู้ถือหุ้น จะก่อให้เกิด กำไรสุทธิเท่ากับ 100 บาท โดยมีรายละเอียดของอัตราส่วนทางการเงิน ดังตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วน	กิจการ
I อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)	
1. ทุนหมุนเวียนสุทธิ (Working Capital) (บาท)	893,566
II. อัตราส่วนแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	
2. อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover Ratio) (เท่า)	1.84
3. อายุสินค้า หรือระยะเวลาที่เก็บสินค้าไว้ก่อนขาย (Inventory turnover in Days) (เท่า)	198.78
4. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Asset Turnover Ratio) (เท่า)	1.71
5. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets turnover Ratio) (เท่า)	55.53
III. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการกู้ยืม	
6. อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio) (ร้อยละ)	5.42
7. หนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ (D/E) (เท่า)	0.06
8. อัตราส่วนหนี้ระยะยาวต่อเงินลงทุนรวม (Long – Term Debt / Total Capitalization) (เท่า)	0.05
IV. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	
9. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin) (ร้อยละ)	55.29
10. อัตราส่วนกำไรเบ็ดเสร็จต่อยอดขาย (Gross Profit Margin) (ร้อยละ)	57.47
V.ผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน (Return to Investors)	
11. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Return on Investment): ROI (ร้อยละ)	94.58
12. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets: ROA) (ร้อยละ)	94.58
13. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) (ร้อยละ)	100.00

ที่มา : จากการคำนวณ

บทที่ 9

บทสรุป

9.1 สรุปผลการศึกษา

9.1.1 การบริหารจัดการองค์กร

การออกแบบโครงสร้างของกลุ่ม ทางกลุ่มได้จัดโครงสร้างในการบริหารงาน โดยมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับกรรมการฝ่ายต่างทำหน้าที่ เพื่อมิให้เกิดความทับซ้อนระหว่างบทบาทของผู้นำแต่ละฝ่าย แต่ก็มีปัญหาหลายประการของกลุ่มในชนบทคือ การทำงานหลายหน้าที่ ทั้งบทบาทที่ซ้อนกันในองค์กร และบทบาททางสังคมภายในชุมชน จึงทำให้คณะกรรมการเกิดความรับผิดชอบกัน แต่อย่างไรก็ดีกลุ่มสามารถออกแบบโครงสร้างเพื่อลดความขัดแย้งภายในองค์กร โดยยึดเรื่องของสังคม ที่มีความเคารพนับถือระหว่างความเป็นครูและลูกศิษย์มาเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ในองค์กร จึงทำให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรักสามัคคีกัน ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

การจัดกระบวนการทำงานในกลุ่ม เป็นกระบวนการทำงานระหว่างคนที่มีความรักในงานด้านศิลปะที่มีความเป็นครูและความเป็นศิษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ ของสมาชิกกลุ่มจากผู้เป็นประธาน การสร้างบรรยากาศโดยการให้อิสระด้านความคิด ที่จะให้ช่างแต่ละคนทำงานตามที่ตนเองถนัด ตาม อารมณ์ทางศิลปะ ทางกลุ่มจะมีการเรียนรู้ระหว่างกันอยู่ตลอดเวลาในเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ประจำเดือน ที่ช่างทุกคนจะต้องมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างกัน และการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกโดยการตั้งกลุ่มออมทรัพย์มาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสามัคคี สร้างกิจกรรมแสดงถึงเอกภาพความเป็นกลุ่ม

การออกแบบการบริหารจัดการ การบริหารกลุ่มจะมีลักษณะของการบริหารจัดการใน 3 มิติที่กลุ่มจะสามารถดำเนินกิจกรรมให้เจริญเติบโตขึ้นมา ในมิติแรกคือการบริหารกิจกรรม เริ่มตั้งแต่การสรรหาวัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น ราคาถูก เป็นสิ่งที่ไม่มีความค่า นำความคิดลงไปในเรื่องราวงาน แกะสลักที่พยายามสะท้อนวิถีชีวิตของผู้คนในแถบล้านนา เพื่อจะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การตลาด ซึ่งกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการจะเป็นการสร้างการเรียนรู้ให้ช่างแต่ละคนได้สร้างผลงานที่บ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัวออกมาเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และทำสำคัญที่สุดคือการสร้างมิติที่ 2 คือมิติแห่งการสร้างภูมิปัญญาเป็นของชุมชนที่สามารถนำมาจัดการให้กลายเป็นสินทรัพย์และความภูมิใจของชุมชนได้ และมิติสุดท้ายในเรื่องของการจัดการกลุ่มที่แสดงถึงมิติของความสัมพันธ์ของบทบาท อำนาจหน้าที่ ของสมาชิกและผู้นำแต่ละคนที่เชื่อมโยงให้เกิดความเอื้ออาทร ความเป็นเอกภาพน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ความสมานฉันท์ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี

9.1.2 การผลิต

วัตถุดิบของกลุ่มสามารถจัดสรรหาในพื้นที่ เป็นของที่ไร้คุณค่า จึงทำให้กลุ่มสรรหาได้ง่าย และมีอยู่ทั่วไป สำหรับขั้นตอนการผลิต จะต้องได้รับการฝึกฝนจนชำนาญการ นำเทคโนโลยี และนวัตกรรมลงไปในงานจนได้รับการตอบรับจากผู้พบเห็น ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองคนในสามระดับ คือ ลูกค้าศิลปะประดิษฐ์ ลูกค้าหัตถศิลป์ และลูกค้าหัตถกรรม ซึ่งจะมีความ หลากหลายยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการผลิต ทางกลุ่มจะใช้เทคโนโลยีแบบง่ายๆ เช่น เลื่อย มีดเหลา จิกซอ สว่าน แต่ต้องอาศัยความงดงามด้านศิลปะ คุณค่าวิถีชีวิตภูมิปัญญาพื้นบ้านที่บริสุทธิ์เป็นเรื่องราวในงานแกะสลักที่เป็นรูปแบบของตนเอง ดำเนินการวางแผนการผลิตไปตามวงจรปฏิทินของตลาดในแต่ละรอบปี

9.1.3 การตลาด

ทางกลุ่มได้เรียนรู้ในเรื่องของกระบวนการตลาด มาจากประสบการณ์ของตนเอง ได้รับคำแนะนำจากกลุ่มพ่อค้า มาจากกลุ่มลูกค้า มาจากกลุ่มเพื่อนศิลปิน เน้นช่องทางทางการตลาดเป็นลูกค้าจากภายนอก เนื่องจากจุดเน้นของสินค้าจะให้ความสำคัญกับคุณค่าทางศิลปะ มากกว่าผลิตขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องใช้ ในชีวิตประจำวันสำหรับลูกค้าภายใน และกลุ่มลูกค้าภายนอกจะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) **ลูกค้าศิลปะประดิษฐ์** เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายระดับบน ทางกลุ่มได้เน้นให้สมาชิกได้รักษาไว้ เนื่องจากกลุ่มลูกค้าระดับบน เป็นกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับงานศิลปะค่อนข้างสูง มักเป็นผู้ที่เข้าใจงานศิลปะ เป็นเสพสุขกับคุณค่าและความงดงามของศิลปะ มีฐานะดี พร้อมที่จะจ่ายเงินเพื่อแลกกับงานศิลปะ ดังนั้นจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่กลุ่มให้ความสำคัญที่จะรักษาความยั่งยืนของงานเอกลักษณ์วิถีชีวิตแบบล้านนาไว้ จะต้องรักษากลุ่มลูกค้าระดับบนเป็นเป้าหมายหลักไว้เพื่อความยั่งยืนของงานศิลปะและความยั่งยืนของเอกลักษณ์งานของกลุ่มเช่นกัน

2) **กลุ่มลูกค้าหัตถศิลป์** เป็นกลุ่มลูกค้าที่มีความต้องการสินค้าสูง มักจะเกิดจากความนิยมในสินค้าหัตถกรรม เพื่อนำไปตกแต่ง หรือเป็นของฝาก มักจะได้รับอิทธิพลจากกระแสการตลาดของสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น ความต้องการสินค้ามักจะมาจากความนิยม การให้ความสำคัญของนโยบายการผลิต การโฆษณา ลูกค้ามักจะเป็นลูกค้าตามร้านค้าหัตถกรรมที่ตนเองชอบ เป็นกลุ่มข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจ เป็นกลุ่มลูกค้าระดับกลางกลุ่มใหญ่ที่พร้อมจะเผยแพร่ผลงานของกลุ่มให้ได้อย่างรวดเร็ว

3) **กลุ่มลูกค้าหัตถกรรม** คือกลุ่มลูกค้าที่เป็นลูกค้าชั่วคราว ที่ต้องการซื้อสินค้าไปเพียงเพื่อเป็นสินค้าประดับตกแต่ง การผลิตจึงต้องใช้ระยะเวลาสั้น ลูกค้ามักอยู่ตามงานแสดงต่างๆ มักจะตัดสินใจซื้อเพราะกระแสนิยม ไม่ค่อยเข้าใจงานศิลปะ ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้จะต้องซื้อในราคาถูก ทางกลุ่มจะจำหน่ายได้คราวละมากๆ จำหน่ายได้ไว ทำให้การขายตัวของสมาชิกกลุ่มรายใหม่เพิ่มขึ้น

ทางกลุ่มได้แบ่งสินค้าออกเป็น 3 ระดับ เพื่อให้ช่องทางการตลาดได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์ของตนเอง มีความต่างระดับกัน ทางกลุ่มได้เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาพูดคุยกันภายในกลุ่มว่า หากทางกลุ่มจะเกาะกลุ่มลูกค้าระดับบนอย่างเดียวทางกลุ่มก็อยู่ไม่ได้ เนื่องจากลูกค้ามีจำนวนจำกัด จึงพยายามเก็บข้อมูลจากลูกค้า และได้รับการชี้แนะจากกลุ่มศิลปินอาวุโส ได้

ถ่ายทอดประสบการณ์ให้ ทางกลุ่มจึงได้แนวคิดและวิธีการในการตั้งราคา สินค้าตามกลุ่มลูกค้าออกเป็น 3 ระดับ เช่นกัน คือ

1) **การตั้งราคาสำหรับลูกค้าระดับบน** ทางกลุ่มจะตั้งราคาที่สูง การที่กลุ่มต้องกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ในราคาที่สูง ก็เนื่องจาก การขั้นตอนการผลิตที่มีความสลับซับซ้อน ต้องใช้ความพยายาม ความเป็นศิลปะ อารมณ์ ความประณีต เรื่องราววิถีชีวิตและวัฒนธรรม ใส่เทคโนโลยี ใส่นวัตกรรมลงไปในงาน ใส่ความยากในการแกะสลัก และวิญญาณของความเป็นศิลปินลงไปในงาน และเมื่อทำงานประเภทนี้ทางส่วจะไม่คำนึงถึงระยะเวลามาเป็นตัวกำหนด ในแต่ละปีงานประเภทนี้จะนำออกมาเพียงไม่กี่ชิ้น แต่จะตั้งราคาสูงสำหรับลูกค้าที่เข้าใจในงานศิลปะที่ทรงคุณค่าและมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวเท่านั้น เป็นผู้เสพศิลป์ อาจเป็นนักธุรกิจ นักการเมือง ข้าราชการระดับสูง นักการทูต หรือชาวต่างประเทศ เป็นต้น

2) **การตั้งราคาสำหรับลูกค้าระดับกลาง** กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มลูกค้าภายในประเทศ มีรายได้ประจำ เป็นกลุ่มของข้าราชการ นักการเมือง นักธุรกิจ พร้อมทั้งจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่ตนเองต้องการในราคาที่ไม่สูงมากและขอให้เห็นคุณค่าของงานศิลปะบ้าง เพื่อเป็นของฝาก เพื่อเก็บไว้สะสม เพื่อใช้เป็นของที่ระลึก กลุ่มลูกค้ากลุ่มนี้จะมีขนาดใหญ่ การตั้งราคาจะคิดต้นทุน บวกยอดกำไรจากงานศิลปะไม่เกินร้อยละ 20 เพื่อให้ลูกค้าตัดสินใจได้ไวขึ้น

3) **การตั้งราคาสินค้าระดับล่าง** ราคาหัตถกรรมประเภทนี้จะเน้นกลุ่มลูกค้าระดับล่างที่ต้องการซื้อสินค้าในราคาถูก แต่ขอให้ได้งานหัตถกรรมเพื่อนำไปตกแต่งอาคาร สถานที่ หรือนำไปประดิษฐ์ในงานศิลปะของตนเอง กลุ่มลูกค้ามักสั่งซื้อสินค้าคราวละมากๆ การตั้งราคาจากต้นทุนที่ต่ำ เป็นงานที่ทำง่าย ใช้เทคโนโลยีเข้าช่วย มีคุณค่าทางหัตถกรรมมากกว่าความเป็นศิลปะ สมาชิกกลุ่มทำงานอาจเป็นเด็ก หรือคนในครอบครัวทำได้โดยไม่ต้องใช้ทักษะมาก

การส่งเสริมการขายการส่งเสริมการขายของสินค้าแกะสลักของกลุ่ม ซึ่งหลังจากทางกลุ่มได้ผลิตงานออกมาเป็นงานเกี่ยวกับภูมิปัญญา และงานศิลปะที่ได้รับการตอบรับจากกระแสการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย จึงทำให้กลุ่มได้รับการส่งเสริม ประสัมพันธ์โดยหน่วยงานต่างๆ มากมาย หลายวิธี เช่น จากการประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ต การแผ่นพับหรือโบชัวร์ โฆษณาผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ รายการวิทยุ ออกร้านโชวสินค้า ลงวารสาร

9.1.4 การเงิน

ตั้งแต่ทางกลุ่มได้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มมานั้น ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานจากหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากเป็นนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนจากรัฐบาลในการให้ความสนใจในเรื่องของนโยบายในการเพิ่มรายได้ และขยายโอกาสให้ชุมชนมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาเป็นดังนี้ รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ 1,577,000 บาท มีต้นทุนการขายเท่ากับ 705,033.71 บาท มีกำไรจากการขายเท่ากับ 871,966.29 บาท นอกจากนั้นกลุ่ม การดำเนินงานในกิจกรรมออมทรัพย์ของกลุ่มในปี 2546 มียอดเงินออมเท่ากับ 25,754 บาท

ในปี 2546 กลุ่มมีสถานะภาพทางการเงิน ดังนี้ ด้านสินทรัพย์ ที่เป็นเงินสด และเงินฝากธนาคารทั้งสิ้น 483,054.29 มีลูกหนี้การค้า ณ สิ้นปี 2546 มูลค่า 43,256.00 บาท สินค้าสำเร็จรูปคงคลังมูลค่า 365,256.00 บาท สินทรัพย์ถาวรมูลค่า 28,400 บาท รวมเป็นสินทรัพย์ทั้งสิ้น 921,966.29 บาท สถานภาพทางการเงินด้านหนี้สิน และส่วนเจ้าของนั้น กลุ่มฯ มีเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยระยะยาว ซึ่งยังไม่มีภาระผ่อนชำระ จำนวน 50,000 บาท กลุ่มไม่มีการระดมทุน ผลกำไรจากการขายจำนวน 871,966.29 บาทนั้นทำการแบ่งให้แก่สมาชิกตามสัดส่วนการผลิตของผู้ผลิตแต่ละคน

9.1.5 การสร้างเอกลักษณ์งานหัตถกรรม

การก่อเกิดความเป็นเอกลักษณ์ศิลปะพื้นบ้านวิถีชีวิตพื้นบ้านล้านนาของงานแกะสลัก และการพัฒนารูปแบบเอกลักษณ์ศิลปะพื้นบ้านวิถีชีวิตล้านนา จุดมุ่งหมายเพื่อให้ช่างเกิดกระบวนการเรียนรู้ เข้าใจ รู้แนวทางที่จะผลิตงานของมาสู่ สังคมและตัวช่างสามารถดำรงอยู่ งานหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปะประดิษฐ์ดำรงอยู่ได้ และสุดท้ายวิถีชีวิตคนล้านนาจะดำรงคุณค่า ความเป็นล้านนา ที่จะรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรมที่สูงค่าดำรงเป็นวิถีชีวิตสืบไป ใช้พื้นที่การศึกษาร่วมกับผู้นำของกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นกรณีศึกษาตัวอย่าง เครื่องมือที่เก็บรวบรวมข้อมูลคือตัวผู้วิจัยและแกนนำและสมาชิกกลุ่มโดย การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การจัดเวทีประชาคม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. การก่อเกิดเอกลักษณ์ศิลปะพื้นบ้านล้านนาของงานแกะสลักไม้ในครัวเรือน ได้ก่อเกิดจากแหล่งกำเนิด คือ การพัฒนาการเอกลักษณ์จากภูมิปัญญาชุมชนที่สืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น การพัฒนาการเอกลักษณ์เริ่มต้นจากอาชีพอื่น เป็นการส่งถ่ายประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะเดิมของช่างแต่ละคนที่มีพื้นฐาน ทางด้านอาชีพอื่นๆ การพัฒนาการเอกลักษณ์ที่เริ่มต้นจากพื้นฐานทางอารมณ์ และความรักในงานศิลปะ การเป็นผู้ที่มีอารมณ์ศิลปิน และต้องมีใจรักทางด้านงานศิลปะเป็นพื้นฐานก่อนจึงจะสามารถทนต่อความท้อแท้ด้านงานศิลปะ นอกจากนั้นพัฒนาการเอกลักษณ์ที่เริ่มต้นจากสถานการณ์ความต้องการพื้นฐานที่ตนเองเพื่อการอยู่รอด คือความต้องการพื้นฐานทางด้านรายได้ที่จะนำมาเลี้ยงครอบครัวก่อน เมื่อทำนานขึ้นถึงมาสนใจในเรื่องของศิลปะ และความสวยงามเอง

การสร้างเอกลักษณ์ของชิ้นงานแกะสลักของกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตองจะใช้หลักการสร้างเอกลักษณ์ ดังนี้ หลักของคุณค่าทางศิลปะความงามและสร้างสรรค์ เนื่องจากงานแกะสลักกลุ่มชาวบ้าน ถ้ำผาตองเป็นงานที่นำเอา วิธีการประดิษฐ์ของใช้ในครัวเรือน พัฒนาการมาผสมผสานกับศิลปะ ซึ่งจะกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่า สร้างความภาคภูมิใจในการทำงาน สร้างความสุขให้กับช่างที่ได้จินตนาการ สร้างสรรค์ลงไปในงานแกะสลักของตนเอง

หลักของวิถีวัฒนธรรมชุมชน เนื่องจากกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง เป็นงานที่ได้นำเรื่องราวของวิถีชีวิตและบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมชนบทของล้านนา จึงกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่จิตใจผู้คนในสังคม กระแสวัตถุนิยมที่ขาดความเป็นธรรมชาติและ ความงามที่สร้างสรรค์จากภูมิปัญญาชุมชน หรือความเป็นท้องถิ่นนิยม หลักของความเหมือนจริง งานแกะสลักบ้านถ้ำผาตองเป็นงานที่เรียบแบบความเป็นจริงของวิถีชีวิตผู้คนในชนบทที่เน้นความเหมือนจริงในความเคลื่อนไหว การสร้างปฏิกริยาที่มองดูแล้วไม่กระด้างเหมือนกับว่า ชิ้นงานนั้นมืองค์ประกอบของความมีชีวิตและดวงวิญญาณอยู่ภายในงาน หลักของความแตกต่าง

ความแหวกแนวของศิลปะที่ไม่เพียงแต่เน้นความงดงาม ความสร้างสรรค์ทางจินตนาการอย่างเดียวกงานของกลุ่มแกะสลักบ้านถ้ำผาตอง จะสร้างสิ่งแตกต่างจากความเป็นศิลปะอยู่ตลอดเวลา และหลักของการสร้างแรงจูงใจ งานของกลุ่มมักจะสร้างความพอใจให้ผู้พบเห็น ชวนให้เกิดอารมณ์ขันและทางกลุ่มจึงได้จัดประเภทของเอกลักษณ์ของชิ้นงานของสลาแกะสลัก กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนได้มีการนำวิถีชีวิตของคนในชนบทและบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมาเป็นเรื่องราวในงานแกะสลักซึ่งได้กลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีความโดดเด่นไม่ซ้ำกับผู้อื่นและเอกลักษณ์ด้านช่างของแต่ละคนก็จะแบ่งได้ตามแนวที่ตนเองถนัด คือ รูปแบบเอกลักษณ์ประเภทวิถีการดำเนินชีวิตพื้นบ้านล้านนา ในการนำเอาวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมชนบทล้านนาที่เป็นอยู่ เป็นเรื่องราวที่เป็นวิถีปฏิบัติในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมชนบทล้านนาโดยทั่วไป เช่น คนกำลังดำข้าว คนกำลังยกยอ คนกำลังยิงธนู คนกำลังเลี้ยงลูก คนเลี้ยงช้าง คนกำลังหุงข้าว คนกำลังเลี้ยงไม้ เด็กกำลังเล่นชิงช้า คนกำลังประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ คนกำลังทำกิจกรรมทำกิจกรรมทางเพศสัมพันธ์ อีกประการหนึ่งคือ เอกลักษณ์เกี่ยวกับบริบทของวิถีชีวิตพื้นบ้านคนล้านนา อาจเป็นของใช้ในชีวิตประจำวันของคนในชนบทแบบล้านนา เป็นสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เป็นการนำเอาเรื่องราวของสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนามานำเสนอ เพื่อให้เห็นสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติของคนในสังคมชนบท เช่น งูกำลังเลื้อยบนเกาะอยู่บนใบบัวที่มีน้ำค้างหยด สุนัขกำลังผสมพันธุ์ ช้างกำลังดันซุงหรือรับนักท่องเที่ยว ช้างกำลังคลอเคลียครอบครัวเต่า

การนำเสนองานอาจจะดัดแปลงออกมาเป็นของใช้ เช่น ลิ้นเปิด เต่ากะลา เป็นต้น เป็นองค์ประกอบของพืชที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต พืช ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่คนในชนบทจำเป็นต้องกิน ต้องใช้ ทางกลุ่มจึงได้นำเอาส่วนประกอบของพืชมาเป็นชิ้นงาน เช่น ใบไม้ ผลไม้ วัชพืช เป็นของประดับตกแต่ง โดยทั่วไปแล้วคนในสังคมล้านนามักชอบในเรื่องของความสวยงามเป็นพื้นฐาน สิ่งต่างๆ ที่ประดิษฐ์ขึ้น สถาปัตยกรรม สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องแต่งกายและเป็นสัญลักษณ์ทางความเชื่อและพิธีกรรม

วิถีชีวิตของคนในชนบทล้านนาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของความเชื่อ และพิธีกรรมมากมาย ทางกลุ่มจึงได้นำเสนองานประดิษฐ์เกี่ยวกับการทำพิธีกรรมต่างๆ ของคนในชุมชน ชิ้นงานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องใช้เกี่ยวกับพิธีกรรม เช่น ตุ๊ก 12 ราศี ธรรมมาสน์ คนกำลังกราบไหว้สาธุญาตุ่ง เป็นต้น ความเป็นเอกลักษณ์ของชิ้นงานที่เน้นความมีชีวิตชีวา และแสดงออกถึง พิธีกรรมในประเพณี วัฒนธรรมของคนล้านนา

2. การปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตงานแกะสลักสามารถดำรงอยู่และคงเอกลักษณ์งานศิลปะพื้นบ้าน การปรับตัวของงานศิลปะพื้นบ้าน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่องค์ประกอบที่จะทำให้งานศิลปะพื้นบ้านดำรงอยู่ได้หรือไม่สูญหายจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ คือ ตัวสลา หรือช่างแกะสลัก เป็นผู้ผลิตงานออกมาอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีการพัฒนาการ ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ในรูปแบบใหม่ๆ สินค้าหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปะประดิษฐ์ ทั้ง 3 คำเป็นภาพตัวแทนของงานที่สลาได้จัดรูปแบบงานเพื่อให้ตนเองสามารถผลิตงานออกมา และทำให้ดำรงอยู่ได้ ทั้ง 3 คำจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่องของวิธีการผลิต ในเรื่องของกระบวนการทำงาน ในเรื่องของอารมณ์ช่าง ในเรื่องของความเอาใจใส่ ในเรื่องของราคา ในเรื่องของกลุ่มลูกค้า ในเรื่องของรูปแบบ เป็นต้น วิถีชีวิตพื้นบ้านและบริบทความเป็นล้านนา เป็นความรู้และภูมิปัญญาที่สลาแต่ละคนได้นำมา

เดินเรื่องราวในงานศิลปะแกะสลักไม้ ที่ทำชื่อเสียงให้กับทางกลุ่ม ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักธุรกิจ ข้าราชการ นักการเมือง

9.2 ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อดำรงงานหัตถศิลป์ และสืบทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่น และของกลุ่มฯ สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ
 - 1) ด้านช่าง หรือสกล้านานาต้องเรียนรู้รากเหง้า การก่อเกิด การพัฒนาการ และรูปแบบของงานศิลปะหัตถกรรมของตนเอง เรียนรู้ในเรื่องของพัฒนาการของตนเองว่าอยู่ในระดับไหน
 - 2) เรียนรู้วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองจะมุ่งไปสู่ระดับขั้นของช่าง เรียนรู้กระบวนการพัฒนารูปแบบเอกลักษณ์งาน ullaความต้องการของตลาด รู้จักการปรับตัว รู้จักการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการผลิต รู้จักการนำหลักการศิลปะประดิษฐ์ หลักการบริหารจัดการมาใช้ในงาน ศิลปประดิษฐ์ การวิเคราะห์งาน วิเคราะห์ลูกค้า วิเคราะห์ช่องทาง เป็นต้น
 - 3) ด้านสินค้าหัตถกรรม หัตถศิลป์ ศิลปประดิษฐ์ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มที่จะผลิตออกมาจะต้องอยู่ในกลุ่มเป้าหมายอยู่ใน 3 กลุ่ม คือ สินค้าหัตถกรรม เป็นการผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับความสามารถในการซื้อ (purchasing power) เช่น สินค้าขนาดเล็กและมีราคาพอสมควรกลุ่มลูกค้า เพื่อการดำรงชีพของช่างและสนองตอบความต้องการ และอารมณ์ ขั้นพื้นฐาน ระดับของลูกค้า ตัดสินซื้อง่าย มีคุณค่ากว่างานที่ผลิตจากโรงงาน เป็นของประดับ ตกแต่ง เป็นต้น
 - 4) การสร้างเครือข่ายพันธมิตร เป็นการสร้างพลังแห่งการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การช่วยเหลือเกื้อกูล การถ่ายทอดประสบการณ์ แนวคิด ซึ่งกันและกัน การสร้างสกลารุ่นใหม่ เข้ามารองรับการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ วิธีคิด รูปแบบ วิธีการ ต่อจากสกลาในปัจจุบัน
2. ในด้านการบริหารจัดการด้านการเงินนั้น กลุ่มมีกรรมการซึ่งมีประสบการณ์ด้านบริหารการเงินดีพอสมควร ดังนั้น กลุ่มควรพิจารณาบริหารการเงินของกลุ่มให้มีสภาพคล่องมากขึ้น
3. กลุ่มควรพิจารณาการระดมทุนจากสมาชิก เพื่อให้เป็นกลุ่มซึ่งสมาชิกมีส่วนร่วม และสร้างความรู้สึกรเป็นเจ้าของ นอกจากนั้นยังสามารถเพิ่มสภาพคล่องให้แก่สมาชิกที่ขาดแคลนด้วย
4. กลุ่มเป็นตัวอย่งที่ดีในด้านการสืบสานศิลปวัฒนธรรมด้วยฝีมือสกลา ประกอบกับการบริหารจัดการการตลาด และการใช้โอกาสจากสภาพแวดล้อม (การประชาสัมพันธ์ ฯลฯ) ซึ่งกลุ่มได้รับโอกาสมากเป็นพิเศษ
5. กลุ่มอื่นๆ เรียนรู้จากกลุ่มนี้ได้ว่า การได้รับโอกาสเป็นพิเศษนั้น สืบเนื่องจากฝีมือช่างศิลป์ จากผลิตภัณฑ์ซึ่งสร้างชื่อไว้เบื้องต้น จนนำไปสู่การรับรู้ของสังคมผ่านผู้มีชื่อเสียง ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้แก่กลุ่มเป็นอย่างดี
6. จากการศึกษาวิจัยในเรื่องของวิสาหกิจชุมชนในครั้งนี้ ได้ค้นพบศักยภาพของชุมชนในการดำเนินการด้านวิสาหกิจชุมชน ที่เป็นกิจกรรมสามารที่จะต่อยอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นได้ ผู้สนใจสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับชุมชนในการต่อยอดภูมิปัญญาชุมชน การสร้างสรรค์ธุรกิจฐานรากในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมกระบวนการกลุ่มธุรกิจของชุมชน แต่หากจะดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้นต้องมีการนำรูปแบบกระบวนการเหล่านี้ไปปรับใช้กับท้องถิ่นของแต่ละแห่ง

ควรมีการวิเคราะห์ถึงรายละเอียดของบริบททางสังคมของชุมชนเอง และบริบทที่หนุนเสริมอย่างใกล้ชิด เนื่องจากช่วงเวลาเปลี่ยน กระบวนการทางสังคมก็จะเปลี่ยนตาม ดังนั้นตัวเลขที่นำเสนอในงานวิจัย เป็นเพียงสิ่งที่ชี้ให้เห็นภาพที่หยุดนิ่งชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งกิจกรรมของกลุ่มจะมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา หากจะนำข้อมูลไปใช้ต้องมีการตรวจสอบ และปรับข้อมูลในทันสมัยก่อน

หากสนใจในเรื่องราวในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานแกะสลักควรมีการศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. กระบวนการสืบสานภูมิปัญญาชุมชนด้านงานแกะสลัก หรือกระบวนการเรียนรู้ของสมาชิกชุมชน
2. กระบวนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและโครงสร้างด้านการผลิตงานแกะสลักในสังคมล้านนา
3. แนวทางการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความเป็นผู้นำ ของช่างวิชาชีพทางเลือกด้านสล่าแกะสลักของชุมชนล้านนา
4. แนวทางการพัฒนาทักษะด้านการประกอบธุรกิจให้กับสล่าแกะสลัก เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการกลุ่มธุรกิจให้สามารถอยู่ได้
5. ความอยู่รอดของศิลปะพื้นบ้าน

ในการศึกษาทั้ง 5 ประเด็น ควรให้กลุ่มเป้าหมายเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากมิติการมองผู้วิจัยมักจะนำฐานคิดของตนเองเป็นสำคัญ ซึ่งบางครั้งอาจจะทำให้คลาดเคลื่อนกับความจริง

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน . เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวิสาหกิจชุมชน .สำนักส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. 2546
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา . **เศรษฐกิจหมู่บ้านไทยในอดีต** . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สร้างสรรค์, 2533.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ . **ธุรกิจชุมชนเส้นทางที่เป็นไปได้** . กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย , 2542.
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐและพิทยา ว่องกุล . **วิสาหกิจชุมชน เศรษฐกิจฐานราก**. กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์ จำกัด. ครั้งที่ 2. 2542.
- ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์ และคณะ. **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. เชียงใหม่: โครงการ การปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคเหนือตอนบน, ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2547.
- นิคม พรมมาเทพย์ . **ภาวะผู้นำและกระบวนการกลุ่ม** . วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2539.
- สมชัย พัวพันพัฒนา . **การพัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน** . ภาคอุตสาหกรรมศิลป:สถาบันราชภัฏเชียงราย ,2531.
- สมพันธ์ เตชะอธิกและคณะ. **องค์กรชุมชน** . กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์ (ครั้งที่ 2), 2541 .
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **ทฤษฎีทางสังคม การสร้าง การประเมินค่า และการใช้ประโยชน์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์ครั้งที่ 4, 2542.
- สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์ . **รากฐานแห่งชีวิตวัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา** . กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์ , 2533 .
- เสรี พงศ์พิศ และวิจิต นันทสุวรรณ . **แผนแม่บทชุมชน : ประชาพิสัยและพัฒนา** . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไทย , 2545 .
- เสรี พงศ์พิศ และคณะ . **วิสาหกิจชุมชน** . เจริญวิทย์การพิมพ์, 2544.
- เสรี พงศ์พิศ. **ฐานความคิดจากแผนแม่บทวิสาหกิจชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิปัญญาไท. 2546.
- อดุลย์ ดวงดีทวีรัตน์ . **ผู้นำธรรมชาติกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนชนบท** . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2536 .
- อภิชัย พันธเสน . **วิวัฒนาการ ทฤษฎีและการประยุกต์กับเศรษฐศาสตร์สาขาต่างๆ** . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2544 .
- อานันท์ กาญจนพันธ์ . **การเปลี่ยนสังคมกับศักยภาพของชุมชนไทย** . (เอกสารวิชาการ), คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2535.อัดสำเนา .
- อำภา จันทราภาศ . **ทุนทางสังคมที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน** . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2543 .

ภาคผนวก ก.

รูปภาพ

รูปที่ ก. 1 นายคำจันทร์ ยาโน ประธานกลุ่มฯ

รูปที่ ก. 2 ช้างทัวร์

รูปที่ ก. 3 ชุดวิถีชีวิตชุดเล็ก

รูปที่ ก. 4 ครอบคร้วเต่าและกระบวยช้างลากซุง

รูปที่ ก. 5 กระบวยแบบต่างๆ

รูปที่ ก. 6 ตัวกว้างลูกตาล

รูปที่ ก. 7 แมลง

รูปที่ ก. 8 ขั้นตอนการผลิต

รูปที่ ก. 9 ขั้นตอนการผลิต

ภาคผนวก ข. การคำนวณต้นทุน

การคำนวณต้นทุนวัตถุดิบ

การคำนวณแบ่งเป็นการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบหลักและวัตถุดิบรอง กรณีที่วัตถุดิบหลักจัดหาโดยวิธีการซื้อ จะใช้ปริมาณการใช้ต่อชิ้น คูณราคาต่อหน่วยของวัตถุดิบในการผลิตต่อชิ้น ในกรณีที่วัตถุดิบนั้นไม่ได้จัดซื้อมาจะมีวิธีการคิดต้นทุน 2 วิธี คือ 1. การประมาณค่าวัตถุดิบนั้นจากราคาตลาด 2. การประมาณค่าวัตถุดิบจากต้นทุนค่าเสียโอกาสที่เสียไปจากการจัดหา สำหรับในการศึกษาครั้งนี้ต้นทุนวัตถุดิบจะทำการเทียบกับราคาตลาด เนื่องจากสามารถเปรียบเทียบให้เห็นถึงต้นทุนการผลิตที่จะเกิดขึ้นจริงหากกลุ่มเน้นการผลิตเพื่อการค้าและต้องแข่งขันกับคู่แข่งทางการค้า

การคำนวณต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และโรงเรือนการผลิต

เริ่มจากการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และโรงเรือนการผลิตต่อปี โดยการนำจำนวนของอุปกรณ์การผลิตแต่ละชนิดคูณกับมูลค่าของอุปกรณ์นั้นๆ จากนั้นหารด้วยอายุการใช้งานของแต่ละชนิด

การคำนวณหาค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตแต่ละชนิด ในกรณีที่ผู้ผลิตทราบเวลาในการใช้อุปกรณ์การผลิตชนิดนั้นๆ ในการคำนวณจะใช้เวลาที่มีการใช้ต่อครั้งคูณกับปริมาณการผลิตต่อปีของแต่ละผลิตภัณฑ์ชนิด แล้วหารด้วยจำนวนผลิตภัณฑ์ชนิดนั้นๆ ที่ผลิตได้ต่อครั้ง จากนั้นนำค่าที่ได้ไปเทียบบัญญัติไตรยางศ์หาสัดส่วนของค่าเสื่อมราคาต่อผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะต้องรับภาระ แล้วนำค่าที่ได้หารด้วยจำนวนที่ผลิตได้ทั้งหมดต่อปี ก็จะได้ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วยของแต่ละผลิตภัณฑ์

ตัวอย่าง

การคำนวณค่าเสื่อมราคา

ในกรณีที่อุปกรณ์การผลิตมีการใช้งานร่วมกันในทุกผลิตภัณฑ์และไม่สามารถทราบเวลาในการใช้ที่แน่ชัด ในการคำนวณจะใช้ค่าเสื่อมราคาต่อปีของอุปกรณ์ชนิดนั้นๆ หารด้วยปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ทุกชนิด ก็จะได้ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิตชนิดนั้นๆ ต่อหน่วย

การคำนวณต้นทุนวัสดุ

ได้แก่อุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานน้อยกว่า 1 ปี อาทิ ใบเลื่อย ดินสอ กระดาษก๊อปปี้ ปลอกniv เป็นต้น โดยหลักการคำนวณจะคำนวณจากราคาวัสดุ คูณราคาต่อหน่วย หารด้วยปริมาณที่ผลิตได้ ในการคิดต้นทุนค่าวัสดุนั้นจะแยกค่าใช้จ่ายในการใช้วัสดุของช่างแต่ละคนที่เป็นตัวอย่างเป็นการศึกษา ซึ่งจะทำให้ต้นทุนวัสดุของช่างแต่ละคนไม่เท่ากันทำให้ในแต่ละผลิตภัณฑ์จะมีต้นทุนวัสดุตามค่าใช้จ่ายของช่างซึ่งเป็นตัวแทนในการศึกษา

ตัวอย่าง

การหาต้นทุนค่าวัสดุดินสอต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์ที่ช่างคำจันผลิตนั้น ผลิตภัณฑ์ที่เป็นตัวแทนผลิตภัณฑ์ของกลุ่มที่ทำการผลิตโดยช่างคำจัน คือ กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่ กระบวยวิถีชีวิตชุดกลาง และ กระบวยวิถีชีวิตเล็ก พิจารณากระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่ จะมีต้นทุนค่าดินสอต่อหน่วยเท่ากับ ปริมาณการใช้ดินสอ 0.25 แท่ง ราคาแท่งละ 10 บาท สามารถผลิตกระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่ ได้ 1 ชุด ดังนั้นต้นทุนค่าดินสอเท่ากับ 2.5 บาท ต่อชุด

ในกรณีช่างสุวรรณ จะคิดต้นทุนค่าดินสอต่อหน่วยจากค่าใช้จ่ายในการซื้อดินสอต่อปีเท่ากับ 48 บาท บางสัดส่วนในการรับภาระค่าใช้จ่ายจากปริมาณการผลิตต่อปี พิจารณาด้านต้นทุนค่าดินสอ ของผลิตภัณฑ์แกะสลัก ช้างโขลง ซึ่งรับภาระค่าใช้จ่าย 2.93 บาทต่อปี มีการผลิตจำนวน 17 ชิ้นต่อปี คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่ากับ 0.18 บาทต่อชิ้น

การคำนวณต้นทุนค่าแรงงานในการผลิต

คำนวณจากค่าแรงงานจาก ค่าเสียโอกาสในการจ้างงานโดยใช้ค่าจ้างแรงงานในพื้นที่เป็นตัวแทนค่าแรงงาน ซึ่งเท่ากับ ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ วันละ 130 บาท

โดยวิธีการคำนวณคิดจากอัตราค่าจ้างการผลิต คุณค่าแรงงาน จะได้ต้นทุนแรงงานต่อหน่วย เช่น ค่าแรงงานต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์ช้างโขลงมีอัตราค่าจ้างการผลิตเท่ากับ 0.5 ขึ้นต่อคนต่อวัน คุณค่าด้วยค่าจ้างแรงงานต่อวัน 130 บาทจะได้ต้นทุนต่อชิ้น เท่ากับ $130/0.5$ บาท = 260 บาทต่อชิ้น

การคำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ด้านการผลิต

สำหรับค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกิดขึ้น ได้แก่ ค่าไฟฟ้า โดยในการคำนวณจะใช้หลักการเดียวกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การผลิต ซึ่งหลังจากที่ทราบค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการผลิตต่อปีแล้ว จะหาสัดส่วนค่าใช้จ่ายที่ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะต้องรับผิดชอบ แล้วหารด้วยปริมาณที่ผลิตได้ในแต่ละผลิตภัณฑ์

ตัวอย่าง

กรณีค่าไฟฟ้าของช่างคำจัน มีค่าไฟฟ้าต่อปีเท่ากับ 3,600 บาท เมื่อพิจารณาจากกระบวยวิถีชีวิตพบว่า สัดส่วนค่าไฟฟ้าที่ต้องรับภาระเท่ากับ 3.47 บาท จากนั้นหารด้วยปริมาณการผลิตต่อปี จำนวน 3 ชิ้น = 1.16 บาท ต่อชิ้น

วิธีคำนวณ $((3/3113) \times 100) / 3 = 1.16$ บาท

รายละเอียดการคำนวณต้นทุนการผลิตชนิดต่างๆ แสดงได้ในตารางที่ ข.1 – ข.5

ตารางที่ ข.1 ไม้สักขนาด 8 x 2 นิ้ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (แผ่น)	ราคาต่อหน่วย (บาท/แผ่น)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระเบื้องยวียี่ชีวีตชุดใหญ่	1	300	1	300

ตารางที่ ข.2 ไม้สักขนาด 7 x 2 นิ้ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (แผ่น)	ราคาต่อหน่วย (บาท/แผ่น)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระเบื้องยวียี่ชีวีตชุดใหญ่	3	250	1	750

ตารางที่ ข.3 ไม้สักขนาด 6 x 2 นิ้ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (แผ่น)	ราคาต่อหน่วย (บาท/แผ่น)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระเบื้องยวียี่ชีวีตเล็ก	1	200	1	200
กระเบื้องยวียี่ชีวีตชุดกลาง	1	200	1	200

ตารางที่ ข.4 กะลามะพร้าว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (แผ่น)	ราคาต่อหน่วย (บาท/แผ่น)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระเบื้องยวียี่ชีวีตชุดใหญ่	2	15	1	30
กระเบื้องยวียี่ชีวีตกลาง	1	10	1	10
กระเบื้องยวียี่ชีวีตเล็ก	1	10	1	10
กระเบื้องโซ่สัตรี 12 ราศี	1	3	1	3
กระเบื้องแกะสลักด้าม	1	3	1	3

ตารางที่ ข.5 ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 cm

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัสดุบิตต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโซลง	1	62.50	62.50
ข้างลากซุง	1	62.50	62.50

ตารางที่ ข.6 ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 cm

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัสดุบิตต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
สัตรี 12 ราศี	1	18.75	18.75
กระบวยโซ่สัตรี 12 ราศี	1	18.75	18.75
กระบวยแกะสลักด้าม	1	18.75	18.75

ตารางที่ ข.7 ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัสดุบิตต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
สร้อยคอ 12 ราศี	1	37.50	37.50

ตารางที่ ข.8 ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัสดุบิตต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	1	125.00	125.00

ตารางที่ ข.9 ไม้ซ้อ ขนาด 3 นิ้ว x 4 นิ้ว x 3 นิ้ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัสดุบิตต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
ผลไม้	1	11.63	11.63

ตารางที่ ข.10 ไม้จามจุรี

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (แผ่น)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ท่อน)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
ใบไม้เล็ก	1	250	1400	0.179
ใบไม้ใหญ่	1	250	700	0.357

ตารางที่ ข.11 ไม้เฝ (ไม้เสียบลูกชิ้น)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัตถุดิบต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างลากซุง	1	1.00	1.00

ตารางที่ ข.12 เชือกโยกัญชง

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ต่อหน่วย	ราคาวัตถุดิบต่อหน่วย	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างลากซุง	12	0.03	0.35

ตารางที่ ข.13 เ็น

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (เมตร)	ราคาต่อหน่วย (บาท/เมตร)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	0.5	0.5	1	0.25
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	0.2	0.5	1	0.1

ตารางที่ ข.14 ไนลอน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/เมตร)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	0.5	0.5	1	0.25
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	0.5	0.5	1	0.25
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	0.5	0.5	1	0.25
โมบายชุดสัตว์บิน	0.5	0.5	1	0.25
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	0.5	0.5	1	0.25

ตารางที่ ข.15 กังหัน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	1	3	1	3
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	2	3	1	6
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	0	3	1	0
โมบายชุดสัตว์บิน	1	3	1	3
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	2	3	1	6

ตารางที่ ข.16 สัตว์ตัวเล็ก (หนูตัวเล็ก นกตัวเล็ก แมลงตัวเล็ก)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	2	10	1	20
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	3	10	1	30
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	10	1	10
โมบายชุดสัตว์บิน	3	15	1	45
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	5	10	1	50

ตารางที่ ข.17 สัตว์ตัวใหญ่ (ไก่ นก ปลา หนู)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	1	20	1	20
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	2	20	1	40
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	0	20	1	0
โมบายชุดสัตว์บิน	2	20	1	40
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	2	20	1	40

ตารางที่ ข.18 ใบไม้ใหญ่

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	50	1	50

ตารางที่ ข.19 ใบไม้ใหญ่เล็ก

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1	15	1	15
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	15	1	15

ตารางที่ ข. 20 ลูกไม้ (ลูกมะค่า ลูกเดือย ลูกสะบ้า)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	1	0.25	1	0.25
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	1	0.25	1	0.25

ตารางที่ ข. 21 ลูกปัดไม้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	15	0.4	1	6
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	12	0.4	1	4.8
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	6	0.4	1	2.4
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	9	0.4	1	3.6

ตารางที่ ข. 22 ระฆังไม้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1	10	1	10
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	10	1	10

ตารางที่ ข.23 หอยเบี้ย

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายชุดสัตว์บิน	3	0.8	1	2.4

ค่าวัสดุของช่างคำจัน

ตารางที่ ข. 24 ต้นทุนวัสดุดินสอ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	0.25	10	1	2.5
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	1	10	100	0.1
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	1	10	100	0.1

ตารางที่ ข.25 ต้นทุนวัสดุยางลบ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	0.25	2	1	0.5
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	0.25	2	10	0.05
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	0.25	2	10	0.05

ตารางที่ ข.26 ต้นทุนกระดาษทราย

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	4	8	1	32
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	4	8	4	8
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	4	8	8	4

ตารางที่ ข.27 ต้นทุนกระดาษก๊อปปี้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	4	6	1	24
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	1	6	1	6
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	1	6	1	6

ตารางที่ ข.28 ต้นทุนกาจกรรมดา

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/ หน่วย)	ปริมาณที่ผลิต ได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	1	10	10	1
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	1	10	50	0.2
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	1	10	50	0.2
โมบายนกเปลือกไม้	1	10	150	0.07
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1	10	150	0.07
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	10	150	0.07
โมบายชุดสัตว์บิน	1	10	150	0.07
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	1	10	150	0.07

ตารางที่ ข.29 ต้นทุนกาวแห้งเร็ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิธีชีวิตชุดใหญ่	1	30	10	3
กระบวยวิธีชีวิตกลาง	1	30	50	0.6
กระบวยวิธีชีวิตเล็ก	1	30	70	0.4
โหมบายนกเปลือกไม้	1	30	150	0.2
โหมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1	30	150	0.2
โหมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	30	150	0.2
โหมบายชุดสัตว์บิน	1	30	150	0.2
โหมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	1	30	150	0.2

ตารางที่ ข.30 ต้นทุนปลอกนิ้ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ต่อปี	สัดส่วนการผลิต	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิธีชีวิตชุดใหญ่	3	0.06	0.65	0.22
กระบวยวิธีชีวิตกลาง	10	0.22	2.16	0.22
กระบวยวิธีชีวิตเล็ก	33	0.72	7.19	0.22
รวม	46		10.00	

ตารางที่ ข.31 กระดาษทรายเบอร์ 100

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิธีชีวิตชุดใหญ่	3	0.06	62.16	20.72
กระบวยวิธีชีวิตกลาง	10	0.22	207.19	20.72
กระบวยวิธีชีวิตเล็ก	33	0.72	690.65	20.72
รวม	46		960.00	

ตารางที่ ข.32 ต้นทุนกระดาษทรายเบอร์ 150

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.06	62.16	20.72
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.22	207.19	20.72
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.72	690.65	20.72
รวม	46		960.00	

ตารางที่ ข.33 ต้นทุนใบเลื่อยฉลุ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าใช้จ่ายต่อปี (บาท)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.06	7.77	2.6
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.22	25.90	2.6
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.72	86.33	2.6
รวม	46		120.00	

ตารางที่ ข.34 ต้นทุนด้าย

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โม่บายนกเปลือกไม้	0.5	0.21	1	0.11
โม่บายบานเดี่ยว นก กังหัน	0.5	0.21	1	0.11
โม่บายเดี่ยวใบไม้ 3 ใบ แมลง1	0.5	0.21	1	0.11
โม่บายใบไม้ใบ 1 ใบ	0.5	0.21	1	0.11
โม่บายชุดสัตว์บิน	0.5	0.21	1	0.11
โม่บายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห้วง	0.5	0.21	1	0.11

ตารางที่ ข.35 ต้นทุนตะขอ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
โมบายนกเปลือกไม้	1	0.25	1	0.25
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1	0.25	1	0.25
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	0.25	1	0.25
โมบายชุดสัตว์บิน	2	0.25	1	0.5
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	2	0.25	1	0.5

ค่าวัสดุของสุวิมล

ตารางที่ ข.36 ต้นทุนค่าใบเลื่อยฉลุ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (ใบ)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ท่อน)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
ใบไม้เล็ก	1	0.83	200	0.004
ใบไม้ใหญ่	1	0.83	200	0.004

ตารางที่ ข.37 ต้นทุนค่าปากกา

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (ด้าม)	ราคาต่อหน่วย (บาท/ท่อน)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
ใบไม้เล็ก	1	7	200	0.035
ใบไม้ใหญ่	1	7	200	0.035

ตารางที่ ข.38 ต้นทุนกาวตราช้าง

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (หลอด)	ราคาต่อหน่วย (บาท/หลอด)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
ใบไม้เล็ก	1	30	500	0.06
ใบไม้ใหญ่	1	30	500	0.06

ตารางที่ ข.38 ต้นทุนกระดาษทรายหยาบ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (หลอด)	ราคาต่อหน่วย (บาท/หลอด)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
ใบไม้เล็ก	1	8	150	0.05
ใบไม้ใหญ่	1	8	150	0.05

ตารางที่ ข.38 ต้นทุนกระดาษทรายละเอียด

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการใช้ (หลอด)	ราคาต่อหน่วย (บาท/หลอด)	ปริมาณที่ผลิตได้ (ใบ)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/ใบ)
ใบไม้เล็ก	1	8	150	0.05
ใบไม้ใหญ่	1	8	150	0.05

ค่าวัสดุของช่างสุวรรณ

ตารางที่ ข.39 ต้นทุนค่าดินสอ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิตใน ปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ช่างโขลง	17	6.11	2.93	0.18
ช่างลากซุง	17	6.11	2.93	0.18
สัตว์ 12 ราศี	19	6.94	3.33	0.18
กระบวยไซสัตว์ 12 ราศี	42	15.27	7.33	0.18
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	20.10	0.18
ผลไม้	50	18.32	8.80	0.18
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	1.94	0.18
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	0.64	0.18
รวม	273	100.00	48.00	

ตารางที่ ข.40 ต้นทุนค่าใบเลื่อยฉลุมือ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโซลง	17	6.11	73.30	4.40
ข้างลากซุง	17	6.11	73.30	4.40
สัตร์ 12 ราศี	19	6.94	83.29	4.40
กระบวยโซ่สัตร์ 12 ราศี	42	15.27	183.24	4.40
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	502.61	4.40
ผลไม้	50	18.32	219.89	4.40
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	48.38	4.40
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	15.99	4.40
รวม	273	100.00	1200.00	

ตารางที่ ข.41 ต้นทุนค่าใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโซลง	17	6.11	73.30	4.40
ข้างลากซุง	17	6.11	73.30	4.40
สัตร์ 12 ราศี	19	6.94	83.29	4.40
กระบวยโซ่สัตร์ 12 ราศี	42	15.27	183.24	4.40
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	502.61	4.40
ผลไม้	50	18.32	219.89	4.40
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	48.38	4.40
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	15.99	4.40
รวม	273	100.00	1200.00	

ตารางที่ ข. 42 ต้นทุนค่ากาวแห้งเร็ว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโหลง	17	6.11	80.63	4.84
ข้างลากซุง	17	6.11	80.63	4.84
สัตรว์ 12 ราศี	19	6.94	91.62	4.84
กระบายไซส์ตรว์ 12 ราศี	42	15.27	201.57	4.84
กระบายแกะสลักด้าม	114	41.88	552.87	4.84
ผลไม้	50	18.32	241.88	4.84
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	53.21	4.84
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	17.59	4.84
รวม	273	100.00	1320.00	

ตารางที่ ข. 43 ต้นทุนค่ากระดาษกาวเบอร์ 60

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโหลง	17	6.11	27.49	1.65
ข้างลากซุง	17	6.11	27.49	1.65
สัตรว์ 12 ราศี	19	6.94	31.23	1.65
กระบายไซส์ตรว์ 12 ราศี	42	15.27	68.72	1.65
กระบายแกะสลักด้าม	114	41.88	188.48	1.65
ผลไม้	50	18.32	82.46	1.65
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	18.14	1.65
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	6.00	1.65
รวม	273	100.00		

ตารางที่ ข.45 ต้นทุนค่ากระดาษทรายเบอร์ 80

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโหลง	17	6.11	27.49	1.65
ข้างลากซุง	17	6.11	27.49	1.65
สั้ว 12 ราศี	19	6.94	31.23	1.65
กระบวยไซ้สั้ว 12 ราศี	42	15.27	68.72	1.65
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	188.48	1.65
ผลไม้	50	18.32	82.46	1.65
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	18.14	1.65
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	6.00	1.65
รวม	273		450.00	

ตารางที่ ข. 46 กระดาษทรายเบอร์ 120

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโหลง	17	6.11	9.53	0.57
ข้างลากซุง	17	6.11	9.53	0.57
สั้ว 12 ราศี	19	6.94	10.83	0.57
กระบวยไซ้สั้ว 12 ราศี	42	15.27	23.82	0.57
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	65.34	0.57
ผลไม้	50	18.32	28.59	0.57
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	6.29	0.57
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	2.08	0.57
รวม	273	100.00	156.00	

ตารางที่ ข.47 ค่ากระดาษทรายเบอร์ 150

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโขลง	17	6.11	9.53	0.57
ข้างลากซุง	17	6.11	9.53	0.57
สัตร์ 12 ราศี	19	6.94	10.83	0.57
กระบวยไซสัตร์ 12 ราศี	42	15.27	23.82	0.57
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	65.34	0.57
ผลไม้	50	18.32	28.59	0.57
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	6.29	0.57
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	2.08	0.57
รวม	273		156.00	

ตารางที่ ข.48 ต้นทุนค่ากระดาษทรายเบอร์ 200

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโขลง	17	6.11	9.53	0.57
ข้างลากซุง	17	6.11	9.53	0.57
สัตร์ 12 ราศี	19	6.94	10.83	0.57
กระบวยไซสัตร์ 12 ราศี	42	15.27	23.82	0.57
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	65.34	0.57
ผลไม้	50	18.32	28.59	0.57
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	6.29	0.57
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	2.08	0.57
รวม	273		156	

ตารางที่ ข.49 ต้นทุนค่าแปรปรบัดละเอียด

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัสดุต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโหลง	17	6.11	1.22	0.07
ข้างลากซุง	17	6.11	1.22	0.07
สัตว์ 12 ราศี	19	6.94	1.39	0.07
กระบวยไซสัตว์ 12 ราศี	42	15.27	3.05	0.07
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	8.38	0.07
ผลไม้	50	18.32	3.66	0.07
สร้อย 12 ราศี	11	4.03	0.81	0.07
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	0.27	0.07
รวม	273		20.00	

ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์กลุ่ม

ตารางที่ ข.50 ค่าเสื่อมราคาเลื่อยวงเดือน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการ ผลิต (ชม.) /ชิ้น	ระยะเวลารวม ทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคา ต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	2.00	6.00	0.004	4.82	1.61
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.50	11.11	0.01	8.93	0.40
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.50	41.67	0.03	33.51	0.40
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.10	11.43	0.01	9.19	0.08
ข้างโหลง	17	0.20	3.33	0.002	2.68	0.16
ข้างลากซุง	17	0.20	3.33	0.002	2.68	0.16
สัตว์ 12 ราศี	19	0.20	3.79	0.002	3.05	0.16
กระบวยไซสัตว์ 12 ราศี	42	0.20	8.33	0.01	6.70	0.16
โมบายนกเปลือกไม้	1667	0.05	83.33	0.05	67.01	0.04
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กั้งหัน นก	1250	1.05	1312.50	0.81	1055.42	0.84

ตารางที่ ข.50 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิต (ชม.) /ชิ้น	ระยะเวลารวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
โมบายไบไม่ไบ 1 ไบแมลง 1	1000	0.05	50.00	0.03	40.21	0.04
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.05	30.00	0.02	24.12	0.04
โมบายไกจิก	600	0.05	30.00	0.02	24.12	0.04
ไบไม้เล็ก	200	0.05	10.00	0.01	8.04	0.04
ไบไม้ใหญ่	171	0.05	8.57	0.01	6.89	0.04
ผลไม้	50	0.05	2.50	0.0015	2.01	0.04
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.05	0.55	0.0003	0.44	0.04
เชิงเทียน	4	0.05	0.20	0.0001	0.16	0.04
รวม			1616.65		1300.00	

ตารางที่ ข.51 ค่าเสื่อมราคาจิ๊กซอ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิต (ชม.)	ระยะเวลารวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.10	0.30	0.01	3.20	1.07
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.10	2.22	0.07	23.73	1.07
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.10	8.33	0.25	88.98	1.07
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.10	11.43	0.35	122.03	1.07
ช้างโขลง	17	0.10	1.67	0.05	17.80	1.07
ช้างลากซุง	17	0.10	1.67	0.05	17.80	1.07
สัตว์ 12 ราศี	19	0.10	1.89	0.06	20.22	1.07
กระบวยไขสัตว์ 12 ราศี	42	0.10	4.17	0.13	44.49	1.07
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.10	1.10	0.03	11.75	1.07
รวม			32.78		350.00	

ตารางที่ ข.52 ค่าเสื่อมราคาสวนไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อม ราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	1.00	3.00	0.01	1.78	0.59
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.10	2.22	0.00	1.32	0.06
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.10	8.33	0.01	4.95	0.06
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.10	11.43	0.02	6.78	0.06
ช้างโขลง	17	0.10	1.67	0.00	0.99	0.06
ช้างลากซุง	17	0.10	1.67	0.00	0.99	0.06
สัตว์ 12 ราศี	19	0.10	1.89	0.00	1.12	0.06
กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	42	0.10	4.17	0.01	2.47	0.06
โมบายนกเปลือกไม้	1667	0.10	166.67	0.28	98.92	0.06
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1250	0.10	125.00	0.21	74.19	0.06
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1	1000	0.10	100.00	0.17	59.35	0.06
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.10	60.00	0.10	35.61	0.06
โมบายไกจิก	600	0.10	60.00	0.10	35.61	0.06
ใบไม้เล็ก	200	0.10	20.00	0.03	11.87	0.06
ใบไม้ใหญ่	171	0.10	17.14	0.03	10.17	0.06
ผลไม้	50	0.10	5.00	0.01	2.97	0.06
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.10	1.10	0.00	0.65	0.06
เชิงเทียน	4	0.10	0.40	0.00	0.24	0.06
รวม			589.69	1.00	350.00	

ตารางที่ ข.53 ค่าเสื่อมราคาส่วานแท่น

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อม ราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	1.00	3.00	0.005	1.78	0.59
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.10	2.22	0.004	1.32	0.06
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.10	8.33	0.014	4.95	0.06
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.10	11.43	0.019	6.78	0.06
ช้างโขลง	17	0.10	1.67	0.003	0.99	0.06
ช้างลากซุง	17	0.10	1.67	0.003	0.99	0.06
สัตว์ 12 ราศี	19	0.10	1.89	0.003	1.12	0.06
กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	42	0.10	4.17	0.007	2.47	0.06
โมบายนกเปลือกไม้	1667	0.10	166.67	0.283	98.92	0.06
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1250	0.10	125.00	0.212	74.19	0.06
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1	1000	0.10	100.00	0.170	59.35	0.06
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.10	60.00	0.102	35.61	0.06
โมบายไกจิก	600	0.10	60.00	0.102	35.61	0.06
ใบไม้เล็ก	200	0.10	20.00	0.034	11.87	0.06
ใบไม้ใหญ่	171	0.10	17.14	0.029	10.17	0.06
ผลไม้	50	0.10	5.00	0.008	2.97	0.06
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.10	1.10	0.002	0.65	0.06
เชิงเทียน	4	0.10	0.40	0.001	0.24	0.06
รวม			589.69		350.00	

ตารางที่ ข.54 ค่าเสื่อมราคากบไสไม้ไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการ ใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อม ราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.10	0.30	0.03	19.34	6.45
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.10	2.22	0.20	143.30	6.45
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.10	8.33	0.77	537.36	6.45
รวม			10.86		700.00	

ตารางที่ ข.55 ค่าเสื่อมราคาเลื่อยฉลุไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการ ใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อม ราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	3.00	9.00	0.16	74.083	24.69
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.16	3.56	0.07	29.267	1.32
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.16	13.33	0.24	109.752	1.32
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.16	18.29	0.33	150.517	1.32
ช่างโขลง	17	0.10	1.67	0.03	13.719	0.82
ช่างลากซุง	17	0.10	1.67	0.03	13.719	0.82
สัตว์ 12 ราศี	19	0.10	1.89	0.03	15.590	0.82
กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	42	0.10	4.17	0.08	34.298	0.82
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.10	1.10	0.02	9.055	0.82
เชิงเทียน	4		0.00	0.00	0.000	0.00
รวม			54.67		450.00	

ตารางที่ ข. 56 ค่าเสื่อมราคาโรงเก็บและแสดงสินค้า

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.001	0.26	0.09
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.004	1.89	0.09
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.014	7.10	0.09
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.019	9.73	0.09
ช้างโขลง	17	0.003	1.42	0.09
ช้างลากซุง	17	0.003	1.42	0.09
สัตว์ 12 ราศี	19	0.003	1.61	0.09
กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	42	0.007	3.55	0.09
โมบายนกเปลือกไม้	1,667	0.284	141.97	0.09
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1,250	0.213	106.48	0.09
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1	1,000	0.170	85.18	0.09
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.102	51.11	0.09
โมบายไก่จิก	600	0.102	51.11	0.09
ใบไม้เล็ก	200	0.034	17.04	0.09
ใบไม้ใหญ่	171	0.029	14.60	0.09
ผลไม้	50	0.009	4.26	0.09
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.002	0.94	0.09
เชิงเทียน	4	0.001	0.34	0.09
รวม	5,870	1	500	

ตารางที่ ข.57ค่าเสื่อมราคาตู้แสดงสินค้าตู้ที่ 1

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.001	0.51	0.17
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.004	3.79	0.17
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.014	14.20	0.17
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.019	19.47	0.17
ช้างโขลง	17	0.003	2.84	0.17
ช้างลากซุง	17	0.003	2.84	0.17
สัตว์ 12 ราศี	19	0.003	3.23	0.17
กระบวยไขสัตว์ 12 ราศี	42	0.007	7.10	0.17
โมบายนกเปลือกไม้	1,667	0.284	283.94	0.17
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1,250	0.213	212.95	0.17
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1	1,000	0.170	170.36	0.17
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.102	102.22	0.17
โมบายไก่จิก	600	0.102	102.22	0.17
ใบไม้เล็ก	200	0.034	34.07	0.17
ใบไม้ใหญ่	171	0.029	29.20	0.17
ผลไม้	50	0.009	8.52	0.17
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.002	1.87	0.17
เชิงเทียน	4	0.001	0.68	0.17
รวม	5870		1000	

ตารางที่ ข.58 ค่าเสื่อมราคาตู้แสดงสินค้าตู้ที่ 2

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.001	0.31	0.10
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.004	2.27	0.10
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.014	8.52	0.10
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.019	11.68	0.10
ช้างโขลง	17	0.003	1.70	0.10
ช้างลากซุง	17	0.003	1.70	0.10
สัตว์ 12 ราศี	19	0.003	1.94	0.10
กระบวยไขสัตว์ 12 ราศี	42	0.007	4.26	0.10
โมบายนกเปลือกไม้	1667	0.284	170.36	0.10
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1250	0.213	127.77	0.10
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1	1000	0.170	102.22	0.10
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.102	61.33	0.10
โมบายไก่จิก	600	0.102	61.33	0.10
ใบไม้เล็ก	200	0.034	20.44	0.10
ใบไม้ใหญ่	171	0.029	17.52	0.10
ผลไม้	50	0.009	5.11	0.10
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.002	1.12	0.10
เชิงเทียน	4	0.001	0.41	0.10
รวม	5870		600	

ตารางที่ ข.59 ค่าเสื่อมราคาชั้นวางของ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.001	0.20	0.07
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.004	1.51	0.07
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	0.014	5.68	0.07
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.019	7.79	0.07
ข้างโซล	17	0.003	1.14	0.07
ข้างลากซุง	17	0.003	1.14	0.07
สัตว์ 12 ราศี	19	0.003	1.29	0.07
กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	42	0.007	2.84	0.07
โมบายนกเปลือกไม้	1667	0.284	113.57	0.07
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1250	0.213	85.18	0.07
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1	1000	0.170	68.14	0.07
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.102	40.89	0.07
โมบายไก่จิก	600	0.102	40.89	0.07
ใบไม้เล็ก	200	0.034	13.63	0.07
ใบไม้ใหญ่	171	0.029	11.68	0.07
ผลไม้	50	0.009	3.41	0.07
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.002	0.75	0.07
เชิงเทียน	4	0.001	0.27	0.07
รวม	5870		400	

ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สมาชิก

ตารางที่ ข. 60 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยตัดหลัก

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมต่อหน่วย (บาท)
กระบวนวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	1	3	2.16	0.31	0.10
กระบวนวิถีชีวิตกลาง	10	1	10	2.16	0.31	0.03
กระบวนวิถีชีวิตเล็ก	33	1	33	2.16	0.31	0.01
รวม			46		0.92	

ตารางที่ ข.61 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยตัดกลุ่มมือ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวนวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	5	15	0.15	0.02	0.01
กระบวนวิถีชีวิตกลาง	10	5	50	0.51	0.05	0.01
กระบวนวิถีชีวิตเล็ก	33	1	33	0.34	0.04	0.001
รวม			98		0.10	

ตารางที่ ข.62 ค่าเสื่อมราคาตัวแบบ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวนวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	300	900	0.41	2.72	0.91
กระบวนวิถีชีวิตกลาง	10	30	300	0.14	0.91	0.09
กระบวนวิถีชีวิตเล็ก	33	30	1000	0.45	3.02	0.09
รวม		360	2200		6.65	

ตารางที่ ข.63 ค่าเสื่อมราคาตัวแบนปลายเอียง

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	300	900	0.41	2.72	0.91
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	30	300	0.14	0.91	0.09
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	30	1000	0.45	3.02	0.09
รวม		360	2200		6.65	

ตารางที่ ข.64 ค่าเสื่อมราคาตัววี

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	300	900	0.41	5.44	1.81
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	30	300	0.14	1.81	0.18
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	30	1000	0.45	6.05	0.18
รวม		360	2200		13.30	

ตารางที่ ข.65 ค่าเสื่อมราคาตัวยู

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	300	900	0.41	5.44	1.81
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	30	300	0.14	1.81	0.18
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	30	1000	0.45	6.05	0.18
รวม		360	2200		13.30	

ตารางที่ ข.66 ค่าเสื่อมราคาเหล็กไซ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.5	1.5	0.06	0.37	0.123
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.5	5.0	0.22	1.23	0.123
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.5	16.7	0.72	4.10	0.123
รวม			23.17		5.70	

ตารางที่ ข.67 ค่าเสื่อมราคาชุดดอกสว่าน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ข.ม.)	ระยะเวลารวม (ข.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	5	15	0.02	5.82	1.94
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	5	50	0.07	19.41	1.94
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	5	166.67	0.23	64.68	1.94
โมบายนกเปลือกไม้	1000	0.13	130.00	0.18	50.45	0.05
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1000	0.13	130.00	0.18	50.45	0.05
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	667	0.13	86.67	0.12	33.64	0.05
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.13	78	0.11	30.27	0.05
โมบายไก่จิก	600	0.13	78	0.11	30.27	0.05
รวม			734.33		285.00	

ตารางที่ ข.68 ค่าเสื่อมราคามีดเหลา

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	300	900	0.27	2.59	0.86
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	90	900	0.27	2.59	0.26
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	30	1000	0.30	2.88	0.09
โมบายนกเปลือกไม้	1000	0.13	130	0.04	0.37	0.0004
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1000	0.13	130	0.04	0.37	0.0004
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	667	0.13	86.67	0.03	0.25	0.0004
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.13	78	0.02	0.22	0.0004
โมบายไก่จิก	600	0.13	78	0.02	0.22	0.0004
รวม			3302.67		9.50	

ตารางที่ ข.69 ค่าเสื่อมราคากับใส่กะลา

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.5	1.5	0.06	0.62	0.205
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.5	5	0.22	2.05	0.205
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.5	16.7	0.72	6.83	0.205
รวม			23.17		9.50	

ตารางที่ ข.70 ค่าเสื่อมราคากรรไกร

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อ หน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	1	3	0.01	0.08	0.027
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	1	10	0.02	0.27	0.027
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0	0	0.00	0.00	0.000
โมบายนกเปลือกไม้	1000	0.13	133	0.25	3.59	0.004
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1000	0.13	133	0.25	3.59	0.004
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	667	0.13	88.67	0.17	2.40	0.004
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.13	79.80	0.15	2.16	0.004
โมบายไก่จิก	600	0.13	79.80	0.15	2.16	0.004
รวม			527.27			

ตารางที่ ข.71 ค่าเสื่อมราคาเลื่อยตัดไม้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อ หน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	2	6	0.36	5.08	1.69
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.25	2.5	0.15	2.12	0.21
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.25	8	0.50	7.05	0.21
รวม			16.8	1.00		

ตารางที่ ข.72 ค่าเสื่อมราคาตะไกวขัดไม้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	1	3	0.035	0.34	0.112
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	1	10	0.118	1.12	0.112
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	1	33	0.392	3.73	0.112
โมบายนกเปลือกไม้	1000	0.01	10	0.118	1.12	0.001
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1000	0.01	10	0.118	1.12	0.001
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	667	0.01	7	0.078	0.75	0.001
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.01	6	0.071	0.67	0.001
โมบายไก่จิก	600	0.01	6	0.071	0.67	0.001
รวม			85			

ตารางที่ ข.73 ค่าเสื่อมราคามีดบังตอ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	1	3	0.41	3.89	1.30
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.1	1	0.14	1.30	0.13
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.1	3	0.45	4.32	0.13
รวม			7		9.50	

ตารางที่ ข.74 ค่าเสื่อมราคาส้วแบน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิตต่อชิ้น (ช.ม.)	ระยะเวลารวม (ช.ม.)	สัดส่วนการใช้ อุปกรณ์การผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	5	15	0.15	0.49	0.16
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	2	20	0.20	0.65	0.07
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	2	67	0.66	2.18	0.07
รวม			102			

ตารางที่ ข.75 ค่าเสื่อมราคาโรงเรือนผลิต

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.001	1.09	0.36
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	10	0.003	3.64	0.36
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	33	0.009	12.14	0.36
โมบายนกเปลือกไม้	1000	0.256	364.17	0.36
โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน	1000	0.256	364.17	0.36
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	667	0.170	242.78	0.36
โมบายชุดสัตว์บิน	600	0.153	218.50	0.36
โมบายไก่จิก	600	0.153	218.50	0.36
รวม	3913		1425.00	

ตารางที่ ข.76 ค่าเสื่อมราคาเลื่อยฉลุมือ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
ใบไม้เล็ก	300	0.3	1.65	0.01
ใบไม้ใหญ่	700	0.7	3.85	0.01
รวม	1000		5.5	

ตารางที่ ข.77 ค่าเสื่อมราคามีดเหลา

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
ใบไม้เล็ก	300	0.3	6	0.02
ใบไม้ใหญ่	700	0.7	14	0.02
	1000		20	

ตารางที่ ข.78 ค่าเสื่อมราคาชุดข้าวหอบเล็ก

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
ใบไม้เล็ก	300	0.3	1.65	0.01
ใบไม้ใหญ่	700	0.7	3.85	0.01
	1000		5.5	

ตารางที่ ข.79 ค่าเสื่อมราคาชุดชีวหอบใหญ่

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
ใบไม้เล็ก	300	0.3	18	0.06
ใบไม้ใหญ่	700	0.7	42	0.06
	1000		60	

ตารางที่ ข.80 ค่าเสื่อมราคาแปรงสีพื้นสำหรับขังงาน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าเสื่อมต่อปี	ค่าเสื่อมต่อหน่วย
ใบไม้เล็ก	300	0.3	0.3	0.001
ใบไม้ใหญ่	700	0.7	0.7	0.001
	1000		1	

ตารางที่ ข.81 ค่าเสื่อมราคามีดสีได้

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	ระยะเวลาการผลิต (ชม.)	ระยะเวลารวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อหน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	0.50	8.33	7.37	4.91	0.29
ข้างลากซุง	17	0.50	8.33	7.37	4.91	0.29
สัตว์ 12 วาซี	19	0.50	9.47	8.37	5.58	0.29
กระบวยโซสัตว์ 12 วาซี	42	0.50	20.83	18.42	12.28	0.29
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.50	57.14	50.53	33.69	0.29
ผลไม้	50	0.17	8.35	7.38	4.92	0.10
สร้อย 12 วาซี	11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	0.17	0.62	0.55	0.36	0.10
รวม			113.08		66.67	

ตารางที่ ข.82 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยตัดหลัก 1

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลาการ ผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อ ปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ข้างลากซุง	17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สัดว์ 12 ราศี	19	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กระบวยโซสัดว์ 12 ราศี	42	0.17	7.08	26.72	10.69	0.26
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.17	19.43	73.28	29.31	0.26
ผลไม้	50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สร้อย 12 ราศี	11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ้ง กระด้าง	4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม			26.51		40.00	

ตารางที่ ข.83 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยตัดหลัก 2

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลาการ ผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อ ปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	0.50	8.33	6.11	5.70	0.34
ข้างลากซุง	17	0.50	8.33	6.11	5.70	0.34
สัดว์ 12 ราศี	19	0.50	9.47	6.94	6.48	0.34
กระบวยโซสัดว์ 12 ราศี	42	0.50	20.83	15.27	14.25	0.34
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.50	57.14	41.88	39.09	0.34
ผลไม้	50	0.50	25.00	18.32	17.10	0.34
สร้อย 12 ราศี	11	0.50	5.50	4.03	3.76	0.34
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ้ง กระด้าง	4	0.50	1.82	1.33	1.24	0.34
รวม			136.43		93.33	

ตารางที่ ข.84 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยตัดหลัก 3

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อ ปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	0.17	2.83	7.17	3.59	0.22
ข้างลากซุง	17	0.17	2.83	7.17	3.59	0.22
สัตร์ 12 ราศี	19	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กระบวยโซ่สัตร์ 12 ราศี	42	0.17	7.08	17.93	8.97	0.22
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.17	19.43	49.19	24.60	0.22
ผลไม้	50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สร้อย 12 ราศี	11	0.50	5.50	13.93	6.96	0.63
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ้ง กระด้าง	4	0.50	1.82	4.60	2.30	0.63
รวม			39.50		50.00	

ตารางที่ ข.85 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยตัดหลัก 4

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อ ปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ข้างลากซุง	17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สัตร์ 12 ราศี	19	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กระบวยโซ่สัตร์ 12 ราศี	42	0.10	4.17	26.72	10.69	0.26
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.10	11.43	73.28	29.31	0.26
ผลไม้	50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สร้อย 12 ราศี	11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ้ง กระด้าง	4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม			15.60		40.00	

ตารางที่ ข.86 ค่าเสื่อมราคาลீว

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลาการ ผลิตต่อชิ้น (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการ ใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	3.00	50.00	8.82	58.63	3.52
ข้างลากซุง	17	4.00	66.67	11.76	78.18	4.69
สัตร์ 12 ราศี	19	4.00	75.76	13.36	88.84	4.69
กระบวยโซสัตร์ 12 ราศี	42	2.00	83.33	14.69	97.72	2.35
กระบวยแกะสลักด้าม	114	2.00	228.57	40.31	268.03	2.35
ผลไม้	50	1.00	50.00	8.82	58.63	1.17
สร้อย 12 ราศี	11	0.50	5.50	0.97	6.45	0.59
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	2.00	7.27	1.28	8.53	2.35
รวม			567.10	100.00	665.00	

ตารางที่ ข.87 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยขลุ่ยมือ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลาการ ผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการ ใช้เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ข้างโซลง	17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ข้างลากซุง	17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สัตร์ 12 ราศี	19	1.00	18.94	9.28	1.55	0.08
กระบวยโซสัตร์ 12 ราศี	42	1.00	41.67	20.42	3.40	0.08
กระบวยแกะสลักด้าม	114	1.00	114.29	56.00	9.33	0.08
ผลไม้	50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สร้อย 12 ราศี	11	1.00	11.00	5.39	0.90	0.08
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	5.00	18.18	8.91	1.48	0.41
รวม			204.07		16.67	

ตารางที่ ข.88 ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ยจลไฟฟ้า

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคาต่อ ปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
ข้างโซล	17	0.15	2.50	3.61	25.58	1.53
ข้างลากซุง	17	0.15	2.50	3.61	25.58	1.53
สัตว์ 12 ราศี	19	1.00	18.94	27.36	193.77	10.23
กระบวยโซสัตว์ 12 ราศี	42	0.50	20.83	30.09	213.15	5.12
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.15	17.14	24.76	175.39	1.53
ผลไม้	50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สร้อย 12 ราศี	11	0.50	5.50	7.94	56.27	5.12
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊ก กระด้าง	4	0.50	1.82	2.63	18.60	5.12
รวม			69.23		708.33	

ตารางที่ ข.89 ค่าเสื่อมราคามัดเหลาใหญ่

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลาการ ผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคา ต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคาต่อ หน่วย (บาท)
ข้างโซล	17	0.15	2.50	1.23	0.49	0.03
ข้างลากซุง	17	0.15	2.50	1.23	0.49	0.03
สัตว์ 12 ราศี	19	0.83	15.72	7.71	3.09	0.16
กระบวยโซสัตว์ 12 ราศี	42	0.83	34.58	16.97	6.79	0.16
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.83	94.86	46.54	18.62	0.16
ผลไม้	50	0.83	41.50	20.36	8.14	0.16
สร้อย 12 ราศี	11	0.83	9.13	4.48	1.79	0.16
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊ก กระด้าง	4	0.83	3.02	1.48	0.59	0.16
รวม			203.81	100.00	40.00	

ตารางที่ ข.90 ค่าเสื่อมราคามีดเหลาเล็ก

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อม ราคาต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ข้างโขลง	17	5.00	83.33	4.33	3.03	0.18
ข้างลากซุง	17	6.00	100.00	5.20	3.64	0.22
สัตร์ 12 ราศี	19	12.00	227.27	11.82	8.27	0.44
กระบวยโซ่สัตร์ 12 ราศี	42	15.00	625.00	32.51	22.76	0.55
กระบวยแกะสลักด้าม	114	5.00	571.43	29.72	20.81	0.18
ผลไม้	50	5.00	250.00	13.00	9.10	0.18
สร้อย 12 ราศี	11	1.00	11.00	0.57	0.40	0.04
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ กระด้าง	4	15.00	54.55	2.84	1.99	0.55
รวม			1922.58		70.00	

ตารางที่ ข.91 ค่าเสื่อมราคาเครื่องขัด

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ การผลิต	ระยะเวลา การผลิต (ชม.)	ระยะเวลา รวมทั้งหมด	สัดส่วนการใช้ เครื่องมือ (ร้อยละ)	ค่าเสื่อมราคา ต่อปี (บาท)	ค่าเสื่อมราคา ต่อหน่วย (บาท)
ข้างโขลง	17	0.33	5.50	10.02	10.02	0.60
ข้างลากซุง	17	0.50	8.33	15.18	15.18	0.91
สัตร์ 12 ราศี	19	0.15	2.84	5.18	5.18	0.27
กระบวยโซ่สัตร์ 12 ราศี	42	0.15	6.25	11.39	11.39	0.27
กระบวยแกะสลักด้าม	114	0.15	17.14	31.23	31.23	0.27
ผลไม้	50	0.15	7.50	13.66	13.66	0.27
สร้อย 12 ราศี	11	0.50	5.50	10.02	10.02	0.91
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ กระด้าง	4	0.50	1.82	3.31	3.31	0.91
รวม			54.89		100.00	

ตารางที่ ข.92 ค่าแรงงานในการผลิตของผลิตภัณฑ์ตัวอย่างของช่างคำจัน

ผลิตภัณฑ์	จำนวนแรงงาน/ วัน (คน)	ระยะเวลาทำงาน (วัน)	ค่าแรงต่อวัน	ปริมาณ	ค่าแรงต่อชิ้น
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	1	120	130	1	15,600
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	1	7	130	1	910
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	1	3	130	1	390
โมบายนกเปลือกไม้	1	0.5	100	30	1.67
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหันนก	1	0.5	100	30	1.67
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	1	0.5	100	30	1.67
โมบายชุดสัตว์บิน	1	0.5	100	30	1.67
โมบายเดี่ยว ไก่จิก นก ห่วง	1	0.5	100	30	1.67

ตารางที่ ข.93 กำลังการผลิตของช่างสุวรรณ

ผลิตภัณฑ์	จำนวนแรงงาน/ วัน (คน)	ระยะเวลาทำงาน (วัน)	ปริมาณ	กำลังการผลิต/คน/วัน
ช้างโขลง	1	20	10	0.5
ช้างลากซุง	1	20	10	0.5
สัตว์ 12 ราศี	1	20	10	0.5
กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี	1	20	10	0.5
กระบวยแกะสลักด้าม	1	20	15	0.75
ผลไม้	1	20	60	3
สร้อยคอ 12 ราศี	1	20	15	0.75
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	1	20	10	0.5

ตารางที่ ข.94 ค่าแรงงานต่อหน่วย

ผลิตภัณฑ์	กำลังการผลิตต่อวัน	ค่าแรงต่อวัน	ค่าแรงงานต่อหน่วย
ข้างโซลง	0.5	130	260
ข้างลากซุง	0.5	130	260
สัตว์ 12 ราศี	0.5	130	260
กระบวยโซสัตว์ 12 ราศี	0.5	130	260
กระบวยแกะสลักด้าม	0.75	130	173.33
ผลไม้	3	130	43.33
สร้อยคอ 12 ราศี	0.75	130	173.33
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	0.5	130	260

ตารางที่ ข.95 ค่าจ้างตัดไม้เป็นแผ่น

ผลิตภัณฑ์	ค่าจ้าง	ปริมาณที่ได้ (แผ่น)	ค่าจ้างต่อหน่วย	ปริมาณใบไม้ที่ ผลิตได้	ค่าจ้างต่อ (ใบ)
ใบไม้เล็ก	100	20	5	70	0.07
ใบไม้ใหญ่	100	20	5	35	0.14

ตารางที่ ข.96 ค่าแรงเขียนแบบ

ผลิตภัณฑ์	จำนวน แรงงาน (คน)	ชั่วโมงการ ทำงาน (ชม.)	ปริมาณสินค้าที่ สามารถผลิตได้ (ชิ้น)	กำลังการ ผลิต/หน่วย	ค่าจ้างแรงงาน ต่อชม. (บาท/คน)	ค่าจ้าง แรงงานต่อ หน่วย
ใบไม้เล็ก	1	1	70	70	12.5	0.18
ใบไม้ใหญ่	1	1	35	35	12.5	0.36

ตารางที่ ข.97 ค่าแรงฉลุแบบ

ผลิตภัณฑ์	จำนวน แรงงาน (คน)	ชั่วโมงการ ทำงาน (ชม.)	ปริมาณสินค้าที่ สามารถผลิตได้ (ชิ้น)	กำลังการ ผลิต/หน่วย	ค่าจ้างแรงงาน ต่อชม. (บาท/คน)	ค่าจ้าง แรงงานต่อ หน่วย
ใบไม้เล็ก	1	1	70	70	12.5	0.18
ใบไม้ใหญ่	1	1	35	35	12.5	0.36

ตารางที่ ข.98 ค่าแรงแกะสลัก

ผลิตภัณฑ์	จำนวน แรงงาน (คน)	ชั่วโมงการทำงาน (ชม.)	ปริมาณสินค้าที่ สามารถผลิตได้ (ชิ้น)	กำลังการผลิต/หน่วย	ค่าจ้างแรงงาน ต่อชม. (บาท/ คน)	ค่าจ้างแรงงาน ต่อหน่วย
ใบไม้เล็ก	1	1	4	4	12.5	3.13
ใบไม้ใหญ่	1	1	2	2	12.5	6.25

ตารางที่ ข.99 ค่าจ้างมัด และลงเทียน

ผลิตภัณฑ์	ค่าจ้างต่อหน่วย (บาท)
ใบไม้เล็ก	1
ใบไม้ใหญ่	2

ตารางที่ ข.100 ค่าไฟฟ้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์ของช่างคำจัน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าไฟฟ้าต่อปี (บาท)	ค่าไฟฟ้าต่อหน่วย (บาท)
กระบายวิธีชีวิตชุดใหญ่	3	0.001	3.47	1.16
กระบายวิธีชีวิตกลาง	10	0.003	11.56	1.16
กระบายวิธีชีวิตเล็ก	33	0.011	38.55	1.16
โมบายนกเปลือกไม้	1,000	0.321	1,156.44	1.16
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหันนก	400	0.128	462.58	1.16
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ	667	0.214	770.96	1.16
โมบายชุดสัตว์บิน	400	0.128	462.58	1.16
โมบายเดี่ยว ไก่จิก นก ห่วง	600	0.193	693.86	1.16
รวม	3,113		3,600.00	

ตารางที่ ข.101 ค่าไฟฟ้าในกลุ่มผลิตภัณฑ์ของช่างสุวรรณ

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต ในปี 2546	สัดส่วนการใช้ วัตถุดิบ (ร้อยละ)	ต้นทุนวัตถุดิบ ต่อปี	ต้นทุนต่อหน่วย
ข้างโซล	17	6.11	54.97	3.30
ข้างลากซุง	17	6.11	54.97	3.30
สัตว์ 12 ราศี	19	6.94	62.47	3.30
กระบวยโซสัตว์ 12 ราศี	42	15.27	137.43	3.30
กระบวยแกะสลักด้าม	114	41.88	376.96	3.30
ผลไม้	50	18.32	164.92	3.30
สร้อยคอ 12 ราศี	11	4.03	36.28	3.30
เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง	4	1.33	11.99	3.30
รวม	273	100.00	900.00	

ตารางที่ ข.102 ค่าบรรจุภัณฑ์การตลาด

ผลิตภัณฑ์	ราคาบรรจุภัณฑ์	จำนวนที่บรรจุได้	ค่าบรรจุภัณฑ์ต่อหน่วย	หมายเหตุ
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	0	0	0	ไม่มีการบรรจุกล่อง
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	50	1	50	
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	50	2	25	
กระบวยแกะสลักด้าม	50	5	10	
ช้างโขลง	50	1	50	
ช้างลากซุง	50	1	50	
สัตว์ 12 ราศี	0	0	0	ไม่มีการบรรจุกล่อง
กระบวยใส่สัตว์ 12 ราศี	50	2	25	
โมบายนก เปลือกไม้	50	50	1	
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหันนก	50	50	1	
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	50	50	1	
โมบายชุดสัตว์บิน	50	50	1	
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	50	50	1	
ใบไม้เล็ก	0	0	0	ไม่มีการบรรจุกล่อง
ใบไม้ใหญ่	0	0	0	ไม่มีการบรรจุกล่อง
ผลไม้	0	0	0	ไม่มีการบรรจุกล่อง
สร้อยคอ 12 ราศี	11	4	2.75	
เชิงเทียน	4	2	2	

ตารางที่ ข.103 ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าใช้จ่ายในการ ออกร้านต่อปี (บาท)	ค่าใช้จ่ายในการออ กร้านต่อหน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.051	6.1	2.04
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.379	45.4	2.04
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	1.420	170.4	2.04
กระบวยแกะสลักด้าม	114	1.947	233.6	2.04
ช้างโขลง	17	0.284	34.1	2.04
ช้างลากซุง	17	0.284	34.1	2.04
สัตว์ 12 ราศี	19	0.323	38.7	2.04
กระบวยใส่สัตว์ 12 ราศี	42	0.710	85.2	2.04
โมบายนก เปลือกไม้	1667	28.394	3407.2	2.04
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหันนก	1250	21.295	2555.4	2.04
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	1000	17.036	2044.3	2.04
โมบายชุดสัตว์บิน	600	10.222	1226.6	2.04
โมบายเดี่ยว ทรงไก่จิก นก ห่วง	600	10.222	1226.6	2.04
ใบไม้เล็ก	200	3.407	408.9	2.04
ใบไม้ใหญ่	171	2.920	350.5	2.04
ผลไม้	50	0.852	102.2	2.04
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.187	22.5	2.04
เชิงเทียน	4	0.068	8.2	2.04
รวม	5870	100	120000	2.04

ตารางที่ ข.104 ค่าโทรศัพท์ด้านการตลาด

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต	สัดส่วนการผลิต	ค่าโทรศัพท์ต่อปี (บาท)	ค่าโทรศัพท์ต่อหน่วย (บาท)
กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่	3	0.051	0.6	0.20
กระบวยวิถีชีวิตกลาง	22	0.379	4.5	0.20
กระบวยวิถีชีวิตเล็ก	83	1.420	17.0	0.20
กระบวยแกะสลักด้าม	114	1.947	23.4	0.20
ช้างโขลง	17	0.284	3.4	0.20
ช้างลากซุง	17	0.284	3.4	0.20
สัตว์ 12 ราศี	19	0.323	3.9	0.20
กระบวยไขสัตว์ 12 ราศี	42	0.710	8.5	0.20
โมบายนก เปลือกไม้	1667	28.394	340.7	0.20
โมบายเดี่ยวบ้านน้อย กังหัน นก	1250	21.295	255.5	0.20
โมบายใบไม้ใบ 1 ใบ แมลง 1 ตัว	1000	17.036	204.4	0.20
โมบายชุดสัตว์บิน	600	10.222	122.7	0.20
โมบายเดี่ยว กรงไก่จิก นก ห่วง	600	10.222	122.7	0.20
ใบไม้เล็ก	200	3.407	40.9	0.20
ใบไม้ใหญ่	171	2.920	35.0	0.20
ผลไม้	50	0.852	10.2	0.20
สร้อยคอ 12 ราศี	11	0.187	2.2	0.20
เชิงเทียน	4	0.068	0.8	0.20
รวม	5870	100	1200.0	0.20

ภาคผนวก ค.

ต้นทุนและผลตอบแทน

ตัวอย่างต้นทุนและผลตอบแทน

ตารางที่ ค.1 ต้นทุนกระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่

รายการ	กระบวยวิถีชีวิตชุดใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุนต่อ ต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					1,147.21	15,600.00	16746.06	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท			300		300.00	1.79
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท			750		750.00	4.47
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท			30.00		30.00	0.18
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
สัตว์ขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท			0.00		0.00	-
สัตว์ขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท			0.00		0.00	-
ใบไม้ใหญ่		บาท			0.00		0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท			0.00		0.00	-
ลูกไม้		บาท			0.00		0.00	-
ลูกปัดไม้		บาท			0.00		0.00	-
หอยเบี้ย		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								
เอ็น		บาท			0.25		0.25	0.001
ด้าย (ไนลอน)		บาท			0.00		0.00	-

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุนต่อ ต้นทุน ทั้งหมด
ตะขอ		บาท			0.00		0.00	-
ห่วง		บาท			0.00		0.00	-
กัณฑ์		บาท			0.00		0.00	-
กระดิ่ง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ดินสอ		บาท			2.50		2.50	0.01
กระดาษก๊อปปี้		บาท			24.00		24.00	0.14
ยางลบ		บาท			0.50		0.50	0.003
กระดาษทราย		บาท			32.00		32.00	0.19
กาวแห้งเร็ว		บาท			3.00		3.00	0.02
กาวธรรมดา		บาท			1.00		1.00	0.01
ปลอกนิ้ว		บาท			0.22		0.22	0.001
ใบเลื่อยฉลุ		บาท			2.59		2.59	0.02
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	0.01
2. แรงงาน								
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				15600.00	15600.00	92.88
ประกอบ		บาท					0.00	-
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.10	0.10	0.0006
เลื่อยฉลุมือ		บาท				0.01	0.01	0.0000
ตัวแบน		บาท				0.91	0.91	0.0054
ตัวแบนปลายเฉียง		บาท				0.91	0.91	0.0054
ตัวยู		บาท				1.81	1.81	0.0108
ตัววี		บาท				1.81	1.81	0.0108

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุนต่อ ต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปร (บาท/หน่วย)					63,253.94			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสด (บาท/หน่วย)					78,852.79			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					63,204.08			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนกิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					87.50			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย ส่ง (ร้อยละ)					79.07			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนเงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					98.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย ส่ง (ร้อยละ)					79.01			
ราคาขายปลีก (บาท)					100,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการ (บาท/หน่วย)					90,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปร (บาท/หน่วย)					83,253.94			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสด (บาท/หน่วย)					98,852.79			

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุนต่อ ต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					83,204.08			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					90.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					83.25			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					98.85			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					83.20			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			0.00		0.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และ แสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							2.64	

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุนต่อ ต้นทุน ทั้งหมด
(3) ต้นทุนการผลิตและ การตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)					16,798.56			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับ ต้นทุนการผลิตและ การตลาด					63,201.44			
ส่วนต่างของราคาขายปลีก กับต้นทุนการผลิตและ การตลาด					83,201.44			
(4) ต้นทุนการจัดการ ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อ หน่วย (บาท)					0.00			
					0.00			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					16,798.56			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.2 ต้นทุนกระบวยวิถีชีวิตชุดกลาง

รายการ	กระบวยวิถีชีวิตชุดกลาง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					229.01	910.00	1137.86	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท			200		200.00	17.35
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			10.00		10.00	0.87
สัตว์ขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท					0.00	-
สัตว์ขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท					0.00	-
ใบไม้ใหญ่		บาท					0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท					0.00	-
ลูกไม้		บาท					0.00	-
ลูกปัดไม้		บาท					0.00	-
หอยเบี้ย		บาท					0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
เอ็น		บาท			0.10		0.10	0.01
ด้าย (ไนลอน)		บาท					0.00	-
ตะขอ		บาท					0.00	-
ห่วง		บาท					0.00	-
กั๊กหนัง		บาท					0.00	-
กระดิ่ง		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดกลาง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท			0.10		0.10	0.01
กระดาษก๊อปปี้		บาท			6.00		6.00	0.52
ยางลบ		บาท			0.05		0.05	0.00
กระดาษทราย		บาท			8.00		8.00	0.69
กาวแห้งเร็ว		บาท			0.60		0.60	0.05
กาวธรรมดา		บาท			0.20		0.20	0.02
ปลอกนิ้ว		บาท			0.22		0.22	0.02
ใบเลื่อยฉลุ		บาท			2.59		2.59	0.22
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	0.10
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				910.00	910.00	78.94
ประกอบ		บาท					0.00	-
ต้นทุนคงที่								-
ค่าเสื่อมราคา								-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.03	0.03	0.00
เลื่อยฉลุมือ		บาท				0.01	0.01	0.00
ตัวแบน		บาท				0.09	0.09	0.01
ตัวแบนปลายเฉียง		บาท				0.09	0.09	0.01
ตัวยู		บาท				0.18	0.18	0.02
ตัววี		บาท				0.18	0.18	0.02
เหล็กไซ		บาท				0.12	0.12	0.01
ชุดดอกสว่าน		บาท				1.94	1.94	0.17
มีดเหลา		บาท				0.26	0.26	0.02
หินลับมีด		บาท				0.35	0.35	0.03

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดกลาง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					3,347.17			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนกิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					77.78			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					74.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนเงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					94.91			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					74.38			
ราคาขายปลีก (บาท)					4,500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการ (บาท/หน่วย)					3,500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปร (บาท/หน่วย)					3,362.14			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสด (บาท/หน่วย)					4,270.99			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					3,347.17			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนกิจการต่อราคาขาย ปลีก (ร้อยละ)					77.78			

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดกลาง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนผันแปรต่อราคาขาย ปลีก (ร้อยละ)					74.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนเงินสดต่อราคาขาย ปลีก (ร้อยละ)					94.91			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขาย ปลีก (ร้อยละ)					74.38			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			50.00		50.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และ แสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อ หน่วย (บาท)							52.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและ การตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)					1,205.48			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด					3,294.52			

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดกลาง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด					3,294.52			
(4) ต้นทุนการจัดการ					0.00			
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อ หน่วย (บาท)					0.00			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					1,205.48			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.3 ต้นทุนกระบวยวิถีชีวิตชุดเล็ก

รายการ	กระบวยวิถีชีวิตชุดเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					224.74	390.00	613.58	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท			200		200.00	31.83
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			10.00		10.00	1.59
สัตรีขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท					0.00	-
สัตรีขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท					0.00	-
ใบไม้ใหญ่		บาท					0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท					0.00	-
ลูกไม้		บาท					0.00	-
ลูกปัดไม้		บาท					0.00	-
หอยเบี้ย		บาท					0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
เอ็น		บาท					0.00	-
ด้าย (ไนลอน)		บาท					0.00	-
ตะขอ		บาท					0.00	-
ห่วง		บาท					0.00	-
กั๊กหนัง		บาท					0.00	-
กระดิ่ง		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท			0.10		0.10	0.02
กระดาษก๊อปปี้		บาท			6.00		6.00	0.95
ยางลบ		บาท			0.05		0.05	0.01
กระดาษทราย		บาท			4.00		4.00	0.64
กาวแห้งเร็ว		บาท			0.43		0.43	0.07
กาวธรรมดา		บาท			0.20		0.20	0.03
ปลอกนิ้ว		บาท			0.22		0.22	0.03
ใบเลื่อยฉลุ		บาท			2.59		2.59	0.41
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	0.18
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				390.00	390.00	62.07
ประกอบ		บาท					0.00	-
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.01	0.01	0.00
เลื่อยฉลุมือ		บาท				1.1E-3	0.00	0.00
ตัวแบน		บาท				0.09	0.09	0.01
ตัวแบนปลายเฉียง		บาท				0.09	0.09	0.01
ตัวยู		บาท				0.18	0.18	0.03
ตัววี		บาท				0.18	0.18	0.03
เหล็กไซ		บาท				0.12	0.12	0.02
ชุดดอกสว่าน		บาท				1.94	1.94	0.31
มีดเหลา		บาท				0.09	0.09	0.01
หินลับมีด		บาท				0.35	0.35	0.06
กบไสกระดาษ		บาท				0.21	0.21	0.03

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					75.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					48.87			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					81.27			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					47.64			
ราคาขายปลีก (บาท)					1,200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					900.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					586.42			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					975.26			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					571.66			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					75.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					48.87			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					81.27			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					47.64			

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธีชีวิตชุดเล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			25.00		25.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดง สินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							27.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)					655.98			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุน การผลิตและการตลาด					544.02			
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด					544.02			
(4) ต้นทุนการจัดการ					0.00			
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)					0.00			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					655.98			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.4 ต้นทุนโมบาย นก เปลือกไม้

รายการ	โมบาย นก เปลือกไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					52.84	-	52.84	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท					0.00	-
สัตว์ขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท			20.00		20.00	37.37
สัตว์ขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท			20.00		20.00	37.37
ใบไม้ใหญ่		บาท					0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท					0.00	-
ลูกไม้		บาท			0.25		0.25	0.47
ลูกปัดไม้		บาท			6.00		6.00	11.21
หอยเบี้ย		บาท					0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
เอ็น		บาท					0.00	-
ด้าย (ไนลอน)		บาท			0.25		0.25	0.47
ตะขอ		บาท			0.25		0.25	0.47
ห่วง		บาท			3.0		3.00	5.61
กั๊กหัน		บาท					0.00	-
กระดิ่ง		บาท					0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท					0.00	-
กระดาษก๊อปปี้		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

รายการ	นโยบาย นก เปลือกไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ยางลบ		บาท					0.00	-
กระดาษทราย		บาท					0.00	-
กาวแห้งเร็ว		บาท			0.20		0.20	0.37
กาวธรรมชาติ		บาท			0.07		0.07	0.12
ปลอกนิ้ว		บาท					0.00	-
ใบเลื่อยฉลุ		บาท					0.00	-
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	2.16
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท					0.00	-
ประกอบ		บาท			1.67		1.67	3.11
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุมือ		บาท					0.00	-
ตัวแบน		บาท					0.00	-
ตัวแบนปลายเฉียง		บาท					0.00	-
ตัวยู		บาท					0.00	-
ตัววี		บาท					0.00	-
เหล็กไซ		บาท					0.00	-
ชุดดอกสว่าน		บาท				0.05	0.05	0.09
มีดเหลา		บาท				3.74E-04	0.00	0.00
หินลับมีด		บาท					0.00	-
กบไสกะลา		บาท					0.00	-
เลื่อยตัดไม้		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

รายการ	โมบาย นก เปลือกไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					11.11			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					41.29			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					41.29			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					40.53			
ราคาขายปลีก (บาท)					90.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					10.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					37.16			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					37.16			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					36.48			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					11.11			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					41.29			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					41.29			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					40.53			

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

รายการ	โมบาย นก เปลือกไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			1.00		1.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							3.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)					57.16			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด					32.84			
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด					32.84			
(4) ต้นทุนการจัดการ					0.00			
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)					0.00			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					57.16			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.5 ต้นทุนโมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน

รายการ	โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					109.39	-	109.39	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท					0.00	-
สัตรขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท			40.00		40.00	36.08
สัตรขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท			30.00		30.00	27.06
ใบไม้ใหญ่		บาท					0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท			15.00		15.00	13.53
ลูกไม้		บาท					0.00	-
ลูกปัดไม้		บาท			4.80		4.80	4.33
หอยเบี้ย		บาท					0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
เอ็น		บาท					0.00	-
ด้าย (ไนลอน)		บาท			0.25		0.25	0.23
ตะขอ		บาท			0.25		0.25	0.23
หวง		บาท			6.0		6.00	5.41
กังหัน		บาท			10.00		10.00	9.02
กระดิ่ง		บาท					0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท					0.00	-
กระดาษก๊อปปี้		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค.5 (ต่อ)

รายการ	โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ยางลบ		บาท					0.00	-
กระดาษทราย		บาท					0.00	-
กาวแห้งเร็ว		บาท			0.2000		0.20	0.18
กาวธรรมดา		บาท			0.07		0.07	0.06
ปลอกนิ้ว		บาท					0.00	-
ใบเลื่อยฉลุ		บาท					0.00	-
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	1.04
2. แรงงาน								-
แกะสลัก		บาท					0.00	-
ประกอบ					1.67		1.67	1.50
ต้นทุนคงที่								-
ค่าเสื่อมราคา								-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุมือ		บาท					0.00	-
ตัวแบน		บาท					0.00	-
ตัวแบนปลายเฉียง		บาท					0.00	-
ตัวยู		บาท					0.00	-
ตัววี		บาท					0.00	-
เหล็กไซ		บาท					0.00	-
ชุดดอกสว่าน		บาท				0.05	0.05	0.05
มีดเหลา		บาท				3.74E-04	0.00	0.00
หินลับมีด		บาท					0.00	-
กบไสกะลา		บาท					0.00	-
เลื่อยตัดไม้		บาท					0.00	-
ตะปัด		บาท				1.12E-03	0.00	0.00

ตารางที่ ค.5 (ต่อ)

ตารางที่ ค.5 (ต่อ)

รายการ	โมบายบ้านเดี่ยว นก กิ่งหัน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					8.84			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					8.84			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					7.60			
ราคาขายปลีก (บาท)					120.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					20.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					10.61			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					10.61			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					9.13			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					16.67			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					8.84			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					8.84			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					7.60			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			1.00		1.00	

ตารางที่ ค.5 ต้นทุนโมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน

รายการ	โมบายบ้านเดี่ยว นก กังหัน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดง สินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							3.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)					114.52			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุน การผลิตและการตลาด					5.48			
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด					5.48			
(4) ต้นทุนการจัดการ					0.00			
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)					0.00			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					114.52			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 6 ต้นทุนโมบายไบไม้ไผ่ 1 ไบ แผลง 1

รายการ	โมบายไบไม้ไผ่ 1 ไบ แผลง 1							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					70.99	-	70.99	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท					0.00	-
สัตว์ขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท			0.00		0.00	-
สัตว์ขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท			10.00		10.00	13.95
ใบไม้ใหญ่		บาท			30.00		30.00	41.86
ใบไม้เล็ก		บาท			15.00		15.00	20.93
ลูกไม้		บาท			0.00		0.00	-
ลูกปัดไม้		บาท			2.40		2.40	3.35
หอยเบี้ย		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
เอ็น		บาท					0.00	-
ด้าย (ไนลอน)		บาท			0.25		0.25	0.35
ตะขอ		บาท			0.25		0.25	0.35
ห่วง		บาท			0.0		0.00	-
กั๊กหนัง		บาท			10.00		10.00	13.95
กระดิ่ง		บาท					0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท					0.00	-
กระดาษก๊อปปี้		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค. 6 (ต่อ)

รายการ	โมบายไบโม่ไบ 1 ใบ แมลง 1							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ยางลบ		บาท					0.00	-
กระดาษทราย		บาท					0.00	-
กาาแห้งเร็ว		บาท			0.2000		0.20	0.28
กาาธรรมชาติ		บาท			0.07		0.07	0.09
ปลอกนิ้ว		บาท					0.00	-
ไบเลื่อยฉลุ		บาท					0.00	-
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	1.61
2. แรงงาน								-
แกะสลัก		บาท					0.00	-
ประกอบ		บาท			1.67		1.67	2.33
ต้นทุนคงที่								-
ค่าเสื่อมราคา								-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุมือ		บาท					0.00	-
ตัวแบน		บาท					0.00	-
ตัวแบนปลายเอียง		บาท					0.00	-
ตัวยู		บาท					0.00	-
ตัววี		บาท					0.00	-
เหล็กไซ		บาท					0.00	-
ชุดดอกสว่าน		บาท				0.05	0.05	0.07
มีดเหลา		บาท				3.74E-04	0.00	0.00
หินลับมีด		บาท					0.00	-
กบไสกระดาษ		บาท					0.00	-
เลื่อยตัดไม้		บาท					0.00	-
ตะปัด		บาท				0.00	0.00	0.00
กรรไกร		บาท				0.004	0.00	0.01

ตารางที่ ค. 6 (ต่อ)

ตารางที่ ค. 6 (ต่อ)

รายการ	นโยบายใบไม้ใบ 1 ใบ แผลง 1							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					52.67			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนเงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					52.67			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					52.22			
ราคาขายปลีก (บาท)					150.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการ (บาท/หน่วย)					50.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปร (บาท/หน่วย)					79.01			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สด (บาท/หน่วย)					79.01			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					78.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนกิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					33.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					52.67			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนเงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					52.67			

ตารางที่ ค. 6 (ต่อ)

รายการ	นโยบายใบไม้ใบ 1 ใบ แผลง 1							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือ ต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	52.22							
(2) ต้นทุนการตลาด ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าโทรศัพท์ โรงเรียนเก็บสินค้า และแสดง สินค้า ตู้แสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ชั้นวางสินค้า		บาท			2.02		2.02	
		บาท			1.00		1.00	
		บาท			0.20		0.20	
		บาท			0.08		0.08	
		บาท			0.17		0.17	
		บาท			0.10		0.10	
		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							3.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาด ต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	75.31							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด	74.69							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด	74.69							
(4) ต้นทุนการจัดการ ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อ หน่วย (บาท)	0.00 0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					75.31			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 7 ต้นทุนนโยบายชุดสัตว์บิน

รายการ	นโยบายชุดสัตว์บิน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					96.64	-	96.64	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท					0.00	-
สัตว์ขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท			40.00		40.00	41.10
สัตว์ขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท			45.00		45.00	46.24
ใบไม้ใหญ่		บาท					0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท			0.00		0.00	-
ลูกไม้		บาท			0.00		0.00	-
ลูกปัดไม้		บาท			0.00		0.00	-
หอยเบี้ย		บาท			2.40		2.40	2.47
1.2 วัตถุดิบรอง								-
เอ็น		บาท					0.00	-
ด้าย (ไนลอน)		บาท			0.25		0.25	0.26
ตะขอ		บาท			0.50		0.50	0.51
ห่วง		บาท			3.0		3.00	3.08
กั้งหัน		บาท			0.00		0.00	-
กระดิ่ง		บาท			2.40		2.40	2.47
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท					0.00	-
กระดาษก๊อปปี้		บาท					0.00	-
ยางลบ		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค. 7 (ต่อ)

รายการ	โมบายชุดสัตว์บิน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
กระดานทราย		บาท					0.00	-
กาวแห้งเร็ว		บาท			0.20		0.20	0.21
กาวธรรมดา		บาท			0.07		0.07	0.07
ปลอกนิ้ว		บาท					0.00	-
ใบเลื่อยฉลุ		บาท					0.00	-
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	1.19
2. แรงงาน								-
แกะสลัก		บาท					0.00	-
ประกอบ		บาท			1.67		1.67	1.71
ต้นทุนคงที่								-
ค่าเสื่อมราคา								-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุมือ		บาท					0.00	-
ตัวแบน		บาท					0.00	-
ตัวแบนปลายเฉียง		บาท					0.00	-
ตัวยู		บาท					0.00	-
ตัววี		บาท					0.00	-
เหล็กไซ		บาท					0.00	-
ชุดดอกสว่าน		บาท				0.05	0.05	0.05
มีดเหลา		บาท				3.74E-04	0.00	0.00
หินลับมีด		บาท					0.00	-
กบไสกระดาษ		บาท					0.00	-
เลื่อยตัดไม้		บาท					0.00	-
ตะปัด		บาท				0.00	0.00	0.00
กรรไกร		บาท				0.004	0.00	0.00
มีดปัด		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค. 7 (ต่อ)

รายการ	โมบายชุดสัตว์บิน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ลิ้นแบน		บาท					0.00	-
โรงเรือนผลิตสินค้า		บาท				0.36	0.36	0.37
ต้นทุนการผลิตของกลุ่ม (ค่า เสื่อมราคา)								-
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.04	0.04	0.04
จิกซอ		บาท				0.00	0.00	-
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	0.06
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	0.06
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	0.10
เลาเตอร์		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท					0.00	-
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				120.00	96.64	0.68	97.32	100
ราคาขายส่ง (บาท)					250.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					130.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					153.36			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					153.36			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					152.68			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					52.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					61.34			

ตารางที่ ค. 7 (ต่อ)

รายการ	นโยบายชุดสวัสดิ์วิน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					61.34			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					61.07			
ราคาขายปลีก (บาท)					250.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					130.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					153.36			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					153.36			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					152.68			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					52.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					61.34			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					61.34			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					61.07			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			1.00		1.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดง สินค้า		บาท			0.08		0.08	

ตารางที่ ค. 7 (ต่อ)

รายการ	โมบายชุดสัตว์บิน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ผู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							3.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	100.96							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	149.04							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด	149.04							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					100.96			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 8 ต้นทุนโมบายเดี่ยว กรุงไคจิก นก ห่วง

รายการ	โมบายเดี่ยว กรุงไคจิก นก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					103.69	-	103.69	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 8" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 7" *2"		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 6" *2"		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบใหญ่		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท					0.00	-
สัตว์ขนาดใหญ่ (นก หมู ปลา)		บาท			40.00		40.00	38.33
สัตว์ขนาดเล็ก (หมู นก)		บาท			50.00		50.00	47.91
ใบไม้ใหญ่		บาท					0.00	-
ใบไม้เล็ก		บาท			0.00		0.00	-
ลูกไม้		บาท			0.25		0.25	0.24
ลูกปัดไม้		บาท			3.60		3.60	3.45
หอยเบี้ย		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								
เอ็น		บาท					0.00	-
ด้าย (ไนลอน)		บาท			0.25		0.25	0.24
ตะขอ		บาท			0.50		0.50	0.48
ห่วง		บาท			6.0		6.00	5.75
กั๊กหัน		บาท			0.00		0.00	-
กระดิ่ง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ดินสอ		บาท					0.00	-

ตารางที่ ค. 8 (ต่อ)

รายการ	โมบายเดี่ยว ทรงไก่จิก นก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
กระดาดกือบปี		บาท					0.00	-
ยางลบ		บาท					0.00	-
กระดาดทราย		บาท					0.00	-
กาวแห้งเร็ว		บาท			0.20		0.20	0.19
กาวธรรมดา		บาท			0.07		0.07	0.06
ปลอกนิ้ว		บาท					0.00	-
ใบเลื่อยฉลุ		บาท					0.00	-
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								
ค่าไฟฟ้า		บาท			1.16		1.16	1.11
2. แรงงาน								-
แกะสลัก		บาท					0.00	-
ประกอบ		บาท			1.67		1.67	1.60
ต้นทุนคงที่								-
ค่าเสื่อมราคา								
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุมือ		บาท					0.00	-
ตัวแบน		บาท					0.00	-
ตัวแบนปลายเอียง		บาท					0.00	-
ตัวยู		บาท					0.00	-
ตัววี		บาท					0.00	-
เหล็กไซ		บาท					0.00	-
ชุดดอกสว่าน		บาท				0.05	0.05	0.05
มีดเหลา		บาท				3.74E-04	0.00	0.00
หินลับมีด		บาท					0.00	-
กบไสกะลา		บาท					0.00	-
เลื่อยตัดไม้		บาท					0.00	-
ตะปัด		บาท				0.00	0.00	0.00

ตารางที่ ค. 8 (ต่อ)

รายการ	โมบายเดี่ยว กรุงไทย กน							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					13.59			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					13.59			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					13.03			
ราคาขายปลีก (บาท)					120.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการ (บาท/หน่วย)					20.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปร (บาท/หน่วย)					16.31			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สด (บาท/หน่วย)					16.31			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมด (บาท/หน่วย)					15.63			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					16.67			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ผันแปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					13.59			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน เงินสดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					13.59			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					13.03			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			1.00		1.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	

ตารางที่ ค. 8 (ต่อ)

รายการ	โมบายเดี่ยว กรุงไคจิก นก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็นเงิน สด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
โรงเรียนเก็บสินค้า และแสดง สินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							3.64	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาด ต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	108.01							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	11.99							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับ ต้นทุนการผลิตและการตลาด	11.99							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					108.01			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 9 ต้นทุนข้างโหลง

รายการ	ข้างโหลง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					85.69	260.00	345.69	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 cm		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 cm		บาท			62.50		62.50	17.66
ไม้สัก ขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สัก ขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท			0.00		0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								
ไม้ไผ่		บาท			1.00		1.00	0.28
เชือกโยกัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.05
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.24
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.24
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	1.37
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.47
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.47
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.16
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.16
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.16
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.02
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	0.93

ตารางที่ ค. 9 (ต่อ)

รายการ	ข้างล่าง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
2. แรงงาน								
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				260.00	260.00	73.48
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
มีดอีโต้		บาท				0.29	0.29	0.08
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.34	0.34	0.10
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.22	0.22	0.06
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
สิ่ว		บาท				3.52	3.52	0.99
เลื่อยฉลุมือ		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				1.53	1.53	0.43
มีดเหลาใหญ่		บาท				0.03	0.03	0.01
มีดเหลาเล็ก		บาท				0.18	0.18	0.05
เครื่องขัด		บาท				0.60	0.60	0.17
ต้นทุนการผลิตของกลุ่ม (ค่าเสื่อม ราคา)								
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.16	0.16	0.05
จิกขอ		บาท				1.07	1.07	0.30
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	0.02
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	0.02
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	0.03
เลาเตอร์		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท					0.00	-
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				500.00	85.69	268.17	353.86	100
ราคาขายส่ง (บาท)					3,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					2,500.00			

ตารางที่ ค. 9 (ต่อ)

รายการ	ข้างล่าง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					2,654.31			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					2,914.31			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					2,646.14			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					83.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					88.48			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					97.14			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					88.20			
ราคาขายปลีก (บาท)					3,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					2,500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					2,654.31			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					2,914.31			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					2,646.14			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					83.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					88.48			

ตารางที่ ค. 9 (ต่อ)

รายการ	ข้างโหลง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	97.14							
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	88.20							
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			50.00		50.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							52.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	406.51							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	2,593.49							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	2,593.49							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					406.51			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 10 ต้นทุนข้างลากซุง

รายการ	ข้างลากซุง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					86.04	260.00	346.04	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			62.50		62.50	17.57
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท			0.00		0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								
ไม้ไผ่		บาท			1.00		1.00	0.28
เชือกโยกัญชง		บาท			0.35		0.35	0.10
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.05
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.24
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.24
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	1.36
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.46
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.46
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.16
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.16
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.16
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.02
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	0.93

ตารางที่ ค. 10 (ต่อ)

รายการ	ข้างล่างสูง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
2. แรงงาน								
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				260.00	260.00	73.09
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
มีดอีโต้		บาท				0.29	0.29	0.08
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.34	0.34	0.10
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.22	0.22	0.06
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
สิ่ว		บาท				4.69	4.69	1.32
เลื่อยฉลุมือ		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				1.53	1.53	0.43
มีดเหลาใหญ่		บาท				0.03	0.03	0.01
มีดเหลาเล็ก		บาท				0.22	0.22	0.06
เครื่องขัด		บาท				0.91	0.91	0.26
ต้นทุนการผลิตของกลุ่ม (ค่าเสื่อม ราคา)								
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.16	0.16	0.05
จิกซอ		บาท				1.07	1.07	0.30
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	0.02
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	0.02
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	0.03
เลาเตอร์		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท					0.00	-
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				500.00	86.04	269.69	355.73	100
ราคาขายส่ง (บาท)					3,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					2,500.00			

ตารางที่ ค. 10 (ต่อ)

รายการ	ข้างล่าง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					2,653.96			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					2,913.96			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					2,644.27			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					83.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					88.47			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					97.13			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					88.14			
ราคาขายปลีก (บาท)					3,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					2,500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					2,653.96			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					2,913.96			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					2,644.27			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					83.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					88.47			

ตารางที่ ค. 10 (ต่อ)

รายการ	ข้างล่างสูง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	97.13							
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	88.14							
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			50.00		50.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							52.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	408.38							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	2,591.62							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	2,591.62							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					408.38			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 11 ต้นทุนสัตว์ 12 ราศี ขนาดความสูง 1 นิ้ว

รายการ	สัตว์ 12 ราศี ขนาดความสูง 1 นิ้ว							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					40.94	260.00	300.94	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			18.75		18.75	5.88
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท			0.00		0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								
ไม้ไผ่		บาท			0.00		0.00	-
เชือกโยกัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.06
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.38
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.38
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	1.52
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.52
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.52
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.18
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.18
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.18
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.02
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	1.03

ตารางที่ ค. 11 (ต่อ)

รายการ	สัปดาห์ 12 ราศี ขนาดความสูง 1 นิ้ว							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
2. แรงงาน								
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				260	260.00	81.53
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
มีคิได้		บาท				0.29	0.29	0.09
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.34	0.34	0.11
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.00	0.00	-
สิ่ว		บาท				4.69	4.69	1.47
เลื่อยฉลุมือ		บาท				0.08	0.08	0.03
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				10.23	10.23	3.21
มีดเหลาใหญ่		บาท				0.16	0.16	0.05
มีดเหลาเล็ก		บาท				0.44	0.44	0.14
เครื่องขัด		บาท				0.27	0.27	0.09
ต้นทุนการผลิตของกลุ่ม (ค่าเสื่อม ราคา)								
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.16	0.16	0.05
จิกขอ		บาท				1.07	1.07	0.33
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	0.02
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	0.02
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	0.03
เลาเตอร์		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				0.00	0.00	-
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				600.00	40.94	277.96	318.91	100
ราคาขายส่ง (บาท)					1,200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					600.00			

ตารางที่ ค. 11 (ต่อ)

รายการ	สัตว์ 12 ราศี ขนาดความสูง 1 นิ้ว							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					899.06			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,159.06			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					881.09			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					50.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					74.92			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					96.59			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					73.42			
ราคาขายปลีก (บาท)					1,200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					600.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					899.06			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,159.06			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					881.09			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					50.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					74.92			

ตารางที่ ค. 11 (ต่อ)

รายการ	สัตว์ 12 ราศี ขนาดความสูง 1 นิ้ว							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	96.59							
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	73.42							
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			0.00		0.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							2.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	321.56							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	878.44							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	878.44							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					321.56			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 12 ต้นทุนกระบวยใช้สัตว์ 12 ราศี

รายการ	กระบวยใช้สัตว์ 12 ราศี							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					40.95	260.00	300.95	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			18.75		18.75	6.00
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท					0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท					0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท					0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								
ไม้ไผ่		บาท			0.00		0.00	-
เชือกไผ่กัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.06
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.41
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.41
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	1.55
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.53
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.53
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.18
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.18
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.18
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.02
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	1.06
2. แรงงาน								
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				260.00	260.00	83.26

ตารางที่ ค. 12 (ต่อ)

รายการ	กระบวยโซ่สัตว์ 12 ราศี							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา								
มีดอีโต้		บาท				0.29	0.29	0.09
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.26	0.26	0.08
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.34	0.34	0.11
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.22	0.22	0.07
เลื่อยตัดเหล็ก		บาท				0.26	0.26	0.08
สิ่ว		บาท				2.35	2.35	0.75
เลื่อยฉลุมือ		บาท				0.08	0.08	0.03
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				5.12	5.12	1.64
มีดเหลาใหญ่		บาท				0.16	0.16	0.05
มีดเหลาเล็ก		บาท				0.55	0.55	0.17
เครื่องขัด		บาท				0.27	0.27	0.09
ต้นทุนการผลิตของกลุ่ม (ค่าเสื่อม ราคา)								
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.16	0.16	0.05
จิกซอ		บาท				1.07	1.07	0.34
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	0.02
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	0.02
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	0.03
เลาเตอร์		บาท					0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท					0.00	-
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				500.00	40.95	271.34	312.28	100
ราคาขายส่ง (บาท)					700.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					399.05			

ตารางที่ ค. 12 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธี 12 ราย							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					659.05			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					387.72			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					28.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					57.01			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					94.15			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					55.39			
ราคาขายปลีก (บาท)					700.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					399.05			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					659.05			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					387.72			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					28.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					57.01			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					94.15			

ตารางที่ ค. 12 (ต่อ)

รายการ	กระบวนวิธี 12 ราย							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	55.39							
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			25.00		25.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรียนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							27.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	339.93							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	360.07							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	360.07							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					339.93			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 13 ต้นทุนกระบวยแกะสลักด้าม

รายการ	กระบวยแกะสลักด้าม							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					43.95	173.33	217.28	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			18.75		18.75	8.35
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท			0.00		0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			3.00		3.00	1.34
1.2 วัตถุดิบรอง								-
ไม้ไผ่		บาท			0.00		0.00	-
เชือกโยกัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.08
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.96
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.96
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	2.15
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.73
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.73
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.25
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.25
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.25
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.03
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	1.47
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				173.33	173.33	77.18

ตารางที่ ค. 13 (ต่อ)

รายการ	กระบวนและสัปดาห์							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					656.05			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					475.41			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					71.43			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					68.96			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					93.72			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					67.92			
ราคาขายปลีก (บาท)					700.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					500.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					482.72			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					656.05			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					475.41			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					71.43			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					68.96			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					93.72			

ตารางที่ ค. 13 (ต่อ)

รายการ	กระบวนและสีกักด้าม							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	67.92							
(2) ต้นทุนการตลาด ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าโทรศัพท์ โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ชั้นวางสินค้า		บาท			2.02 25.00 0.20 0.08 0.17 0.10 0.07		2.02 25.00 0.20 0.08 0.17 0.10 0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							27.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	252.24							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	447.76							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	447.76							
(4) ต้นทุนการจัดการ ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00 0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					252.24			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 14 ต้นทุนผลไม้

รายการ	ผลไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					33.83	43.33	77.16	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 cm		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 cm		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สัก ขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สัก ขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท			11.63		11.63	14.60
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
ไม้ไผ่		บาท			0.00		0.00	-
เชือกโยกัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.22
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	5.52
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	5.52
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	6.07
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	2.07
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	2.07
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.72
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.72
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.72
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.09
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	4.14
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				43.33	43.33	54.40

ตารางที่ ค. 14 (ต่อ)

[illegible]

ตารางที่ ค. 14 (ต่อ)

รายการ	ผลไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					216.17			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					170.35			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					60.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					69.14			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					86.47			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					68.14			
ราคาขายปลีก (บาท)					250.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					150.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					172.84			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					216.17			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					170.35			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					60.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					69.14			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					86.47			

ตารางที่ ค. 14 (ต่อ)

รายการ	ผลไม้							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	68.14							
(2) ต้นทุนการตลาด ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าโทรศัพท์ โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ชั้นวางสินค้า		บาท			2.02 0.00 0.20 0.08 0.17 0.10 0.07		2.02 0.00 0.20 0.08 0.17 0.10 0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							2.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	82.30							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการผลิตและการตลาด					167.70			
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการผลิตและการตลาด					167.70			
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					82.30			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 15 ต้นทุนสร้อย 12 ราศี

รายการ	สร้อย 12 ราศี							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					59.70	173.33	233.03	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			37.50		37.50	15.48
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้ซ้อ		บาท			0.00		0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
ไม้ไผ่		บาท			0.00		0.00	-
เชือกโยกัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.07
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.82
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.82
กาบแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	2.00
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.68
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.68
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.24
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.24
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.24
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.03
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	1.36
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				173.33	173.33	71.54

ตารางที่ ค. 15 (ต่อ)

รายการ	สร้อย 12 ราศี							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					1,666.97			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,840.30			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					1,657.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					57.89			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					87.74			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					96.86			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					87.25			
ราคาขายปลีก (บาท)					1,900.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					1,100.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					1,666.97			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,840.30			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					1,657.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					57.89			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					87.74			

ตารางที่ ค. 15 (ต่อ)

รายการ	สร้อย 12 ราศี							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					96.86			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					87.25			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			25.00		25.00	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							27.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)					269.94			
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด					1,630.06			
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด					1,630.06			
(4) ต้นทุนการจัดการ					0.00			
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)					0.00			
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					269.94			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค. 16 ต้นทุนเชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง

รายการ	เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					147.20	260.00	407.20	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 3 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 1 นิ้ว x 3 นิ้ว x 1 เมตร		บาท			0.00		0.00	-
ไม้สักขนาด 3 นิ้ว x 5 นิ้ว x 50 ซม.		บาท			125.00		125.00	29.90
ไม้ซ้อ		บาท			0.00		0.00	-
กะลามะพร้าวใบเล็ก		บาท			0.00		0.00	-
1.2 วัตถุดิบรอง								-
ไม้ไผ่		บาท			0.00		0.00	-
เชือกไผ่กัญชง		บาท			0.00		0.00	-
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ดินสอ		บาท			0.18		0.18	0.04
ใบเลื่อยฉลุมือ		บาท			4.40		4.40	1.05
ใบเลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท			4.40		4.40	1.05
กาวแห้งเร็ว		บาท			4.84		4.84	1.16
กระดาษทรายเบอร์ 60		บาท			1.65		1.65	0.39
กระดาษทรายเบอร์ 80		บาท			1.65		1.65	0.39
กระดาษทรายเบอร์ 120		บาท			0.57		0.57	0.14
กระดาษทรายเบอร์ 150		บาท			0.57		0.57	0.14
กระดาษทรายเบอร์ 200		บาท			0.57		0.57	0.14
แปรงสีฟัน		บาท			0.07		0.07	0.02
1.4 ค่าใช้จ่ายในการผลิต								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			3.30		3.30	0.79
2. แรงงาน								-
ออกแบบและแกะสลัก		บาท				260.00	260.00	62.19

ตารางที่ ค. 16 (ต่อ)

ตารางที่ ค. 16 (ต่อ)

รายการ	เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,852.80			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					1,581.92			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					60.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					79.64			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					92.64			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					79.10			
ราคาขายปลีก (บาท)					2,000.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					1,200.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					1,592.80			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					1,852.80			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					1,581.92			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน กิจการต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					60.00			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผัน แปรต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					79.64			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงิน สดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					92.64			

ตารางที่ ค. 16 (ต่อ)

รายการ	เชิงเทียนไม้สัก ลายตุ๊กกระด้าง							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุน ทั้งหมดต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)	79.10							
(2) ต้นทุนการตลาด ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าโทรศัพท์ โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ตู้แสดงสินค้า ชั้นวางสินค้า		บาท			2.02 25.00 0.20 0.08 0.17 0.10 0.07		2.02 25.00 0.20 0.08 0.17 0.10 0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							27.65	
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อ หน่วย (บาท) (1)+(2)	445.73							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	1,554.27							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุน การผลิตและการตลาด	1,554.27							
(4) ต้นทุนการจัดการ ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00 0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					445.73			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.17 ต้นทุนใบไม้เล็ก

รายการ	ใบไม้เล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					1.46	3.48	4.94	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้		บาท			0.18		0.18	3.38
1.2 วัตถุดิบรอง								
กาบแห้งเร็ว		บาท			0.06		0.06	1.13
1.3 ต้นทุนวัสดุ								
ปากกา		บาท			0.04		0.04	0.66
ใบเลื่อยฉลุ		บาท			0.004		0.00	0.08
กระดาษทรายหยาบ		บาท			0.05		0.05	1.01
กระดาษทรายละเอียด		บาท			0.05		0.05	1.01
1.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ								
ค่าไฟฟ้า		บาท			0.00		0.00	0.00
ค่าน้ำมัน		บาท			0.00		0.00	0.00
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.00		0.00	0.00
2. แรงงาน								
เขียนแบบ		บาท				0.18	0.18	3.38
ฉลุ		บาท				0.18	0.18	3.38
แกะสลัก		บาท				3.13	3.13	59.08
ค่าจ้างตัดไม้เป็นแผ่น		บาท			0.07		0.07	1.35
ปัด และลงเทียน		บาท			1		1.00	18.91
ต้นทุนคงที่								
ค่าเสื่อมราคา (สมาชิก)								
เลื่อยฉลุ		บาท				0.01	0.01	0.10
มีดเหลา		บาท				0.02	0.02	0.38
ชุดขวี่หอบเล็ก		บาท				0.01	0.01	0.10
ชุดขวี่หอบใหญ่		บาท				0.06	0.06	1.13

ตารางที่ ค.17 (ต่อ)

รายการ	ใบไม้เล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ค่าเสื่อมราคา (กลุ่ม)								
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.04	0.04	0.76
จิกซอ		บาท				0.00	0.00	0.00
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	1.12
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	1.12
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	1.92
เลาเตอร์		บาท				0.00	0.00	0.00
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				0.00	0.00	0.00
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				10.00	1.46	3.83	5.29	100.00
ราคาขายส่ง (บาท)					60.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					50.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					55.06			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					58.54			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					54.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					83.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					91.77			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					97.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					91.18			

ตารางที่ ค.17 (ต่อ)

รายการ	ใบไม้เล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ราคาขายปลีก (บาท)					60.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					50.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					55.06			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					58.54			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					54.71			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					83.33			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					91.77			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					97.57			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					91.18			
(2) ต้นทุนการตลาด (ต้นทุนการตลาดของ กลุ่ม)								
ค่าบรรจุภัณฑ์		บาท			0		0.00	
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ผู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ผู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							2.65	

ตารางที่ ค.17 (ต่อ)

รายการ	ใบไม้เล็ก							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงินสด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	7.94							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	52.06							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	52.06							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					7.94			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ตารางที่ ค.18 ต้นทุนใบไม้ใหญ่

รายการ	ใบไม้ใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงิน สด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(1) ต้นทุนการผลิต								
ต้นทุนผันแปร					2.71	6.96	9.67	
1. วัตถุดิบ								
1.1 วัตถุดิบหลัก								
ไม้		บาท			0.36		0.36	3.56
1.2 วัตถุดิบรอง								-
กาวลาเท็กซ์		บาท			0.06		0.06	0.60
1.3 ต้นทุนวัสดุ								-
ปากกา		บาท			0.04		0.04	0.35
ใบเลื่อยฉลุ		บาท			0.004		0.004	0.04
กระดาษทรายหยาบ		บาท			0.05		0.05	0.53
กระดาษทรายละเอียด		บาท			0.05		0.05	0.53
1.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ								-
ค่าไฟฟ้า		บาท			0.00		0.00	-
ค่าน้ำมัน		บาท			0.00		0.00	-
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.00		0.00	-
2. แรงงาน								-
เขียนแบบ		บาท				0.36	0.36	3.56
ฉลุ		บาท				0.36	0.36	3.56
แกะสลัก		บาท				6.25	6.25	62.37
ค่าจ้างตัดไม้เป็นแผ่น		บาท			0.14		0.14	1.43
ปัด และลงเทียน		บาท			2		2.00	19.96
ต้นทุนคงที่								-
ค่าเสื่อมราคา								-
เลื่อยฉลุ		บาท				0.01	0.01	0.05
มีดเหลา		บาท				0.02	0.02	0.20
ชุดขวบเล็ก		บาท				0.01	0.01	0.05
ชุดขวบใหญ่		บาท				0.06	0.06	0.60

ตารางที่ ค.18 (ต่อ)

รายการ	ใบไม้ใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงิน สด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ค่าเสื่อมราคา (กลุ่ม)								-
เลื่อยวงเดือน		บาท				0.04	0.04	0.40
จิกขอ		บาท				0.00	0.00	-
สว่านไฟฟ้า		บาท				0.06	0.06	0.59
สว่านแท่น		บาท				0.06	0.06	0.59
กบไสไม้ไฟฟ้า		บาท				0.10	0.10	1.01
เลาเตอร์		บาท				0.00	0.00	-
เลื่อยฉลุไฟฟ้า		บาท				0.00	0.00	-
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)				20.00	2.71	7.32	10.02	100
ราคาขายส่ง (บาท)					70.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					50.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					60.33			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					67.29			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					59.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					71.43			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					86.19			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					96.13			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด ต่อราคาขายส่ง (ร้อยละ)					85.68			

ตารางที่ ค.18 (ต่อ)

รายการ	ใบไม้ใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงิน สด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
ราคาขายปลีก (บาท)					70.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ (บาท/หน่วย)					50.00			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร (บาท/หน่วย)					60.33			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด (บาท/หน่วย)					67.29			
ผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด (บาท/หน่วย)					59.98			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนกิจการ ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					71.43			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนผันแปร ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					86.19			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนเงินสด ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					96.13			
อัตราผลตอบแทนสุทธิเหนือต้นทุนทั้งหมด ต่อราคาขายปลีก (ร้อยละ)					85.68			
(2) ต้นทุนการตลาด								
ค่าบรรจุภัณฑ์					0			
ค่าใช้จ่ายในการออกร้าน		บาท			2.02		2.02	
ค่าโทรศัพท์		บาท			0.20		0.20	
โรงเรือนเก็บสินค้า และแสดงสินค้า		บาท			0.08		0.08	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.17		0.17	
ตู้แสดงสินค้า		บาท			0.10		0.10	
ชั้นวางสินค้า		บาท			0.07		0.07	
ต้นทุนการตลาดทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)							2.65	

ตารางที่ ค.18 (ต่อ)

รายการ	ใบไม้ใหญ่							
	ปริมาณ	หน่วย	ราคา	ต้นทุน กิจการ	ต้นทุนจากการวิเคราะห์			
					เงิน สด	ไม่เป็น เงินสด	รวม	อัตราส่วน ของต้นทุน ต่อต้นทุน ทั้งหมด
(3) ต้นทุนการผลิตและการตลาดต่อหน่วย (บาท) (1)+(2)	12.67							
ส่วนต่างของราคาขายส่งกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	57.33							
ส่วนต่างของราคาขายปลีกกับต้นทุนการ ผลิตและการตลาด	57.33							
(4) ต้นทุนการจัดการ	0.00							
ต้นทุนการจัดการทั้งหมดต่อหน่วย (บาท)	0.00							
ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อหน่วย (บาท) (3)+(4)					12.67			

ที่มา : จากการสำรวจและการคำนวณ

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ	ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร	
หัวหน้าโครงการ	รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หัวหน้าโครงการร่วม	อาจารย์ ดร. ทรงศักดิ์ ศรีบุญจิตต์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
นักวิจัยส่วนกลาง	รศ. ดร. อารี วิบูลย์พงศ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. ดร. พิชิต ธานี	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. ดร. พัฒนา เจียรวิริยะพันธ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ลักขมี วรชัย	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์ศรัณย์ อารยะรังสฤษฎ์	ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ดร. ไพรัช กาญจนการุณ	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	รศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ผศ. กาญจนา โชคถาวร	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	อาจารย์วิมล อารยะรัตน์	คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
	อาจารย์วีรศักดิ์ สมยานะ	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
	อาจารย์นันทมน ธีระกุล	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	ประทานทิพย์ กระมล	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	สุชุม พันธุ์รงค์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พุทธรพรรณ ชันตันธง	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
	พิมลพรรณ บุญยะเสนา	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยนักวิจัย	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กนกวรรณ มูลละ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	ทินรัตน์ พัทธพงศ์เจริญ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	กฤษฎา แก่นมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	พีรพงษ์ ปราบริปู	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
	รัตนา แก้วเสน	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร

	คัคนา กันตะพัฒนะ	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
ผู้ช่วยบริหารโครงการ	พิมพิมล แก้วมณี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
เลขานุการโครงการ	นาริรัตน์ ทนดี	ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชนและนักวิจัยร่วม		
นักวิจัยวิสาหกิจชุมชน	นักวิจัยร่วม	
เถลิงศก คงมั่น	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว	
ประหยัด มณีมูล	กลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย	
สุรพงษ์ กุสาวดี	กลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2	
สมเด็จ คันธะวงค์	กลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล	
ปรีชา ปวงคำ	กลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง	
นราวุฒิ นันตติอย	กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้	
ธวัช ไสสม	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อญี่ปุ่น	
ไกรสร บัญญัติศิลป์	กลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันใต้	
สุนันท์ จันทรสว่าง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่	
อัญชนา ตีกขาว	กลุ่มโคมไฟและตุ้มไชยล้านนา	
วนิดา ด้วงอิน	กลุ่มหัตถกรรมกระดาดสาบ้านต้นเปา	
รำพรรณ ศิริจันทน์	กลุ่มจักสานบ้านไชยสถาน	
ทรงพร เชื้อสุริยา	กลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า	
ประจวบ เชนันต์	กลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล	
ดิเรก ปิติสาร	กลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก	
สุภาพร เข้มทอง	กลุ่มข้าวแควงบาตำชุมชนหัวเดียด	
พิมลรัตน์ ตาคำ	กลุ่มทอผ้าปาเกอญอบ้านปาไร่เหนือ	
สิริพร สีลาภรณ์	กลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ	
กรุณา การินไชย	กลุ่มแปรรูปมะไฟบ้านกอก	
เฉลิมชัย ชมพูนภูมิกุล	กลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม	
สุนีย์ บัณฑิต	กลุ่มตีเหล็กบ้านป่าตาง	
สมพงษ์ สัตยสุนทร	กลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย	
อรชร จรัสแผ้ว	กลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง	
ณัฐนรี ยะราช	กลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม	
พรพจน์ พนาธิกุล	กิจการปลาส้มศรีทน	
กุลวดี เขียวแก้ว	กลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านสันปูเลย	
ไพบูลย์ ทองน้อย	กลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย	
ไพฑูรย์ ศรีราชจันทร์	กลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า	
ธีรศักดิ์ ปันกิติ	กลุ่มเกษตรทำนาบ้านตำม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)	

วรวิทย์ ปันสุวรรณ
พิเชฐ บุญยะรัตน์
อำไพ บัวระดก
ประทีป อริยจารุกุล
สุเมธ ผสมทอง
แคทรียา สัตยสุนทร
พูนศรี สวิง
เปรมฤทัย ไกรวิจิตร
ศุภรณันท์ ศรีเจริญ
พิเชษฐ อาจสามารถ
พีชมงคล สิงหล
เดือน เมืองมูล
กัลยา ประพันธ์
ธนพร วิบูลย์อรรถ
เสาวนีย์ เกียรติศิริถาวร
วุฒิชัย ไชยกาญจน์
พจน์ คำวิชัยมงคล
สุเทพ วงศ์สุภา
เจลา ผดุงพงษ์
ประสิทธิ์ศรี สิงห์กำพล
นันทิญา สุสา
สุภาพ คำตัน
กัลปพฤกษ์ ผดุงพงษ์
ณัฐริกา สกุลศรีนำชัย
กอง สรพงษ์
บำเพ็ญ เมืองมูล
ลำดวน วงศ์ผืน
รัศมี สีดาเพ็ง
ฐิติรัตน์ ลิขโม่งค์
อุดมศักดิ์ สาครสินธุ์
วิภารัตน์ สิงห์แก้ว
วรวัฒน์ สินธพานนท์
สมชาย วงศ์เขียว
สุรวิ ขัยมงคล

กลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
กลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
กลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ที่ 12 บ้านเหล่าป่าฝิ่ง
กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ
กลุ่มหัตถกรรมผ้าคันมือบ้านธรรมเมือง
กิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (ข้าวกลั่น)
กลุ่มแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรบ้านปางไฮ
กลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด
กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
กลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน
กลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
กลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง
กลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโม่บ้านทุ่งม่านเหนือ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
กลุ่มจักสานกลองข้าวหกเหลี่ยม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเกาะคา
กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรข้าวแต่น้ำแดงโม้จิวัดมน
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)
กลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
กลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจักรหัตถกรรม
กลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่นและดินหอมมะลิ
กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านต้นฝิ่ง
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
กลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว
กลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
กลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
กลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่จ้องใต้

รายชื่อรายงานวิจัยและเอกสารของโครงการ

รายงานกรณีศึกษา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อญี่ปุ่น
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันใต้
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตันดู่
รายงานกรณีศึกษากลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาดินเผา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวกลึงพลังน้ำตก
รายงานกรณีศึกษากลุ่มข้าวแคบงาดำชุมชนหัวเตี้ยด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าปาเก๋ญอบ้านป่าไร่เหนือ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปมะไฟเงินบ้านนอก
รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
รายงานกรณีศึกษากลุ่มตีเหล็กบ้านป่าด่าง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
รายงานกรณีศึกษากิจการปลาส้มศรีทน
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าไทลื้อบ้านสันปูเลย
รายงานกรณีศึกษากลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผ้าปักชาวเขานบ้านปางค่า

รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรทำนาบ้านด้าม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปอาหาร หมู่ 12 บ้านเหล่าป่าฝาง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านลองลือบุญ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มหัตถกรรมผ้าดันมือบ้านธรรมเมือง

รายงานกรณีศึกษากิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน

รายงานกรณีศึกษากลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำรัด

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มตัดเย็บผ้าไต้เมืองปอน

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านคะปวง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานบ้านเลโคะ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโมบ้านทุ่งม่านเหนือ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มจักสานกล่องข้าวหกลเหลี่ยม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษจากเยื่อตะขบป่า

รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย

รายงานกรณีศึกษากลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ขิม)

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่

รายงานกรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม

รายงานกรณีศึกษากลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ

รายงานกรณีศึกษากลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง

รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มทอผ้าบ้านแม่ขนาด
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล
รายงานกรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ
รายงานกรณีศึกษากลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แฮมพุดสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนธุรกิจ/แผนปรับปรุงโครงสร้าง

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปอาหารบ้านทุ่งยาว
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อบ้านหาดบ้าย
แผนธุรกิจกลุ่มเพาะเห็ดและแปรรูปเห็ดครบวงจรบ้านไม้ยา หมู่ที่ 2
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานทางมะพร้าวบ้านสันกอตาล
แผนธุรกิจกลุ่มแกะสลักไม้ในครัวเรือนบ้านถ้ำผาตอง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองบ้านสันหลวงใต้
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ่อปู้
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเด่นตะวันตก
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันต้นดู่
แผนธุรกิจกลุ่มโคมไฟและตุ๊กตาด้านนา
แผนธุรกิจกลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านต้นเปา
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านต้นโชคหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพทำน้ำตาลสดเด่นตาล
แผนธุรกิจกลุ่มหน่อไม้ดองวังเจ้า
แผนธุรกิจกลุ่มข้าวกล้องพลังน้ำตก
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปมะไฟที่บ้านกอก
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหญ้าสามเหลี่ยม
แผนธุรกิจกลุ่มตีเหล็กบ้านป่าด่าง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านไผ่งาม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าลายโบราณบ้านท่าควาย
แผนธุรกิจกิจการปลาส้มศรีทน

แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าไทยลื้อบ้านสันปูเลย
แผนธุรกิจกลุ่มไม้กวาดด้ามถักลาย
แผนธุรกิจกลุ่มผ้าปักชาวเขาน่านปางค่า
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรทำนาบ้านต้าม่อน (สุรากลั่นสิงโตทอง)
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านแปรรูปการเกษตรเนื้อสัตว์
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานหวายบ้านก้อต
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษบ้านลองลือบุญ
แผนธุรกิจกิจการพรมเช็ดเท้าคุณอรพิน
แผนธุรกิจกลุ่มส่งเสริมอาชีพข้าวกล้องบ้านเหมืองหม้อ
แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านปางไฮ
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าพื้นเมืองย้อมสีธรรมชาติบ้านน้ำริด
แผนกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือบ้านธรรมเมือง
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสบสอย
แผนธุรกิจกลุ่มตัดเย็บผ้าไหมเมืองปอน
แผนธุรกิจกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกกาแฟบ้านห้วยหอม
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกะปวง
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานบ้านเลโคะ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทำข้าวแต่น้ำแดงโมบ้านทุ่งม่านเหนือ
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเจดีย์แม่ครัว
แผนธุรกิจกลุ่มจักสานกล่องข้าวหกละเอียด
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะคา
แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย
แผนธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมดนตรีไทย (ซิม)
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านกิวพัฒนา
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีแม่บ้านบ้านปางประดู่
แผนธุรกิจกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าวร่วมจัดหัตถกรรม
แผนธุรกิจกลุ่มผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินไทย ดินญี่ปุ่น และดินหอมมะลิ
แผนธุรกิจกลุ่มสตรีสหกรณ์บ้านต้นผึ้ง
แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงผึ้งตำบลเหล่ายาว
แผนธุรกิจกลุ่มทอผ้าบ้านเหล่าพระเจ้าตาเขียว

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้ายกดอกบ้านแม่สารบ้านตอง

แผนธุรกิจกลุ่มทอดผ้าบ้านแม่ขนาด

แผนธุรกิจกลุ่มเครื่องเงินเด่นทรายมูล

แผนธุรกิจกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูป่าขุนแม่กวง

แผนธุรกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านยางพระธาตุ

แผนธุรกิจกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์แฮมหมูสมุนไพรบ้านแม่จ๋องใต้

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มสมุนไพรชาวเขาเผ่าม้งบ้านทรัพย์เจริญ

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มข้าวแควงดำชุมชนหัวเตี้ยด

แผนปรับปรุงโครงสร้างกลุ่มทอดผ้าปาเก๋ญอบ้านป่าไร่เหนือ

**รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการพัฒนานักวิจัยและการวิจัยเชิงปฏิบัติการไตรภาคีเพื่อยกระดับ
วิสาหกิจชุมชน ระยะที่ 1: ภาคเหนือตอนบน**

รายงานบทสรุปสำหรับผู้บริหาร กลยุทธ์การพัฒनावิสาหกิจชุมชน

รายงานบทเรียนจากกระบวนการสร้างนักวิจัยวิสาหกิจชุมชน